تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دی.

انجیل د آسمان په اړه څه وایي.

تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دی.

انجيل د آسمان په اړه څه وايي.

له خوا

ډېني کنيډي

ريښتينې اړيکې خپرندويه اداره

تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دی.

انجیل د آسمان په اړه څه وایي.

د چاپ حق © ۲۰۱۸ د ډیني کنیډي له خوا.
د پوښ ډیزاین: ګینو مورو

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (نیو لیوینګ ټرانسلیشن) سره نښه شوي دي، د سپېڅلي انجیل، نیو لیوینګ ټرانسلیشن څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۹۶، ۲۰۰۴، ۲۰۰۷، ۲۰۱۳، ۲۰۱۵ د ټینډیل هاوس فاونډیشن. د ټینډیل هاوس پبلشرز، انک، کارول سټریم، ایلینوی ۶۰۱۸۸، په اجازه کارول شوي دي. ټول حقوق خوندي دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (نیو انټرنېشنل ورژن) سره نښه شوي دي، د سپېڅلي انجیل، نیو انټرنېشنل ورژن څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۷۳، ۱۹۷۸، ۱۹۸۴، ۲۰۱۱ بایبلیکا، انک.™ د زونډروان په اجازه کارول شوي دي. په ټوله نړۍ کې ټول حقوق خوندي دي. «نیو انټرنېشنل ورژن» او «این. آی. وي.» د متحده ایالاتو د پیټنټ او www.zondervan.com سوداګریزو نښو په دفتر کې د بایبلیکا، انک.™ ثبت شوي سوداګریزې نښې دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (کینګ جیمز ورژن) سره نښه شوي دي، د کینګ جیمز ورژن څخه اخیستل شوي دي. دا په عامه ملکیت کې شتون لري.

د امپلیفاید بایبل څخه اخیستل شوي د سپېڅلي کتاب اقتباسونه. د چاپ حق © ۱۹۵۴، ۱۹۵۸، ۱۹۶۲، ۱۹۶۴، ۱۹۶۵، ۱۹۸۷ د لاکمن فاونډیشن. www.Lockman.org په اجازه کارول شوي دي.

د نیو امریکن سټنډرډ بایبل څخه اخیستل شوي د سپېڅلي کتاب اقتباسونه. د چاپ حق © ۱۹۶۰، ۱۹۶۲، ۱۹۶۳، ۱۹۶۸، ۱۹۷۱، ۱۹۷۲، ۱۹۷۳، ۱۹۷۵، ۱۹۷۷، ۱۹۹۵ د لاکمن فاونډیشن. www.Lockman.org په اجازه کارول شوي دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (جې. بي. فیلپس) سره نښه شوي دي، د «د نیو ټېستمنټ اِن ماډرن انګلش» له بیاکتل شوي نسخې څخه اخیستل شوي دي، چې د جې. بي. فیلپس له خوا ژباړل شوي ده. د چاپ حق © ۱۹۵۸، ۱۹۶۰، ۱۹۷۲ جې. بي. فیلپس. د سایمن اینډ شوسټر، انک. د یوې برخې، سکریبنر، په اجازه بیا چاپ شوي دي. ټول حقوق خوندي دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (د لیوینګ بایبل) سره نښه شوي دي، د د لیوینګ بایبل څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۷۱. د ټینډیل هاوس پبلشرز، انک، کارول سټریم، ایلینوی ۶۰۱۸۸، په اجازه کارول شوي دي. ټول حقوق خوندي دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (نیو سنچري ورژن) سره نښه شوي دي، د سپېڅلي انجیل، نیو سنچري ورژن څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۸۷، ۱۹۸۸، ۱۹۹۱ ورډ پبلشینګ، ډالاس، ټېکساس ۷۵۰۳۹. په اجازه کارول شوي دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (کانټیمپورري انګلش ورژن) سره نښه شوي دي، د کانټیمپورري انګلش ورژن څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۹۱، ۱۹۹۲، ۱۹۹۵ امریکن بایبل سوسایټي. په اجازه کارول شوي دي.

هغه د سپېڅلي کتاب اقتباسونه چې له (د ورډ) سره نښه شوي دي، د «د ورډ: له ۲۶ ژباړو څخه انجیل» څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۸۸، ۱۹۹۱، ۱۹۹۳ مټیس پبلشرز، انک، ماس پواینټ، مسیسیپي ۳۹۵۶۲.

تر هغه چې بل ډول یادونه نه وي شوې، ټول د سپېڅلي کتاب اقتباسونه د «د مېسېج» څخه اخیستل شوي دي. د چاپ حق © ۱۹۹۳، ۱۹۹۴، ۱۹۹۵، ۱۹۹۶، ۲۰۰۰، ۲۰۰۱، ۲۰۰۲ یوجین ایچ. پیټرسن. د نېوپرس په اجازه کارول شوي دي. ټول حقوق خوندي دي. د ټینډیل هاوس پبلشرز، انک. له خوا استازیتوب شوی دی.

خپرندوی: ټرو کنیګشنز پریس
آی. ایس. بي. این.-۱۳: ۹۷۸-۰-۹۸۴۶۹۶۷-۵-۸

ډالۍ کول

دا کتاب د «ریچز اِن کرایسټ» کورنۍ ته ډالۍ شوی دی. ستاسو د مینې، ملګرتیا، دعاګانو او ملاتړ پرته به د دې کتاب لیکل ممکن نه وو. له تاسو څخه مننه.

زموږ دا تنده دې تل لا نوره هم زیاته شي، څو خدای په لا ژوره توګه وپېژنو او د هغه لا په سمه توګه استازیتوب وکړای شو.

د مطالبو فهرست

سریزه: ولې د آسمان په اړه یو کتاب؟..........................7
پېژندنه 10

لومړۍ برخه: اوسنی آسمان

لومړی فصل — آسمان یو حقیقي ځای دی 13

دوهم فصل — انسانانو آسمان لیدلی دی 19

درېیم فصل — کله چې موږ مړه کېږو، نو څه پېښېږي؟ 25

څلورم فصل — په آسمان کې ژوند 31

پنځم فصل — په آسمان کې به موږ څنګه یو؟ 43

شپږم فصل — په آسمان کې واده 54

دوهمه برخه: نوې ځمکه

اووم فصل — ځمکه د خدای د پلان یوه برخه ده 63

اتم فصل — موږ به د تل لپاره پر ځمکه اوسېږو 72

نهم فصل — پر ځمکه د آسمان پلازمېنه 80

لسم فصل — پیغمبران د نوې ځمکې په اړه څه وايي 91

یوولسم فصل — پر نوې ځمکه قومونه، کلتورونه او تمدنونه 98

دولسم فصل — پر نوې ځمکه ژوند 108

دیارلسم فصل — پر نوې ځمکه د ژوند په اړه نور څه 119

څوارلسم فصل — په آسمان کې حیوانات 131

پنځلسم فصل — پر ځمکه آسمان 144
شپاړسم فصل — تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دی 148

پایله 160

آسمان ته لار 162

د حوالو یادښتونه 164

د حوالو فهرست 171

سریزه: ولې د آسمان په اړه یو کتاب؟

زموږ ټولو ترمنځ یو شی ګډ دی ـــ یوه ورځ به موږ ټول مړه کېږو. دا یقیني حقیقت داسې پوښتنه راولاړوي چې له هغې څخه تېښته نه شي کېدای: د قبر له هغې غاړې هاخوا څه دي؟ دا کتاب د همدې پوښتنې د ځواب موندلو لپاره زما د شخصي سفر پایله ده، هغه سفر چې ما د ډېرو کلونو په اوږدو کې ترسره کړ. په دې لټون کې ما چې څه وموندل، هغه زما ژوند بدل کړ. زما باور دی چې دا به ستاسو ژوند هم بدل کړي.

د یوې مسیحی په توګه، زه له مرګ وروسته پر ژوند او د آسمان پر هیلې باور لرم. خو زموږ د تلپاتې کور په اړه ډېر لږ معلومات شته. کومې لږې خبرې چې د دې په اړه کېږي، له هغو څخه آسمان چندان زړه راښکونکی ځای نه ښکاري ـــ داسې انګېرل کېږي لکه یوازې د وریځو او چنګو ځای وي، چې هلته خلک یو بل حتی نه پېژني. ما د ډېرو هغو نارینه وو او ښځو کتابونه لوستي دي چې ادعا کوي دوی آسمان ته تللي دي. رښتیا ووایم، د هغوی کتابونه زما لپاره چندان ګټور نه وو. د ځینو لوستل ښه ولګېدل، ځینې راته بې معنا ښکاره شول، په داسې حال کې چې ځینو بیا د مسیحیت د ایمان له بنسټیزو تعلیماتو سره مخالفت کاوه. په نننۍ زمانه کې ډېری تبلیغ هم په دې موضوع کې ډېره مرسته نه کوي، ځکه ډېری پیغامونه پر دې راڅرخي چې څنګه دا اوسنی ژوند تر ټولو ښه تېر کړو، په داسې حال کې چې له مرګ وروسته څه پېښېږي، د دې موضوع یادونه په ندرت سره کېږي.

له همدې امله ما پرېکړه وکړه چې خپله له انجیل څخه پوه شم چې له مرګ وروسته ژوند به څنګه وي. ما مخکې خلک اورېدلي وو چې ویل یې په انجیل کې د آسمان په اړه ډېر لږ لیکل شوي دي. خو دا هېڅکله داسې نه ده. هرڅومره چې ما ډېر لټون وکړ، هماغومره مې ډېر څه وموندل. ما دا کتاب د همدې لپاره لیکلی دی چې د خدای له کلام څخه د راتلونکي ژوند په اړه کوم بډای او ګټور حقیقتونه ما ترلاسه کړي دي، هغه له نورو سره هم شریک کړم.

اوس مخکې له دې چې موږ مخته لاړ شو، غواړم د دې کتاب په اړه څو لنډې خبرې وکړم، چې د لوستلو پر مهال له دې څخه تر ټولو زیاته ګټه ترلاسه کولو کې له تاسو سره مرسته وکړي.

تر ټولو لومړی، د دې موضوع په اړه د یوه بشپړ کتاب لیکل چې له دې اوسني ژوند وروسته ژوند څه ډول دی، هېڅکله دا معنا نه لري چې دا اوسنی ژوند بې ارزښته دی. هېڅکله داسې نه ده. هره ممکنه هڅه وکړئ چې خپل اوسنی ژوند تر ټولو په غوره ډول تېر کړئ. لوی خوبونه ووینئ! د خپل ځان لپاره موخې وټاکئ!

خپل خوبونه او موخې د خپلې ټولې وړتیا تر اندازې پورې پوره کړئ! خو په عین وخت کې دا هم په یاد ولرئ چې زموږ د وجود ډېره برخه له دې ژوند څخه وروسته ده. انسان یو تلپاتې موجود دی چې د مرګ په راتلو سره له موجودیت څخه نه وځي. نو که موږ حتی سل کاله هم ژوند وکړو، بیا هم دا د تلپاتې ژوند په پرتله بېخي ناڅیزه موده ده. که موږ په دې پوهه سره ژوند کول زده نه کړو چې ژوند یوازې تر دې نړۍ پورې محدود نه دی، نو د دې له ډېرو ننګونو ډکې نړۍ مخامخ کېدل به زموږ لپاره لا ډېر ستونزمن شي. نه یوازې دا، بلکې موږ به له هغه خوښۍ څخه هم بې برخې شو چې په راتلونکي ژوند کې زموږ د انتظار کوونکو شیانو ته د هیلې ډک انتظار یې له ځان سره لري. د دې کتاب د لیکلو زما موخه دا ده چې ستاسو فکر ته یو نوی لید ورکړم، څو تاسو، په داسې حال کې چې دا اوسنی ژوند په بشپړ ډول تېروئ، خپل ژوند د تلپاتې ژوند له لیدلوري هم لیدل پیل کړئ.

دوهمه خبره دا ده چې دا کتاب په یوه موخه لرونکي او منظم ډول ترتیب شوی دی. آسمان یوازې هغه وخت په سمه توګه درک کېدای شي چې د خدای د ټولیز پلان په چوکاټ کې وکتل شي. له همدې امله ما زموږ د تلپاتې کور اړوند خبرې د انسانانو او ځمکې د پیدا کولو تر شا د خدای له موخې سره په تړاو کې وړاندې کړې دي. په لومړنیو فصلونو کې زه د ځینو هغو خبرو یادونه کوم چې په راتلونکو فصلونو کې یې په پرله پسې ډول پراختیا ورکړل شوې ده. د دې معنا دا ده چې د کتاب په پیل کې به تاسو له ځینو داسې خبرو سره مخ شئ چې بشپړ بحث به یې وروسته وړاندې شي، نو کېدای شي ستاسو په زړه کې د لا ډېرو معلوماتو د ترلاسه کولو هیله پیدا شي. صبر وکړئ او لوستلو ته دوام ورکړئ، ځکه چې د کتاب په دوهمه برخه کې به تاسو د هغو لا ډېر تفصیلي بیان ومومئ. څرنګه چې دا کتاب په منظم ډول مخته ځي، نو یوازې هغو فصلونو ته د رسېدو لپاره چې تاسو ته ډېر په زړه پورې ښکاري، د منځنیو فصلونو پرېښودل به ګټور نه وي. هر فصل پر هغې بنسټ ولاړ دی چې په مخکینیو فصلونو کې ایښودل شوی دی.

دریمه خبره دا ده چې دا کتاب ادعا نه کوي چې د دې موضوع بشپړ او هر اړخیزه څېړنه وړاندې کوي. زما له موخو څخه یوه دا هم وه چې کتاب تر ممکنه حده لنډ پاتې شي. له همدې امله ما د آسمان له ژوند سره د تړلو پر هره موضوع بحث نه دی کړی. ځینې داسې موضوعات هم شته چې لا ډېر تفصیل پرې لیکل کېدای شوای. په همدې ډول ما دا هڅه هم نه ده کړې چې د آسمان په اړه د راپورته کېدونکو هرې پوښتنې ځواب ورکړم. خو بیا هم ما هڅه کړې ده چې هغه تر ټولو عام فکرونه او اندېښنې وڅېړم چې خلک یې له مرګ وروسته د ژوند په اړه ډېری وخت څرګندوي. زما باور دی چې کله تاسو دا کوچنی کتاب

تر پایه ولولئ، که څه هم کېدای شي ستاسو هرې پوښتنې ته لا ځواب نه وي موندل شوی، بیا هم ستاسو زړه به د راتلونکي په اړه له هیلې او لېوالتیا څخه ډک شي.

څلورمه خبره دا ده چې د لوستلو پر مهال به تاسو ووینئ چې په ځینو ځایونو کې ما د ځینو کلمو د اصلي معناوو یادونه کړې ده او د انجیل له بېلابېلو ژباړو څخه مې هم اقتباسونه راوړي دي. انجیل په اصل کې په انګلیسي ژبه نه و لیکل شوی. د دې لیکوالانو زوړ تړون په عبراني ژبه او نوی تړون په یوناني ژبه لیکلی و. د پېړیو په اوږدو کې سپېڅلی کتاب په ډېرو ژبو ژباړل شوی دی چې انګلیسي هم پکې شامله ده. د انګلیسي ژبې تر ټولو مشهوره ژباړه کینګ جیمز ورژن ده. زه ډېری وخت همدا ژباړه مطالعه کوم او په خپلو مطالعاتو کې تر ټولو ډېره ګټه ترې اخلم. خو کینګ جیمز ورژن په ۱۶۱۱ کال کې ژباړل شوی و، او له هغه وخت راهیسې په انګلیسي ژبه کې ډېر بدلون راغلی دی. په اوولسمه پېړۍ کې ډېرې کارېدونکې کلمې نن ورځ نورې نه کارول کېږي، او د ډېرو کلمو معناوې هم بدلې شوې دي. له همدې امله کله ناکله اړینه وي چې د کینګ جیمز ورژن د ځینو آیتونو د سمې معنا د روښانه کولو لپاره د اصلي یوناني او عبراني کلمو مطالعه وشي. همدارنګه، د هغو نورو ژباړو کتل هم ګټور وي چې په هغو کې د اوسنۍ انګلیسي ژبې سره سمې کلمې کارول شوې وي، په داسې حال کې چې د اصلي عبراني او یوناني ژبو په وړاندې هم وفادارې پاتې شوې وي. سربېره پر دې، په دې کتاب کې د سپېڅلي کتاب ټول اقتباسونه په کږو تورو وړاندې شوي دي، څو په څرګند ډول بېل ښکاره شي، او د سپېڅلي کتاب په متن کې ځینو ځانګړو کلمو او برخو ته د ځانګړي ټینګار لپاره هغه په غټو تورو ښودل شوي دي.

په پای کې، په کتاب کې به تاسو په ډېرو ځایونو کې داسې نښې ومومئ چې تاسو ته وایي د یوې ځانګړې موضوع په اړه د نورو معلوماتو لپاره یادښتونه وګورئ. دا یادښتونه د کتاب په پای کې ورکړل شوي دي.

پېژندنه

که څه هم موږ نه غواړو دا ومنو، خو بیا هم زموږ له ډېرو څخه دومره ډېر کسان آسمان ته د تللو په اړه لېواله نه دي. که موږ په بشپړه رښتینولۍ سره د خپل زړه خبرې وکړو، نو زموږ لپاره د آسمان تر ټولو لویه جذبه یوازې دومره ده چې هغه د دوزخ ځای نه دی. په پای کې، څوک به په رښتیا وغواړي چې د تل لپاره پر یوه وریځ باندې پاتې شي او چنګ وغږوي، که څه هم پر هغه وریځ باندې یوه ښکلې ودانۍ او د سرو زرو لاره هم وي؟ زموږ له ډېرو لږو کسانو سره دا تصور خوند کوي چې د تل لپاره یوازې سندرې ووایي او عبادت وکړي او خپل وخت په داسې عبادتي غونډه کې تېر کړي چې هېڅکله پای ته نه رسېږي. او دا فکر چې موږ به خپل عزیزان حتی و نه پېژنو، آسمان لا هم لږ زړه راښکونکی کوي. سربېره پر دې، ایا رښتیا هم څوک غواړي چې دا ښکلې نړۍ شاته پرېږدي او لاړ شي؟ بې له شکه، موږ به د ژوند له سختیو او ستونزو څخه د خلاصون له امله خوشحاله شو. خو دا فکر چې موږ به بیا هېڅکله د یوې غرنۍ چینې پر غاړه کښېنو، یو بل لمرخاته به و نه وینو، یا به د اوړي د یخې هوا لمس پر خپل مخ و نه احساسوو، زړه ډېر خپه کوي.

له نېکه مرغه، د آسماني ژوند په اړه دا ټولې خبرې د انجیل له تعلیم سره په بشپړه توګه مخالفې دي. په دې کتاب کې به موږ پوه شو چې د آسمان په اړه د خدای کلام څه وایي. آسمان چېرته دی؟ هغه څنګه دی؟ ولې باید تاسو هلته د تللو په اړه لېواله شئ؟ زموږ د تلپاتې کور په اړه د سمې پوهې نشتوالي له ډېرو خلکو څخه هغه هیله او خوښي اخیستې ده چې باید د هغوی د ژوند یوه ستره سرچینه وای. حقیقت دا دی چې موږ آسمان ته روان یو، او زموږ د وجود تر ټولو ستره او غوره برخه لا هم زموږ مخې ته ده!

انجیل د هغو خلکو روایتونه ثبتوي چې زموږ د راتلونکي کور لیدنه یې کړې وه. هغوی چې هلته څه لیدلي او اورېدلي وو، د هغوی شاهدي څرګندوي چې د هغو خلکو لپاره چې څښتن پېژني، تر ټولو غوره لا هم راتلونکی دی. په دغو خلکو کې یو ستر رسول پولوس و، چې د عیسی له لومړنیو پیروانو څخه یو و. د هغه له مړینې څو کاله وړاندې، هغه آسمان ته یووړل شو. وروسته، کله چې هغه د خپل ایمان له امله په زندان کې و او د مرګ د سزا له احتمال سره مخامخ و، نو داسې یې ولیکل: *«ځکه چې زما لپاره ژوند کول مسیح دی او مړ کېدل ګټه ده... زما هیله دا ده چې له دې ژوند څخه کوچ وکړم او له مسیح سره واوسم، ځکه چې دا تر ټولو غوره دي.»* (د فیلیپیانو لومړی باب له ۲۱ څخه تر ۲۳ آیتونو پورې).

پولوس له مرګه هېڅ وېره نه لرله، ځکه هغه پوهېده چې د هغه د ژوند تر ټولو غوره ورځې لا هم د هغه مخې ته دي. خلک ډېرى وخت له دې ژوند وروسته ژوند ته «راتلونکى ژوند» وايي. خو دا سمه نه ده. په حقیقت کې، همدا اوسنى ژوند «له مخکې ژوند» دى.

ډېرى وخت ويل کېږي چې هغه کسان چې مړه شوي دي، اوس په يوه غوره ځاى کې دي. له بده مرغه، د آسمان په اړه د خپرو شويو ناسم تصوراتو له امله، دا ژور حقیقت يوازې يوه مذهبي تسلي پاتې شوې ده. **غوره** د دې معنا لري چې لا لوړ او له همدې امله لا ډېر ګټور وي، نه هغه څه چې ډېرى خلک يې د آسمان په اړه تصور کوي (د وېبسټر د نويو زده کوونکو قاموس، ۱۹۶۹). پولوس د خپلې شخصي تجربې له مخې پوهېده چې په حقیقت کې د آسمان ژوند غوره دى. د هغه چا د شاهدۍ له مخې چې خپله هلته تللى و، د آسمان ژوند له دې اوسني ژوند څخه ښېخي لوړ دى، ځکه چې هلته هر څه ګټه ده.

انجيل د دې په اړه ډېر څه وايي چې کله موږ مړه کېږو، نو زموږ لپاره څه شى انتظار کوي. آسمان يو حقیقي ځاى دى، چېرته چې حقیقي خلک اوسېږي او حقیقي کارونه ترسره کوي. پر ځمکه ډېر شيان او فعاليتونه د آسماني شيانو انځورونه دي، چې موږ ته د دې يوه کتنه راکوي چې آسمان څنګه دى او هلته نارينه او ښځې څنګه ژوند تېروي. که څه هم د خداى کلام له مرګ وروسته د ژوند په اړه د هرې پوښتنې ځواب نه راکوي، خو دومره معلومات ضرور راکوي چې موږ په بشپړ باور پوه شو چې څه شى زموږ مخې ته دى، هغه به ښېخي ډېر غوره وي. آسمان تاوان نه، بلکې ګټه ده، او تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دى.

لومړۍ برخه

اوسنی آسمان

1

آسمان یو حقیقي ځای دی

ډېر خلک د آسمان ته د تللو له فکر سره مبارزه کوي، ځکه چې دا ورته حقیقي نه ښکاري. داسې بربښي لکه د کومې بلې نړۍ په اړه چې خبره کېږي. موږ هغه نه شو لیدلی، نه یې شو لمسولای، او کله چې هلته ځو، نو دا اوسنی بدن مو له موږ سره نه ځي. خو آسمان داسې کوم د پېریانو په څېر عالم نه دی چې شفاف موجودات پکې اوسېږي. هغه یو حقیقي ځای دی.

موږ آسمان نه شو لمسولای او نه یې لیدلای شو، لامل یې دا نه دی چې هغه غیرحقیقي دی یا له دې نړۍ څخه لږ حقیقي دی، بلکې ځکه چې هغه په یوه بل بُعد کې موقعیت لري. انسان په داسې یو پرلهپسې ځای او وخت کې ژوند کوي چې له مادي څیزونو څخه جوړ دی او موږ یې د خپلو پنځو حواسو له لارې تجربه کوو. خو حقیقت یوازې دومره نه دی څومره چې موږ یې په خپلو سترګو وینو، په غوږونو یې اورو، په لاسونو یې لمس کوو، په پوزه یې بوی کوو یا په خوله یې خوند اخلو. په کوانټمي فزیک کې وروستیو موندنو ساینس پوهان دې پایلې ته رسولي دي چې له هغو دریو بُعدونو څخه هاخوا چې انسانان یې پېژندلای شي — اوږدوالی، سوروالی او لوړوالی — لس نور بُعدونه هم شته چې لیدل کېدای شي او درک کېدای شي (میسلر او ایسټمن، ۱۹۹۷، مخونه ۸۵–۸۶).

یوه نالیدلې نړۍ

ساینس اوس ورو ورو د هغه حقیقت پخلی پیل کړی دی چې انجیل یې له پېړیو راهیسې موږ ته بیانوي: یوه نالیدلې نړۍ شته — داسې یو بُعد چې په عادي ډول د ځمکې پر مخ اوسېدونکو ښځو او نارینه وو ته نه ښکاري (د کورنتیانو دوهم لیک څلورم باب ۱۸ آیت؛ د کولسیانو لیک لومړی باب ۱۶ آیت). د خدای کلام د ډېرو داسې پېښو بیان کوي چې په هغو کې د دې نالیدلې نړۍ پرده د لنډ وخت لپاره پورته شوې او ځینو کسانو ته اجازه ورکړل شوې چې هغه نالیدلې نړۍ ووینې. راځئ چې له هغو څخه دوه پېښې په پام کې ونیسو.

ساتونکي فرښتې

لومړۍ پېښه نن څخه شاوخوا دوه زره اته سوه کاله مخکې رامنځته شوه. د سوریې پاچا د اسراییلو د سلطنت پر ضد پوځي عملیات پیل کړل. قادر مطلق خدای د سوریې پټې پوځي طرحې ستر عبراني نبي الیشع ته څرګندې کړې، چې له امله یې اسراییلو په جګړه کې ستراتیژیکه برتري ترلاسه کړه. کله چې د سوریې د پاچا سلاکارانو هغه له دې حالت څخه خبر کړ، نو هغه د اسراییلو د دوتان ښار ته د دې لپاره عسکر ولېږل چې هغه نبي ونیسي (د پاچاهانو دوهم کتاب شپږم باب له ۸ څخه تر ۲۳ آیتونو پورې).

یوه سهار الیشع خدمتګار د خپلو ورځنیو کارونو د ترسره کولو لپاره ډېر وختي له خوبه پاڅېد. کله چې هغه ولیدل چې ټول ښار د دښمن له پوځ سره محاصره شوی دی، نو له وېرې ولړزېد. خو الیشع هېڅ و نه وېرېد، ځکه هغه پوهېده چې په نالیدلي بُعد کې اوسېدونکي موجودات د هغه ساتنه کوي. هغه په یوه پخوانۍ موقعه کې هغوی لیدلي هم وو. بیا نبي له څښتن څخه دعا وکړه چې د هغه د ځوان خدمتګار سترګې پرانیزي، څو هغه هم خپل ساتونکي ووینې.

«بیا څښتن د هغه د خدمتګار سترګې پرانیستې، او هغه ولیدل چې د الیشع شاوخوا غرنۍ سیمه د اور له اسونو او ګاډیو څخه ډکه ده.» (د پاچاهانو دوهم کتاب شپږم باب ۱۷ آیت).

الیشع او د هغه خدمتګار حقیقي اسونه او حقیقي ګاډي ولیدل. هغه ګاډي او اسونه د اور په څېر ښکارېدل. لامل یې دا نه و چې هغوی له اور څخه جوړ شوي وو، بلکې ځکه چې هغوی د هغې نالیدلې نړۍ جلالي رڼا منعکسوله.

پیغام رسوونکې فرښتې

دوهمه پېښه شاوخوا دوه زره کاله مخکې په هغه شپه رامنځته شوه چې عیسی په دې نړۍ کې وزېږېد. کله چې شپانه بیت‌لحم ښار ته نږدې په یوه دښته کې د خپلو رمو ساتنه کوله، نو یوه فرښته له آسماني بُعد څخه راښکاره شوه او هغوی ته یې د څښتن د راتګ خبر ورکړ. ډېر ژر بې شمېره نورې فرښتې هم ورسره یوځای شوې چې د خدای ستاینه یې کوله. کله

چې دغو فرښتو خپل پیغام ورساوه، نو د لیدلې او نالیدلې نړۍ ترمنځ پرانیستل شوې لار یو ځل بیا وتړل شوه.

«په همدې وخت کې د ښپنتن یوه فرښته د هغوی مخې ته ودرېده، او د ښپنتن د جلال ځلا د هغوی شاوخوا وځلېده. هغې وویل: "زه تاسو ته د سترې خوښۍ انجیل راوړم، چې د ټولو خلکو لپاره به وي. ځکه چې نن د داود په ښار کې ستاسو لپاره یو ژغورونکی زیږېدلی دی، چې مسیح ښپنتن دی." ... ناڅاپه له هغې فرښتې سره د آسمان د لښکر یوه ستره ډله هم راښکاره شوه، چې د خدای ستاینه یې کوله او ویل یې: "په لوړ آسمان کې دې د خدای جلال وي، او پر ځمکه دې د هغو خلکو ترمنځ سوله وي چې هغه ترې خوښ دی." ... بیا هغه فرښتې له هغوی څخه آسمان ته بېرته ستنې شوې.» (د لوقا انجیل دوهم باب له ۹ څخه تر ۱۵ آیتونو پورې).

په دغو دواړو پېښو کې د ځمکې پر مخ اوسېدونکو انسانانو ته د نالیدلې نړۍ پرده د لنډ وخت لپاره پورته شوه، او هغوی وتوانېدل هغه شیان ووینې چې تر دې مخکې د هغوی له سترګو پټ وو. له آسمان څخه راغلې دغه مېلمانه — فرښتې، اسونه او ګاډي — هغه وخت ناڅاپه په وجود کې نه وو راغلي چې الیشع، د هغه خدمتګار او شپانو ولیدل. هغوی له دې مخکې لا هلته موجود وو. توپیر یوازې دا و چې هغوی په یوه بل بُعد کې وو.

آسمان یو حقیقي ځای دی

آسمان د سپکو او شفافو وریځو څخه جوړ شوی کوم ځای نه دی. هغه یو حقیقي او کلک ځای دی. خپله عیسی هم همدا خبره کړې ده. هغه په دې موضوع ښه پوهېده، ځکه چې همدغه نالیدلې نړۍ څخه راغلی و (د یوحنا انجیل دریم باب ۱۳ آیت؛ د یوحنا انجیل شپږم باب ۳۸ آیت). هغه خبرې په پام کې ونیسئ چې ښپنتن د خپل صلیب ته خېژول کېدو څخه یوه شپه مخکې خپلو دولسو شاګردانو ته وکړې. د هغه خبرې د هغه نالیدلي بُعد حقیقت څرګندوي.

«ستاسو زړونه دې نه خفه کېږي. پر خدای ایمان ولرئ، پر ما هم ایمان ولرئ. زما د پلار په کور کې د اوسېدو ډېر ځایونه شته. که داسې نه وای، ما به تاسو ته ویلي وای. زه ستاسو لپاره د ځای د تیارولو لپاره ځم. او که زه لاړ شم او ستاسو لپاره ځای تیار کړم، نو بیا به راشم او تاسو به له ځان سره بوځم، څو چې زه چېرته یم، تاسو هم هلته اوسئ.» (د یوحنا انجیل څوارلسم باب له ۱ څخه تر ۳ آیتونو پورې).

عیسی اوس آسمان ته د بېرته ستنېدو په حال کې و او له هغو خلکو څخه د جلا کېدو په حال کې و چې درې نیم کاله یې هره ورځ ورسره تېر کړي وو. د هغه دا خبرې د دې لپاره وې چې هغوی ته تسلي ورکړي او دا ډاډ ورکړي چې د دوی راتلونکی بېلتون به د تل لپاره نه وي، بلکې یوازې د لنډ وخت لپاره به وي. په پای کې به هغوی ټول یو ځل بیا سره یوځای

شي. ځښتن هغوی ته دا ډاډ ورکړ چې د خپل پلار په کور کې به د هغوی لپاره ځای تیاروي.

د وېبسټر د نویو زده کوونکو قاموس (۱۹۶۹) کې د «ځای» معنا «په فضا کې یو ټاکلی ځای» بیان شوې ده. عیسی یوه حقیقي ځای ته بېرته ستنېده، چې یوه ورځ به د هغه شاګردان هم ورسره هلته وي.

ځیني خلک د دې آیت پر بنسټ داسې فکر کوي چې په آسمان کې به موږ هر یو یوه ډېره لویه ماڼۍ ترلاسه کړو ــــ داسې یوه ماڼۍ چې له مرمر، ګرانېټ یا کوم بل غوره موادو څخه جوړه شوې وي او په سرو زرو او قیمتي ډبرو ښکلې شوې وي. په حقیقت کې دا تصور ښايي زموږ راتلونکی کور د ځینو خلکو لپاره لا لږ زړه راښکونکی کړي، ځکه چې داسې ودانۍ ډېر خلک نه جذبوي. خو عیسی هېڅکله دا نه دي ویلي چې موږ ته به یوه ستره ماڼۍ راکړل شي.

د «ماڼۍ» لپاره کارول شوې یوناني کلمه د «اوسېدلو» یا «پاتې کېدلو» معنا لري. د ځښتن عیسی مطلب دا و چې د هغه د پلار په کور کې کافي ځای شته، چې هغه او د هغه ټول پیروان پکې یوځای اوسېدلی شي.

«زما د پلار په کور کې د اوسېدو ډېر ځایونه شته.» (د یوحنا انجیل څوارلسم باب ۲ آیت).

«د اوسېدو ډېر ځایونه [کورونه] شته.» (د یوحنا انجیل څوارلسم باب ۲ آیت).

آسمان په حقیقت کې موجود دی

که څه هم په دې وخت کې آسمان زموږ له سترګو پټ دی، خو بیا هم په حقیقت کې موجود دی او یو کلک او حقیقي واقعیت لري. د خدای د اوسېدلو ځای دومره حقیقي دی چې لږ تر لږه درې کسان په خپلو مادي بدنونو سره همدا اوس هلته اوسېږي. عیسی همدا مهال په هماغه مادي بدن کې په هغه نالیدلې نړۍ کې اوسېږي چې هغه د ځمکې پر مخ د ژوند کولو پر مهال درلود. پر صلیب د هغه له مړینې وروسته، د هغه بېساه بدن په قبر کې کېښودل شو. درې ورځې وروسته عیسی له مړو څخه راژوندی شو. د انجیل له مخې، د هغه له بیا راژوندي کېدو وروسته خلکو هغه ولید او لمس یې کړ. هغوی هغه واورېد چې خبرې یې کولې او هغه یې ولید چې خواړه یې خوړل. هغوی دا هم ولیدل چې زموږ ژغورونکی د خپل بیا راژوندي کېدو څلوېښت ورځې وروسته، په هماغه حقیقي او مادي بدن سره آسمان ته پورته کړل شو.

«کله چې هغوی [د هغه شاګردان] د دغو خبرو په اړه خبرې کولې [چې بیا راژوندی شوی ځښتن خلکو ته ښکاره کېږي]، ناڅاپه عیسی خپله د هغوی په منځ کې ودرېد او هغوی ته یې

وویل: "سوله دې پر تاسو وي." هغوی وویرېدل او سخت وارخطا شول، ځکه هغوی فکر کاوه چې یو روحویني. بیا هغه هغوی ته وویل: "ولې وارخطا کېږئ؟ ولې ستاسو په زړونو کې شکونه راپورته کېږي؟ زما لاسونه او پښې وګورئ. دا زه پخپله یم. ما لمس کړئ او ویې ګورئ، ځکه روح غوښه او هډوکي نه لري، لکه څنګه چې تاسو یې په ما کې وینئ." له دې خبرې وروسته یې خپل لاسونه او پښې هغوی ته وښودل.» (د لوقا انجیل څلرویشتم باب له ۳۶ څخه تر ۴۰ آیتونو پورې).

«کله چې هغوی لا هم د خوښۍ او حیرانتیا له امله باور نه شو کولای، نو هغه له هغوی څخه وپوښتل: "ایا دلته له تاسو سره د خوړلو لپاره څه شته؟" هغوی هغه ته د پخې شوې کب یوه ټوټه ورکړه. هغه هغه واخیسته او د هغوی په مخ کې یې وخوړه.» (د لوقا انجیل څلرویشتم باب له ۴۱ څخه تر ۴۳ آیتونو پورې).

«[څلوېښت ورځې وروسته] کله چې هغه [عیسی] هغوی بیت‌عنیا ته نږدې بوتلل، نو خپل لاسونه یې پورته کړل او هغوی ته یې برکت ورکړ. او داسې وشول چې د برکت ورکولو پر مهال هغه له هغوی څخه جلا شو او آسمان ته پورته کړل شو.» (د لوقا انجیل څلرویشتم باب له ۵۰ څخه تر ۵۱ آیتونو پورې).

د ښتن له خپل آسماني پلار کور ته له بېرته ستنېدو یوازې څو میاشتې وروسته، د استیفانوس په نوم یو سړی په مسیح کې د خپل ایمان له امله په ډبرو وویشتل شو او ووژل شو. هغه د عیسی د پیروانو لومړنی شهید شو. کله چې د هغه وژونکو پر هغه د ډبرو باران کاوه، نو د لیدلې او نالیدلې نړۍ ترمنځ پرده د څو شېبو لپاره پورته شوه او استیفانوس په آسمان کې عیسی ولید.

«خو استیفانوس چې له روح القدس څخه ډک و، آسمان ته یې وکتل او د خدای جلال یې ولید او عیسی یې ولید چې د خدای په ښي لاس ولاړ و. بیا یې وویل: "وګورئ، زه آسمان پرانیستی وینم او د انسان زوی د خدای په ښي لاس ولاړ وینم."» (د رسولانو اعمال اووم باب له ۵۵ څخه تر ۵۶ آیتونو پورې).

پام وکړئ چې عیسی نه شفاف و او نه هم د کوم روح په څېر ښکارېده. هغه پر کومه وریځه هم نه لامبېده. هغه په خپل مادي بدن کې د خدای د تخت په ښي لاس ولاړ و. استیفانوس د داسې یوه بُعد یوه لنډه کتنه وکړه چې حقیقي موجودیت یې درلود او هلته د شیانو ترمنځ فضایي اړیکې هم موجودې وې. همدا هغه نړۍ وه چې هغه د خپلې وروستۍ ساه په ایستلو سره ورته داخل شو.

په آسمان کې یوازې همدا یو مادي بدن نشته.

انجیل دا هم بیانوي چې په هغه نالیدلي سلطنت کې نور خلک هم د مادي بدنونو سره حاضر دي. دا هغه کسان دي چې د بدني مرګ تجربه یې نه ده کړې، بلکې په مستقیم ډول آسمان ته پورته کړل شوي، چې اوس هم هلته اوسېږي.

• **حنوک** داسې یو سړی و چې په ټول ژوند کې یې له خدای سره په ملګرتیا کې تګ ته دوام ورکړ. هغه د خپل مادي بدن سره آسمان ته داخل شو. «بیا هغه ورک شو، ځکه خدای هغه له ځان سره یووړ.» (د پیدایښت پنځم باب ۲۴ آیت). «حنوک پرته له دې چې د مرګ تجربه وکړي، پورته کړل شو.» (د عبرانیانو لیک یوولسم باب ۵ آیت).

• **عبراني نبي ایلیا** هم پرته له دې چې د مرګ تجربه وکړي، آسمان ته پورته کړل شو. د هغه ملګري نبي او شاګرد الیشع دا پېښه په خپلو سترګو ولیده. «کله چې هغوی [ایلیا او الیشع] روان وو او په تګ کې یې خبرې کولې، ناڅاپه د اور یوه ګاډۍ او د اور اسونه راښکاره شول. هغوی دواړه سره بېل کړل، او ایلیا د توپان په وسیله آسمان ته پورته کړل شو. الیشع دا هر څه لیدل.» (د پاچاهانو دوهم کتاب دوهم باب ۱۱ او ۱۲ آیتونه).

له همدې امله، کله چې په دې فصل کې مخکې بیان شوې پېښه رامنځته شوه او الیشع د دښمن له پوځ سره محاصره شوی و، هغه هېڅ هم و نه وېرېد.

همدا اوس هم په آسمان کې داسې انسانان شته چې مادي بدنونه لري. خو بیا هم موږ هېڅکله د وریځو له منځه د چا لاس یا پښه نه وینو، ځکه چې آسمان یو حقیقي ځای دی چې خپل کلک موجودیت، حقیقي بڼه او مادي حقیقت لري. یوازې دا چې موږ هغه نالیدلې نړۍ په خپلو سترګو نه شو لیدلای، دا معنا نه لري چې هغه حقیقي نه ده. زموږ راتلونکی کور یوازې په داسې یوه بُعد کې موقعیت لري چې په اوسني وخت کې زموږ د پنځو مادي حواسو له لاسرسي او ادراک څخه بهر دی.

د خدای کلام د هغو خلکو شاهدي هم بیانوي چې هغې نالیدلې نړۍ ته داخل شوي وو او بیا ځمکې ته راستانه شوي او هلته یې چې څه لیدلي او اورېدلي وو، د هغې شاهدي یې ورکړې ده. په راتلونکي فصل کې به موږ په دې یو هېدل پیل کړو چې هغوی په آسمان کې د اوسېدو پر مهال څه لیدلي او څه یې اورېدلي دي.

2

انسانانو آسمان لیدلی دی

انجیل د دوو داسې کسانو بیان کوي چې د لنډ وخت لپاره آسمان ته تللي وو —— رسول پولوس او رسول یوحنا. د هغوی خبرې له موږ سره مرسته کوي چې پوه شو زموږ راتلونکی کور به څنګه وي. دواړه دا څرګندوي چې که څه هم په هغې نالیدلې نړۍ کې ځینې داسې خبرې شته چې په الفاظو کې نه شي بیانېدای، خو بیا هم د هغې ډېره برخه موږ ته اشنا ده، ځکه چې ځمکه د آسماني حقیقتونو د نمونې له مخې پیدا شوې ده. لکه څنګه چې خدای انسان په خپل صورت کې پیدا کړ، همداسې یې ځمکه هم د آسمان د نمونې له مخې جوړه کړه. راځئ وګورو چې پولوس او یوحنا د خپلو تجربو په اړه څه ویلي دي.

پولوس په آسمان کې

د یونان د کورنتوس په ښار کې اوسېدونکو ایماندارانو ته په یوه لیک کې پولوس بیان کړل چې څو کاله مخکې هغه آسمان ته پورته کړل شوی و. هغه ولیکل چې آسمان دومره حقیقي دی چې هغه حتی دا هم نه شو ویلی چې ایا هغه په خپل مادي بدن کې و او که له بدن څخه بهر و.

«زه په مسیح کې یو داسې انسان پېژنم چې څوارلس کاله مخکې —— که هغه په بدن کې و، زه نه پوهېږم، او که له بدن څخه بهر و، زه نه پوهېږم؛ خدای پوهېږي —— تر درېیم آسمان پورې پورته کړل شو... یعنې آسماني نړۍ ته، چې هلته یې داسې خبرې واورېدلې چې په

الفاظو کې نه شي بيانېدای او هېڅ انسان ته اجازه نشته چې هغه بيان کړي.» (د کورنتيانو دوهم ليک دولسم باب له ۲ څخه تر ۴ آيتونو پورې).

رسول وويل چې هغه درېيم آسمان ته رسېدلی و. د هغه د زمانې ديني عالمانو به د دريو آسمانونو په اړه خبرې کولې. هغوی زموږ شاوخوا هوا لومړی آسمان باله. دوهم آسمان هغه و چې نن يې موږ بهرنی فضا بولو. درېيم آسمان د خدای د اوسېدلو ځای و. پولوس هغه ته آسماني نړۍهم ويلې ده.

که څه هم پولوس ته اجازه نه وه ورکړل شوې چې د خدای د اوسېدلو په ځای کې د خپل تېر کړي وخت په اړه ځانګړي جزئيات بيان کړي، خو د هغه د دې تجربې حقيقت د هغه په ليکنو کې په څرګند ډول ليدل کېږي (يادښت ۱ وګورئ). په ياد ولرئ، همدا هغه پولوس دی چې د مرګ پر وړاندې يې ليکلي وو چې «مړ کېدل ګټه ده»، ځکه چې په آسمان کې ژوند ښېخې ډېر غوره دی. همدغه کس دا هم بيان کړل چې زموږ شاوخوا ليدل کېدونکې مادي مخلوق موږ ته د ښتن او هغې ناليدلې نړۍ په اړه ډېر څه راښيي.

«د خدای په اړه هغه خبرې چې نه ليدل کېږي، يعنې د هغه تلپاتې قدرت او خدای‌والي، د نړۍ له پيدا کېدو راهيسي د هغه د پيدا کړو شيانو له لارې په څرګند ډول ليدل کېږي او درک کېږي.» (د روميانو ليک لومړی باب ۲۰ آيت).

بې له شکه، د مخلوق عظمت د قادر مطلق خدای د قدرت او جلال يوه لنډه کتنه وړاندې کوي. خو د انجيل له مخې، پر ځمکه ډېر داسې شيان او فعاليتونه هم شته چې په آسمان کې د موجودو حقيقتونو سره ورته دي. هغوی موږ ته د هغې ناليدلې نړۍ پر لور د کتلو لپاره يوه کړکۍ پرانيزي. لکه څنګه چې په تېر فصل کې يادونه وشوه، کله چې ناليدلی بُعد د اليشع د خدمتګار او د بيت‌لحم د شپانو لپاره پرانيستل شو، هغوی داسې شيان وليدل او واورېدل چې هغوی ته اشنا او د پېژندلو وړ وو ـــ لکه ګاډي، اسونه، او د خدای د عبادت او ستاينې روښانه او د پوهېدو وړ خبرې.

پولوس وروسته دا هم بيان کړل چې د هغه وخت خلکو ته يوه اشنا ودانۍ ـــ د بيت‌المقدس په ښار کې هغه ستر معبد ـــ د يوه حقيقي آسماني ودانۍ د نمونې له مخې جوړ شوی و. هغه پر ځمکه جوړ شوی معبد «د عبادت داسې ځای وباله چې يوازې په آسمان کې د موجودې حقيقي ودانۍ نقل او سيوری دی». هغه دا هم وليکل چې «په هغه کې چې څه وو... د آسماني شيانو نقل و.» (د عبرانيانو ليک اتم باب ۵ آيت؛ د عبرانيانو ليک نهم باب ۲۳ آيت).

رسول پولوس دا نه دي ويلي چې هغه په آسمان کې د اوسېدو پر مهال هغه آسماني معبد ليدلی و که نه، خو يوحنا په څرګند ډول ليکلي چې هغه يې ليدلی و (د مکاشفې کتاب اووم

باب ۱۵ آیت؛ د مکاشفې کتاب یوولسم باب ۱۹ آیت؛ د مکاشفې کتاب پنځلسم باب ۵ آیت) (یادښت ۲ وګورئ).

یوحنا په آسمان کې

یوحنا د عیسی له اصلي دولسو شاګردانو څخه یو و. آسمان ته د عیسی له بېرته ستنېدو شاوخوا شپېته کاله وروسته، نږدې په ۹۵ میلادي کال کې، څښتن یوحنا ته د پتموس په نوم ټاپو کې راښکاره شو، چې د اوسني ترکیې ساحل ته نږدې موقعیت لري. هلته یې هغه سیمې ته د هغه وخت لپاره د موجودو اوو کلیساوو لپاره پیغامونه ورکړل. له دې وروسته زموږ ژغورونکي یوحنا آسمان ته یووړ، چې هلته هغه ته هغه مکاشفه ورکړل شوه چې ده د مکاشفې په کتاب کې ولیکله (د مکاشفې کتاب لومړی باب ۱۹ آیت).

د یوحنا لیکنې موږ ته راښیي چې د مسیح د دوهم راتګ څخه مخکې په وروستیو څو کلونو کې به په آسمان او ځمکه کې څه څه پېښېږي. که څه هم د مکاشفې کتاب د دې لپاره نه و لیکل شوی چې د نالیدلې نړۍ د ورځني ژوند تفصیلي بیان وړاندې کړي، خو بیا هم د هغه څه له لارې چې یوحنا لیدلي وو، موږ د هغې نړۍ په اړه ډېر څه زده کولای شو. هغه په آسمان کې ډېر داسې شیان او فعالیتونه ولیدل چې پر ځمکه هم موندل کېږي.

«له دې وروسته ما ولیدل چې په آسمان کې یوه دروازه پرانیستې ده. بیا هماغه غږ چې ما مخکې د شپېلۍ په څېر خبرې کوونکی اورېدلی و... ما په آسمان کې یو تخت ولید، او پر هغه تخت یو څوک ناست و... د هغه شاوخوا څلورویشت تختونه وو، او پر هغو څلورویشت مشران ناست وو. هغوی ټولو سپینې جامې اغوستې وې او پر سرونو یې د سرو زرو تاجونه وو... بیا هغه څلورویشت مشران د هغه ذات په وړاندې چې تل ژوندی دی، راپرېوتل او د هغه عبادت یې وکړ، او خپل تاجونه یې د تخت مخې ته کېښودل او ویې ویل: "اې څښتنه، زموږ خدایه، ته یوازې وړ یې."» (د مکاشفې کتاب څلورم باب له ۱ څخه تر ۴ آیتونو پورې؛ د مکاشفې کتاب څلورم باب ۱۰ آیت).

«بیا ما د هغه چا په ښي لاس کې چې پر تخت ناست و، یو کتاب ولید. هغه له دننه او له باندې دواړو خواوو لیکل شوی و او په اوو مهرونو تړل شوی و.» (د مکاشفې کتاب پنځم باب ۱ آیت).

«د هغوی هر یوه [مشرانو] په لاس کې یوه چنګ وه، او هغوی د سرو زرو کاسې درلودې چې له خوشبویي ډکې وې، او هغه د خدای د خلکو دعاوې دي. هغوی یوه نوې سندره ویله... بیا ما په آسمان، ځمکه، د ځمکې لاندې او په سمندر کې هر ژوندی موجود هم واورېد چې سندره یې ویله.» (د مکاشفې کتاب پنځم باب ۸ او ۹ آیتونه؛ د مکاشفې کتاب پنځم باب ۱۳ آیت).

«له دې وروسته ما يوه داسې ستره ډله وليده چې هېڅوک يې شمېرلای نه شو. هغوی د هر قوم، هرې قبيلې، هر ډول خلکو او هرې ژبې خلک وو. هغوی د تخت او د وري په وړاندې ولاړ وو. هغوی سپينې جامې اغوستې وې او په لاسونو کې يې د کجورو څانګې وې.» (د مکاشفې کتاب اووم باب ۹ آيت).

د يوحنا د دغو خبرو اهميت له پامه مه غورځوئ. هغه بيانوي چې په آسمان کې يې يوه دروازه، د ناستې لپاره تختونه، جامې، تاجونه، يو ليکل شوی کتاب، چنګونه، کاسې، خوشبويي او د کجورو څانګې وليدې. هغه سندرې او غږول واورېدل او خلک يې وليدل چې د سرونو او لاسونو په لرلو سره په ډېر فعال ډول ګرځېدل او حرکت يې کاوه. رسول هلته ژوندي موجودات هم وليدل. هغه يوناني کلمه چې د «موجود» په توګه ژباړل شوې ده، د «ژوندي موجود» معنا لري، او د نوي تړون په نورو ځايونو کې همدا کلمه د حيواناتو لپاره کارول شوې ده (د عبرانيانو ليک ديارلسم باب ۱۱ آيت؛ د پطروس دوهم ليک دوهم باب ۱۲ آيت؛ د يهودا ليک لومړی باب ۱۰ آيت). يوحنا، لکه د پولوس په څېر، دا تجربه کړه چې آسمان حقيقي او مادي موجوديت لري.

يوحنا ليکلي چې کله هغه په هغې ناليدلې نړۍ کې و، نو د خولې او نس په ګډون يې يو بدن درلود. هغه شيان په خپلو لاسونو نيول او لمسول. هغه خواړه وخوړل او خوند يې هم وڅکه.

«بيا زه هغه [فرښتې] ته ورغلم او هغه کوچنی کتاب مې ترې وغوښت. هغه راته وويل: "دا واخله او ويې خوره. دا به ستا په خوله کې د شاتو په څېر خوږ وي، خو کله چې ستا نس ته ننوځي، نو هغه به تريخ کړي." بيا ما هغه کوچنی کتاب د فرښتې له لاسه واخيست او ومې خوړ. هغه زما په خوله کې د شاتو په څېر خوږ و، خو وروسته له دې چې ما هغه تېر کړ، زما نس تريخ شو.» (د مکاشفې کتاب لسم باب ۹ او ۱۰ آيتونه).

د خپلې ليدنې په پای کې يوحنا وليدل چې د آسمان پلازمېنه ځمکې ته راکوزېږي. موږ به په نهم فصل کې په دې موضوع لا ډېر تفصيل سره غور وکړو، خو دا حقيقت چې په ناليدلې نړۍ کې داسې يو ښار شته چې پر ځمکه هم راتللی شي، دا يو بل ثبوت دی چې آسمان حقيقي او مادي موجوديت لري. هغه يو کلک او حقيقي ځای دی. رسول بيانوي چې په هغه آسماني ستر ښار کې اندازه، تناسب او بُعدونه شته. هغه ښار څلور لوري لري — ختيځ، لوېديځ، شمال او جنوب — او اوږدوالی، سوروالی او لوړوالی هم لري. په هغې پلازمېنه کې د ځمکې د ښارونو په څېر ډېرې ځانګړنې شته، لکه ودانۍ، د بنسټ لرونکي ښار دېوالونه، دروازې، کوڅې، سيندونه او ونې. وروسته يوحنا د ملغلرو او نورو قيمتي ډبرو هم بيان کوي، لکه نيلم، زمرد، عقيق او پخراج — دا ټول هغه شيان دي چې پر ځمکه هم موندل کېږي.

يوه باغچه، يو هېواد او يو ښار

پولوس او یوحنا، دواړو آسمان ته له تللو مخکې هم د هغه په اړه یو څه معلومات لرل. هغوی دا پوهه له زاړه تړون څخه ترلاسه کړې وه، چې د هغوی تر زمانې پورې د انجیل بشپړه شوې برخه وه. د دې کتاب په دوهمه برخه کې به موږ په لا ډېر دقت سره وګورو چې زوړ تړون د آسمان په اړه څه څرګندوي. اوس یوازې یوې خبرې ته پام وکړئ.

لکه څنګه چې ما مخکې یادونه کړې، پولوس هغه ځای چې دی ورغلی و، آسماني نړۍ بللې وه. هغه دا کلمه یوازې د ادبي ښکلا لپاره نه وه غوره کړې. د هغه په زمانه کې آسماني نړۍ د نېکو خلکو له مرګ وروسته د اوسېدلو ځای لپاره یو عام نوم و. د «آسماني نړۍ» لپاره کارول شوې یوناني کلمه پارادېیسوس ده، چې معنا یې «باغ» یا «باغچه» ده. په هغه وخت کې یوناني ژبه تر ټولو ډېره ویل کېدله، او کله چې زوړ تړون د لومړي ځل لپاره له عبراني ژبې څخه یوناني ته وژباړل شو، نو د پارادېیسوس کلمه د عدن د باغ لپاره وکارول شوه (د پیدایښت دوهم باب ۸ آیت؛ د حزقیال اته ویشتم باب ۱۳ آیت). د لومړۍ پېړۍ خلکو تمه لرله چې آسمان به د عدن د باغ په څېر یوه آسماني نړۍ وي.

څکه چې څمکه د آسماني حقیقتونو د نمونې له مخې پیدا شوې ده، نو دا مناسبه ده چې باور وکړو چې د عدن باغ، چې د انسانانو لپاره د خدای لومړنی د اوسېدلو ځای و، زموږ د راتلونکي اوسېدلو ځای په اړه هم ډېر څه راښيي. د انجیل لومړنۍ پاڼې هغه باغ د داسې یوه ښکلي ځای په توګه بیانوي چې هلته د هرې اړتیا لپاره په پراخه کچه برابرښت موجود و. هلته ونې، بوټي او خواړه وو. هلته حیوانات، سیندونه، قیمتي معدني مواد او سره زر هم وو. لومړني انسانان، آدم او حوا، د معنا لرونکي کارونه کول او له یو بل سره او له خپله څښتن سره یې نږدې ملګرتیا لرله (د پیدایښت دوهم باب). هرڅومره چې موږ په سپېڅلي کتاب کې د آسمان په اړه څرګند شوي حقیقتونه په لا ژوره توګه څېړو، هماغومره به ومومو چې دا ټول شیان د هغه ژوند برخه دي چې زموږ په انتظار کې دی.

پولوس وروسته دا هم ولیکل چې له هغه څخه مخکې د خدای پیروانو باور درلود چې په راتلونکي ژوند کې به هغوی یوازې یو باغ نه، بلکې یو هېواداو یو ښار هم ترلاسه کړي. هغه ولیکل: «هغوی د یوه غوره هېواد، یعني د آسماني هېواد، هیله لرله.» (د عبرانیانو لیک یوولسم باب ۱۶ آیت) او «موږ د هغه راتلونکي ښار په تمه یو.» (د عبرانیانو لیک دیارلسم باب ۱۴ آیت).

له دغو کلمو څخه هره یوه زموږ په ذهن کې داسې اشنا انځورونه راولاړوي چې دې خبرې ته اشاره کوي چې آسمان یو حقیقي ځای دی، چې داسې ځانګړني او صفتونه لري چې موږ به یې وپېژندلای شو. که زموږ راتلونکی کور په هر ډول د یوه باغ، یوه هېواد او یوه ښار په څېر نه وای، نو پولوس ولې هغه په دغو نومونو یاداوه؟

انجیل د هغو خلکو د سترګو لیدلې شاهدي بیانوي چې هغې نالیدلې نړۍ ته داخل شوي وو. د هغوی خبرې موږ ته ښیي چې آسمان کوم مبهم، ناڅرګند یا د خیال د نړۍ په څېر ځای نه دی. هغه یو حقیقي او کلک موجودیت لري. هغه یو حقیقي ځای دی، چېرته چې حقیقي خلک اوسېږي او حقیقي کارونه ترسره کوي.

دا لیکنې موږ ته دا هم څرګندوي چې ځمکه د آسمان د نمونې له مخې پیدا شوې ده. له همدې امله، پر ځمکه د لیدل کېدونکو شیانو او د ژوند د بېلابېلو اړخونو په لیدلو سره، موږ تر یوه حده پوهېدلی شو چې راتلونکی ژوند به څنګه وي. موږ تمه کولی شو چې زموږ راتلونکی کور به موږ ته اشنا او د پېژندلو وړ وي.

په راتلونکو فصلونو کې به زه د دغو ټولو خبرو په اړه لا ډېر تفصیل سره بحث وکړم. خو له هغې مخکې اړینه ده چې موږ په روښانه توګه پوه شو چې کله موږ مړه کېږو، نو په حقیقت کې له موږ سره څه پېښېږي.

3

کله چې مو ړ مړه کېږو، نو څه پېښېږي؟

ډېر خلک باور لري چې په آسمان کې به موږ یو بل و نه شو پېژندلای او نه به هغه ژوند او اړیکې چې پر ځمکه مو تېرې کړې دي، په یاد راوړو. له همدې امله زموږ راتلونکی کور هغوی ته زړه راښکونکی نه ښکاري. په حقیقت کې، دا ډول تصورونه د انجیل له تعلیم سره مخالف دي. د دغو ناسمو تصورونو یو لامل دا هم دی چې موږ په سمه توګه نه پوهېږو چې د مرګ پر مهال په حقیقت کې څه پېښېږي.

د انسان پیدایښت

د دې لپاره چې پوه شو د مرګ پر مهال څه پېښېږي، لومړی اړینه ده چې پوه شو انسان څنګه پیدا شوی دی. هر انسان یو بهرنی مادي اړخ او یو دننی غیرمادي اړخ لري (د کورنتیانو دوهم لیک څلورم باب ۱۶ آیت). بهرنی اړخ بدن دی، په داسې حال کې چې دننی اړخ له روح او نفس څخه جوړ دی (د عبرانیانو لیک څلورم باب ۱۲ آیت). د مرګ پر مهال دا دننی او بهرنی اړخونه له یو بل څخه بېلېږي. بهرنی انسان بېرته خاورو ته ستنېږي، او دننی انسان یوه بل بُعد ته داخلېږي. د بدن خاورو ته د سپارلو له بهیر سره موږ ټول اشنا یو، ځکه چې موږ ټولو جنازې او په هدیره کې د ښخولو مراسم لیدلي دي. خو له دنني انسان سره څه پېښېږي، دا خبره د ډېرو خلکو لپاره لا هم مبهمه پاتې ده.

کله چې عیسی پر ځمکه و، هغه د دوو داسې کسانو یادونه وکړه چې مړيني یې نږدې په یوه وخت کې شوې وې. د هغه خبرې موږ ته په نالیدلې نړۍ کې د انسان د حالت یوه لنډه کتنه راکوي.

«يو شتمن سړی و چې ارغواني او نري کتان کالي يې اغوستل او هره ورځ يې په ډېرې شانداری سره ژوند تېراوه. د هغه د دروازې مخې ته د لعزر په نوم يو سوالګر پروت و، چې له زخمونو ډک و او غوښتل يې د هغه له مېز څخه لوېدلو ټوټو په خوړلو خپله لوږه ماته کړي. حتی سپي به راتلل او د هغه زخمونه به يې څټل. وخت راغی چې هغه سوالګر مړ شو، او فرښتو هغه د ابراهيم غېږې ته يووړ. [د ابراهيم غېږه د نېکو خلکو د اوسېدلو ځای بل نوم و.] هغه شتمن هم مړ شو او ښخ کړل شو. په دوزخ کې، چېرته چې هغه په عذاب کې و، سترګې يې پورته کړې او له لرې يې ابراهيم وليد او لعزر يې د هغه په غېږ کې وليد. بيا يې چيغه کړه او ويې ويل: "اې پلاره ابراهيمه، پر ما رحم وکړه او لعزر راولېږه چې د خپلې ګوتې سر په اوبو کې لوند کړي او زما ژبه يخه کړي، ځکه چې زه په دې اور کې ډېر کړاو ګالم."

خو ابراهيم وويل: "زويه، په ياد ولره چې ته په خپل ژوند کې خپلې ښېګڼې ترلاسه کړې وې، او لعزر بدې ورځې تېرې کړې. اوس هغه دلته آرام او تسلي مومي، او ته په کړاو کې يې. سربېره پر دې، زموږ او ستاسو ترمنځ يوه ستره کنده ټينګه شوې ده، څو هغه کسان چې له دې ځايه تاسو ته تلل غواړي، و نه شي تللای، او له هغه ځايه هم څوک موږ ته راتلای نه شي."

بيا هغه وويل: "اې پلاره، زه له تا غوښتنه کوم چې لعزر زما د پلار کور ته ولېږه، ځکه چې زه پنځه ورونه لرم. هغه دې هغوی ته خبرداری ورکړي، څو هغوی هم د دې عذاب ځای ته رانشي."

ابراهيم ځواب ورکړ: "هغوی له موسی او پيغمبرانو څخه تعليمات لري؛ هغوی دې د همدوی خبرې واوري."

هغه وويل: "نه، اې پلاره ابراهيمه! که له مړو څخه يو څوک هغوی ته ورشي، نو هغوی به توبه وکړي."

ابراهيم ورته وويل: "که هغوی د موسی او پيغمبرانو خبرې نه اوري، نو که له مړو څخه يو څوک هم راژوندی شي، بيا به هم ايمان را نه وړي."» (د لوقا انجيل شپاړسم باب له ۱۹ څخه تر ۳۱ آيتونو پورې).

پام وکړئ چې کله لعزر او هغه شتمن له خپلو بدنونو څخه بېل شول، بيا هم هماغسې ښکاره کېدل لکه مخکې چې وو. هغوی يو بل پېژندل او هغه کسان يې هم پېژندل چې تر دوی مخکې مړه شوي وو. دواړه په بشپړه توګه وينس او هوښيار وو. دواړو فکرونه، احساسات او پر ځمکه د تېر کړي ژوند او هغو خلکو يادونه لرله چې شاته يې پرېښي وو. هغه شتمن د خپل حالت له امله ډېر غمجن و، په داسې حال کې چې لعزر ته تسلي ورکړل شوې وه (يادښت ۳ وګورئ). دا پېښه په څرګند ډول ښيي چې له مرګ وروسته ښځې او نارينه په

موجودیت کې پاتې کېږي؛ هغوی له منځه نه ځي. له مرګ وروسته نه د خوب حالت شته او نه هم د بېخبرۍ حالت. نه یوازې دا، کله چې انسان خپل بدن پرېږدي، بیا هم د هغه شخصي هویت پاتې کېږي. هغه هماغه کس پاتې کېږي، چې هماغه ژوند، هماغې اړیکې او هماغه خاطرې لري.

کېدای شي تاسو اورېدلي وي چې د مرګ پر مهال یوازې روح آسمان ته ځي، چې له دې امله داسې تصور پیدا کېږي چې زموږ د وجود یوازې یوه برخه هغې نالیدلې نړۍ ته داخلېږي. خو د څښتن عیسی د تعلیم له مخې، نالیدلې نړۍ له هغو خلکو څخه ډکه ده چې که څه هم له خپلو مادي بدنونو څخه بېل شوي دي، خو بیا هم په بشپړه توګه موجود دي. دا فکر چې یوازې زموږ روح آسمان ته ځي، د «نفس» د معنا د سم نه درک کولو له امله رامنځته شوی دی. په سپېڅلي کتاب کې د «نفس» کلمه ډېری وخت زموږ د ذهن او احساساتو لپاره کارول شوې ده (د زبورونو کتاب دوه څلوېښتم باب له ۴ څخه تر ۶ آیتونو پورې؛ د زبورونو کتاب یو سل او شپاړسم باب ۷ آیت). د لعزر او شتمن سړي په اړه د عیسی د بیان له مخې دا څرګندېږي چې کله انسان د مرګ پر مهال خپل بدن پرېږدي، نو خپل ذهن او احساسات — یعنې خپل نفس — هم له ځان سره وړي.

موسی او ایلیا

د مرګ وروسته د څه پېښېدو په اړه موږ له یوې بلې پېښې څخه هم لا ښه پوهېدلی شو، په کومه پېښه کې چې پر ځمکه اوسېدونکو خلکو د نالیدلې نړۍ یوه لنډه کتنه ولیده. د عیسی د صلیب ته خېژول کېدو لږه موده مخکې، هغه خپل درې شاګردان — پطروس، یعقوب او یوحنا — له ځان سره یوه غره ته بوتلل. هلته ناڅاپه د اسراییلو مشهور پیغمبران موسی او ایلیا له نالیدلې نړۍ څخه راښکاره شول. شاګردانو هغوی دواړه ولیدل او ویې اورېدل چې له څښتن عیسی سره یې د هغه د نږدې کېدونکي صلیب په اړه خبرې کولې.

«نږدې اته ورځې وروسته عیسی پطروس، یعقوب او یوحنا له ځان سره یوه غره ته د دعا لپاره بوتلل. کله چې هغه دعا کوله، د هغه د مخ بڼه بدله شوه او جامې یې ډېرې روښانه او ځلېدونکې شوې. په همدې وخت کې موسی او ایلیا په نوم دوه کسان راښکاره شول او له عیسی سره یې خبرې پیل کړې. هغوی په جلال کې ښکاره کېدل او د هغه د مرګ په اړه یې خبرې کولې چې په بیت‌المقدس کې به پېښېده او د هغې په وسیله به هغه د خدای پلان بشپړاوه.» (د لوقا انجیل نهم باب له ۲۸ څخه تر ۳۱ آیتونو پورې).

لکه څنګه چې ما په لومړي باب کې ویلي وو، الیاس پرته له دې چې د مرګ تجربه وکړي، له خپل مادي بدن سره هغه نالیدلې نړۍ ته پورته کړل شو. له بلې خوا، موسیٰ څو پېړۍ وړاندې مړ شوی و، یعنې د هغه مادي بدن له هغه څخه جلا شوی و. خو بیا هم هغه کومه لامبو وهونکې یا شفافه روح نه و. هغه په څرګند ډول لیدل کېده، پېژندل کېده، او له عیسیٰ

او الیاس سره یې خبرې کولې. د موسیٰ او الیاس دواړو له شخصیت څخه د هغې نړۍ جلالناکه رڼا راڅرګندېدله، کومه چې د پېړیو راهیسې د هغوی استوګنځای و. که څه هم هغوی نور پر ځمکه نه اوسېدل، خو په بیت المقدس کې د راتلونکو پېښو په اړه له عیسیٰ سره د هغوی خبرې دا څرګندوي چې هغوی د ځمکې له پېښو څخه خبر وو او په هغو کې یې لېوالتیا هم لرله.

یوحنا څه ولیدل.

په د وحی کتاب کې یوحنا چې په آسمان کې د خلکو کومه صحنه بیان کړې ده، هغه له هغې خبرې سره ډېره ورته والی لري چې عیسیٰ د لعزر او شتمن سړي په روایت کې څرګنده کړې وه. د یوحنا بیان له هغې پېښې سره هم سمون لري چې هغه پخپله له پطروس او یعقوب سره لیدلې وه، کله چې موسیٰ او الیاس د عیسیٰ سره د هغه د صلیب کېدو څخه مخکې خبرې کولې. یوحنا څلورویشت مشران، یعنې هغه کسان چې واک یې درلود، ولیدل چې پر تختونو ناست وو. که څه هم دغه کسان له خپلو مادي بدنونو څخه جلا وو، بیا هم تاجونه او جامې یې اغوستې وې. هغوی پر تختونو ناست وو، سرونه یې ټیټول او د خدای عبادت یې کاوه. له دې څخه څرګندېږي چې د هغوی سرونه، خولې، غږونه، پښې، مټونه او لاسونه وو (د وحی کتاب څلورم باب له ۴ څخه تر ۱۰ آیتونو پورې). یوحنا په آسمان کې د شخصي پېژندنې دوام ولید. هغه داسې خلک ولیدل چې په مسیح باندې د خپل ایمان له امله وژل شوي وو، خو بیا هم هغوی پر ځمکه خپل ژوند په یاد ساته او د هغو کسانو په اړه یې اندېښنه لرله چې دوی شاته پرېښي وو.

«کله چې مېږۍ پنځمه مهره پرانیسته، نو ما د قربانۍ د ځای لاندې د هغو کسانو روحونه ولیدل چې د خدای د کلام او خپلې ګواهۍ له امله وژل شوي وو. هغوی په لوړ غږ چیغې وهلې او ویل یې: "اې سپېڅلي او رښتیني څښتنه، تر کومه وخته پورې به ته د ځمکې د اوسېدونکو په قضاوت کولو او زموږ د وینې په بدل اخیستلو کې ځنډ کوې؟" بیا هغوی ته هر یوه ته یوه سپینه جامه ورکړل شوه او ورته وویل شول چې لږ نور هم آرام وکړي، تر هغه چې د هغوی د ملګرو خادمانو او ورونو شمېر هم بشپړ شي، هغه کسان چې باید د هغوی په څېر ووژل شي لکه دوی چې وژل شوي وو.» (د وحی کتاب شپږم باب له ۹ څخه تر ۱۱ آیتونو پورې).

دلته رسول چې د «روحونو» کومه کلمه کارولې ده، مطلب یې کومه مبهمه بڼه یا یوازې د هغوی د وجود یوه برخه نه ده. مطلب یې پخپله هماغه خلک دي. یوحنا خپل بیان په یوناني ژبه لیکلی و او د «روح» لپاره یې د «پسوخې» کلمه کارولې ده. د انجیل په نورو ځایونو کې هم د «پسوخې» کلمه د «بشپړ شخص» په معنا کارول شوې ده (د کورنتیانو لومړی کتاب پنځلسم باب ۴۵ آیت).

په بل عبارت، یوحنا وایي چې هغه هماغه خلک په آسمان کې ولیدل. پام وکړئ چې دغو شهیدانو دا په یاد لرل چې دوی څنګه مړه شوي وو، او هغوی دا هم پوهېدل چې پر ځمکه به نور خلک هم خپل ژوند په هماغه ډول ورکړي لکه دوی چې ورکړی و. یوحنا هغوی واورېدل چې په لوړ غږ او له احساساتو ډکه فریاد یې کاوه، کله چې هغوی له څښتن څخه دعا کوله چې اقدام وکړي او د هغو کسانو لپاره عدالت وکړي چې وژل شوي وو (ځلورمه یادونه وګورئ).

مرګ انسان یوازې له یوه ځای څخه بل ځای ته وړي.

پولس، چې د خپل ژوند په موده کې آسمان ته تللی و، مرګ ته **وتل** وایي. کله چې هغه په زندان کې و او د مرګ د سزا د ترلاسه کولو احتمال یې درلود، نو ویې لیکل چې د هغه «غوښتنه ده چې ووځي او له مسیح سره واوسي». (د فیلیپیانو کتاب لومړی باب ۲۳ آیت) په هغه وخت کې پولس مړ نه شو، خو څو کاله وروسته، کله چې هغه بیا په بند کې و او مرګ یې نږدې شوی و، نو ویې لیکل: «زما د وتلو وخت را رسېدلی دی». (د تیموتاوس دوهم کتاب څلورم باب ۶ آیت).

کله چې یو څوک وځي، نو یو ځای پرېږدي او بل ځای ته ځي. مرګ موږ په کوم بل انسان یا کومې بلې څیز ته نه بدلوي. هغه یوازې موږ له لیدل کېدونکې نړۍ څخه نالیدلې نړۍ ته وړي.

په آسمان کې به هم تاسو هماغه څوک یاست چې نن یې. ستاسو پېژندنه یوازې ستاسو په نوم پورې اړه نه لري، بلکې ستاسو په بڼه، د ژوند په تجربو، ستاسو په اړیکو او ستاسو په یادونو پورې هم اړه لري. که له دې څخه هره یوه خبره په بشپړه توګه له منځه ولاړه شي او تاسو نور د پېژندلو وړ پاتې نه شئ، یا پر ځمکه خپل ژوند هېڅ په یاد ونه لرئ، نو د دې معنا به دا وي چې آسمان ته تاسو نه، بلکې بل څوک رسېدلی دی. خو داسې نه ده. په آسمان کې به تاسو هماغه یاست —— یوازې د دې ماتې شوې نړۍ له ټولو اغېزو څخه به په بشپړه توګه آزاد یاست. هلته به د پېښو، ناروغیو، کمزوري کوونکو جسمي ستونزو او د زړښت د ویجاړونکو اغېزو هېڅ شتون نه وي.

په دې باب کې مو مخکې د لعزر په نوم د سوالګر په اړه د څښتن عیسیٰ هغه روایت یاد کړی و چې هغه بیان کړی و. کله چې لعزر له خپل بدن څخه جلا شو، نو له ځان سره یې یوازې خپل رښتینی شخصیت یووړ؛ هغه بېوزلي، لوږه او ټول هغه دردونه چې له دغو حالتونو څخه پیدا کېدل، شاته پرېښودل. نور یې پر بدن داسې زخمونه نه وو چې سپي به راتلل او څټل به یې.

کله چې تاسو د مرګ پر مهال خپل بدن پرېږدئ، نو هغه ناروغي یا ټپ به هم شاته پرېږدئ چې ستاسو د ژوند د پای سبب شوی و. که ستاسو په ژوند کې کومه اوږدمهاله ناروغي یا

جسمي معلوليت موجود و چې په هر ډول يې ستاسو پر ژوند اغېز کړی و، هغه به هم د تل لپاره پای ته ورسېږي. هغه يادونه چې د ذهني کمزوری يا د حافظې د له لاسه ورکولو ناروغۍ، يعنې ډيمينشيا، له امله ورکې شوې وې، بيا به په بشپړه توګه بېرته را وګرځول شي. هغه کسان چې دومره واړه وو چې د ژوند د تجربې کولو، د يادونو د جوړولو او د اړيکو د رامنځته کولو فرصت يې نه و موندلی، هغوی ته به هم زموږ په راتلونکي کور کې دا ټول فرصتونه ورکړل شي. په دې موضوعاتو به زه په راتلونکو بابونو کې لا ډېر په تفصيل سره خبرې وکړم.

په آسمان کې د هر شخص **شخصي پېژندنه** هماغسې پاتې کېږي. ښځې او نارينه هماغسې ښکاري لکه څنګه چې په حقيقت کې دي، او د هغوی د ژوند بشپړ تاريخ هم له هغوی سره پاتې کېږي. هغوی هلته هماغومره رښتيني دي لکه څنګه چې پر ځمکه د خپل ژوند په وخت کې رښتيني وو. اصلي توپير يوازې دا دی چې د هغوی ډېری کسان له خپلو مادي بدنونو څخه جلا دي. هغه کسان چې له بدن څخه جلا شوي وي، نه د پېريانو په څېر وي او نه شفاف وي. هغوی په هوا کې نه معلق پاتې کېږي. هغوی درېږي، ګرځي او خبرې اترې کوي. هغوی په داسې نړۍ کې ژوند کوي چې که څه هم زموږ سترګو ته ناليدلې ده، خو بيا هم حقيقي او مادي شتون لري.

اوس چې موږ له پخوا څخه په لا ښه توګه پوه شوي يو چې د مرګ پر مهال څه پېښېږي، نو اوس چمتو يو چې وګورو چې په آسمان کې ژوند په حقيقت کې څنګه دی.

4

په آسمان کې ژوند

آسمان ډېرو خلکو ته زړه راښکونکی نه ښکاري، ځکه هغوی فکر کوي چې هلته به ژوند ستړی کوونکی وي — داسې یوه نه ختمېدونکې د عبادت غونډه چېرې چې ټول خلک به سپینې جامې اغوندي، یوازې به سندرې وایي او د رباب غونډې سازونه به غږوي. خو د انجیل له مخې زموږ په راتلونکي کور کې ژوند داسې نه دی. د خدای کلام په څرګنده توګه بیانوي چې لکه څنګه چې زموږ شخصي پېژندنه پاتې کېږي، همداسې د ژوند ډېر اشنا اړخونه هم پاتې کېږي. سپېڅلی کتاب د داسې نړۍ بیان کوي چېرې چې خواړه او جامې شته، او همدارنګه مانادار کار او بېلابېل فعالیتونه هم شته.

په آسمان کې خواړه.

پخپله څښتن عیسیٰ مسیح وویل چې په نالیدلې نړۍ کې خلک یو ځای کښېني او خواړه خوري. هغه خپلو پیروانو ته وویل چې د هغوی په وړاندې د وفادار خدمت د اجر په توګه: «تاسو به زما په پاچاهۍ کې زما پر مېز له ما سره خورئ او څښئ.» (د لوقا انجیل دوه ویشتم باب ۳۰ آیت).

هغه دا هم وویل: «ډېر خلک به له ختیځ او لویدیځ څخه راشي او د آسمان په پاچاهۍ کې به له ابراهیم، اسحاق او یعقوب سره په مېلمستیا کې برخه واخلي.» (د متی انجیل اتم باب ۱۱ آیت).

د «په مېلمستيا کې برخه واخلې» لپاره کارول شوې يوناني کلمه د «شا ته تکيه کول» يا «په آرامۍ سره څملېدل او خواړه خوړل» معنا لري. په هغه وخت کې به خلکو د خوړو پر مهال پر تختونو يا د ناستې پر ځايونو تکيه کوله. هغوی به خپل سر د مېز خواته او پښې به يې له مېزه لرې ساتلې. عيسیٰ چې دا کلمه کارولې، دا څرګندوي چې هغه د حقيقي خوړو لپاره پر مېز د ځای نيولو په اړه خبرې کولې.

عيسیٰ په سمبوليکه يا استعاري ژبه خبرې نه کولې. هغه په يوه حقيقي ځای کې د ترسره کېدونکي حقيقي فعاليت بيان کاوه. د مېلمستيا لپاره مېز، د ناستې ځايونه او د دې ټولو د ځايولو لپاره ودانۍ ته اړتيا وي. په ځانګړې مېلمستيا کې د بېلابېلو ډولونو خواړه او څښاک وي، او د هغوی د چمتو کولو، وړاندې کولو او خوړلو لپاره اړين لوښي هم وي. او هېڅ مېلمستيا د خبرو اترو، د ژوند د پېښو د شريکولو او له خوښۍ او خندا پرته بشپړه نه وي. د خوړو او څښاک په اړه د عيسیٰ له دغو خبرو څخه دا څرګندېږي چې په ناليدلې نړۍ کې دا ټول شيان هم شته.

خواړه يوازې اړتيا نه ده، بلکې د خوښۍ او ملګرتيا وسيله هم ده.

بې له شکه، په آسمان کې به خلک د ژوندي پاتې کېدو لپاره خوړو ته اړتيا ونه لري. خو خواړه يوازې د ژوند د ساتلو وسيله نه ده. څښتن آدم او حوا ته هغه مهال د خوړو امر کړی و، کله چې هغوی لا د ګناه له امله د مرګ تابع شوي نه وو. د عدن باغ له داسې ونو او مېوو څخه ډک و چې هم د خوند، هم د بوی او هم د ښکلا له پلوه يې د انسان زړه راښکاوه. خواړه خوړل د هغوی د خالق له خوا ورکړل شوې د خوښۍ يوه ډالۍ وه.

«څښتن خدای په هغه باغ کې هر ډول داسې ونې راشنې کړې چې د ليدلو لپاره ښکلې او مېوې يې د خوړلو لپاره خوندورې وې ... او خدای وويل: "تاسو د باغ د هرې ونې مېوه په ازادۍ سره خوړلی شئ؛ خو د نېکۍ او بدۍ د پوهې د ونې مېوه مه خورئ، ځکه په کومه ورځ چې تاسو د هغې مېوه وخورئ، په هماغه ورځ به خامخا مړه شئ."» (د پيدايښت کتاب دوهم باب ۹ آيت؛ د پيدايښت کتاب دوهم باب ۱۶ او ۱۷ آيتونه).

خواړه يوازې د خوښۍ وسيله نه ده، بلکې د متقابلو اړيکو او ملګرتيا وسيله هم ده. په انجيل کې ډېر داسې مثالونه شته چې ښځې او نارينه د خدای په امر د هغه په حضور کې د يو ځای خوړو خوړلو لپاره راټول شوي دي.

• «[د خدای په بلنه] موسیٰ، هارون ... او د اسراييلو اويا مشران [د سينا غره ته] وخوتل. هلته هغوی د اسراييلو خدای وليد. [ناليدلې نړۍ د هغوی لپاره پرانيستل شوه.] د هغه د پښو لاندې داسې ځلېدونکی فرش و لکه د ياقوتو په څېر، چې د آسمان په شان صاف او روڼ ښکارېده ... او هغوی د خدای په حضور کې يو ځای خواړه وخوړل.» (د خروج کتاب څلورويشتم باب له ۹ څخه تر ۱۱ آيتونو پورې).

• ښتن خپلو خلکو ته امر وکړ چې خپلې قربانۍ او نذرانې د هغه سپېڅلي عبادت ځای ته راوړي، «هلته به تاسو او ستاسو کورنۍ د ښتن خپل خدای په حضور کې خواړه خورئ او خوشحاله کېږئ.» (د تثنيې کتاب دولسم باب ۷ آيت).

• هغه دا ځانګړې لارښوونه هم وکړه: که ستاسو د اوسېدو ځای ډېر لرې وي، نو «د خپلو حاصلاتو او څارويو لسمه برخه وپلورئ او پيسې له ځان سره يوسئ. کله چې هلته ورسېږئ، نو په هغو پيسو باندې د خپلې خوښې سره سم غويي، پسونه، انګور شراب يا شراب، او يا هر هغه څه چې ستاسو زړه يې غواړي، واخلئ. بيا هلته د ښتن خپل خدای په حضور کې له خپلې کورنۍ سره خواړه وخورئ او خوشحاله شئ.» (د تثنيې کتاب څوارلسم باب ۲۵ او ۲۶ آيتونه).

په ټولو دغو آيتونو کې يو ګډ حقيقت څرګندېږي —— قادر مطلق خدای خپل خلک رابللي وو چې له هغه سره او له يو بل سره په ملګرتيا کې خواړه وخوري. نو دا په بشپړه توګه مناسبه ده چې کله موږ په رښتيا سره د ښتن په کور کې د هغه سره واوسېږو، نو هلته به هم د هغه په حضور کې يو له بل سره کښېنو او خواړه به وخورو.

په آسمان کې جامې

انجيل په آسمان کې د جامو يادونه هم کوي. فرښتې، چې د هغې ناليدلې نړۍ د اوسېدونکو يوه برخه دي، په جامو اغوستو ليدل کېږي.

«ناڅاپه [د بيا راژوندي کېدو په سهار] يوه لويه زلزله وشوه، ځکه چې د ښتن يوه فرښته له آسمانه راکوزه شوه. هغې هغه ډبره چې د عيسیٰ د قبر پر خوله ايښودل شوې وه، وغړوله او پر هغې کښېناسته. د هغې مخ د برېښنا په څېر ځلېده او جامې يې د واورې په څېر سپينې وې.» (د متی انجيل اته ويشتم باب ۲ او ۳ آيتونه).

کله چې موسیٰ او الياس د صليب کېدو څخه مخکې له ناليدلې نړۍ څخه راښکاره شول ترڅو له عيسیٰ سره خبرې وکړي، نو داسې اشاره کېږي چې هغوی هم جامې اغوستې وې، ځکه چې په هغه پېښه کې د عيسیٰ د جامو يادونه شوې ده. دا به منطقي نه وي چې فکر وکړو موسیٰ او الياس بې جامو وو، په داسې حال کې چې عيسیٰ په بشپړه توګه جامې اغوستې وې.

«کله چې هغوی [پطروس، يعقوب او يوحنا] ورته کتل، عيسیٰ د هغوی په وړاندې بدل شو. د هغه مخ د لمر په څېر وځلېد او جامې يې ډېرې روښانه او سپينې شوې. ناڅاپه موسیٰ او الياس راښکاره شول او له عيسیٰ سره يې خبرې پيل کړې.» (د متی انجيل اوولسم باب ۲ او ۳ آيتونه).

رسول یوحنا په آسمان کې د خپلې لیدنې پر مهال بېشمېره خلک ولیدل چې سپینې جامې یې اغوستې وې.

• هغه ولیکل چې «څلورویشت مشران [پر تختونو] ناست وو او ټولو سپینې جامې اغوستې وې.» هغه دا هم ولیکل چې «هغه کسان چې د خپل ایمان له امله شهیدان شوي وو … هغوی ته سپینې جامې ورکړل شوې.» وروسته هغه «یوه داسې ستره ډله» ولیده چې «سپینې جامې یې اغوستې وې.» (د وحی کتاب څلورم باب ۴ آیت؛ د وحی کتاب شپږم باب له ۹ څخه تر ۱۱ آیتونو پورې؛ د وحی کتاب اووم باب ۹ آیت).

• یوحنا خلک هم ولیدل چې له عیسیٰ سره یې خوښي کوله. هغوی هم «د غوره او پاکې سپینې کتان جامې» اغوستې وې. هغه دا هم ولیدل چې هغه آسماني لښکرې چې له څښتن سره له آسمانه راوتلې، «د پاکې سپینې کتان جامې» یې اغوستې وې. (د وحی کتاب نولسم باب ۸ آیت؛ د وحی کتاب نولسم باب ۱۴ آیت).

ایا سپینې جامې به زموږ ابدي حالت وي؟

کله چې د یوحنا له خوا په آسمان کې د جامو بیان لولو، نو په طبیعي ډول کېدای شي زموږ په ذهن کې د سندرغاړو د ډلې جامو یا کفن انځور راشي. خو کله چې موږ پوه شو چې دا جامې د څه شي نښه ده، نو دا خبره زموږ لپاره د خوښۍ سبب ګرځي. دا جامې د هغې بې ګناه عدالت نښه ده چې هغوی یې د څښتن عیسیٰ له لارې ترلاسه کړې ده.

د خدای د تخت ترڅنګ ناستو څلوروویشتو مشرانو څخه یوه کس پخپله یوحنا ته همدا خبره وکړه. هغه وویل:

«دا هغه کسان دي چې له لوی مصیبت څخه راوتلي دي. هغوی خپلې جامې د مېږي په وینه کې وینځلې او سپینې یې کړې دي.» (د وحی کتاب اووم باب ۱۴ آیت).

په آسمان کې اوسېدونکي خلک د څښتن عیسیٰ مسیح د تویې شوې وینې له امله له ګناه څخه دومره په بشپړه توګه پاک شوي دي چې د خدای د تخت په وړاندې کولی شي پرته له دې چې د خپل تېر وخت د کومې ګناه یا ملامتۍ له وېرې سره مخ وي، په ډاډ او بې وېرې ودرېږي.

که څه هم یوحنا د نورو ډولونو جامو یادونه نه ده کړې، خو انجیل په څرګنده توګه داسې نښې راکوي چې سپینې جامې به یوازینۍ جامې نه وي چې موږ به یې په آسمان کې اغوندو. په حقیقت کې، د یوحنا له خوا د آسمان بیان زموږ په راتلونکي کور کې د ورځني ژوند او هره ورځ د اغوستلو جامو تفصیل نه دی. رسول آسمان ته د دې لپاره یووړل شو چې د څښتن عیسیٰ د دوهم راتګ څخه سمدستي مخکې د پېښېدونکو پېښو لیدنه وکړي او هغه

ولیکي. هغه د څښتن د بېرته راتګ اړوند ځانګړې پېښې ولیدې. نو دا ډېره مناسبه ده چې باور وکړو هغه سپینې جامې چې یوحنا لیدلې وې، د ځانګړو موقعو لپاره اغوستل کېدونکې ځانګړې جامې وې، او په نورو وختونو کې به موږ بېلابېل ډول جامې اغوندو.

پخپله عیسیٰ هم د خپل یوه روایت له لارې همدې خبرې ته اشاره کړې ده. هغه د یوه شتمن سړي د زوی کیسه وکړه چې د خپلې میراث برخې یې واخیسته، کور یې پرېښود او خپل مال یې په بې بندوباره او ګناهګار ژوند کې له منځه یووړ. کله چې هغه ځوان داسې له بدمرغۍ ډک حالت ته ورسېد چې د خوګانو په پنډغالي کې اوسېده، نو فکر یې بدل شو او پرېکړه یې وکړه چې د خپل پلار کور ته بېرته ستون شي. د هغه مینه ناک پلار په ډېرې خوښۍ هغه ته ښه راغلاست ووایه او د هغه لپاره یې نوې جامې او یوه ستره مېلمستیا برابره کړه.

«خو پلار خپلو خدمتګارانو ته وویل: "ژر تر ژره تر ټولو غوره جامې راوړئ او هغه ور واغوندئ. د هغه په لاس کې ګوتمۍ ور واغوندئ او پښو ته یې بوټان ور واغوندئ. بیا هغه روزل شوی خوسی راوړئ او حلال یې کړئ، ترڅو موږ خواړه وخورو، خوښي وکړو او جشن ونیسو."» (د لوقا انجیل پنځلسم باب ۲۲ او ۲۳ آیتونه).

عیسیٰ دا روایت په دې خاطر بیان کړ چې دا تشریح کړي چې کله یو ګناهکار خدای ته بېرته راوګرځي، نو په آسمان کې څومره خوښي رامنځته کېږي. په دې توګه هغه موږ ته په آسمان کې د ژوند یوه لنډه ننداره هم راکړه. د اوس لپاره یوازې یوې خبرې ته پام وکړئ. د جشن پر مهال هغه زوی ته د اغوستلو لپاره یوه ځانګړې جامه ورکړل شوه. هغه خلک چې لومړی ځل یې دا روایت واورېد، له داسې جامو سره ډېر ښه اشنا وو. د هغوی په ټولنه کې دا ډول جامې یوازې په ځانګړو موقعو، لکه د زوکړې ورځې یا کوم جشن، کې اغوستل کېدې. کله چې جشن پای ته ورسېد او هغه زوی د خپل پلار کور عادي ژوند ته بېرته راوګرځېد، نو هغه به هره ورځ د اغوستلو لپاره نورې مناسبې جامې اغوستې. بې له شکه، په روایت کې ښودل شوی ترتیب له هغه څه څخه زیات نه شي کېدای چې په حقیقت کې په آسمان کې شته. که زموږ د پلار کور ته د بېرته ستنېدو پر مهال به د ځانګړو موقعو لپاره ځانګړې جامې موجودې وي، نو دا هم ډېره ممکنه ده چې د کار کولو او په خوښۍ سره د وخت تېرولو لپاره به هم مناسبې جامې موجودې وي. په راتلونکي یوه باب کې به زه په راتلونکي ژوند کې د جامو په اړه لا ډېر بحث وکړم.

په آسمان کې کار.

ډېر خلک د آسمان انتظار په لېوالتیا نه کوي، ځکه هغوی هېڅ تصور نه شي کولی چې موږ به هلته د تل لپاره څه کوو. له دې پرته، دا تصور کول هم ورته سخت ښکاري چې هلته به موږ داسې کوم کار ترسره کړو چې په ریښتیا به ترې خوند اخلو، ځکه ډېرو خلکو ته داسې

فکر نامناسب یا له دین سره مخالف ښکاري. خو بیا هم، د رسول پولس د دې خبرې پر بنسټ چې «مړ کېدل ګټه ده»، موږ باور کولی شو چې په راتلونکي ژوند کې به هر هغه څه چې موږ یې کوو، زموږ د دې نړۍ له هرې تجربې څخه به ډېر زیات د رضایت او بشپړتیا سبب وي.

مخکې له دې چې د آسمان د فعالیتونو په اړه خبرې وکړو، اړینه ده چې هغه اصلي موخه درک کړو چې خدای موږ د هغې لپاره پیدا کړي یو. قادر مطلق خدای موږ داسې پیدا کړي یو چې د عبادت او خدمت له لارې د هغه جلال ښکاره کړو. همدا زموږ د پیدا کېدو اصلي موخه ده.

«له خدای څخه ووېرېږئ، د هغه جلال او درناوی وکړئ، د هغه عبادت وکړئ او د هغه حکمونه ومنئ؛ ځکه همدا د انسان بشپړ مسؤولیت دی [همدا د هغه د پیدا کېدو اصلي موخه، د خدای د نقشې هدف، د شخصیت ریښه او د رښتیني خوښۍ بنسټ دی ...].» (د واعظ کتاب دولسم باب ۱۳ آیت).

کېدای شي زما دا خبره تاسو ته ډېره هڅوونکې نه ښکاري، ځکه داسې به معلومېږي چې زه یو ځل بیا د همدې تصور پخلی کوم چې آسمان به یوه نه ختمېدونکې د عبادت غونډه وي. خو دا فکر له دې امله پیدا کېږي چې موږ د عبادت او د څښتن د خدمت په رښتیني معنا په سمه توګه نه پوهېږو. موږ ډېر ځله فکر کوو چې د خدای عبادت یوازې هغه فعالیت دی چې د یکشنبې په ورځ په کلیسا کې ترسره کېږي. خو عبادت یوازې د څو سندرو ویلو پورې محدود نه دی. د دې موضوع د لا روښانه پوهېدو لپاره راځئ یو ځل بیا د عدن باغ ته ور وګرځو.

په عدن باغ کې کار.

په سپېڅلي کتاب کې د کار لومړی یادونه د عدن باغ په اړه شوې ده.

«څښتن خدای انسان واخیست او د عدن په باغ کې یې کېښود، ترڅو هغه یې وکري او ساتنه یې وکړي.» (د پیدایښت کتاب دوهم باب ۱۵ آیت).

په اصلي عبراني ژبه کې د «کښت کولو» لپاره کارول شوې کلمه له هغو ډېرو کلمو څخه یوه ده چې معنا یې کار کول دي. او د «ساتنې» لپاره کارول شوې عبراني کلمه د څارنې، ساتنې یا په ډېر احتیاط سره د پالنې معنا لري.

کېدای شي ستاسو په ذهن کې دا پوښتنه پیدا شي چې که د عدن باغ د آسمان په څېر یو کامل ځای و، نو هلته انسان ولې کار کولو ته اړتیا لرله؟ او ولې د هغه باغ ساتنې ته اړتیا وه؟

خدای د نباتاتو نړۍ په بشپړه وده کړې بڼه پیدا کړې وه، ترڅو کله چې انسان ځمکې ته راشي، نو د هغه لپاره مېوې او حاصل له مخکې څخه موجود وي. ځکه په هغه باغ کې بوټي او ونې په طبیعي ډول په پراخوالي سره وده او مېوه یې نیوله، نو د دې لپاره چې د هغوی له حده زیات خپرېدل کنټرول شي او باغ منظم وساتل شي، منظمې پاملرنې ته اړتیا وه. همدا هغه کار و چې خدای آدم ته سپارلی و.

د سپېڅلي کتاب په نورو ځایونو کې هم همدا اصلي کلمه چې د «کښت کولو» لپاره کارول شوې، د «عبادت کولو» او «خدمت کولو» په معنا کارول شوې ده. (د خروج کتاب درېیم باب ۱۲ آیت؛ د یوشع کتاب څلورویشتم باب ۱۵ آیت).

لکه څنګه چې ما مخکې وویل، موږ په تېروتنه کې دا دواړه کارونه — عبادت او خدمت — یوازې کلیسا یا دیني غونډو پورې محدود کړي دي. خو که د خدای خدمت کول د انسان د پیدا کېدو اصلي موخه وي، نو دا باید داسې کار وي چې د هرې زمانې هر انسان یې، که په ژوند کې یې حالات هر ډول وي، ترسره کولی شي.

آدم او حوا هغه مهال هم د قادر مطلق خدای خدمت کاوه او د هغه جلال یې ښکاره کاوه، کله چې نه د کلیسا ودانۍ موجودې وې، نه د حمدونو کتابونه او نه هم کوم مبلغ. هغوی په عدن باغ کې د اوسېدو پر مهال، یوازې د خپل ژوند له لارې د خدای جلال څرګنداوه.

• رسول پولس د روم د سترواکۍ غلامانو ته هم تعلیم ورکړ چې خپل عادي او ستونزمن کارونه د خدای د جلال لپاره ترسره کړي. هغه ولیکل:

«اې غلامانو، د خپلو ځمکنیو بادارانو حکم ومنئ. دا یوازې د دې لپاره مه کوئ چې د هغوی د سترګو په وړاندې ښه ښکاره شئ یا د هغوی رضا ترلاسه کړئ، بلکې د ښښتن په وړاندې د رښتینې وفادارۍ له امله دا کار وکړئ. هر هغه کار چې ستاسو دنده وي، هغه په ټول زړه او ټول روح سره داسې ترسره کړئ لکه چې د انسانانو لپاره نه، بلکې د څښتن لپاره یې کوئ. ځکه تاسو پوهېږئ چې د خپل حقیقي اجر په توګه به له څښتن څخه میراث ترلاسه کړئ. په حقیقت کې تاسو د څښتن مسیح خدمت کوئ.» (د کولسیانو کتاب درېیم باب له ۲۲ څخه تر ۲۴ آیتونو پورې).

• پولس د یونان مسیحیانو ته هم ولیکل:

«نو که تاسو خورئ یا څښئ، یا هر څه کوئ، هر څه د خدای د جلال لپاره وکړئ.» (د کورنتیانو لومړی کتاب لسم باب ۳۱ آیت).

هر هغه څه چې موږ یې کوو، باید د څښتن په وړاندې زموږ د درناوي، عزت او درنښت څرګندونه وي. زموږ هر فکر، هره خبره او هر عمل باید دا ثبوت وي چې موږ پر هغه باور لرو، له هغه سره مینه لرو او پر هغه تکیه کوو. او زموږ د ژوند هر فعالیت — که

موږ کومه د حمد سندره وايو، يو ګيلاس شيدې څښو يا يوه ونه کينوو ـــ بايد زموږ لپاره د خوښۍ او ژور رضايت سرچينه وي.

نور به نه ستړی کوونکی زحمت وي او نه به سخت کار.

په انسان کې د مانادار او د رضايت وړ کار کولو هيله پخپله خدای ايښي ده. دا کومه ناسمه خبره نه ده، بلکې دا د هغه څه يوه برخه ده چې خدای موږ څنګه پيدا کړي يو. د کار موخه هېڅکله هغه سخت، ستړی کوونکی او دروند زحمت نه و، کوم چې په دې اوسني ژوند کې ډېر ځله تجربه کېږي. د خدای د کلام له مخې، دا دردناک او ستړی کوونکی کار د آدم د ګناه پايله ده.

«بيا يې آدم ته وويل: "ستا له امله ځمکه لعنتي شوه. ته به د خپل ټول ژوند په اوږدو کې په کړاو سره له هغې څخه خپله روزي ترلاسه کوې. هغه به ستا لپاره اغزي او خسکونه راشنه کړي، او ته به د پټي حاصل خوري. د خپل تندي په خولو کې به ډوډۍ خوري، تر هغه چې بېرته خاورې ته ستون شې، ځکه ته له هماغې څخه اخيستل شوی وې."» (د پيدايښت کتاب درېيم باب له ۱۷ څخه تر ۱۹ آيتونو پورې).

خو په راتلونکي ژوند کې به دا هر څه بدل شي. هغه مهال به کار هماغه څه شي چې له پيل څخه د هغه لپاره ټاکل شوی و ـــ داسې د خوښۍ او رضايت وړ کار چې د څښتن جلال ښکاره کړي او د نورو خلکو په ژوند کې هم د برکت سبب شي. هغه مهال به موږ د خپل پيدا کېدو اصلي موخه پوره کړو، ځکه هر هغه څه چې موږ به يې کوو، د قادر مطلق خدای د خدمت او عبادت يو عمل به وي.

هو، په آسمان کې به د ګډ عبادت فرصتونه هم وي. رسول يوحنا داسې ډېرې صحنې ليدلې وې. خو انجيل دا هم څرګندوي چې زموږ په راتلونکي کور کې به يوازې د عبادت غونډې نه وي، بلکې ډېر نور فعاليتونه به هم وي ـــ هم کار او هم د خوښۍ وړ تفريح.

موږ به هلته څه څه کوو؟

د دې په اړه به زه په راتلونکو بابونو کې په تفصيل سره خبرې وکړم. د اوس لپاره يوازې دومره اشاره کوم چې له هغو ډېرو فعاليتونو څخه چې موږ يې په دې ژوند کې خوند اخلو، ډېر به يې په راتلونکي ژوند کې هم له موږ سره پاتې وي.

په آسمان کې پوهه او وخت.

ما ډېر خلک اورېدلي چې وايي، کله چې موږ آسمان ته ورسېږو، نو سمدستي به په هر څه پوه شو. ځينې نور بيا وايي چې په ابدي ژوند کې به د وخت هېڅ شتون نه وي. خو دا دواړه نظرونه سم نه دي، او همدا لامل دی چې ډېر خلک د راتلونکي ژوند په اړه هېڅ لېوالتيا نه

احساسوي. که په داسې نړۍ کې، چېرې چې د وخت هېڅ بهیر نه وي، موږ په یوه شېبه کې بشپړه پوهه ترلاسه کړو، نو هلته به نه کوم بدلون وي او نه به کومه نوې ننګونه. بې له شکه، په دې اوسني ژوند کې بدلونونه او ننګوني کله ناکله سختې ښکاري، خو که دا هېڅ نه وي، نو د آسمان ژوند به ډېر یکنواخت او ستړی کوونکی ښکاره شي.

ایا کله چې آسمان ته ورسېږو، سمدستي به په هر څه پوه شو؟

دا تصور چې کله موږ آسمان ته ورسېږو، نو بشپړه پوهه به ترلاسه کړو، د رسول پولس د یوې خبرې د ناسم درک کولو له امله پیدا شوی دی.

«اوس موږ په هنداره کې یو مبهم انځور وینو، خو هغه وخت به مخامخ وګورو. اوس زه په یوه برخه پوهېږم، خو هغه وخت به په بشپړه روښتیا سره پوه شم، لکه څنګه چې زه پخپله په بشپړه توګه پېژندل شوی یم.» (د کورنتیانو لومړی کتاب دیارلسم باب ۱۲ آیت).

پولس دا نه دي ویلي چې موږ به په هر څه پوه شو. د هغه مطلب دا و چې په آسمان کې به موږ شیان له ډېرې زیاتې روښتیا سره ووینو او له همدې امله به یې په لا سمه توګه درک کړو. که د رسول موخه دا وای چې موږ به بشپړه پوهه ترلاسه کړو، نو هغه به د دې لپاره نورې کلمې کارولې وای. پر ځای یې هغه د همدې یوې یوناني ریښې د کلمې بېلابېلې بڼې درې ځله کارولې دي — «پوهېږم»، «پوه به شم» او «پېژندل شوی یم». د دې کلمې معنا ده — پوهېدل، پېژندل، درک کول یا په بشپړه روښتیا سره پوهېدل.

په هنداره کې د مبهم انځور مثال د پولس مطلب لا روښانه کوي. د کورنت ښار، چې هغه مومنانو ته یې دا لیک لیکلی و، د خپلو صیقل شویو برونزو هندارو له امله مشهور و. د هغه لوستونکي ښه پوهېدل چې له فلز څخه جوړې شوې هغه هندارې روښانه انځور نه ښيي، بلکې انځور به یې تحریفاوه. د هغه وخت په کلتور کې «لیدل» او «پوهېدل» له یو بل سره تړلي مفاهیم ګڼل کېدل. نو هغوی سمدستي پوه شول چې پولس څه ویل غواړي. زموږ له ډلې هېڅوک په دې وخت کې حقیقت په بشپړه روښتیا نه ویني. د ګناه د اغېز له امله زموږ په پوهه کې ډېرې ګډوډۍ او ناسم باورونه شته. خو په آسمان کې به دا ټولې ګډوډۍ له منځه ولاړې شي او هغه مهال به موږ حقیقت هماغسې درک کړو لکه څنګه چې هغه په رښتیا دی.

کله چې رسول یوحنا په آسمان کې و، هلته یې نارینه او ښځې واورېدل چې له خدای څخه یې پوښتنه کوله چې هغه به کله پر ځمکه قضاوت وکړي. هغوی ته ځواب ورکړل شو چې لا باید یو څه وخت نور هم انتظار وکړي. د دې معنا دا ده چې هغوی په آسمان کې د اوسېدو سره سره د داسې معلوماتو پوښتنه کوله چې تر هغه مخکې ورته معلوم نه وو، او خدای هغوی ته هغه نوي معلومات ورکړل. په بل عبارت، هغوی هلته یو څه نوي زده کړل.

«هغوی په لوړ غږ چیغې وهلې او ویې ویل: "ای سپېڅلي او رښتیني څښتنه، ته به تر کومه وخته پورې د ځمکې پر اوسېدونکو قضاوت ونه کړې او زموږ د وینې غچ به وانخلې؟" ... بیا هغوی ته وویل شول چې لږ نور هم آرام وکړي، تر هغه چې د هغوی د هغو ملګرو خادمانو او ورونو شمېر بشپړ شي چې باید د هغوی په څېر ووژل شي.» (د وحی کتاب شپږم باب ۱۰ او ۱۱ آیتونه).

موږ به هېڅکله په هر څه پوه نه شو — هېڅکله نه. یوازې خدای په هر څه پوهېږي. **په هر څه پوهېدل** یوازې د خدای ځانګړنه ده. موږ د هغه مخلوق یو او تل به محدود مخلوقات پاتې کېږو چې خپلې ټاکلې پولې لرو — حتی په آسمان کې هم. خدای موږ په بشپړه توګه پېژني او د هغه په پوهه کې زموږ په اړه هېڅ ګډوډي یا تېروتنه نشته. خو موږ به هېڅکله د قادر مطلق خدای په اړه د پوهېدو وړ ټول څه په بشپړه توګه ونه شو پېژندلی، ځکه هغه ابدي دی.

ایا په آسمان کې به وخت نه وي؟

دا تصور ډېر عام دی چې په آسمان کې به د وخت هېڅ شتون نه وي. خو هغه څه چې انجیل یې څرګندوي، له دې څخه توپیر لري. رسول یوحنا د نالیدلې نړۍ په خپلو لیدنو کې څو ځله د وخت د تېرېدو یادونه کړې ده.

• لکه څنګه چې مخکې وویل شول، په آسمان کې هغو شهیدانو ته چې پر ځمکه د عدالت انتظار یې کاوه، وویل شول چې «لږ نور هم آرام وکړي.» (د وحی کتاب شپږم باب ۱۱ آیت).

• کله چې یوحنا په نالیدلې نړۍ کې و، هغه خلک ولیدل چې «د خدای د تخت په وړاندې ولاړ وو او شپه او ورځ یې د هغه په معبد کې د هغه خدمت کاوه.» (د وحی کتاب اووم باب ۱۵ آیت).

• رسول دا هم ولیکل چې «په آسمان کې شاوخوا نیم ساعت چوپتیا وه.» (د وحی کتاب اتم باب ۱ آیت).

• هغه د څښتن عیسیٰ دا خبرې هم یادې کړې چې «د خدای په آسماني نړۍ کې د ژوند ونه ده ... چې دولس ډوله مېوه ورکوي او هره میاشت نوې مېوه پیدا کوي.» (د وحی کتاب دوهم باب ۷ آیت؛ د وحی کتاب دوه ویشتم باب ۲ آیت).

یوحنا دا هم ولیکل چې هغه یوه فرښته واورېده چې اعلان یې کاوه: «له دې وروسته به نور ځنډ نه وي.» (د وحی کتاب لسم باب ۶ آیت).

ځيني خلک دا آيت په دې معنا اخلي چې په آسمان کې به وخت موجود نه وي. خو په اصلي يوناني ژبه کې د دې معنا داسې نه ده. د «د نوي عهد د کلمو پراخ شوی وينز قاموس» په ۱۹۸۴ کال کې د دې له مخې، هغه يوناني کلمه چې دلته د «وخت» په توګه ژباړل شوې، اصلي معنا يې «ځنډ» ده. هغه فرښته چې يوحنا يې د دې خبرې په اعلانولو واورېد، مطلب يې دا و چې له دې وروسته به د خدای د عدالت د بشپړېدو او د هغه د ژغورنې د نقشې د بشپړتيا په بهير کې نور هېڅ ځنډ نه وي.

«له دې وروسته به نور هېڅ ځنډ نه وي! کله چې د اوومې فرښتې د شپېلۍ غږولو وخت راشي، نو د خدای هغه پټ مقصد چې هغه يې خپلو خادمانو، يعنې پېغمبرانو ته اعلان کړی و، بشپړ به شي.» (د وحی کتاب لسم باب ۶ او ۷ آيتونه).

په آسمان کې به بدلون او پرمختګ هم وي.

ډېر خلک دا هم باور لري چې په آسمان کې به هر څه تل يو شان پاتې وي او هېڅکله به کوم بدلون نه راځي. خو داسې نه ده. حتی په ابدي ژوند کې به بهير، يعنې تدريجي پرمختګ، دوام ولري.

د «وېبسټرز د زده کوونکو نوی قاموس» د ۱۹۶۹ کال له مخې، «بهير» داسې تعريف شوی دی: «د کړنو، فعاليتونو يا بدلونونو داسې لړۍ چې يوې پايلې ته رسېږي.» وخت او بهير له يو بل سره تړلي دي، ځکه کله چې پېښې په يوه ټاکلي ترتيب سره ترسره کېږي، نو د وخت تېرېدل هم څرګندېږي.

رسول يوحنا په آسمان کې ډېرې داسې پېښې وليدې چې په يوه ټاکلي ترتيب سره ترسره کېدې. د بېلګې په توګه، اووه واړه مهرونه يو په بل پسې پرانيستل شول؛ اووه واړه شپېلۍ په پرله‌پسې ډول وغږول شوې؛ او اووه واړه کاسې هم يوه پسې له بلې تويې شوې. هغه خلک هم واورېدل چې سندرې يې ويلې. هره سندره پيل، منځ او پای لري. په هغې کې اهنګ او حرکت وي او هغه هم په يوه ټاکلي ترتيب سره پر مخ ځي. نو په ابدي ژوند کې به موږ هم د وخت د تېرېدو په بهير کې واوسېږو، خو هلته به هېڅکله دا فشار نه وي چې وخت زموږ له لاسه وځي.

د راتلونکي ژوند په اړه رسول پولس همدا حقيقت څرګند کړی دی. هغه وويل چې په ټول ابدي ژوند کې به خدای په دوامداره توګه موږ ته د خپل هغه حيرانوونکي فضل شتمني لا ډېره راښکاره کوي چې هغه د هغو کسانو لپاره چمتو کړې ده چې د هغه ژغورنه يې منلې ده. د دې معنا دا ده چې په ابدي ژوند کې به هم دوامداره پرمختګ وي او خدای به خپل فضل په پرله‌پسې ډول په نويو او لا ژورو کچو کې څرګندوي.

«او هغه موږ له مسیح عیسیٰ سره یو ځای راژوندي کړل او په آسماني ځایونو کې یې له هغه سره یو ځای کښېنولو، ترڅو په راتلونکو زمانو کې هغه په مسیح عیسیٰ کې پر موږ د خپل کړي مهربانۍ له لارې د خپل فضل بې‌ساري ستره شتمني لا ډېره څرګنده کړي.» (د افسیانو کتاب دوهم باب ۶ او ۷ آیتونه).

د دې کتاب په دویمه برخه کې به موږ په آسمان کې ژوند لا په ډېر تفصیل سره وڅېړو. خو د اوس لپاره له دې حقیقت څخه زړونه مو پیاوړي کړئ چې آسمان یو حقیقي ځای دی، چېرې چې حقیقي خلک اوسېږي او حقیقي کارونه ترسره کوي — داسې ډېر کارونه چې موږ یې پر دې ځمکه هم ترسره کوو. راتلونکی ژوند به موږ ته نه ناآشنا ښکاري او نه به عجیب وي. بلکې دا به داسې تجربه وي لکه موږ چې خپل رښتیني کور ته بېرته ستانه شوي یو.

خو مخکې له دې چې زموږ د ابدي استوګنځي د ژوند د بېلابېلو اړخونو په اړه لا ډېر بحث وکړو، اړینه ده چې موږ دا درک کړو چې په آسمان کې اوسېدونکي خلک په حقیقت کې څنګه وي.

5

په آسمان کې به موږ څنګه یو؟

زموږ د ډېرو خلکو په ذهنونو کې د راتلونکي ژوند په اړه ډېر ناسم تصورونه شته. موږ ته ډېر ځله داسې ښوول شوي چې کله آسمان ته ورسېږو، نو له کورنۍ او ملګرو سره به زموږ اړیکې پای ته ورسېږي او له خدای پرته به موږ د بل هېچا اړتیا یا هیله ونه لرو. ځینې خلک حتی دا هم وایي چې هلته به زموږ شخصي پېژندنه له منځه ولاړه شي او موږ به د یوې سترې ګډې ډلې برخه شو، چې دنده به یې یوازې د خدای عبادت کول وي. نو د حیرانتیا خبره نه ده چې دا ډول فکرونه د دې سبب کېږي چې خلک آسمان ته په لېوالتیا انتظار ونه کړي. خو د خدای کلام څرګندوي چې موږ به هلته هم د خپلواکو پېژندنو او ځانګړو شخصیتونو لرونکي اشخاص پاتې شو، او له خپلو ملګرو او عزیزانو سره به زموږ اړیکې هم پاتې وي.

بشپړ انځور.

د مرګ څخه وروسته د ژوند په اړه ډېرې ناسم تصورونه له دې امله پیدا کېږي چې خلک د انسان لپاره د خدای په بشپړه نقشه نه پوهېږي. کله چې موږ آسمان د خدای د دې سترې نقشې په چوکاټ کې وینو، نو دا فکر هېڅ منطقي نه ښکاري چې هلته له رسېدو وروسته به موږ یو بل ونه شو پېژندلی یا به زموږ شخصي توپیرونه له منځه ولاړ شي. که څه هم په دې کتاب کې د خدای د بشپړې نقشې په تفصیل سره مطالعه کول ممکن نه دي، خو بیا هم د هغې ځینې مهم ټکي په لنډ ډول داسې دي.

• له ازله څخه مخکې قادر مطلق خدای دا نقشه جوړه کړې وه چې ښځه او نارینه په خپل صورت کې پیدا کړي او هغوی د خپلې کورنۍ غړي وګرځوي. خو لومړي انسان آدم د ګناه له لارې له خدای څخه په خپلواک ډول د ژوند کولو لاره غوره کړه. د هغه د دې نافرمانۍ اغېز پر ټول بشریت پرېوت او د انسان طبیعت په بنسټیز ډول بدل شو. له هماغه وخته راهیسې هر انسان په داسې لوېدلي بشریت کې زېږي چې طبیعت یې د خدای پر ضد دی، او همدا طبیعت د هغه په ګناهګارو اعمالو کې څرګندېږي. (د رومیانو کتاب درېیم باب ۲۳ آیت؛ د رومیانو کتاب پنځم باب ۱۹ آیت؛ د افسیانو کتاب دوهم باب له ۱ څخه تر ۳ آیتونو پورې).

• بیا څښتن انسان له دې حالت څخه د ژغورلو او خپلې کورنۍ ته د بېرته راوستلو لاره چمتو کړه. د څښتن عیسیٰ مسیح د مرګ، ښخېدلو او بیا راژوندي کېدو له امله، خدای اوس کولی شي ګناهکار انسانان د ګناه له ملامتۍ، د هغې له ځواک او ویجاړونکو اغېزو څخه وژغوري او خپل پاک او عادل زامن او لوڼې یې وګرځوي. څښتن عیسیٰ زموږ ژغورونکی دی.

• «هغه موږ د نړۍ له پیدایښت څخه مخکې په مسیح کې غوره کړي وو، ترڅو موږ د هغه په وړاندې په مینه کې سپېڅلي او بې ګناه واوسو. هغه د خپلې ارادې او خوښې له مخې له مخکې ټاکلي وو چې د عیسیٰ مسیح له لارې موږ د خپلو زامنو او لوڼو په توګه په زویولۍ ومني ... په هغه کې موږ د هغه د وینې له لارې خلاصون، یعنې د خپلو سرغړونو بخښنه ترلاسه کړې ده.» (د افسیانو کتاب لومړی باب له ۴ څخه تر ۷ آیتونو پورې).

پر صلیب باندې څښتن عیسیٰ مسیح د ګناه بشپړه بیه ادا کړه، ترڅو ګناه د تل لپاره له منځه یووړل شي. کله چې موږ د هغه قرباني په ایمان سره ومنو، نو زموږ ګناهونه مینځل کېږي او موږ ابدي ژوند ترلاسه کوو.

«ځکه خدای له نړۍ سره دومره مینه وکړه چې خپل یوازینی زوی یې ورکړ، ترڅو هر څوک چې پر هغه ایمان راوړي هلاک نه شي، بلکې ابدي ژوند ولري.» (د یوحنا انجیل درېیم باب ۱۶ آیت).

دا ابدي ژوند یوازې تر ابده پورې د ژوندي پاتې کېدو په معنا نه دی. په دې معنا خو هر انسان ابدي وجود لري، ځکه له جسمي مرګ وروسته هېڅوک له وجود څخه نه ورکېږي. اصلي پوښتنه دا ده چې موږ به ابدي ژوند چېرته تېروو — له خدای سره د هغه په کور کې، که د تل لپاره له هغه څخه جلا.

هغه ابدي ژوند چې قادر مطلق خدای پر هغو کسانو باندې ورکوي چې پر څښتن عیسیٰ ایمان لري، یوازې د ژوند موده نه ده، بلکې د ژوند یوه نوې بڼه ده. کله چې موږ عیسیٰ د خپل ژغورونکي او څښتن په توګه ومنو، نو خدای خپل ژوند یوه برخه زموږ په دننه کې راکوي. د هغه ازلي، ابدي او نه زېږېدلی ژوند زموږ د دنني انسان، یعنې زموږ په روح کې بهېږي،

او مور په رښتیا سره له هغه څخه زېږېږو. (د یوحنا لومړی کتاب پنځم باب ۱ آیت؛ د یوحنا انجیل لومړی باب ۱۲ آیت).

همدا نوی زېږون زموږ په دننه کې د بدلون یوه پروسه پیلوي، چې په پای کې موږ بېرته هماغه صورت ته راګرځوي کوم چې خدای له پیل څخه زموږ لپاره غوښتلی و — داسې زامن او لوڼې چې په خپل ټول وجود کې سپېڅلي، عادل او بې ګناه وي. دا بدلون هغه وخت پیلېږي کله چې موږ نوی زېږون ترلاسه کړو، زموږ د ځمکني ژوند په ټوله موده کې دوام کوي او په راتلونکي ژوند کې بشپړ کېږي.

له همدې امله انجیل د آسمان اوسني اوسېدونکي «هغه عادل خلک چې بشپړ کړل شوي دي» بولي. (د عبرانیانو کتاب دولسم باب ۲۳ آیت).

د قادر مطلق خدای د ژغورنې موخه دا ده چې زموږ ټول وجود له ګناه او د هغې له ټولو اغېزو څخه آزاد کړي، نه دا چې موږ په کوم بل شخص یا کوم بل شي بدل کړي. د هغه موخه دا ده چې موږ کامل کړي، نه دا چې موږ له منځه یوسي یا زموږ پر ځای بل څوک وټاکي. په راتلونکي ژوند کې به موږ هماغه څه واوسو لکه څښتن چې له ازله راهیسې غوښتل چې موږ واوسو. همدا د خدای نقشه ده.

تاسو یوازې له خپل جسمي شکل او بڼې څخه ډېر زیات یاست. هغه څه چې تاسو په رښتیا سره هماغه تاسو جوړوي، ستاسو د ژوند تاریخ، ستاسو اړیکې او ستاسو تجربې دي. همدا ستاسو د شخصیت پېژندنه ده؛ ستاسو استعدادونه، وړتیاوې، لېوالتیاوې، خوښې او ناخوښې هغه څه دي چې تاسو ځانګړی کوي. بې له شکه، پر دې ټولو باندې ګناه اغېز کړی دی، خو په آسمان کې به د دې ټولو پاکوالی وشي. هغه مهال به تاسو هماغه څوک شئ چې خدای د هغه کېدو لپاره ټاکلي یاست. د دې معنا دا نه ده چې په دې ژوند کې باید موږ د مسیح په څېر په شخصیت او سپېڅلتیا کې وده ونه کړو. حتماً باید وده وکړو. خو دا خبره په یاد ولرئ چې دا پروسه به تر هغه بشپړه نه شي، څو موږ آسمان ته نه یو رسېدلي.

خدای موږ یو له بل څخه مختلف پیدا کړي یو.

موږ به ټول په آسمان کې یو شان نه یو، ځکه چې اوس هم یو شان نه یو. زموږ ځانګړتیا او شخصي پېژندنه د خپلې کورنۍ لپاره د خدای د نقشې یوه برخه ده. کله چې څښتن آدم پیدا کړ، نو د ځمکې د ټولو خلکو نسلونه په هغه کې شامل وو. لکه څنګه چې لیکل شوي دي: «هغه له یوه نیکه [آدم] څخه د انسانانو ټول قومونه پیدا کړل، ترڅو هغوی په ټوله ځمکه کې واوسي.» (د رسولانو اعمال اوولسم باب ۲۶ آیت).

لومړني دوه انسانان، آدم او حوا، هم له یو بل څخه توپیر درلود. آدم نارینه و او حوا ښځه وه. آدم په جسامت کې لوی او ډېر پیاوړی و، په داسې حال کې چې حوا ډېره ښکلې وه.

کېدای شي تاسو فکر کوئ: «ایا انجیل دا نه وایي چې په آسمان کې به موږ نه نارینه یو او نه ښځې؟ بالاخره، د غلاطیانو په درېیم باب ۲۸ آیت کې لیکل شوي دي: "هلته نه یهودي شته او نه یوناني؛ نه غلام او نه آزاد؛ نه نارینه او نه ښځه، ځکه تاسو ټول په مسیح عیسیٰ کې یو یاست."»

د دې آیت معنا دا نه ده چې موږ به خپله جنسي پېژندنه له لاسه ورکړو. کله چې د دې خبرې سیاق ته وګورو، نو څرګندېږي چې دا بیان په مسیح کې د نارینه او ښځې د برابرۍ په اړه دی. په خپل ابدي کور کې به هم موږ د خدای لپاره په مساوي ډول ارزښتمن پاتې شو، خو بیا به هم له یو بل څخه توپیر ولرو.

رسول یوحنا هم دا خبره تایید کړې چې په آسمان کې به زموږ شخصي پېژندنه او ځانګړتیا پاتې وي. که څه هم هغه دومره ستره ډله ولیده چې شمېرل یې ناممکن وو، خو بیا هم هغه وپوهېد چې دا ډله د بېلابېلو قومونو او ملتونو له خلکو څخه جوړه شوې وه. دا به تر هغه ممکنه نه وه، ترڅو چې هغه ښځو او نارینه وو خپلې ځانګړې ملي پېژندنې او اړوندې ځانګړتیاوې ساتلې نه وای.

«له دې وروسته ما ولیدل چې د هر قوم، هرې قبیلې، هر ملت او هرې ژبې څخه یوه داسې ستره ډله وه چې هېچا یې شمېر نه شو کولی. هغوی د تخت او د مېږې په وړاندې ولاړ وو.» (د وحی کتاب اووم باب ۹ آیت).

یوازې خدای نه.

کېدای شي تاسو خلکو ته دا ویلي وي اورېدلي چې په آسمان کې به موږ له څښتن پرته د بل هېڅ شي یا بل هېڅ شخص هېله ونه لرو. که څه هم دا خبره ډېره روحاني ښکاري، خو بیا هم پر یوه ناسم تصور ولاړه ده — دا تصور چې له خدای پرته په بل شخص یا بل شي کې خوښي موندل یا د هغه هېله کول په هر ډول ناسم دي. بې له شکه، د آسمان تر ټولو لوړه او ستره خوښي به دا وي چې څښتن مخامخ ووینو او هغه په هغه ډول وپېژنو لکه څنګه چې اوس یې نه پېژنو. د هغې خوښۍ تصور وکړئ چې هغه مهال به یې لرو کله چې هغه څښتن ووینو چې موږ یې د ځان لپاره پیدا کړي یو، له موږ سره مینه کوي او موږ یې د یوې حیرانوونکې موخې او له جلاله ډک راتلونکي لپاره ژغورلي یو. خو بیا هم دا حقیقت چې څښتن خدای د آسمان تر ټولو ستره خوښي ده، د دې معنا نه لري چې هلته به د خوښۍ بل هېڅ ډول شتون ونه لري.

• ځکه چې اړیکې به په راتلونکي ژوند کې هم پاتې وي، نو له هغو خلکو سره به زموږ مینه هم پاتې وي چې موږ یې پر ځمکه پېژندل او مینه مو ورسره لرله. یوازې د هغې خوښۍ تصور وکړئ چې هغه مهال به یې احساس کوئ کله چې له هغه عزیز سره بیا ووینئ چې له ډېرو کلونو راهیسې مو نه و لیدلی، ځکه هغه له تاسو څخه مخکې آسمان ته تللی و.

• او ځکه چې په ابدي ژوند کې به هم زموږ هغه ځانګړې پېژندنه چې خدای موږ ته راکړې ده پاتې وي، نو زموږ ډېرې هماغه لېوالتیاوې او ذوقونه به هم پاتې وي چې په دې ځمکه کې مو لرل. تصور وکړئ چې کله د ژوند ټول هغه خنډونه چې نن زموږ پر لاره راځي، د تل لپاره له منځه ولاړ شي، نو د خپلو دغو لېوالتیاوو د پوره کولو پر مهال به تاسو څومره خوښي احساسوئ.

په راتلونکي ژوند کې به زموږ لېوالتیاوې او احساسات له منځه نه وړل کېږي. برعکس، هغوی به په بشپړه توګه پاک کړل شي او د ګناه ټول ملامتیٰ او اغېزې به د تل لپاره له منځه یووړل شي. له هغو غوښتنو سره زموږ مبارزه چې کله ناکله موږ ګناهکارو اعمالو ته هڅوي، په بشپړه توګه پای ته رسېږي. زموږ غوښتنې او احساسات به هماغسې عمل کوي لکه خدای چې د عمل کولو لپاره پیدا کړي وو، او د داسې څرګندونو په توګه به راڅرګندېږي چې د خدای جلال څرګندوي. زموږ د ټول وجود له ژورو څخه به یوازې دا هیله وي چې ښتن خوشحاله کړو، او هغه مهال به موږ د دې کار د بشپړ ترسره کولو توان ولرو.

د هرې ښې ډالۍ سرچینه.

له خدای پرته په بل شي کې خوښي موندل ناسم نه دي. انجیل موږ ته وایي چې د هرې ښې ډالۍ سرچینه هماغه دی، او موږ ته تعلیم راکوي چې د هغو ډېرو نعمتونو لپاره مننه وکړو چې هغه یې راکړي او له هغو څخه خوند واخلو. په آسمان کې به هم دا حقیقت هېڅکله بدل نه شي.

«هره ښه ډالۍ او هر کامل نعمت له پورته څخه دی او د رڼاګانو له پلار څخه راځي، په هغه کې هېڅ بدلون او د بدلون له امله هېڅ سیوری نشته.» (د یعقوب کتاب لومړی باب ۱۷ آیت).

«خدای ... چې زموږ د خوښۍ لپاره موږ ته هر څه په ډېروالي او په دوامداره توګه راکوي.» (د تیموتاوس لومړی کتاب شپږم باب ۱۷ آیت).

«ځکه چې د خدای هره پیدا کړې شوې خبره ښه ده، او که په شکر سره ومنل شي، هېڅ شی د ردولو وړ نه دی، ځکه چې هغه د خدای د کلام او دعا له لارې سپېڅلی کېږي.» (د تیموتاوس لومړی کتاب څلورم باب له ۴ څخه تر ۵ آیتونو پورې).

کله چې موږ د هغو شیانو هیله کوو او په هغو کې خوښي مومو چې ښتن پیدا کړي دي، نو په دې سره د هغه جلال ښکاره کوو. د بېلګې په توګه، که تاسو په خپل باغ کې کرل شوې سبزیانې په شکر او مننې سره خورئ او ترې خوند اخلئ، نو تاسو د هغې اصلي سرچینې جلال ښکاره کوئ چې دا هر څه یې برابر کړي دي — یعنې د ښتن خدای. کله چې تاسو د خپل کور او خپل موټر لپاره مننه څرګندوئ، نو په دې سره هم د ښتن درناوی کوئ، ځکه

هماغه هغه دی چې هغه لومړني توکي يې پيدا کړي چې له هغو څخه دا شيان جوړ شوي دي، او انسانانو ته يې د هغوی د جوړولو لپاره پوهه او مهارت هم ورکړی دی.

هو، په اوسني وخت کې دا ممکنه ده چې موږ خلکو يا شيانو ته له خدای څخه زيات اهميت ورکړو، ځکه موږ لا تر اوسه د ګناه له اغېز څخه په بشپړه توګه آزاد شوي نه يو. خو په آسمان کې به هېڅکله داسې نه وي.

ايا يوازې خدای؟

څښتن موږ داسې پيدا کړي يو چې تر هر څه زيات د هغه سره د اړيکې لرلو هيله وکړو. خو په عين وخت کې يې موږ داسې هم پيدا کړي يو چې نورو انسانانو ته اړتيا ولرو. کله چې خدای آدم پيدا کړ، نو هغه او آدم به يو ځای ګرځېدل او خبرې به يې کولې. خو بيا هم څښتن وويل چې د آدم يوازې اوسېدل ښه نه دي. د دې معنا دا نه وه چې يوازې اوسېدل له اخلاقي پلوه بد دي، بلکې معنا يې دا وه چې د خدای نقشه هېڅکله يوازې د يوه انسان د پيدا کولو لپاره نه وه. قادر مطلق خدای آدم — او په آدم کې يې ټول بشريت — له دې غوښتنې سره پيدا کړي وو چې له خپل ځان په څېر له نورو خلکو سره ملګرتيا او ګډ ژوند ولري.

«بيا څښتن خدای وويل: "د انسان يوازې اوسېدل ښه نه دي؛ زه به د هغه لپاره داسې يوه مناسبه مرستياله جوړه کړم چې د هغه سره برابره وي او هغه بشپړ کړي."» (د پيدايښت کتاب دوهم باب ۱۸ آيت).

کله چې آدم لومړی ځل حوا وليده، نو د هغه لومړنی غبرګون دا و: «اوس په پای کې دا پيدا شوه!» (د پيدايښت کتاب دوهم باب ۲۳ آيت). خدای آدم د دې لپاره ونه رټلو چې هغه له خپل ځان پرته د بل چا له امله دومره خوښ شوی و. برعکس، څښتن هغوی دواړو ته برکت ورکړ او د هغې ترون پر بنسټ اړيکې بنسټ يې کېښود چې موږ يې واده بولو. (د پيدايښت کتاب دوهم باب له ۲۳ څخه تر ۲۵ آيتونو پورې).

په نورو خلکو کې خوښي او خوشحالي موندل ګناه نه ده. له نورو سره اړيکې لرل اړينه نه ده چې موږ له څښتن څخه لرې کړي. په حقيقت کې، يو ښه ملګری — داسې څوک چې تاسو په هغه کې د خدای ځانګړنې وينئ او هغه تاسو سره مرسته کوي چې د مسيح په څېر شخصيت لا په اغېزمنه توګه څرګند کړئ — کولی شي تاسو يو غوره انسان وګرځوي.

• کله چې عيسیٰ پر دې ځمکه و، نو له خلکو سره يې ډېر وخت تېراوه. حتی هغه څو ځانګړي نږدې ملګري هم لرل — يوحنا، پطروس او يعقوب. بې له شکه، دغو ملګرتياوو هېڅکله د عيسیٰ پام له خپل پلار څخه نه اړاوه.

• پولس د فیلیپي ښار د مومنانو په وړاندې د خپلې ژورې مینې او له هغوی سره د اوسېدو د خپلې لېوالتیا په اړه ولیکل: «خدای زما شاهد دی چې زه ستاسو ټولو لپاره د مسیح عیسیٰ په شان په مینه او زړه سوي سره څومره لېوالتیا لرم.» (د فیلیپیانو کتاب لومړی باب ۸ آیت). دا په څرګنده توګه معلومېږي چې د هغو خلکو لپاره د هغه مینې د خدای په وړاندې د هغه لېوالتیا هېڅ کمه کړې نه وه.

آسمان ته تلل په دې څمکه کې جوړې شوې اړیکې نه ختموي. هېڅ شی زموږ د تېر ژوند تاریخ نه شي بدلولی ـــ دا حقیقت نه شي بدلولی چې موږ د یوې کورنۍ برخه وو یا له کوم شخص سره مو ژوره او نږدې ملګرتیا لرله. پولس پوهېده چې په آسمان کې د هغه په انتظار کې له اجرونو څخه یو دا هم دی چې له هغو خلکو سره به یې اړیکه د تل لپاره پاتې وي چې هغه یې په مسیح باندې د ایمان راوړلو لپاره رهبري کړي وو.

«بالاخره، زموږ هیله، زموږ خوښي او هغه تاج چې موږ به پرې ویاړو، څه شی دی؟ ایا تاسو نه یاست، کله چې موږ د خپل څښتن عیسیٰ په وړاندې ودرېږو؟ هو، تاسو زموږ لپاره د سترې خوښۍ سبب به یاست ... څکه تاسو زموږ جلال او زموږ خوښي یاست.» (د تسالونیکیانو لومړی کتاب دوهم باب له ۱۹ څخه تر ۲۰ آیتونو پورې).

د مینې قانون.

عیسیٰ وویل چې د خدای ټوله شریعت په دوو حکمونو کې راټول شوی دی ـــ له خدای سره مینه وکړه او له خپل ګاونډي سره مینه وکړه (د متی انجیل دوه ویشتم باب له ۳۷ څخه تر ۴۰ آیتونو پورې). آدم هم په عدن باغ کې د همدې مینې د قانون تابع و. لکه څنګه چې لیکل شوي دي: «څکه هغه حکم چې تاسو له پیل څخه اورېدلی دی، همدا دی چې موږ له یو بل سره مینه وکړو.» (د یوحنا لومړی کتاب درېیم باب ۱۱ آیت). د مینې دا ابدي حکم به په آسمان کې هم هېڅکله پای ته ونه رسېږي. او څکه چې هلته به موږ په بشپړه توګه کامل کړل شوي یو، نو موږ به وکولی شو چې له څښتن سره هم او له یو بل سره هم په بشپړه مینه وکړو.

انساني اړیکې به د بشپړ عدالت او رښتینې پاکۍ له مخې پر مخ څي. هلته به نه غرور وي، نه د ناامنۍ احساس؛ نه به د څان لوړ ښودلو هیله وي او نه به د نورو د ټیټ ګڼلو تمایل. پټ څان‌غرضي، خیانت، څان ښودنه، ترخې خبرې، د قهر چاودنې او منافقانه چلند به هلته هېڅ شتون ونه لري. حتی دا تصور کول هم سخت دي چې زموږ په راتلونکي کور کې به له کورنۍ او ملګرو سره اړیکې له څومره بشپړ همغږۍ، سولې او رضایت څخه ډکې وي. له هغو خلکو سره چې موږ یې له مخکې پېژنو، زموږ اړیکې به لا ژورې شي، او په عین وخت کې به له هغو خلکو سره هم نوې اړیکې جوړې کړو چې تر اوسه مو نه دي لیدلي ـــ لکه له خپلو نیکونو او پلرونو څخه، په انجیل کې له بیان شویو ښځو او نارینه وو څخه، او د بېلابېلو هېوادونو له خلکو سره.

په آسمان کې به خدای د ټولو پلار وي، او هلته اوسېدونکي ټول انسانان به د هغه زامن او لونې وي. د دې معنا دا ده چې زموږ اړیکې به یوازې له هغو خلکو سره نه وي چې پر ځمکه زموږ د ویني خپلوان وو، بلکې له خپلو ملګرو سره به هم وي. موږ به ټول په ګډه یوه لویه، خوشحاله او سالمه کورنۍ واوسو، او په پای کې به له یو بل سره هماغسې چلند کوو لکه څښتن چې له ازله راهیسې غوښتل. آسمان د قادر مطلق خدای د هغې سترې نقشې بشپړتیا ده چې د هغې له لارې به هغه هر هغه څه چې د ګناه له امله ویجاړ او زیانمن شوي دي — حتی انساني اړیکې هم — وژغوري او بېرته به یې په بشپړ ډول ورغوي.

زه نه غواړم هغه کس په آسمان کې ووینم!

ممکن داسې یو څوک وي چې تاسو نه غواړئ په آسمان کې یې ووینئ. دا داسې نه ده چې تاسو غواړئ هغه دوزخ ته لاړ شي؛ بلکې تاسو یوازې دا نه غواړئ چې په ابدي ژوند کې له هغه سره مخامخ شئ. ډېرو خلکو له ما سره دا منلې ده چې په راتلونکي ژوند کې له یوه ځانګړي کس سره د مخامخ کېدو فکر هم دوی وېروي. په دوی کې داسې کسان هم شامل دي:

• یوه ښځه چې سقط یې کړی و او اوس د خپل هغه ماشوم سره د لیدلو له فکر څخه وېره لري، ځکه د خپل کړي کار له امله د ژورې ګناه احساس لري.

• یوه ښځه چې له خپلې یوې ملګرې سره یې جدي اختلاف پیدا شوی و، او هغه ملګرې یې د مرګ تر مخه ونه توانېدله چې له هغې سره پخلا شي.

• یو نارینه چې مخکې له دې چې خپل ژوند عیسیٰ مسیح ته وقف کړي، په مستقیم ډول د خپلې مور د مرګ سبب شوی و.

• یوه لور چې پلار یې ورسره ناوړه چلند کړی و او هغې ته یې ژور احساساتي او جسمي درد رسولی و. که څه هم د هغې پلار د مرګ پر بستر توبه وکړه او د خدای ژغورونکی فضل یې ومانه، بیا هم هغه غواړي چې په آسمان کې هم تر خپلې وسې له هغه څخه څومره چې ممکن وي، لرې پاتې شي.

انجیل موږ ته یو حیرانوونکی ښه خبر راکوي. د دې ډول ټولو ستونزو حل به وشي، او په اړیکو کې رامنځته شوې ټولې ماتې او له هغو څخه رسېدلي ټول زخمونه به په بشپړه توګه روغ شي، کله چې موږ ټول په بشپړه توګه کامل کړل شو. هغه عزیز چې تاسو ته یې درد رسولی و، په بشپړه توګه به بدل شوی وي، او له هر هغه ټپ څخه چې تاسو ته رسېدلی و، په بشپړه توګه به آزاد کړل شئ. که تاسو په دې ژوند کې چا ته درد رسولی وي، نو هلته به بشپړه بخښنه او بشپړه بېرته رغونه وي.

ايا تاسو هغه د ورک شوي زوی روايت په ياد لرئ چې په تېر باب کې مو يادونه ترې کړې وه؟ عيسیٰ دا کيسه د دې لپاره بيان کړې وه چې وښيي کله چې کوم ورک شوی زوی يا لور خدای ته بېرته راوګرځي، نو په آسمان کې څه ډول غبرګون رامنځته کېږي. په دې کيسه کې هغه يوه ډېره مهمه خبره هم بيان کړه چې د ماتې شوو اړيکو له بېرته رغېدو سره تړاو لري. لکه څنګه چې تاسو به يې په ياد ولرئ، هغه ځوان د خپل ميراث برخه واخيسته، خپله کورنۍ يې پرېښوده، او ټوله هغه شتمني چې پلار يې ورکړې وه، په شرابو او فاحشو ولګوله. کله چې هغه زوی په پای کې خپل کور ته بېرته راستون شو، پلار يې ورته ښه راغلاست ووايه. که څه هم هغه زوی له خپل پلار سره ډېر لوی ظلم کړی و، خو بيا هم د هغې پېښې هېڅ يادونه ونه شوه. پلار ورته ونه ويل: «تا له ما سره دا څنګه وکړل؟» او نه يې هغه وغانده يا ملامت يې کړ. پر ځای يې خپل زوی په غېږ کې ونيو، ښکل يې کړ او د هغه د بېرته راتګ په خوښۍ کې يې مېلمستيا جوړه کړه. هغه پوهېده چې زوی يې په رښتيني زړه توبه کړې ده، او هر څه په بشپړه توګه بخښل شوي او هېر شوي دي.

«بيا هغه پاڅېد او خپل پلار ته روان شو. کله چې لا ډېر لرې و، پلار يې وليد. زړه يې له رحم څخه ډک شو. هغه منډه کړه، خپل زوی ته ورسېد، په غېږ کې يې ونيو او بيا بيا يې ښکل کړ. زوی ورته وويل: "پلاره، ما د آسمان پر ضد او ستا پر ضد ګناه کړې ده. زه نور د دې وړ نه يم چې ستا زوی وبلل شم." خو پلار خپلو خدمتګارانو ته وويل: "ژر لاړ شئ ... غوره جامې راوړئ ... موږ به مېلمستيا وکړو او خوشحاله به شو، ځکه زما دا زوی مړ شوی و او اوس بېرته ژوندی شوی دی؛ ورک شوی و او اوس پيدا شوی دی." بيا جشن پيل شو.» (د لوقا انجيل پنځلسم باب له ۲۰ څخه تر ۲۴ آيتونو پورې).

زه په بشپړه توګه دا نه شم تشريح کولی چې د هر ډول اړيکو ستونزې به په څه ډول حل شي. خو د خدای کلام ماته په دې اړه ټينګ باور راکړی دی چې کوم څه زموږ په وړاندې دي، هغه تاوان نه، بلکې ګټه ده؛ هغه به له تېر وخت څخه ډېر ښه وي، نه بدتر. نو موږ په بشپړ باور سره ډاډه کېدای شو چې هر څه به په هره ښه بشپړ شي، خدای به هر څه په بشپړه توګه سم کړي. د آسمان د هېڅ اړخ په اړه موږ ته د وېرې اړتيا نشته.

له هغو عزيزانو سره به څه کېږي چې په دوزخ کې به وي؟

که داسې څوک چې تاسو هيله لرله په آسمان کې به ورسره ووينئ، هلته لاړ نه شي، نو څه به کېږي؟ که ستاسو کوم ملګری يا عزيز په دوزخ کې وي، نو په راتلونکي ژوند کې به تاسو څنګه خوشحاله پاتې کېدای شئ؟ د دې پوښتنې ځواب په خپله د يوه بشپړ کتاب موضوع کېدای شي. خو هيله ده چې لاندې وړاندې شوي فکرونه به له تاسو سره د دې موضوع په پوهېدو کې مرسته وکړي.

ټول انسانان د یوه سپېڅلي خدای په وړاندې د ګناه مجرمان دي. ښايي زموږ لپاره د دې حقیقت درک کول ستونزمن وي، ځکه چې زموږ له ډېرو څخه هر یو خپل ځان، خپل ملګري او خپل عزیزان ښه خلک ګڼي. خو آسمان ته د ننوتلو لپاره د نېکۍ معیار موږ نه یو، بلکې خپله خدای دی، او زموږ له ډلې هېڅوک هم د هغه بشپړ معیار پوره کولی نشي. «ځکه چې ټولو ګناه کړې ده او د خدای له جلال څخه بې برخې دي.» (د رومیانو خط درېیم باب ۲۳ آیت).

عیسیٰ زموږ د ګناهونو د بیې د ورکولو لپاره پر صلیب خپل ژوند ورکړ، ترڅو زموږ ګناهونه لرې شي او موږ بې‌ګناه وبلل شو. په کالوري کې د هغه قربانۍ موږ ته هغه عدالت راکړ چې د خدای سلطنت ته د ننوتلو لپاره اړین دی. عیسیٰ پخپله د آسمان دروازه ده. زموږ ژغورونکي وویل: «زه لاره، حقیقت او ژوند یم. هېڅوک پرته له ما څخه پلار ته نشي تللی.» (د یوحنا انجیل څوارلسم باب ۶ آیت). آسمان ته ننوتل پر دې بنسټ نه دي چې موږ څومره ښه یو، بلکې پر دې بنسټ دي چې موږ په عیسیٰ مسیح او د هغه د ژغورنې په کار ایمان راوړو او د خدای فضل ومنو.

خدای له ټولې انسانې نړۍ سره مینه لري او د مسیح په وسیله د ښځو او سړیو د ځان لوري ته د راګرځولو لپاره هر هغه څه کوي چې د هغه له مینې او عدالت سره سمون لري. د هغه اراده دا نه ده چې څوک له هغه هدف څخه بې برخې پاتې شي چې د کوم لپاره یې موږ پیدا کړي یو—یعنې د هغه زامن او لوڼې شو او د هغه په ابدي کور کې له هغه سره اړیکه ولرو. «څښتن... نه غواړي چې څوک هلاک شي، بلکې دا چې ټول توبې ته ورسېږي.» (د پطرس دوهم خط درېیم باب ۹ آیت). خو قادر مطلق خدای هېڅوک دې ته نه اړ کوي چې عیسیٰ ومني یا د هغه خدمت وکړي. هغه کسان چې په دې ژوند کې له هغه څخه د جلا پاتې کېدو انتخاب کوي، په راتلونکي ژوند کې به هم په همدې بېلتون کې پاتې وي. همدا دوزخ دی—له خدای څخه بشپړ او ابدي بېلتون، چې ټولې پایلې یې ورسره تړلې دي. په دوزخ کې به داسې هېڅوک نه وي چې هلته تلل یې پخپله نه وي غوره کړي. څښتن هېڅوک دوزخ ته نه لېږي؛ ښځې او سړي پخپله هغه لاره غوره کوي (پنځمه یادونه وګورئ).

کله چې یوحنا آسمان ته یووړل شو او د خدای د ژغورنې د پلان د وروستي بشپړ تحقق لید ورته وښودل شو، نو هغه د هغو ټولو خلکو وروستی عدالت ولید چې د تاریخ په اوږدو کې یې څښتن رد کړی و. د ریکارډونو کتابونه پرانیستل شول، ترڅو دا څرګنده شي چې هغه خلک چې پخپله یې د خدای د دښمنانو په توګه د پاتې کېدو انتخاب کړی و، د تل لپاره په دوزخ کې پاتې کول د خدای بشپړ عادلانه او د عدالت له مخې سم حکم دی (د مکاشفې کتاب شلم باب له ۱۱ څخه تر ۱۵ آیتونو پورې). د دغو پېښو په اړه یوحنا دا هم ولیدل چې د آسمان ټول اوسېدونکي—فرښتې او ژغورل شوې ښځې او سړي—د خدای د عدالت او نېکۍ له امله د هغه ستاینه کوي (د مکاشفې کتاب پنځلسم باب ۳ آیت؛ د مکاشفې کتاب شپاړسم باب ۷

آیت؛ د مکاشفې کتاب نولسم باب ۲ آیت). د دې څرګنده معنا دا ده چې موږ به هم د خدای د عادلانه عدالت په ستاینه کې برخه واخلو.

انجیل وایي چې په آسمان کې به د غم اوښکې نه وي (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۴ آیت). د دې معنا دا ده چې په هغې نالیدلې نړۍ کې به هېڅوک د هغو کسانو لپاره غم نه کوي چې په دوزخ کې اوسېږي. که څه هم اوس زموږ لپاره د دې خبرې تصور کول ستونزمن دي، خو کله چې موږ په آسمان کې یو، زموږ لید به په بشپړه توګه بدل شوی وي. په راتلونکي ژوند کې به موږ هر څه له پخوا څخه ډېر روښانه او په ډېر ښتیني ډول وینو (د کورنتیانو لومړی خط دیارلسم باب ۱۲ آیت). هغه وخت به موږ پوه شو چې هر انسان، حتی زموږ عزیزانو ته هم، د څښتن د بلنې په وړاندې د ځواب ورکولو لپاره کافي رڼا او فرصت ورکړل شوی و، خو هغوی پخپله هغه رد کړی و. هغه وخت به موږ دا هم پوه شو چې هغه کسان چې د مسیح د صلیب له لارې ورکړل شوی د خدای د ژغورنې نعمت یې رد کړی، د تل لپاره له خدای څخه د جلا اوسېدو په ځای کې ساتل کېدل په بشپړه توګه عادلانه او د عدالت له مخې سم دي.

· ◆ ·

د خدای د ژغورنې موخه دا نه ده چې موږ بدل کړي او په بل شخص مو واړوي، یا زموږ پر ځای بل څوک وټاکي. د هغه موخه دا ده چې په خپل ځواک سره زموږ بدلون راولي او موږ بېرته هماغه حالت ته راولي چې له پیل څخه یې د کوم لپاره پیدا کړي وو—داسې زامن او لونې چې د ګناه له هرې نښې او د هغې له هرې اغېزې څخه په بشپړه توګه آزاد وي، او له هغه او د هغه له خلکو سره د کاملې مینې کولو وړتیا ولري. په راتلونکي ژوند کې به موږ د دې موخې بشپړتیا ترلاسه کړو.

په دې کتاب کې به وروسته زه په لا ډېر تفصیل سره تشریح کړم چې زموږ په راتلونکي کور، یعنې په آسمان کې، زموږ شخصي پېژندنه او ځانګړتیا به په څه ډول څرګنده شي. خو تر هغې مخکې غواړم د یوې داسې موضوع په اړه خبرې وکړم چې په اړه یې ډېرې ناسمې پوهېدنې شته او له همدې امله ډېر خلک آسمان ته د تللو په اړه هومره لېواله نه دي—په آسمان کې واده.

6

په آسمان کې واده

ما له یو ښځه زیاتو داسې زړو جوړو سره خبرې کړې دي چې په خوښۍ سره یې واده شوی ژوند تېر کړی و، او هغوی په ډېرې خواشینۍ سره راته ویلي دي چې په آسمان کې به دوی یو بل ونه پېژني او د دوی ګډ ژوند به پای ته ورسېږي. کله چې زه له دې خبرې سره مخالفت کوم، هغوی په خپګان سره ماته یادونه کوي چې عیسیٰ ویلي وو چې په راتلونکي ژوند کې به واده نه وي. دا یوازې یوه عامه ناسم پوهاوی نه دی، بلکې د خلکو په نظر کې آسمان هم لږ زړه راښکونکی کوي.

بېشکه، ښښتن ویلي وو: «ځکه چې د بیا راژوندي کېدو په وخت کې به نه هغوی واده کوي او نه به هغوی واده کړل شي، بلکې هغوی به په آسمان کې د خدای د فرښتو په څېر وي» (د متی انجیل دوه ویشتم باب ۳۰ آیت). خو کله چې موږ د هغه خبرې په دقت سره د هغوی په اصلي متن او شرایطو کې ګورو، نو دا خبره روښانه کېږي چې هغه له واده شویو خلکو سره دا نه ویل چې د دوی د ژوند ملګری به نور د دوی د ژوند ملګری نه وي. راځئ چې دا موضوع لا په دقت سره وڅېړو او روښانه یې کړو.

له دام څخه تېښته.

په هغه وخت کې ديني مشران، يعني فريسيان او صدوقيان، نه عيسیٰ مانه او نه يې د هغه تعليمات منل. په حقيقت کې، هغوی به يو له بل سره ناست وو او پلانونه به يې جوړول چې څنګه د خپلو پيروانو په وړاندې عيسیٰ بدنام کړي او د هغه شهرت ته زيان ورسوي. د عيسیٰ سره د هغې ليدني لږ وخت مخکې هم هغوی همداسې يوه مشوره کړې وه، چې پايله يې دا شوه چې عيسیٰ په آسمان کې د واده په اړه هغه خبره وکړه چې نن ورځ ډېر خلک يې په ناسم ډول درک کوي.

لومړی فريسيانو له عيسیٰ سره مخامخ شول. هغوی له هغه څخه وپوښتل چې ايا د خدای د يوه پيرو لپاره دا روا ده چې د روم حکومت ته ماليه ورکړي. عيسیٰ د هغوی له بدو نيتونو څخه په بشپړه توګه خبر و، او هغه يې داسې ځواب ورکړ چې هلته حاضر خلک يې حيران کړل.

«"هغه رومي سکه ماته وښايئ چې په وسيله يې ماليه ورکول کېږي." کله چې هغوی هغه سکه هغه ته راوړه، نو هغه له هغوی وپوښتل: "پر دې د چا انځور او نوم ليکل شوی دی؟" هغوی ځواب ورکړ: "د قيصر." بيا عيسیٰ وويل: "نو هغه څه چې د قيصر دي، قيصر ته ورکړئ، او هغه څه چې د خدای دي، خدای ته ورکړئ." کله چې هغوی د هغه دا ځواب واورېد، نو حيران شول او له هغه ځايه لاړل» (د متی انجيل دوه ويشتم باب له ۱۹ څخه تر ۲۲ آيتونو پورې).

له دې وروسته صدوقيانو د واده په اړه يوه پوښتنه مطرح کړه. د دوی د ديني قانون له مخې، که يو سړی بې له اولاد څخه مړ شوی وای، نو د هغه د ورور دنده وه چې له هغې کونډې سره واده وکړي، د هغې له لارې اولاد پيدا کړي، او هغه اولاد د خپل مړه ورور وارث وګڼل شي. دغو ديني مشرانو د عيسیٰ په وړاندې همداسې يوه بېلګه وړاندې کړه، خو هغوی وويل چې هغه سړی چې د خپل ورور له کونډې سره يې واده کړی و، هغه هم بې له اولاد څخه مړ شو. بيا دوهم ورور له هغې ښځې سره واده وکړ، خو هغه هم مړ شو. هغوی دا بېلګه تر اوو ورونو پورې وغځوله. ټولو له هغې ښځې سره واده وکړ، خو له هغوی څخه هېڅ يو هم د وارث له پيدا کولو پرته مړ شو. په پای کې هغه ښځه هم مړه شوه. بيا صدوقيانو له عيسیٰ څخه وپوښتل: «نو د بيا راژوندي کېدو په وخت کې به هغه د چا ښځه وي؟» (د متی انجيل دوه ويشتم باب ۲۸ آيت).

ما د دوی د پوښتنې وروستۍ برخې ته ځانګړې پاملرنه کړې ده، ځکه همدا د عيسیٰ د ځواب د پوهېدو کلي ده. د «بيا راژوندي کېدو» اصطلاح د هغه وخت يوه عامه عقيده څرګندوله چې يوه ورځ به مړه شوي خلک له خپلو قبرونو څخه د بيا راژوندي شوو بدنونو سره بېرته ژوند ته راوستل شي. خو هغو کسانو چې دا پوښتنه يې کړې وه، نه يې له مرګ

وروسته د انسان د پاتې کېدونکي وجود په اړه ایمان درلود او نه یې په راتلونکي بیا راژوندي کېدو باور درلود. نو د دوی موخه په راتلونکي ژوند کې د واده په اړه معلومات ترلاسه کول نه وو. برعکس، دغو دیني مشرانو غوښتل چې د خپلې دې بېلګې له لارې عیسیٰ په ستونزه کې واچوي، ترڅو هغه د خلکو په وړاندې بېځوابه ثابت او د هغه شهرت ته زیان ورسوي. څښتن د هغوی اصلي نیت وپېژانده او د هماغه له مخې یې هغوی ته ځواب ورکړ.

عیسیٰ لومړی هغوی په دې ویلو سره وغندل چې هغوی خپل سپېڅلی کتاب نه پېژني. هغه د زاړه عهد نامې هغې برخې ته اشاره وکړه چېرې چې څښتن خدای خپل ځان د ابراهیم، اسحاق او یعقوب خدای بولي—دا درې واړه د صدوقیانو مشهور او ډېر پخوا مړه شوي نیکونه وو (د خروج کتاب دریم باب ۶ آیت). له دې وروسته عیسیٰ قادر مطلق خدای د مړو نه، بلکې د ژوندیو خدای وباله. په دې سره یې څرګنده کړه چې ابراهیم، اسحاق او یعقوب ژوندي دي او خدای به یوه ورځ په خپل ځواک سره د هغوی بدنونه هم له خاورې څخه بېرته راژوندي کړي. عیسیٰ د خپل ځواب په همدې برخه کې هغه خبره وکړه چې له امله یې ډېر خلک دې باور ته رسېدلي چې آسمان ته له رسېدو وروسته به د مېړه او مېرمنې اړیکه پای ته ورسېږي.

«تاسو په تېروتنه کې یاست، ځکه چې نه سپېڅلی کتاب پېژنئ او نه د خدای ځواک. ځکه چې د بیا راژوندي کېدو په وخت کې به نه خلک واده کوي او نه به هغوی واده کړل شي، بلکې هغوی به په آسمان کې د فرښتو په څېر وي. او د مړو د بیا راژوندي کېدو په اړه، ایا تاسو دا نه دي لوستي چې خدای تاسو ته ویلي دي: "زه د ابراهیم خدای، د اسحاق خدای او د یعقوب خدای یم؟" هغه د مړو نه، بلکې د ژوندیو خدای دی» (د متی انجیل دوه ویشتم باب له ۲۹ څخه تر ۳۲ آیتونو پورې).

موږ د عیسیٰ د دې خبرو پر بنسټ په نالیدلې نړۍ کې د مېړه او مېرمنې د اړیکو په اړه هېڅ وروستۍ او قطعي پایله نشو اخیستلای. لومړی، د هغه موخه په آسمان کې د واده شوو خلکو د اړیکو د طبیعت تشریح کول نه وو. عیسیٰ له هغې دام څخه ځان ایستلو چې صدوقیانو ورته ایښی و، ځکه هغوی له هغه څخه د داسې موضوع په اړه د ځواب غوښتنه کوله چې پخپله یې پرې باور نه درلود. دوهم، د واده، فرښتو او بیا راژوندي کېدو په اړه د څښتن په دې څرګندونه کې ډېر داسې شیان شته چې په دې وخت کې هېڅوک یې په بشپړه توګه نه شي درک کولی.

کومې خبرې چې موږ نه پوهېږو، باید هغو حقیقتونو ته اجازه ورنه کړو چې موږ پرې پوهېږو تر سیوري لاندې یې راولي. انجیل په څرګنده توګه تعلیم راکوي چې له مرګ وروسته هم د انسان پېژندنه او د هغه اړیکې پاتې کېږي. که ستاسو د ژوند ملګری پر ځمکه ستاسو تر ټولو نږدې ملګری و، نو دا نږدېوالی به له هغې وروسته هم پاتې وي. دا رښتیا ده

چې د خدای کلام په تفصیل سره نه بیانوي چې هغه کسان چې پر ځمکه مېږه او مېړمن وو، په راتلونکي ژوند کې به له یو بل سره په څه ډول اړیکه ولري. خو په دې خبره په ډاډ پوه شئ چې په راتلونکي ژوند کې به تاسو خپل ګران ژوند ملګری له لاسه ورنه کړئ. آسمان د تاوان ځای نه، بلکې د ترلاسه کولو ځای دی.

په آسمان کې واده نشته؟

د هغو کسانو به څه کېږي چې د واده کولو هیله لري، خو هېڅکله واده نه شي کولی، یا د هغو کسانو چې په خپل واده شوي ژوند کې خوشحاله نه دي؟ ایا په آسمان کې د هغوی لپاره کومه هیله شته؟ هو، خامخا شته! یوحنا لیکلي چې کله هغه د څښتن استوګنځي ته لاړ، نو هلته یې یو واده او د واده مېلمستیا ولیده—د مېږي واده (عیسیٰ) له خپلې ناوې (له هغو کسانو سره چې پر هغه ایمان لري) سره.

«بیا ما د یوې سترې ګڼې ګونې د غږ په څېر، د ډېرو اوبو د غږ په څېر او د زوروړو تندرونو د غږ په څېر یو غږ واورېد چې ویل یې: "هللویاه! ځکه چې زموږ څښتن خدای، چې قادر مطلق دی، پاچاهي کوي. راځئ چې خوشحاله شو، ډېر خوښ شو او د هغه جلال وستایو، ځکه چې د مېږي واده رارسېدلی دی او د هغه ناوې ځان چمتو کړی دی"» (د مکاشفې کتاب نولسم باب له ۶ څخه تر ۷ آیتونو پورې).

«بیا هغه ماته وویل: "ولیکه، بختور دي هغه کسان چې د مېږي د واده مېلمستیا ته بلل شوي دي." او هغه ماته وویل: "دا د خدای رښتیني خبرې دي"» (د مکاشفې کتاب نولسم باب ۹ آیت).

زه پوهېږم چې ښایي د یوحنا دا خبرې تاسو هومره خوشحاله نه کړي، ځکه هغه څه چې هغه ولیدل، هغه ډول واده نه دی چې زموږ ډېری خلک یې د واده په اړه د فکر کولو پر مهال تصور کوي. زموږ د واده تصور تر ډېره هالیووډ جوړ کړی دی—یو ډېر ښکلی او له شاندارو مراسمو ډک واده، چې وروسته ترې له رومانس څخه ډکه او هېڅکله نه ختمېدونکي د شاتو میاشت پیل کېږي. خو حتی تر ټولو ښه ودونه هم داسې نه وي لکه موږ چې یې په فلمونو کې وینو. حقیقي واده د دوو نیمګړو انسانانو یوځای کېدل دي چې هڅه کوي خپل ژوند یوځای تېر کړي، په داسې حال کې چې د ګناه تر اغېز لاندې د دې نړۍ له ننګونو او ستونزو سره مخامخ دي او هڅه کوي چې په متقابل تفاهم او همغږۍ کې ژوند وکړي. ډېر خلک له واده وروسته داسې ژوند نه مومي لکه د واده پر مهال یې چې تصور کړی و.

د هغه واده د مراسمو او جشن د پوهېدو لپاره چې یوحنا لیدلی و، او زموږ د راتلونکي لپاره د هغه د اهمیت د درک کولو لپاره، موږ باید د خدای ټول پلان په یاد ولرو. مهرباني وکړئ له ما سره پاتې شئ، ځکه اوس غواړم دا موضوع درته تشریح کړم.

له مسيح سره يووالی.

قادر مطلق خدای د انسانانو د تاريخ په لومړيو ورځو کې د واده نظام رامنځته کړ، کله چې يې آدم او حوا يو له بل سره يوځای کړل: «او هغوی به دواړه يو بدن وي» (د پيدايښت کتاب دوهم باب ۲۴ آيت). په دې ژوند کې واده ډېر عملي هدفونه لري. واده د دايمي ژمنې له لارې ملګرتيا برابروي، او په عين وخت کې د کورنۍ د جوړولو، د اولاد د پيدا کولو او د هغوی د روزنې لپاره يو ثابت بنسټ هم برابروي. په واده کې د يوه سړي او يوې ښځې د يو کېدو دا انځور زموږ له مسيح سره د اړيکې يو مهم اړخ هم ښکاره کوي—موږ له هغه سره يو يو. رسول پولوس ليکلي دي:

«لکه څنګه چې سپېڅلی کتاب وايي: "له همدې امله به سړی خپل پلار او مور پرېږدي او له خپلې مېرمنې سره به يوځای شي، او هغوی دواړه به يو بدن وي." دا يو لوی راز دی، خو زه د مسيح او کليسا [يعنې په عيسیٰ ايمان لرونکو] په اړه خبرې کوم» (د افسيانو خط پنځم باب له ۳۱ څخه تر ۳۲ آيتونو پورې).

کله چې يو څوک عيسیٰ د خپل ښتن او ژغورونکي په توګه مني، نو د هغه د وجود په ټولو ژوره برخه کې هغه د ابدي ژوند شريک ګرځي، يعنې د هغه ژوند چې پخپله په خدای کې دی. لکه څنګه چې ما په تېر فصل کې بيان کړي وو، د دې ژوند دا داخلي انتقال د بدلون د داسې يوه بهير پيل دی چې په پای کې به موږ د ګناه، فساد او مرګ له هرې نښې څخه په بشپړه توګه آزاد کړي. انجيل دې ژوندي او ژورې اړيکې ته له مسيح سره يووالی وايي. په دې نړۍ کې د خپل ژوند په ټېرولو کې همدا يووالی زموږ لپاره د ځواک، خوښۍ، سولې او توان سرچينه ده. خو په راتلونکي ژوند کې به موږ له ښتن سره خپل دا يووالی په بشپړه توګه وپېژنو او د هغه له ټولو برکتونو څخه به بشپړه تجربه ترلاسه کړو.

بشپړه مېنه.

هر انسان غواړي چې مينه ورسره وشي او درک شي. موږ ټول د نږدېوالي تنده لرو—نه يوازې د بدني نږدېوالي، بلکې د احساساتي او روحي نږدېوالي هم. موږ د ژورو اړيکو او د منل کېدو هيله لرو، او ډېری وخت هيله کوو چې دا اړتياوې به د واده له لارې پوره شي. کله چې خلک د خپل ژوند د ملګري د لټولو په اړه خبرې کوي، ډېری وخت يې مطلب دا وي: «زه د داسې چا په لټه کې يم چې په هره برخه کې به ما بشپړ کړي.» خو هېڅ انسان زموږ هره اړتيا نشي پوره کولی، ځکه بشپړه مېنه يوازې له خدای سره په يووالي کې ترلاسه کېږي. يوازې هغه کولی شي موږ بشپړ کړي. له مسيح سره د خپل يووالي، د هغه د مينې او زموږ د پاملرنې د تجربوي پوهې څخه خوند اخيستل به د ځمکې له تر ټولو برياليو واده شوي اړيکو څخه هم ډېر لوړ وي. په آسمان کې به په پای کې موږ هغه څه ومومو چې زموږ زړه يې تږی دی، او زموږ ټولې ژورې هيلې به په بشپړه توګه پوره شي.

زه پوهېږم چې د واده په اړه د عیسیٰ سره د اړیکې او له دې ژوند وروسته د ژوند په چوکاټ کې خبرې کول اسانه نه دي. خو که موږ واده د بشپړې مینې، بشپړ منل کېدو او بشپړ مړښت سره د یوه ابدي یووالي په توګه درک کړو، چې په ځانګړي ډول چمتو شوي کور کې د تل لپاره پاتې کېږي، نو په آسمان کې اوسېدونکی هر انسان به واده شوی وي، ځکه چې موږ ټول له څښتن سره یو یو. دا رښتیا ده چې په دې وخت کې د دې خبرو ډېره برخه زموږ له پوهې څخه پورته ده. خو بیا هم هیله لرم چې اوس به تاسو په دې پوهېدو پیل کړی وي چې کوم څه زموږ په وړاندې دي، هغه تاوان نه، بلکې ترلاسه کول دي—حتی د واده په اړه هم.

له دې وروسته څه دي؟

هغه کسان چې په دې ژوند کې د خوشحاله واده د ژوند برکت یې ترلاسه کړی دی، په آسمان کې به له مسیح سره د خپل یووالي د بشپړ درک پر مهال د دوی اړیکه لا هم ډېره بډایه او ژوره شي. ایا تاسو دواړه به جلا جلا کورونه ولرئ، که به یوځای اوسېږئ؟ که تاسو پر ځمکه دوه خوشحاله ودونه کړي وي، نو له چا سره به اوسېږئ؟ که ستاسو واده خوښونکی نه وي او تاسو د خپل ژوند له ملګري څخه د جلا کېدو په تمه یاست، نو څه به کېږي؟ که تاسو د زنا یا ظلم له امله خپل ژوند ملګری طلاق کړی وي او هغه هم په پای کې آسمان ته ورسېږي، نو ایا تاسو به بیا له هغه سره یوځای اوسېږئ؟ که څه هم انجیل دغو پوښتنو ته مستقیم ځواب نه ورکوي، خو دومره معلومات راکوي چې په ډاډ سره پوه شو چې راتلونکی ژوند به زموږ تر اوسه له هرې تجربې څخه ډېر غوره وي. هلته به هر څه په بشپړه توګه سم وي، او هره خبره به له اوسني حالت څخه ډېره غوره وي.

زموږ د راتلونکي ژوند پوهه له موږ سره مرسته کوي چې دا اوسنی ژوند په لا ډېر حکمت او اغېزمن ډول تېر کړو. څومره خلکو له داسې چا سره واده کړی چې باید یې ورسره واده نه وای کړی، یوازې ځکه چې دوی پر دې دروغو باور کړی و: «که اوس دا کار ونه کړم، نو له دې فرصت څخه به بې برخې شم.» څومره ناواده کسان له خدای څخه ځکه ناراضه دي چې هغه ورته د ژوند ملګری نه دی ورکړی؟ که هغوی په دې حقیقت پوه شي چې دا ژوند یوازې د راتلونکي ژوند یوه سیوري ده، نو څه به وشي؟ که په دې ژوند کې ستاسو هېڅکله واده ونه شي، ستاسو واده له غم او ستونزو ډک وي، یا طلاق واخلئ، بیا هم تاسو په دې حقیقت کې تسلي موندلی شئ چې په آسمان کې به د عیسیٰ له لارې تاسو هغه مینه او بشپړ مړښت ومومئ چې ستاسو زړه تل ورته تږی و. او که په دې ژوند کې ستاسو واده تاسو ته خوښي درکړې وي، نو په دې پوه شئ چې له خپل ژوند ملګري سره ستاسو تر ټولو غوره ورځې لا هم ستاسو په وړاندې دي.

د پلان بشپړتیا.

راځئ چې یو ځل بیا د یوحنا هغې خبرې ته راوګرځو چې هغه د مېرۍ د واده مېلمستیا لیدلې وه. د واده مېلمستیا په اړه د هغه دا یادونه به د هغو خلکو په ذهنونو کې چې لومړی ځل یې د آسمان د هغه سفر بیان لوست، یو ډېر ژوندی انځور رامنځته کړی وي. د دې دلیل دا دی چې که څه هم انجیل یو تلپاتې کتاب دی چې له هر نسل سره خبرې کوي، خو د هغه لیکوالانو په اصل کې خپلې خبرې په داسې ډول لیکلې وې چې د خپل وخت ښځې او سړي وکولای شي هغه په اسانه درک کړي.

د یوحنا په وخت او په هغه کلتور کې د واده بهیر په درېیو پړاوونو کې بشپړېده. واده هغه وخت پیل کېده چې دوه پلرونو یو قانوني تړون کاوه، چې له مخې به یې خپل کم عمره زوی او لور د یو بل لپاره ژمن کول. کله چې هغوی دواړه د واده مناسب عمر ته رسېدل او د هغه تړون د پوره کولو وخت به رارسېد، نو زوم به د خپل پلار له کوره راووت او د خپلې ناوې د راوستلو لپاره به ورغی. هغه به یې خپل کور ته راوسته، چېرته به یې واده ترسره کېده. د دې مراسمو پای به په یوه ستر جشن سره کېده—د واده مېلمستیا، چېرې به زوم له خپلې ناوې، خپلې کورنۍ او خپلو ملګرو سره خوښي کوله. د یوحنا لومړني لوستونکي په ښه توګه پوهېدل چې دا د ډېرې خوښۍ او جشن موقع وه، چې ډېر کلونه مخکې د شوې ژمنې د بشپړېدو نښه وه.

یوحنا په آسمان کې د خدای د ژغورنې د پلان بشپړتیا ولیده. هغه خدای او د هغه کورنۍ په پای کې یوځای ولیدل، چې د هغه په کور کې یې خوښي کوله. لکه څنګه چې د یوحنا د لومړنیو لوستونکو لپاره د واده مېلمستیا یوه پېژندل شوې او له خوښۍ ډکه مېلمستیا وه، همداسې به د هغه وعدې د بشپړېدو جشن هم، چې خدای کړې وه چې موږ به د تل لپاره له ځان سره د اوسېدو لپاره خپل حضور ته راولي، داسې له خوښۍ او جلال څخه ډک جشن وي لکه موږ چې مخکې هېڅکله نه وي تجربه کړی.

◦ ◦ ◦

د آسمان په اړه ډېر داسې شیان شته چې موږ یې نه پوهېږو او په دې وخت کې یې پوهېدل هم نه شوای کولی. د قادر مطلق خدای په کور کې د هغه په حضور کې اوسېدل به څومره حیرانوونکي وي؛ هېڅ الفاظ نه شي کولی په بشپړه توګه یې بیان کړي. په خپل ټول جلال، عظمت او سپېڅلتیا کې هغه مخامخ لیدل به څنګه وي؟ د بشپړتیا او بشپړ مړښت تجربه

کول، او په عین وخت کې د بېساري خوښۍ او سولې ترلاسه کول به څنګه احساس وي؟ سپېڅلی کتاب خامخا موږ ته د دې شیانو ځینې لنډې څرګندونې راکوي.

«ته به ماته د ژوند لاره وښایې. ستا په حضور کې بشپړه خوښي ده، او ستا په ښي لاس کې تلپاتې خوندونه دي» (د زبور کتاب شپاړسم زبور ۱۱ آیت).

«خو زما لپاره زما رضایت په شتمنۍ او مال کې نه دی، بلکې په دې کې دی چې تا ووینم او پوه شم چې زموږ ترمنځ هر څه سم دي. او کله چې زه په آسمان کې راویښ شم، نو په بشپړه توګه به مړښت ومومم، ځکه چې زه به تا مخامخ ووینم» (د زبور کتاب اوولسم زبور ۱۵ آیت).

راځئ چې د خپل راتلونکي کور په اړه هغه خبرې چې تر اوسه یې نه شو درک کولی، اجازه ورنه کړو چې د خدای د کلام له خوا په څرګنده توګه راڅرګند شوي حقیقتونه کمزوري کړي. ښایي موږ د هر څه بشپړ او تفصیلي بیان ونه لرو، خو دومره عمومي معلومات خامخا لرو چې له مخې یې د هغه حیرانوونکي ځای یو روښانه انځور ترلاسه کولی شو.

• موږ پوهېږو چې آسمان په ډېرو برخو کې له ځمکې سره ورته دی. هغه کومه مبهمه، خیالي یا له دې نړۍ څخه په بشپړه توګه جلا نړۍ نه ده. هغه یو حقیقي ځای دی، چېرته چې حقیقي خلک اوسېږي او حقیقي کارونه ترسره کوي.

• موږ پوهېږو چې هلته خلک له یو بل سره د مینې په اړیکو کې ژوند کوي. هغوی هغه کسان په یاد ساتي چې پر ځمکه یې پرېښي دي او له هغوی سره د بیا لیدو هیله لري. هغوی په معنا لرونکو او د رضایت ورکوونکو کارونو او فعالیتونو کې بوخت وي. هغوی له ښښتن سره په ملګرتیا کې د ژوند له بشپړې خوښۍ څخه خوند اخلي.

• موږ پوهېږو چې تر ټولو غوره لا هم راتلونکی دی. موږ به له هېڅ شي څخه بې برخې نه شو. برعکس، موږ به ډېر څه ترلاسه کړو.

دوهمه برخه

نوې ځمکه

7

ځمکه د خدای د پلان یوه برخه ده

رښتيا رښتيا وواياست. تر اوسه چې موږ په کومو خبرو غور کړی دی، که څه هم هغه هر څومره حيرانوونکې وي، بيا هم زموږ ډېرى کسان به دا ووايي چې موږ به د ځمکې ياد کوو—نه د ژوند د ستونزو او غمونو له امله، بلکې د دې نړۍ د ښکلا او د هغې د حيرانوونکي شان او عظمت له امله. موږ هېڅکله دا نه غواړو چې هغه کور پرېږدو چې تر اوسه مو پېژندلی دی. د خدای شکر دی چې انجيل موږ ته يو حيرانوونکی خبر راکوي: دا ځمکه هم د خدای د ابدي پلان يوه برخه ده.

د مړو بيا راژوندي کېدل

زموږ د راتلونکي په اړه د ډېرو ګډوډيو لامل زموږ د مادي بدنونو د وروستي برخليک په اړه خپاره شوي ناسم باورونه دي. لکه څنګه چې ما په درېيم فصل کې بيان کړي وو، کله چې انسانان مري، نو له خپلو بدنونو څخه جلا کېږي او يوې بلې بُعد ته ننوځي. خو د انسان لپاره

د خدای وروستۍ موخه یوازې دا نه ده. د هغه هېڅکله دا اراده نه وه چې موږ دې د بې‌بدنه روحونو په توګه په کومه غیرمادي بُعد کې ژوند وکړو. څښتن موږ له مادي بدنونو سره د دې لپاره پیدا کړي یو چې په مادي نړۍ کې ژوند وکړو. کله چې خدای آدم پیدا کړ، نو لومړی یې د هغه بدن جوړ کړ او انسانانو ته یې داسې حواس ورکړل چې د هغو په وسیله د ځمکې له منظرو، غږونو، بویونو، خوندونو، لمسونو او بېلابېلو احساساتو څخه خوند واخلي (د پیدایښت کتاب دوهم باب ۷ آیت). زموږ بدنونه نه بې‌اهمیته دي او نه هم د پرېښودلو لپاره دي.

له بدن څخه جلا کېدل یوازې یو لنډمهالی حالت دی چې د مړو د بیا راژوندي کېدو له لارې به پای ته ورسېږي. د مړو بیا راژوندي کېدل کومه عجیبه یا د علمي افسانې په څېر پېښه نه ده. دا د هغه داخلي انسان او بهرني انسان بیا یوځای کېدل دي چې د مرګ پر مهال له یو بل څخه جلا شوي وو. د خپلې ژغورنې د پلان د یوې برخې په توګه، قادر مطلق خدای به زموږ بدنونه له قبرونو څخه راپورته کړي، یعنې هغوی به له خپل خوب څخه راویښ کړي، او بیا به هغوی ته ژوند ورکړي. انجیل د بدن مرګ «خوب» بولي، ځکه چې دا یو لنډمهالی حالت دی چې د بیا راژوندي کېدو له لارې به پای ته ورسېږي (د اشعیا کتاب شپږویشتم باب ۱۹ آیت؛ د تسالونیکیانو لومړی خط څلورم باب له ۱۳ څخه تر ۱۴ آیتونو پورې).

کله چې عیسیٰ ځمکې ته بېرته راوګرځي، نو ټول هغه کسان چې په نالیدلي آسمان کې اوسېږي، له هغه سره به راشي، ترڅو له خپلو خپلو بدنونو سره بېرته یوځای شي. څښتن به زموږ اصلي ډې اېن اې بېرته ترلاسه کړي او زموږ د بدن هر مالیکول به بېرته ورغوي، او بیا به په هغه کې ژوند پو کړي. زموږ بدنونه به جلالي شي، یعنې د ابدي ژوند په وسیله به بدل او له فساد څخه آزاد او تلپاتې شي. د دې معنا دا ده چې هغوی به د تل لپاره د هر ډول ناروغۍ، کمزورۍ او زړښت له هرې نښې څخه په بشپړه توګه آزاد وي. هغوی به بیا هېڅکله د هېڅ ډول ناروغۍ، معلولیت یا مرګ تابع نه وي.

«ځکه چې شپېلۍ به ووهل شي، او مړي به په نه‌فسادېدونکي حالت کې راژوندي شي، او موږ به بدل شو. ځکه لازمه ده چې دا فسادېدونکی [بدن] نه‌فسادېدنه واغوندي، او دا مړ کېدونکی [بدن] تلپاتې‌توب واغوندي. او کله چې دا فسادېدونکی [بدن] نه‌فسادېدنه واغوندي، او دا مړ کېدونکی [بدن] تلپاتې‌توب واغوندي، نو هغه خبره به پوره شي چې لیکل شوې ده: "مرګ په بریا کې تېر کړل شو"» (د کورنتیانو لومړی خط پنځلسم باب له ۵۲ څخه تر ۵۴ آیتونو پورې).

ځیني خلک وایي چې موږ ته به نوي بدنونه راکړل شي، یعنې داسې بدنونه چې زموږ له اوسنیو بدنونو څخه به په بشپړه توګه بېل وي. دا سمه نه ده. ستاسو د بیا راژوندي کېدو بدن به هماغه بدن وي چې مرګ ورته راغلی و، خو بیا به ژوندی کړل شي. په راتلونکي ژوند کې دا د تسلسل یوه برخه ده. تاسو آسمان ته ځئ، او د بیا راژوندي کېدو له لارې به له خپل

هماغه اصلي بدن سره ببرته یوځای شئ. قادر مطلق او په هر څه پوه خدای په بشپړه توګه توان لري چې زموږ د بدنونو د بیا ژوندي کولو او ببرته رغولو لپاره هر هغه څه چې اړین دي، ببرته ترلاسه کړي ـــ که بدن د وحشي حیواناتو له خوا ټوټه ټوټه شوی وي، په سمندر کې ورک شوی وي، په اور کې سوځېدلی وي، یا له خاورې سره ګډ شوی او په دوړو بدل شوی وي. رسول پولوس لیکلي چې کله عیسیٰ راوګرځي، نو «هغه به زموږ د دغو کمزورو او مړ کېدونکو بدنونو بڼه بدله کړي او د خپل جلالي بدن په څېر به یې کړي. هغه به دا ټول د هماغه ستر ځواک په وسیله ترسره کړي چې په وسیله یې ټول شیان د خپل واک لاندې راولي» (د فیلیپیانو خط دریم باب ۲۱ آیت).

زموږ بیا ژوندي شوي بدنونه به د مسیح د بیا راژوندي کېدو وروسته د هغه د بدن په څېر وي. هغه هماغه بدن چې پر صلیب یې مرګ تېر کړی و، بیا ژوندی کړل شو، او د خپل بیا راژوندي کېدو وروسته عیسیٰ لیدل کېدای شو او لمس کېدای شو. هغه کومه پېري یا روحاني سیوری نه و. عیسیٰ یوازې دا نه چې د خپل پخواني ځان په څېر ښکارېده، بلکې درېدای شو، ګرځېدای شو او خبرې یې هم کولی شوې. هغه د خپلو شاګردانو لپاره خواړه هم چمتو کړل او په څو موقعو کې یې له هغوی سره خواړه وخوړل او وڅښل هم (د لوقا انجیل څلرویشتم باب له ۳۹ څخه تر ۴۳ آیتونو پورې؛ د رسولانو اعمال لسم باب ۴۱ آیت؛ د یوحنا انجیل یوویشتم باب له ۹ څخه تر ۱۳ آیتونو پورې).

انجیل زموږ د جلالي بدن د ځانګړتیاوو په اړه هر تفصیل نه بیانوي. د بېلګې په توګه، دا نه وایي چې په هغه وخت کې به زموږ عمر څومره وي. ما د انجیل له ځینو درنو ښوونکو څخه اورېدلي چې اټکل کوي زموږ عمر به درې دېرش کاله وي، یعنې هماغه عمر چې عیسیٰ یې درلود کله چې د هغه بدن له قبر څخه ژوندی راپورته شو. کېدای شي همداسې وي. خو هر څه چې وي، د انسان لپاره د خدای د پلان پر بنسټ موږ په مناسب ډول دې پایلې ته رسېدای شو چې موږ به د خپل ژوند په بشپړ ځواک او تر ټولو غوره حالت کې یو. او سپېڅلی کتاب دومره خامخا راښیي چې موږ په بشپړ باور پوهېدای شو چې نه یوازې زموږ اصلي بدن به نوی جوړ شي، بلکې هغه به په مادي نړۍ کې د ژوند کولو لپاره په بشپړه توګه مناسب هم وي. له مړو څخه بیا راژوندي کېدل د دې معنا لري چې زموږ مادي بدن ببرته ورغول شي، ترڅو موږ یو ځل بیا پر ځمکه ژوند وکړای شو! همدا زموږ راتلونکی دی.

د خدای د کورنۍ کور.

د راتلونکي وخت په اړه ډېر ناسم باورونه له دې امله رامنځته شوي چې خلک د انسانانو لپاره د قادر مطلق خدای ټولیز هدف نه درک کوي. موږ باید تل د هغه پلان په یاد ولرو. ښښتن زامن او لوڼې غواړي، او انجیل څرګندوي چې هغه ځمکه د دې لپاره پیدا کړې چې د خپلې کورنۍ کور شي.

«ځکه چې ښښتن، چې آسمانونه يې پيدا کړي دي، هماغه خدای دی؛ هغه ځمکه جوړه کړې، رامنځته کړې او ټينګه يې کړې ده. هغه دا د تشې او بې‌ګټې پاتې کېدو لپاره نه، بلکې د اوسېدونکو لپاره جوړه کړې ده» (د اشعيا کتاب پنځه څلوېښتم باب ۱۸ آيت).

له بده مرغه، آدم د ګناه له لارې له خدای څخه د خپلواکۍ لاره غوره کړه او د زوی په توګه يې خپل حق رد کړ. د کورنۍ د مشر او د ځمکې د لومړي ساتونکي په توګه، د هغه کړنو نه يوازې پر ټولې انسانې نړۍ، بلکې پخپله پر ځمکې هم ژور اغېز وکړ. يوازې سړي او ښځې د ګناه او مرګ تابع نه شول، بلکې ټوله مادي پيدا شوې نړۍ هم د مرګ له لعنت څخه اغېزمنه شوه. ونې، بوټي او حيوانات په مړه کېدو پيل شول. هغه طبيعي قوانين او بهيرونه چې خدای په پيل کې رامنځته کړي وو، ګډوډ شول. د دې په پايله کې د ځمکې ويجاړېدل، وچکالي، قحطي، ويجاړوونکي توپانونه او زلزلې په ځېر ناورينونه رامنځته شول.

«کله چې آدم ګناه وکړه، نو ګناه ټولې انساني نړۍ ته داخله شوه. د هغه د ګناه له امله مرګ په ټوله نړۍ کې خپور شو، نو ځکه هر څه زړېدل او مړه کېدل پيل شول» (د روميانو خط پنځم باب ۱۲ آيت).

د انسان د ګناه د اغېز له امله ځمکه نور د ښښتن د کورنۍ لپاره د اوسېدو وړ کور نه ده پاتې شوې. خو کله چې عيسیٰ مسيح بېرته راوګرځي او مړي بيا راژوندي شي، نو ښښتن به هغه څه بېرته ترلاسه کړي چې له لاسه يې ورکړي دي، او د کورنۍ پر دې کور لګېدلي ټول زيانونه به په بشپړه توګه لرې کړي.

«ټوله پيدا شوې نړۍ په ډېره لېوالتيا سره د خدای د زامنو د څرګندېدو په تمه ده [د مړو د بيا راژوندي کېدو په وخت کې]... ځکه چې موږ پوهېږو چې ټوله پيدا شوې نړۍ تر اوسه پورې په ګډه ژاړي او د زېږون د دردونو په څېر درد زغمي. او نه يوازې پيدا شوې نړۍ، بلکې موږ هم چې د روح لومړۍ مېوه [نوی زېږون] مو ترلاسه کړې ده، په خپل دننه کې ژاړو او په ډېره لېوالتيا سره د هغه وخت په تمه يو... يعنې د خپلو بدنونو د ژغورل کېدو [د مړو د بيا راژوندي کېدو له لارې]» (د روميانو خط اتم باب ۱۹ آيت؛ د روميانو خط اتم باب له ۲۲ څخه تر ۲۳ آيتونو پورې).

«ځکه چې پيدا شوې نړۍ په خپله خوښه نه، بلکې د هغه چا له امله چې هغه يې تابع کړې ده [آدم]، د بې‌ګټې‌توب [فساد او مرګ] تابع شوه، په دې هيلې سره چې خپله پيدا شوې نړۍ به هم د فساد له غلامۍ څخه آزاده شي او د خدای د اولادونو په جلالي آزادۍ کې به برخه واخلي» (د روميانو خط اتم باب له ۲۰ څخه تر ۲۱ آيتونو پورې).

هغه کلمه چې «آزاده شي» ترې اخيستل شوې ده، معنا يې دا ده: «د ګناه له ځواک او د هغې له سزا څخه آزادول، چې د خلاصون پايله ده.» د خدای د ژغورنې د څرګندېدونکي

پلان د یوې برخې په توګه، لکه څنګه چې زموږ مادي بدنونه به له زوال او مرګ څخه آزاد شي، همداسې به ټوله مادي پیدا شوې نړۍ هم له زوال او مړینې څخه آزاده کړل شي.

کله چې آدم ګناه وکړه، نو د فساد هغه لعنت چې په پیدا شوې نړۍ کې داخل شوی و، څښتن خدای به په بشپړه توګه بېرته له منځه یوسي. هغه به د زوال هره نښه له منځه یوسي او دا ځمکه به یو ځل بیا د خپلې کورنۍ لپاره د اوسېدو وړ کور وګرځوي. هغه وخت به د روزۍ ګټلو لپاره پر ځمکه سخت کار کولو ته اړتیا نه وي. نه به اغزي وي او نه به خسکونه. هېڅ فساد به نه وي. مرګ به نور نه وي.

ایا ځمکه به په اور کې له منځه یووړل شي؟

ډېر خلک په ناسم ډول باور لري چې یوه ورځ به ځمکه په اور کې له منځه یووړل شي. دا تصور د رسول پطرس له خوا د لیکل شوي یوه آیت د ناسمي معنا اخیستنې له امله رامنځته شوی دی.

«خو د څښتن ورځ به د غل په څېر راشي. په هغه ورځ به آسمانونه په ډېر شور سره له منځه ولاړ شي، عناصر به په ډېرې تودوخې سره ویلې شي، او ځمکه او پر هغې ترسره شوي ټول کارونه به وسوځېږي او ښکاره به شي... کله چې دا ټول شیان په دې ډول له منځه لاړ شي... او آسمان به د اور له امله له منځه ولاړ شي او عناصر به په ډېره تودوخه کې ویلې شي» (د پطرس دوهم خط درېیم باب له ۱۰ څخه تر ۱۲ آیتونو پورې).

پطرس دلته د ځمکې د له منځه تلو انځور نه وړاندې کوي. هغه د هغې د بدلېدو بیان کوي. رسول څرګنده کړې ده چې کله څښتن راوګرځي، نو هغه اټومونه او مالیکولونه چې ټوله مادي نړۍ ترې جوړه شوې ده، د فساد او مرګ له غلامۍ څخه به آزاد کړل شي. کله چې موږ د ځینو مهمو یوناني کلمو اصلي معناوې درک کړو، نو د پطرس مطلب روښانه کېږي.

• د «له منځه به ولاړ شي» لپاره کارول شوې اصطلاح له دوو یوناني کلمو څخه جوړه شوې ده چې معنا یې «له څنګ څخه تېرېدل» یا «له یوه حالت څخه بل حالت ته داخلېدل» ده. دا په نوي عهد کې څو ځله کارول شوې ده، او هېڅکله یې معنا «له موجودیت څخه ختمېدل» نه ده. مطلب یې دا دی چې یو شی له یوه حالت یا وضعیت څخه بل حالت یا وضعیت ته اوړي.

• د «عناصرو» لپاره کارول شوې کلمه له یوې یوناني کلمې څخه اخیستل شوې ده چې معنا یې «د مادي نړۍ تر ټولو بنسټیز جوړوونکي» ده، یعنې هغه واړه ذرات چې ټوله مادي پیدا شوې نړۍ ترې جوړه شوې ده.

• د «ویلې به شي» (۱۰ آیت) او «له منځه به ولاړ شي» (۱۱ او ۱۲ آیتونه) لپاره په اصلي ژبه کې یوه هماغه یوناني کلمه کارول شوې ده، چې معنا یې «بندیزونه خلاصول» یا «آزادول» ده. عیسیٰ همدا کلمه هغه وخت کارولې وه کله چې یې لعزر له مړو څخه ژوندی کړ. کله چې د هغه ملګری، چې په کفن کې تاو شوی و، له قبر څخه راووت، عیسیٰ امر وکړ: «هغه خلاص کړئ او پرېږدئ چې لاړ شي» (د یوحنا انجیل یوولسم باب ۴۴ آیت).

• د «په سوځېدو سره به وسوځول شي» عبارت د نوي عهد نامې په تر ټولو پخوانیو لاس‌لیکونو کې نه موندل کېږي. پر ځای یې په هغو لومړنیو نسخو کې داسې یوه کلمه کارول شوې ده چې معنا یې «څرګندېدل» یا «رڼا ته راوړل کېدل» ده.

معنا دا نه ده چې ځمکه به له منځه یوړل شي، بلکې دا ده چې په هغې کې موجود فساد به څرګند کړل شي، ترڅو په بشپړه توګه لرې کړل شي. «او ځمکه او پر هغې موجود ټول شیان به څرګند کړل شي» (د پطرس دوهم خط درېیم باب ۱۰ آیت).

• د «ویلې به شي» (۱۲ آیت) لپاره کارول شوې یوناني کلمه داسې معنا لري: «د کنګل شوي اغېز پای ته رسېدل». لکه څنګه چې د پسرلي په رارسېدو سره د ژمي اغېز له منځه ځي او کنګل شوي شیان بېرته خپل طبیعي حالت ته ګرځي، همداسې به یوه ورځ فساد او مرګ هم پر دې نړۍ خپل واک پرېږدي.

کله چې پطرس د ځمکې د راتلونکي په اړه ولیکل، نو د هغه په ذهن کې انځور د ویجاړۍ نه، بلکې د بدلون و. په کومه برخه کې چې هغه دا خبره کړې، هماغه د هغه مطلب په بشپړه توګه روښانه کوي. د ځمکې د راتلونکي په اړه د دې اعلان له لیکلو سمدستي مخکې رسول د نوح د لوی سېلاب یادونه وکړه. پطرس ولیکل: «په همدې اوبو هغه وختنۍ نړۍ هم د سېلاب له امله ډوبه او له منځه لاړه» (د پطرس دوهم خط درېیم باب ۶ آیت). خو په ټوله نړۍ کې راغلي هغه سېلاب ځمکه له منځه نه وه وړې. برعکس، هماغو اوبو ځمکه له بدۍ څخه پاکه کړه. او که څه هم د اوبو هغه زورور بهیر د ځمکې بڼه بدله کړې وه، بیا هم د سېلاب څخه مخکې د ځمکې او له سېلاب وروسته د ځمکې ترمنځ تسلسل پاتې شو.

هغه ستر سېلاب د ځمکې سطحه خو پاکه کړه، خو اصلي ستونزه ـــ د مرګ هغه لعنت چې د آدم له ګناه کولو وروسته یې ټوله پیدا شوې نړۍ تر خپل واک لاندې راوستې وه ـــ حل نه شوه. دا کار لا په راتلونکي کې ترسره کېدونکی دی، او د پاکولو هغه بهیر به د اور له لارې بشپړ شي.

دا وروستی پاکوونکی اور به طبیعي اور نه وي. په انجیل کې اور په ډېرو ځایونو کې په سمبولیک ډول د قادر مطلق خدای د ځانګړتیاوو او د هغه د کارونو د بیانولو لپاره کارول شوی دی، چې د هغه ویل شوی کلام هم پکې شامل دی.

«له همدې امله د لښکرو څښتن خدای داسې وايي [نبي ارميا ته]: "ځکه چې دا خلک [ګناهکارې] خبرې کوي، نو زه به خپل کلام ستا په خوله کې د اور په څېر کړم، او دا خلک به د لرګيو په څېر وي، او هغه اور به هغوی وسوځوي"» (د ارميا کتاب پنځم باب ۱۴ آيت).

«څښتن وايي: "ايا زما کلام د اور په څېر نه دی؟ او ايا هغه د داسې څټک په څېر نه دی چې ډبره ټوټه ټوټه کوي؟"» (د ارميا کتاب درويشتم باب ۲۹ آيت).

قادر مطلق خدای به د خپل کلام د اور په وسيله هغه مادي عناصر پاک کړي چې ټوله ليدل کېدونکې نړۍ ترې جوړه شوې ده. لکه څنګه چې په پيل کې خدای کلام وکړ او آسمانونه او ځمکه پيدا شول، همداسې به هغه يو ځل بيا کلام وکړي، او د مادي پيدا شوې نړۍ بنسټيز ذرات به په رښتيا سره د خپل اوسني فاسد حالت څخه آزاد کړل شي. له دې وروسته به هغوی بيا د نوي آسمان او نوې ځمکې په توګه منظم کړل شي. په دې ډول به ټوله پيدا شوې نړۍ د زوال او مرګ له غلامۍ څخه آزاده کړل شي.

ايا آسمانونه او ځمکه به له منځه ولاړ شي؟

ښايي ستاسو له ځينو سره دا پوښتنه وي: «ايا عيسیٰ نه وو ويلي چې آسمانونه او ځمکه به له منځه ولاړ شي؟» بېشکه، هغه همداسې ويلي وو، خو موږ بايد د هغه خبرې د هغه په شرايطو او سياق کې درک کړو. عيسیٰ دا خبره د خپل صليب ته تللو څخه څو ورځې مخکې کړې وه. دا خبرې د هغه ځواب يوه برخه وه چې خپلو پيروانو ته يې هغه وخت ورکړ، کله چې هغوی ترې وپوښتل چې کومې نښې به څرګندوي چې دې نړۍ ته د هغه بېرته راتګ نږدې دی. څښتن د ډېرو پېښو يادونه وکړه او ويې ويل چې کوم نسل به د دې نښو پيل ووينې، هماغه نسل به د ټولو نښو بشپړېدل هم ووينې.

«زه تاسو ته په رښتيا وايم چې تر هغه چې دا ټولې خبرې پوره نه شي، دا نسل به له منځه ولاړ نه شي. آسمانونه او ځمکه به له منځه ولاړ شي، خو زما خبرې به هېڅکله له منځه ولاړې نه شي» (د متی انجيل څلورويشتم باب له ۳۴ څخه تر ۳۵ آيتونو پورې).

عيسیٰ دغو خلکو ته دا نه ويل چې يوه ورځ به د نړۍ موجوديت پای ته ورسېږي. هغه هغوی ته د خپل کلام د نه بدلېدونکي اعتبار په اړه ډاډ ورکاوه. هغه د هغوی د پوښتنې په ځواب کې د راتلونکو ډېرو پېښو اعلان کړی و، او په پای کې يې خپله خبره په دې سره بشپړه کړه چې د هغه کلام دومره ټينګ او د باور وړ دی چې تر دې چې د هغه د کلام د پوره کېدو مخه ونيول شي، آسمانونه او ځمکه له منځه تللی شي، خو د هغه يوه خبره به هم بې‌پايلې پاتې نه شي. د لومړۍ پېړۍ خلکو حتی دا تصور هم نه شو کولی چې کوم ځواک دې د ځمکې موجوديت له منځه يوسي. نو هغوی د عيسیٰ مطلب په ښه توګه درک کړ چې هېڅوک نشي کولی د خدای د کلام د پوره کېدو مخه ونيسي. نن ورځ موږ، تاسو او زه د

ښښتن دا خبرې په هماغه ډول نه تجربه کوو لکه د هغه لومړنيو پيروانو چې تجربه کړې وې، ځکه چې موږ د نړۍ د له منځه تلو تصور کولی شو. موږ د اټومي وسلو او د هغوی د ويجاړوونکي ځواک په اړه پوهېږو، او موږ ډېر فلمونه هم ليدلي دي چې پکې ستر آسماني اجرام له ځمکې سره ټکر کوونکي ښودل شوي دي.

ايا موږ يوازې د دې نړۍ مسافر يو؟

ښايي تاسو دا هم فکر کوئ: «ايا انجيل نه وايي چې دا نړۍ زموږ کور نه دی او موږ يوازې دلته تېرېدونکي مسافر يو؟»

سپېڅلی کتاب په حقيقت کې مؤمنانو ته پردي او مسافر وايي (د پطرس لومړی خط دوهم باب ۱۱ آيت؛ د عبرانيانو خط يوولسم باب ۱۳ آيت). خو د دې آيتونو معنا دا نه ده چې موږ به له دې ځايه داسې تېر شو چې بيا به هېڅکله بېرته راونه ګرځو. مطلب يې دا دی چې موږ د دې ځمکې له اوسني حالت څخه تېرېږو—له داسې ځمکې څخه چې د فساد او مرګ په بندونو کې تړلې ده. کله چې دا نړۍ په بشپړه توګه پاکه او نوې کړل شي، نو موږ به بېرته همدلته راستانه شو او د تل لپاره به پکې اوسېږو.

ژغورنه ستره ده!

ژغورنه دومره ستره ده چې نه يوازې انسانان، بلکې ټوله ځمکه هم له ګناه او د هغې له پايلو څخه ژغورلی شي. که دا خبره تاسو ته حيرانوونکې ښکاري، نو دې خبرو ته پام وکړئ.

• عيسیٰ د همدې لپاره صليب ته لاړ چې په انسان او ځمکه کې د شيطان کارونه له منځه يوسي، نه دا چې هغه خلک يا هغه نړۍ له منځه يوسي چې ده پخپله پيدا کړې ده. «د خدای زوی د همدې لپاره ښکاره شو چې د شيطان کارونه له منځه يوسي» (د يوحنا لومړی خط درېيم باب ۸ آيت). دلته د «له منځه يوسي» لپاره چې کومه اصلي کلمه کارول شوې ده، معنا يې دا ده چې بندونه پرانيستل، آزادول او په بشپړه توګه له منځه وړل.

• که ښښتن د انسانانو د ګناه او د هغې له پايلو څخه د ژغورلو او هغوی د خپلو زامنو او لڼو د جوړولو توان لري، خو د هغه ژغورنه د کورنۍ د کور د ژغورلو لپاره کافي نه وي، نو بيا به دا څه ډول ژغورنه وي؟

دا نړۍ د خدای ده. «ځمکه او هر هغه څه چې پکې دي د ښښتن دي» (د زبور کتاب څلرويشتم زبور ۱ آيت). هغه به د خپلې مادي پيدا کړې نړۍ يوه ذره هم ګناه، شيطان، فساد يا مرګ ته ونه سپاري. د هغه ژغورنه تر هغه ځايه رسېږي چې د ګناه او مرګ لعنت رسېدلی دی. کله چې عيسیٰ مسيح بيا راشي، نو هغه به ټوله پيدا شوې نړۍ د فساد له

غلامۍ څخه آزاده کړي او د مرګ هره نښه به له منځه یوسي، او په دې توګه به د ژغورنې بهیر بشپړ کړي.

«هغه [عیسیٰ] له پیل څخه تر ټولو لوړ دی، او له مړو څخه د بیا راژوندي شوو لومړی کس په توګه په پای کې هم تر ټولو لوړ دی. له پیل څخه تر پای پورې هغه پر هر څه واکمن دی، تر ټولو لوړ او تر ټولو ستر دی. خدای خپله ټوله بشپړتیا په هغه کې د اوسېدو لپاره ټاکلې ده. نه یوازې دا، بلکې د هغه اراده دا هم وه چې د هغه د وینې په وسیله، چې پر صلیب توی شوې، ټول شیان له ځان سره پخلا کړي---که هغه پر ځمکه وي او که په آسمان کې. په دې ډول د دې ټولې پیدا شوې نړۍ هر هغه شی چې مات شوی، ټوټه ټوټه او ګډوډ شوی و---انسانان، نور مخلوقات او ټوله مادي پیدا شوې نړۍ---د هغه د مرګ له امله به بېرته خپل مناسب ځای ته راوګرځي او په بشپړه همغږۍ کې به راشي» (د کولسیانو خط لومړی باب له ۱۸ څخه تر ۲۰ آیتونو پورې).

انجیل موږ ته وایي چې «دا نړۍ په خپل اوسني حالت کې له منځه تلونکې ده» (د کورنتیانو لومړی خط اووم باب ۳۱ آیت). خو په عین وخت کې موږ ته دا ډاډ هم راکوي چې آسمانونه او ځمکه به له منځه یووړل نه شي. هغوی به د ګناه له اغېز څخه وژغورل شي او بېرته به ورغول شي، ترڅو هماغه شي چې خدای له پیل څخه غوښتل---د خپل ځان او خپلې کورنۍ لپاره یو کامل او بشپړ استوګنځای.

زموږ ابدي کور به همدا ځمکه وي، هغه ځمکه چې موږ یې پېژنو او مینه ورسره لرو.

8

موړ به د تل لپاره پر ځمکه اوسیږو

کله چې عیسیٰ نږدې دوه زره کاله مخکې دې نړۍ ته راغی، هغه د یوه یهودي په توګه وزیږیږد. د هغه ټول لومړني پیروان د زاړه عهد نامې یهودیان وو. د دې معنا دا وه چې د نورو شیانو ترڅنګ، د هغوی د حقیقت درک هم د شریعت او د پیغمبرانو له تعلیماتو څخه جوړ شوی و، چې موږ یې نن زوړ عهد نامې بولو. دغو سپیڅلو لیکنو پطرس، یوحنا، پولوس او نورو شاګردانو ته دا باور ورکړی و چې د هغوی (او زموږ هم) وروستی برخلیک پر ځمکه د تل لپاره ژوند کول دي.

د زاړه عهد نامې ښځو او سړیو پوهېدل چې یوه ورځ به ځښتن خدای خپله ښکاره پاچاهي همدلته پر همدې ځمکه ټینګه کړي. هغوی باور درلود چې مرګ له دې نړۍ څخه یوازې یوه لنډمهاله بېلتون دی، او په دې هیله کې یې ژوند کاوه چې د دوی بدنونه به له قبرونو څخه بیا ژوندي کړل شي، ترڅو پر ځمکه د خدای په پاچاهۍ کې د تل لپاره ژوند وکړي. که څه هم

هغوی نه پوهېدل چې څنګه یا کله به پر ځمکه بېرته راستانه شي، خو په دې اړه یې بشپړ باور درلود چې خامخا به بېرته راستانه شي.

د راتلونکي په اړه د هغوی پوهه.

رسول پطرس د عیسیٰ له تر ټولو ژمنو پیروانو څخه و. یوه ورځ هغه له خپل ژغورونکي څخه وپوښتل چې د هغه او نورو یوولسو اصلي شاګردانو لپاره به څه اجر وي، په بدل کې چې دوی هر څه پرېښودل او د هغه خدمت یې وکړ. عیسیٰ ځواب ورکړ:

«زه تاسو ته په رښتیا وایم چې کله هر څه نوي کړل شي او د انسان زوی د خپل جلال پر تخت کښېني، نو تاسو چې زما پیروي مو کړې ده، پر دولسو تختونو به کښېنئ او د اسراییلو د دولسو قبیلو عدالت به کوئ. او هر هغه څوک چې زما د نوم له امله یې کورونه، ورونه، خویندې، پلار، مور، مېرمن، ماشومان یا کروندې پرېښې وي، هغه به سل چنده ترلاسه کړي او د ابدي ژوند وارث به شي» (د متی انجیل نولسم باب له ۲۸ څخه تر ۲۹ آیتونو پورې).

څښتن خپلو شاګردانو ته وویل چې د هغوی اجر به هغه وخت ترلاسه شي کله چې هر څه نوي کړل شي. دلته کارول شوې یوناني کلمه د «نوي زېږون» معنا لري. یعنې «په نوي عصر کې—کله چې نړۍ بیا زېږېدلې وي» او «کله چې د ټولو شیانو نوی کول وشي» (د متی انجیل نولسم باب له ۲۸ څخه تر ۲۹ آیتونو پورې).

پام وکړئ چې عیسیٰ دا تشریح نه کړه چې د «هر څه نوي کړل شي» مطلب یې څه دی. هغه ته د دې تشریح کولو اړتیا هم نه وه، ځکه چې د هغه شاګردان له مخکې پوهېدل چې هغه د څه په اړه خبرې کوي. د زاړه عهد نامې ډېرو پیغمبرانو د نړۍ د راتلونکي نوي کېدو یا بیا زېږېدو په اړه لیکلي وو، او پطرس او نور شاګردان د هغوی له نبوتونو سره ښه بلد وو.

عیسیٰ هغوی ته ډاډ ورکړ چې هغوی به د ستر مسؤلیت مقامونه ترلاسه کړي، هغه څه چې دوی د هغه د پیروۍ لپاره پرېښي دي، له هغې څخه به ډېر زیات بېرته ترلاسه کړي، او ابدي ژوند به ومومي.

د یوویشتمې پېړۍ د ډېرو مسیحیانو لپاره د **ابدي ژوند** معنا په کومه مبهمه روحي نړۍ کې بې‌شکله موجودیت دی، چېرته چې خلک پر ورېځو ګرځي او د چنګ په څېر سازونه غږوي. خو د دغو شاګردانو لپاره د دې اصطلاح معنا هېڅکله داسې نه وه. د پیغمبرانو د لیکنو پر بنسټ هغوی **ابدي ژوند** داسې درک کاوه:

«ستاسو بدن به له مړو څخه بیا ژوندی کړل شي، ترڅو تاسو یو ځل بیا پر ځمکه ژوند وکړئ. هر هغه څه چې تاسو له لاسه ورکړي دي، هغه به ټول بېرته درکړل شي، او دا ځل به د تل لپاره ستاسو وي. مرګ به بیا هېڅکله له تاسو څخه هېڅ شی وانخلي.»

په راتلونکو فصلونو کې به زه د دې خبرو په اړه لا ډېر تفصیل سره بحث وکړم. خو د اوس لپاره، راځئ چې د زاړه عهد نامې ځینې داسې آیتونه وګېړو چې د پطرس او نورو شاګردانو په زړونو کې یې دا هیله پیدا کړې وه.

«زه پوهېږم چې زما ژغورونکی ژوندی دی، او په پای کې به هغه پر ځمکه ودرېږي. او کله چې زما دا پوستکی له منځه ولاړ شي، بیا به هم زه په خپل همدې بدن کې خدای ووینم» (د ایوب کتاب نولسم باب له ۲۵ څخه تر ۲۶ آیتونو پورې).

«خو ستا مړي به ژوندي شي؛ د هغوی بدنونه به بیا راپاځي. ای په خاورو کې اوسېدونکو، راویښ شئ او په خوښۍ سره د بریا نارې ووهئ. ځکه چې ستا شبنم د سهار د شبنم په څېر دی، او ځمکه به خپل مړي بېرته وزېږوي» (د اشعیا کتاب شپږویشتم باب ۱۹ آیت).

«خو په پای کې به عاجزان د ځمکې وارثان شي» (د زبور کتاب اووه دېرشم زبور ۱۱ آیت).

«...عادل خلک به د ځمکې وارثان شي، او هغوی به په هغې کې د تل لپاره اوسېږي» (د زبور کتاب اووه دېرشم زبور ۲۹ آیت).

بدلون، نه ویجاړول.

یوه ورځ د غرمې پر مهال، دې نږۍ څخه د عیسیٰ د تللو لږ وخت وروسته، پطرس او یوحنا د بیت‌المقدس معبد ته لاړل. هلته د ننوتلو په دروازه کې یې له یوه ګوډ سړي سره مخامخ شول. هغوی هغه د خدای په ځواک او د عیسیٰ په نوم روغ کړ. هغه خلک چې معبد ته راتلل او تلل، هغه سړی یې ښه پېژانده، نو کله چې هغه ناڅاپه روغ شو، یوه لویه ګڼه ګوڼه راغونډه شوه ترڅو وګوري چې څه پېښ شوي دي. پطرس له دې فرصت څخه په ګټې اخیستنې د عیسیٰ د لږ وخت مخکې صلیب ته د ختلو او د هغه د بیا راژوندي کېدو په اړه تبلیغ وکړ.

رسول داسې خبره وکړه چې د دې ځمکې د راتلونکي په اړه د هغه پر پوهه ژور رڼا اچوي. پطرس خلکو ته وویل چې څښتن بېرته آسمان ته تللی دی، چېرته به تر هغه وخته پاتې وي، «تر هغه چې د ټولو شیانو د بېرته رغولو وخت راورسي، هغه څه چې خدای له پخوا زمانو راهیسې د خپلو ټولو سپېڅلو پیغمبرانو په خوله ویلي دي» (د رسولانو اعمال درېیم باب ۲۱ آیت).

«بېرته رغونه» معنا لري: «یو شی بېرته خپل پخواني حالت ته راوستل»، یا لکه څنګه چې په یوه ژباړه کې ویل شوي دي: «کله چې ټول شیان به له ګناه څخه وروستی او بشپړ ژغورل شي» (د رسولانو اعمال درېیم باب ۲۱ آیت).

پطرس خپلو اورېدونکو ته یادونه وکړه چې خدای د ځمکې له لومړنیو ورځو راهیسې د دې بېرته رغونې او بېرته ترلاسه کولو د وخت په اړه خبرې کړې دي. کله چې آدم او حوا گناه وکړه او دې نړۍ ته یې د مرگ لعنت راوړ، له هماغه وخت څخه قادر مطلق خدای د راتلونکي ژغورونکي د وعدې له لارې د خپلې ژغورنې د پلان په څرگندولو پیل وکړ (د پیدایښت کتاب درېیم باب ۱۵ آیت).

د وخت په تېرېدو سره څښتن د دې پلان نور ډېر اړخونه هم څرگند کړل او خپلو پیغمبرانو ته یې امر وکړ چې د هغه خبرې ولیکي، چې وروسته د زاړه عهد نامې برخه وگرځېدې. دغو سپېڅلو لیکوالانو په څرگنده توگه اعلان وکړ چې له گناه او د هغې له پایلو څخه ژغورنه نه یوازې د انسانانو لپاره، بلکې د ټولې ځمکې لپاره هم راتلونکې ده.

پطرس او نورو شاگردانو د خدای د پیغمبرانو له لیکنو څخه پوهېدل چې څښتن خدای د هغه هر څه د بېرته ترلاسه کولو لپاره کار کوي چې د آدم د گناه کولو پر مهال له لاسه تللي وو—— یعني خپله کورنۍ او هغه کور چې هغه زموږ لپاره جوړ کړی و. د زاړه عهد نامې د لیکنو پر بنسټ، په لومړۍ پېړۍ کې هغه خلک چې له عیسیٰ سره اوسېدل او گرځېدل، دا هیله لرله چې څښتن به پر ځمکه یو ځل بیا عدن، یعني جنت، بېرته ورغوي. بېشکه، دا پوهه به د هغو تعلیماتو له امله لا پیاوړې شوې وي چې هغوی د هغو درېیو کلونو په ترڅ کې له عیسیٰ څخه اورېدلي وو، کله چې له هغه سره وو. پیغمبران نور هم څرگندوي چې کله خدای د دې نړۍ د بېرته رغولو لپاره راشي، نو د هغه په پیدا شوې نړۍ به یې څه اغېز وي——بدنونه به بیا راژوندي او نوي کړل شي؛ ځنگلونه او شاړې سیمې به بیا ښنې او سمسورې شي؛ شاړه او وچه ځمکه به حاصلخېزه شي؛ زیان رسوونکي اغزي لرونکي بوټي به له منځه یووړل شي؛ او هر لوري ته به سوله او خوښي خپره شي.

«څښتن به خامخا صهیون ته سوله ورکړي او د هغې پر ټولو ویجاړو شویو ځایونو به رحم وکړي. هغه به د هغې دښتې د عدن په څېر او د هغې شاړې سیمې به د څښتن د باغ په څېر کړي» (د اشعیا کتاب یو پنځوسم باب ۳ آیت).

«دښته او وچه ځمکه به خوشحاله شي؛ شاړه سیمه به په خوښۍ سره وغوړېږي او له گلونو به ډکه شي. هغه به د سوسن په څېر په پرېمانه ډول وغوړېږي... په دښته کې به اوبه راوخوټېږي او په شاړه سیمه کې به سیندونه بهېږي. گرمه شگه به په ډنډ بدله شي، او په تږې ځمکه کې به د اوبو چیني راوخوټېږي» (د اشعیا کتاب پنځه دېرشم باب له ۱ څخه تر ۷ آیتونو پورې).

«تاسو به په خوښۍ سره ووځئ او په سولې سره به رهبري کېږئ. غرونه او غونډۍ به ستاسو په وړاندې په خوښۍ سندرې ووایي، او د میدان ټولې ونې به چکچکې وکړي. هلته

چې مخکې اغزي راټوکېدل، هلته به د صنوبر ونې راټوکېږي؛ او هلته چې بوټي وو، هلته به د مورد ونې راشنې شي» (د اشعیا کتاب پنځه پنځوسم باب له ۱۲ څخه تر ۱۳ آیتونو پورې).

نوې ځمکه

پطروس او د عیسیٰ نورو لومړنیو پیروانو دا هیله لرله چې ټوله مادي پیدا شوې نړۍ ــ آسمان او ځمکه دواړه ــ به نوې شي. دا حقیقت د لومړي ځل لپاره د عیسیٰ له دې نړۍ ته راتلو څخه شاوخوا اووه سوه کاله مخکې، د اشعیا نبي ته څرګند شو. څښتن خدای وفرمایل:

«ځکه وګورئ، زه نوی آسمان او نوې ځمکه پیدا کوم؛ پخواني شیان به نور په یاد نه وي او نه به یې زړه ته راشي» (د اشعیا کتاب پنځه شپېتم باب ۱۷ آیت).

پطروس د ځمکې د بدلون په اړه له خپلې خبرې سمدستي وروسته د همدې نبوت یادونه کړې ده (د پطروس دوهم لیک درېیم باب له ۱۰ څخه تر ۱۲ آیتونو پورې).

«خو موږ د هغه د وعدې سره سم د نوي آسمان او نوې ځمکې په تمه یو، چې په هغو کې به عدالت (یعنې سموالی، له ګناه څخه بشپړه آزادي او له خدای سره سمه اړیکه) اوسېږي» (د پطروس دوهم لیک درېیم باب ۱۳ آیت).

په دې وینا کې پطروس د ځمکې د راتلونکي بیانولو پر مهال د «نوي» لپاره په یوناني ژبه کې یوه ډېره ځانګړې کلمه کارولې ده. د دې کلمې معنا «په بڼه یا ځانګړتیا کې نوی» ده، نه دا چې «د وخت له پلوه نوی» وي. همدا کلمه د هغه انسان لپاره هم کارول شوې ده چې په مسیح باندې د ایمان راوړلو له لارې نوی ژبږون ترلاسه کوي.

«نو که څوک په مسیح کې وي، هغه نوې پیدا شوې نړۍ ده؛ پخواني شیان تېر شول؛ وګورئ، هر څه نوي شول» (د کورنتیانو دوهم لیک پنځم باب ۱۷ آیت).

• نوی زېږون انسان داسې مخلوق نه ګرځوي چې مخکې هېڅکله موجود نه و. نوی زېږون هغه انسان چې پر عیسیٰ یې ایمان راوړی وي، د هغه د دنني وجود په ابدي ژوند ډکولو سره بدلوي.

• لکه څنګه چې نوې پیدا شوې نړۍ هماغه انسان دی چې بدل شوی وي، همداسې نوی آسمان او نوې ځمکه به هم همدا ځمکه وي ــ د هغې شاوخوا او پورته آسمان او د هغې ټوله پراخه نړۍ به هم پکې شامله وي ــ چې د ابدي ژوند په وسیله به بدله شي او په ځانګړتیا، بڼه او جلال کې به نوې او تر پخوا ډېره غوره جوړه شي.

ایا موږ به د ځمکې هېڅ یادونه ونه لرو؟

مخکې له دې چې وړاندې لاړ شو، زه غواړم هغې يوې پوښتنې ته ځواب ووايم چې په دې ځای کې پيدا کېدای شي. کله ناکله د اشعيا د دې نبوت څخه د دې نظر د ملاتړ لپاره کار اخيستل کېږي چې په آسمان کې به موږ پر ځمکه د خپل تېر ژوند يا د خپلو کومو پېژندل شويو کسانو هېڅ يادونه ونه لرو. خو نبي هېڅکله داسې څه نه دي ويلي. د هغه خبرې په اصل کې حقيقي خلکو ته متوجه وې چې له ډېرو سختو شرايطو څخه تېرېدل، او موخه يې دا وه چې هغوی ته هيله ورکړي.

اشعيا د هغو ښځو او نارينه وو د يوې کوچنۍ ډلې لپاره نبوت وکړ چې د قادر مطلق خدای په وړاندې وفادار پاتې شوي وو، په داسې حال کې چې د هغوی پاتې قوم په قصدي او پرله‌پسې توګه په بت‌پرستۍ کې ښکېل شوی و او له توبې کولو څخه يې انکار کاوه. له همدې امله د اسراييلو پر قوم سخت عذاب راتلونکی و. څښتن د اشعيا له لارې خپلو وفادارو خلکو ته دا ډاډ ورکړ چې يوه ورځ، په نوې ځمکه کې، هر څه به سم شي او هغه غمونه او کړاوونه چې دوی د خپلو سرغړوونکو هېوادوالو له امله زغملي وو، يوازې به د تېر وخت يوه برخه پاتې شي.

خدای هغوی ته وعده ورکړه: «زه به خپله غوسه لرې کړم او د تېرو ورځو بدۍ به نور په ياد نه راوړم» (د اشعيا کتاب پنځه شپېتم باب ۱۶ آيت).

همدا وينا هغه زمينه روښانه کوي چې اشعيا په کې وويل چې پخواني شيان به نور په ياد نه پاتې کېږي. دلته د نه يادولو کار به خپله څښتن ترسره کوي. ځکه چې قادر مطلق خدای په هر څه پوهېږي، نو هغه هېڅ شی په دې معنا نه هېروي چې بيا پرې پوهه ونه لري. برعکس، هغه پرېکړه کوي چې هغه شی بيا په ياد را نه ولي. په همدې ډول د اشعيا کتاب پنځه شپېتم باب په ۱۷ آيت کې هم همدا مفهوم موجود دی. څښتن خپلو خلکو ته ډاډ ورکاوه چې کله نړۍ نوې جوړه شي، نو د دوی د تاريخ هغه وحشتناکه دوره به وبخښل شي او بيا به هېڅکله په ياد را نه وړل کېږي.

د اشعيا د دې نبوت هېڅ تړاو زموږ د کورنيو، ټولنيزو يا شخصي اړيکو، او يا هم پر ځمکه د تېر کړي ژوند د تجربو له هېرولو سره نه لري.

په راتلونکي ژوند کې به د انسانانو تاريخ له منځه نه وړل کېږي. د ځمکې بدلون به د دې سيارې د تاريخ د يوه نوي باب پيل وي. په حقيقت کې، زموږ له ډېرو کسانو څخه به د ځمکې له تېر تاريخ سره لا ډېره علاقه پيدا شي، ځکه هغه وخت به موږ ورته د بشپړې شوې ژغورنې له نظره وګورو. موږ به وکولای شو پوه شو چې په دې ګناهکارې نړۍ کې خدای د انسانانو د ژوند د پېښو په منځ کې په څه ډول کار کاوه او څنګه يې هره خبره د خپلو ابدي پلانونو د پوره کولو لپاره وکاروله.

يوحنا نوې ځمکه وليدله.

رسول یوحنا د خپل آسماني سفر پر مهال په لید کې نوی آسمان او نوې ځمکه ولیدل. هغه څه چې ده ولیدل، هغه یې د مکاشفې په کتاب کې ولیکل. هغه داسې نړۍ ولیده چې بدله شوې وه، نه دا چې له منځه وړل شوې وه. د هغه لومړۍ خبره لا همدا حقیقت روښانه کوي:

«بیا ما نوی آسمان او نوې ځمکه ولیدله، ځکه چې لومړی آسمان او لومړۍ ځمکه تېر شول» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۱ آیت).

• د «نوي» لپاره یوحنا هماغه یوناني کلمه کارولې ده چې پطروس هم کارولې وه. یوازې څو آیتونه وروسته، په همدې زمینه کې د هغه څه په اړه چې ده لیدل، ولیکل چې ده خدای واورېد چې ویل یې: «وګوره، زه هر څه نوي کوم» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۵ آیت). پام وکړئ، ښتن ونه ویل چې هغه نوي شیان پیدا کوي. هغه وویل چې هغه څه چې له مخکې موجود دي، په ځانګړتیا، ښه او جلال کې نوي او تر پخوا ډېر غوره کوي.

• یوحنا زموږ اوسنۍ نړۍ ته «لومړی آسمان او لومړۍ ځمکه» وویل. د «لومړي» لپاره کارول شوې یوناني کلمه د «وخت یا ترتیب له مخې لومړی» معنا لري. همدا کلمه دا مفهوم هم څرګندوي چې یو اصلي شکل یا مثالي نمونه موجوده وي، چې پر بنسټ یې وروسته شی جوړېږي. په بل عبارت، دا اوسنۍ نړۍ د راتلونکې نړۍ نمونه ده.

یوحنا ولیکل چې لومړۍ ځمکه تېره شوې وه. دلته هم هغه هماغه یوناني کلمه کارولې ده چې پطروس هغه وخت کارولې وه کله چې یې ولیکل: «آسمانونه به تېر شي» (د پطروس دوهم لیک درېیم باب ۱۰ آیت). په یاد ولرئ، د دې کلمې معنا له منځه تلل او له وجوده ختمېدل نه دي، بلکې له یوې حالت څخه بل حالت ته ننوتل دي.

رسول پولوس همدا کلمه د هغه انسان د بیانولو لپاره کارولې ده چې له خدای څخه نوی زېږون ترلاسه کوي. هغه ولیکل: «پخوانی (پخوانی اخلاقي او روحاني حالت) تېر شو؛ وګورئ، هر څه نوي شول» (د کورنتیانو دوهم لیک پنځم باب ۱۷ آیت).

هغه انسان چې پر عیسیٰ ایمان راوړي، وجود یې له منځه نه ځي. برعکس، د ابدي ژوند په وسیله د هغه دننی وجود بدلېږي.

د عیسیٰ لومړنیو پیروانو خپل راتلونکی په دومره روښانتیا سره درک کاوه چې نن زموږ له ډېرو کسانو څخه یې درک کم دی. هغوی د خدای له هغه کلام څخه چې د هغه د پیغمبرانو له لارې ورکړل شوی و، پوهېدل چې دا نړۍ به له منځه نه ځي. دا نړۍ به نوې او بیا رغول کېږي. هغوی په دې هم پوهېدل چې د اوسنۍ ځمکې او نوې ځمکې ترمنځ به دوام موجود وي. همدا اوسنۍ ځمکه، که څه هم په خپل ګناهکار حالت کې ده، د راتلونکي جلال یوازې یوه لنډمهاله ننداره وړاندې کوي.

د انسان د ګناه له امله دا ځمکه فاسده شوې ده، خو دا به بېرته ترلاسه شي، ژغورل به شي او بېرته به ورغول شي، ترڅو هغه څه شي چې قادر مطلق خدای له پیل څخه اراده کړې وه—د خپل ځان او خپلې کورنۍ لپاره یو کامل او بشپړ استوګنځای.

همدا ځمکه به وي—هماغه ځمکه چې موږ یې پېژنو او مینه ورسره لرو—د ګناه له هر اغېز څخه پاکه شوې، خو بیا هم د پېژندلو وړ؛ نوې جوړه شوې، خو بیا هم زموږ لپاره اشنا.

9

پر ځمکه د آسمان پلازمېنه

د مکاشفې په کتاب کې يوحنا وليکل چې هغه د ژغورنې د پلان بشپړتيا وليده—قادر مطلق خدای له خپلې کورنۍ سره په هغه کور کې د اوسېدو لپاره راځي چې هغه زموږ لپاره جوړ کړی و.

يوحنا د آسمان پلازمېنه، يعنې سپېڅلی ښار، وليد چې له ناليدلې نړۍ څخه راکوزېده او نوې ځمکې ته راتله. بيا يې يو لوړ غږ واورېد چې اعلان يې کاوه چې اوس د خدای استوګنځای د انسانانو په منځ کې دی.

«بيا ما نوی آسمان او نوې ځمکه وليدله... او ما سپېڅلی ښار، نوی يروشليم، وليد چې له خدای سره د آسمان څخه راکوزېده. هغه د هغې ناوې په څېر چمتو شوی و چې د خپل مېړه لپاره سينګار شوې وي. بيا ما د تخت له خوا يو لوړ غږ واورېد چې ويل يې: ”وګوره، اوس د خدای استوګنځای د انسانانو سره دی. هغه به د هغوی سره اوسېږي، او هغوی به د هغه خلک وي. خدای به خپله د هغوی سره وي. هغه به د هغوی له سترګو هره اوښکه پاکه کړي. بيا به نه مرګ وي، نه غم، نه ژړا او نه درد، ځکه پخواني شيان تېر شوي دي“» (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب له ۱ څخه تر ۴ آيتونو پورې).

زمونږ لپاره د چمتو شوي راتلونکي ژوند په اړه چي کومې ډېرې ناسمې انګېرنې خپرې شوې دي، د هغو لامل د ښار په اړه د يوحنا د ورپېښې بيان ناسم تفسير دی. د هغه د بيان پر بنسټ ځينو خلکو دا پايله اخيستې ده چې د ځمکې پر ځای به يو مکعب شکله، له ډېرو پوړونو څخه جوړ او شفاف ښار راشي، چې مونږ به پکې د لمر، سپوږمۍ او سمندر پرته د تل لپاره اوسېږو. دا تصور هغو خلکو ته چندان زړه راښکونکی نه ښکاري چې د يوه شفاف ښار په يوه ستره ودانۍ کې د اوسېدو پر ځای، په سپوږمېزه شپه کې د اور بلولو ترځنګ په يوه لرګي کور کې، يا د سمندر پر غاړه په يوه له لمره ډک ښکلي کور کې اوسېدل ډېر خوښوي.

راځئ چې د څو شېبو لپاره د يوحنا د دې بيان په اړه خپلې پخوانۍ انګېرنې يوې خوا ته کېږدو او دې ته پام وکړو چې د لومړۍ پېړۍ هغو خلکو لپاره، چې يوحنا دا کتاب ورته ليکلی و، دا خبرې به څه معنا لرله. دا کار به له مونږ سره مرسته وکړي چې د خپل راتلونکي کور په اړه خپلې ناسمې انګېرنې پرېږدو.

يوحنا هغه ښار وليد چې څه ډول و.

د يوحنا ليد له داسې يوې صحنې څخه پيل شو چې د هغې ښکلا په بشپړه توګه په الفاظو کې نه شي بيانېدای—يو داسې ښار چې د خدای په جلال روښانه و او د هغه په خپله رڼا ځلېده، او ځمکې ته راکوز شوی و.

«سپېڅلی ښار، يروشليم... د خدای له جلال څخه ډک و او د يوه قيمتي کاڼي په څېر ځلېده، لکه د ښيښې په څېر روڼ يشب. د هغه دېوال ډېر لوړ او لوی و، چې دولس دروازې يې لرلې... په هر لوري کې درې درې دروازې وې—ختيځ، شمال، جنوب او لويديځ» (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب له ۱۰ څخه تر ۱۳ آيتونو پورې).

«د هغه د ښار دېوال له يشب څخه جوړ شوی و، او ښار له داسې سوچه سرو زرو څخه جوړ و چې د ښيښې په څېر روڼ و. د ښار د دېوال بنسټونه په دولسو ډولونو له قيمتي کاڼو څخه سينګار شوي وو—يشب، نيلم، سليماني، زمرد، عقيق، سرخ ياقوت، ژېړ کاڼی، فيروزه، توپاز، شين زمرد، جمبومني او ارغواني کاڼی. دولس دروازې له دولسو ملغلرو څخه جوړې وې؛ هره دروازه له يوې ملغلرې څخه جوړه شوې وه. او د ښار اصلي کوڅه له سوچه سرو زرو څخه وه، چې د پاکې ښيښې په څېر ځلېده» (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب له ۱۸ څخه تر ۲۱ آيتونو پورې).

د خدای استوګنځای.

د يوحنا اصلي لوستونکو سمدستي درک کړې وه چې هغه ښار ځکه له رڼا ډک، په قيمتي کاڼو سينګار شوی او له سرو زرو جوړ دی چې هغه کومه عجيبه يا له دې نړۍ څخه بهرنۍ څيز نه دی، بلکې ځکه چې هغه خپله د خدای استوګنځای دی. هغوی د پېغمبرانو له هغو

لیکنو سره ښه اشنا وو چې په کې څو داسې پېښې بیان شوې دي چې آسمان د لنډ وخت لپاره د ځمکې پر خلکو پرانیستل شوی و. په هره داسې موقع کې خلکو روښانه رڼا او د قیمتي کاڼو جلال لیدلی و، ځکه څښتن په خپل ټول جلال کې هغوی ته راڅرګند شوی و. د دې دوه بېلګې وګورئ:

«بیا موسیٰ، هارون، ناداب، ابیهو او د اسراییلو اویا مشران غره ته وختل. هلته هغوی د اسراییلو خدای ولید. د هغه د پښو لاندې داسې فرش ښکاره کېده لکه له نیلم څخه جوړ شوی وي، چې د آسمان په څېر روڼ و» (د خروج کتاب څلورویشتم باب له ۹ څخه تر ۱۰ آیتونو پورې).

«ما، یحییال، داسې ولیدل لکه د نیلم څخه جوړ شوی یو تخت چې وي، او د هغه تخت پر سر د انسان په څېر یو صورت ښکاره شو. د هغه د ملا له پاسه برخه د تاوده فلز په څېر ځلېده او د اور په څېر ځلیدله. د هغه د ملا لاندې برخه هم د اور په څېر ښکارېده او د هغه شاوخوا یو حیرانوونکی ځلا خپره وه. د هغه شاوخوا رڼا داسې وه لکه هغه رنګین کمان چې له باران وروسته په ورېځو کې ښکاري. همدا د څښتن د جلال د لید بڼه وه» (د حزقیال کتاب لومړی باب له ۲۶ څخه تر ۲۸ آیتونو پورې).

د یوحنا اورېدونکو ته د سرو زرو د ښار بیان هېڅ د حیرانتیا وړ نه و، ځکه هغوی د سلیمان له معبد سره اشنا وو. هغه معبد په دې موخه جوړ شوی و چې داسې مناسب ځای وي چې څښتن هلته له خپلو خلکو سره ملاقات وکړي. له همدې امله د هغه په جوړښت کې هرې خوا ته په پراخه کچه سره زر کارول شوي وو (د خروج کتاب پنځه ویشتم باب له ۱۰ څخه تر ۴۰ آیتونو پورې؛ د پاچاهانو لومړی کتاب شپږم باب له ۱۴ څخه تر ۳۷ آیتونو پورې). نو د یوحنا لوستونکو په اسانه درک کړه چې هغه ښار چې دوی له آسمان څخه راکوزېدونکی لیدلی و، ځکه له سرو زرو څخه ډک دی چې هغه د قادر مطلق خدای استوګنځای دی.

یوحنا د هغه څه په بیانولو کې چې لیدلي یې وو، ولیکل چې د خدای پلازمېنه له سوچه سرو زرو څخه جوړه شوې وه، چې د ښیښې په څېر روڼه وه او د ښیښې په څېر د پاک یشب په شان ځلېده. ځینو خلکو په تېروتنه دا پایله اخیستې ده چې د یوحنا مطلب دا و چې هغه ښار شفاف دی. خو لږ فکر وکړئ. کله چې موږ د کوم شي په اړه وایو چې هغه د ښیښې په څېر روڼ دی، زموږ مطلب دا وي چې په هغه کې هېڅ عیب، چټلتیا یا ناپاکي نشته. د نوي یروشلیم سره زر بې‌عیبه دي، نه دا چې شفاف دي.

همداسې، کله چې موږ وایو چې نن ورځ هوا په بشپړه توګه صافه ده، زموږ مطلب دا نه وي چې د آسمان له یوې خوا څخه بلې خوا ته هر څه لیدل کېږي. زموږ مطلب دا وي چې په آسمان کې هېڅ ورېځې نشته چې د هغه ژور آبي رنګ پټ کړي.

د یشب په نوم د قیمتي کاڼي د دقیقې پېژندنې په اړه ځینې اختلافات شته، خو په عمومي توګه دا داسې قیمتي کاڼی ګڼل کېږي چې د بېلابېلو رنګونو ځلا خپروي، په ځانګړې توګه د اور په څېر له روښانه رڼا څخه ځلېږي. دا کاڼی په حقیقت کې هر څه چې وي، په دې حیرانوونکي ښار کې د خدای جلال داسې ښکاري چې د هغه له لارې ځلېږي، ځکه هلته په سرو زرو او قیمتي کاڼو کې هېڅ عیب یا نیمګړتیا نشته چې د هغوی د جلال ځلا کمه کړي.

د ښار اندازه.

کله چې لید نور هم پرمخ ولاړ، یوحنا ولیدل چې یوه فرښته د هغه ستر ښار اندازه اخلي. د هغې د اندازې له مخې څرګنده شوه چې ښار د یوه مکعب په بڼه و، چې اوږدوالی، سور او لوړوالی یې هر یو شاوخوا څوارلس سوه میله و (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب له ۱۵ څخه تر ۱۷ آیتونو پورې). هغو خلکو چې د لومړي ځل لپاره یې د یوحنا دا بیان واورېد، دا خبره ورته هېڅ عجیبه نه وه. هغوی پوهېدل چې د دوی په زمانه کې د یروشلیم د معبد تر ټولو دننه کوټه، هغه ځای چې د خدای جلال پکې څرګندېده، د مکعب په بڼه وه (د پاچاهانو لومړی کتاب شپږم باب ۲۰ آیت). نوی یروشلیم هم د مکعب په بڼه دی، ځکه چې هغه خپله د څښتن استوګنځای دی.

ځینې معاصر پوهان باور لري چې د فرښتې له خوا اخیستل شوې دا اندازه یوازې سمبولیکه معنا لري. خو یوحنا په څرګنده توګه ولیکل چې «فرښتې د انسانانو د معمول اندازې له مخې اندازه واخیسته» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۱۷ آیت). که څه هم دا اندازه ښیي چې د ښار لوړوالی د اوسنۍ ځمکې له اتموسفیر څخه هم لوړ دی، بیا هم دا امکان شته چې نوې ځمکه به له اوسنۍ ځمکې څخه ډېره پراخه وي. او که خدای وغواړي، نو کولای شي چې د هغې سره سم اتموسفیر هم پراخ کړي. ایا په هغه ښار کې به بېلابېلې سطحې وي؟ د هغه ودانۍ به څومره لوړې وي؟ انجیل د دې پوښتنو ځواب نه ورکوي. کله چې موږ هغه آسماني پلازمېنه په خپلو سترګو ووینو، نو په هغه وخت کې به دا ټول شیان وپېژنو.

د هغو ښځو او نارینه وو لپاره چې له زاړه عهدنامې سره اشنا وو، دا حقیقت چې یوه فرښته د ښار اندازه اخلي، ډېر زیات اهمیت درلود. هغوی پوهېدل چې زکریا نبي هم په خپل یوه لید کې یوه فرښته لیدلې وه چې پر ځمکه د یروشلیم ښار اندازه یې اخیسته. د زکریا په زمانه کې هغه اسراییلی قوم چې یو وخت ځواکمن و، د پردیو د واک لاندې یوازې د یوه کوچني پاتې شوني په توګه پاتې شوی و. د دښمنانو د بریدونو له امله یروشلیم ویجاړ پروت و. خو بیا هم د خدای دې پېغمبر نبوت وکړ چې یوه ورځ به څښتن دا ښار بېرته ورغوي. دا لید یوازې د هغه نسل لپاره نه، بلکې د هغه څخه وروسته د هر نسل لپاره، حتی د یوحنا تر زمانې پورې، د سترې تسلۍ او هیلې سرچینه پاتې شوه.

نبي ولیکل:

«هغه [فرښتې] ځواب ورکړ: ''زه د یروشلیم د اندازې اخیستلو لپاره ځم، ترڅو وګورم چې د هغه سور او اوږدوالی څومره دی.''... بیا بلې فرښتې وویل: ''منډه کړه او هغه ځوان ته ووایه: 'یوه ورځ به یروشلیم له دومره خلکو څخه ډک شي چې د هغه د ښار د دېوالونو دننه به د ټولو لپاره ځای نه وي. ډېر خلک به د خپلو څارویو سره د ښار له دېوالونو څخه بهر اوسېږي، خو بیا به هم خوندي وي. ځکه چې د څښتن دا وینا ده زه به خپله د هغه شاوخوا د اور دېوال شم، او زه به خپله د هغه ښار په منځ کې د هغه د جلال په توګه اوسېږم'''» (د زکریا کتاب دوهم باب له ۲ څخه تر ۵ آیتونو پورې).

په هغه وخت کې د ښار د امنیت لپاره د ښار دېوال ډېر زیات اړین و. د خطر په وخت او د شپې پر مهال به د ښار دروازې تړل کېدې، ترڅو خلک خوندي پاتې شي. زکریا د داسې وخت په اړه نبوت کړی و چې د ښار دروازې به هېڅکله نه تړل کېږي، ځکه چې قادر مطلق خدای به خپله د خپلو خلکو سره اوسېږي. همدا خبره یوحنا په خپل لید کې بیان کړې وه یو آسماني ښار چې د خدای په جلال روښانه دی او دروازې یې هېڅکله نه تړل کېږي، ځکه چې څښتن او د هغه د خلکو ټول دښمنان به د تل لپاره مات شوي وي (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۲۵ آیت).

هغو خلکو چې د لومړي ځل لپاره یې د یوحنا دا پیغام ترلاسه کړ، دا یې د کومې فوق‌العاده یا ناخوښې تصور په توګه نه درک کاوه. هغوی په دې کې دا پیغام واورېد: «خدای زموږ په منځ کې د خپل ټول جلال سره د اوسېدو لپاره راځي، او د هغه د ستر ښار راتګ به ځمکې ته سوله، سوکالي او امنیت راوړي.» په هغه وخت کې به هر څه په بشپړه توګه سم شي. بیا به نه کوم خطر وي، نه زیان، او نه به مرګ وي.

یو لوی سیند.

رسول یوحنا ولیدل چې هغه د نوي یروشلیم په منځ کې د خدای له تخت څخه راوتلی یو لوی سیند ولید چې بهېده.

«بیا فرښتې ماته د ژوند د اوبو یو پاک سیند وښود، چې د ښیښې په څېر روڼ و او د خدای او د مېږي له تخت څخه راوتلو او د ښار د اصلي کوڅې په منځ کې بهېده. د سیند په دواړو غاړو کې د ژوند ونه وه، چې دولس ډوله مېوه یې پیدا کوله او هره میاشت به یې نوې مېوه راوړله» (د مکاشفې کتاب دوه ویشتم باب له ۱ څخه تر ۲ آیتونو پورې).

د یوحنا لوستونکو د پېغمبرانو له لیکنو څخه ښه پوهېدل چې کله څښتن د خپلو خلکو سره د اوسېدو لپاره راشي، نو حتی په وچو او شاړو ځمکو کې به هم د ژوند اوبه جاری کړي.

• اشعیا نبوت وکړ: «دښتې به د لبنان د غرونو په څېر شنې او زرغونې شي» (د اشعیا کتاب پنځه دېرشم باب ۲ آیت).

• زکریا د هغه ژغورونکي په اړه چې ځمکې ته راتلونکی و، ولیکل: «په هغه ورځ به د ژوند اوبه له یروشلیم څخه راوځي؛ نیمه برخه به د مړو سمندر پر لور او نیمه برخه به د مدیترانې سمندر پر لور بهیږي، او په اوړي او ژمي دواړو موسمونو کې به په پرلهپسې توګه بهیږي» (د زکریا کتاب څوارلسم باب ۸ آیت).

• حزقیال هم نږدې هماغه لید ولید چې یوحنا لیدلی و — د راتلونکي هغه وخت لید، چې څښتن خدای به د خپلو خلکو سره پر ځمکه اوسیږي. «د سیند په دواړو غاړو کې به هر ډول مېوه لرونکې ونې راشنې شي. د هغوی پاڼې به هېڅکله نه ژېړېږي او نه به رژیږي، او د هغوی پر څانګو به تل مېوه وي. هغوی به هره میاشت نوې مېوه تولیدوي، ځکه چې هغوی ته د هغه سیند اوبه رسېږي چې له معبد څخه راوځي» (د حزقیال کتاب اووه څلوېښتم باب ۱۲ آیت).

د پخواني وخت هغه خلک چې په داسې وچو سیمو کې اوسېدل چې پاکې او تازه اوبه په دوامداره توګه پکې نه موندل کېدې، د خدای له معبد څخه د راوتونکي دې پاک او ژوند بښونکي سیند په تصور به حیران شوي وو. د هغوی لپاره دا بیان په هېڅ ډول عجیب یا غیرمعمولي نه و. برعکس، دا به ورته ډېر حیرانوونکی، زړه راښکونکی او له هیلې ډک و.

له آسمان څخه راغلی یو حقیقي ښار.

زه فکر کوم چې کله موږ د یوحنا لیکل شوې خبرې لولو، نو خپلې له مخکې جوړې شوې انګېرنې یوې خوا ته پرېښودل راته اسانه نه وي. د همدې له امله د هغه بیان موږ ته د کومې فوق‌العاده او له دې نړۍ څخه بهر د څیز په څېر ښکاري. خو رسول یوحنا په څرګنده توګه وویل چې هغه یو ښار ولید چې له آسمان څخه راکوزېده. په یاد ولرئ چې یوحنا او پولوس — چې دواړه د آسمان عیني شاهدان وو — دا یې بیان کړې چې ځمکه د آسماني واقعیتونو د نمونو له مخې جوړه شوې ده، او پر ځمکه موجود شیان موږ ته دا لنډه ننداره راکوي چې د خدای استوګنځای به څه ډول وي. نو دا پایله اخیستل مناسبه ده چې هغه ښار چې له آسمان څخه راکوز شو، په یو ډول به له ځمکنیو ښارونو سره ورته والی ولري.

د یوحنا بیان داسې واورئ لکه هغه چې پر ځمکه د یوه ډېر ستر، شاندار او حیرانوونکي لوی ښار بیان کوي. بیا به ستاسو په ذهن کې څه ډول انځور پیدا شي؟ ښایي تاسو د خلکو څخه ډک یو ژوندی ښار تصور کړئ — چېرې به کورونه وي، سوداګري به وي، کلتوري فعالیتونه به وي، د زده کړې مرکزونه به وي، د هنر او تفریح وسایل به وي، د سپورټ سیالۍ به ترسره کېږي، باغونه، موزیمونه، رستورانتونه، کتابتونونه او د موسیقۍ تالارونه به وي.

یوحنا د هغه روښانه لوی ښار له منځه د بهېدونکي یوه ښکلي سیند یادونه هم کړې ده. د ښار د سترې پراخې اندازې په پام کې نیولو سره، کېدای شي هغه سیند ډېر مرستندویه سیندونه هم ولري. ښایي هلته به آبشارونه، ډنډونه او جهیلونه هم وي. تصور وکړئ چې خلک د دې زړه

راښکونکو اوبو د بهیرونو پر غاړو ناست وي، ګرځي او خوند اخلي۔ هیڅ دلیل نشته چې دا ټول شیان به په هغه تر ټولو ستر ښار ــــد لوی پاچا په ښار ـــــکې موجود نه وي۔

ایا ټوله نوې ځمکه به یوازې یو ستر ښار وي؟

ځینو خلکو په تېروتنه د نوي یروشلیم په اړه د یوحنا د بیان دا معنا اخیستې ده چې پر نوې ځمکه به یوازې همدا یو ستر ښار وي او له هغه پرته به بل هیڅ شی نه وي۔ خو یوحنا په خپل بیان کې د ټولې ځمکې انځور نه وړاندې کاوه۔ هغه یوازې د یوه ځای بیان کاوه۔ د آسمان پلازمېنه د نړۍ ځای نه نیسي؛ بلکې یوازې ځمکې ته راځي او هلته مېشتېږي۔ د مکاشفې د کتاب وروستي دوه بابونه په دقت سره لوستل دا خبره روښانه کوي چې نوې ځمکه به یوازې په یوه ښار پورې محدوده نه وي۔

• یوحنا ولیکل چې کله یې نوی یروشلیم له آسمان څخه راکوزېدونکی ولید، هغه پر یوه غره ولاړ و۔ «بیا هغه [یوه فرښته] زه په روح کې یوه لوی او لوړ غره ته بوتلم او ما ته یې سپېڅلی ښار، یروشلیم، وښود چې د خدای له خوا له آسمان څخه راکوزېده» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۱۰ آیت)۔ پام وکړئ چې یوحنا ویلي دي «یو غر»، نه «هغه غر»۔ له دې څخه دا اشاره ترلاسه کېږي چې هلته به له دې غره پرته نور غرونه هم وي۔

• یوحنا په خپل لید کې د نړۍ بېلابېل قومونه او د هغوی واکمنان ولیدل چې هغې پلازمېنې ته راتلل۔ دا هم په څرګنده ښیي چې پر نوې ځمکه به له هغه ښار څخه پرته نور ځایونه هم وي۔ «قومونه به د هغې په رڼا کې ګرځي، او د ځمکې پاچاهان او واکمنان به خپل جلال هغې ته راوړي... هغوی به د قومونو جلال، شتمني او عزت هغه ښار ته راوړي» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب له ۲۴ څخه تر ۲۶ آیتونو پورې)۔

دا تصور چې یوازې یو ستر، مکعب شکله او شفاف ښار به زموږ ابدي کور وي، هیڅکله به د هغو ښځو او نارینه وو ذهن ته نه و راغلی چې په زاړه عهدنامه کې د راتلونکي ژوند په اړه له څرګند شویو خبرو سره اشنا وو۔ د پیغمبرانو د ویناوو له امله د یوحنا معاصرو خلکو د داسې راتلونکي انتظار کاوه چې ښکلي طبیعي منظرې، ونې، شنه او زرغونه بوټي او ګلان به ولري۔ خدای د خپلو پیغمبرانو له لارې وعده کړې وه چې هغه به ځمکه نوې او بیا رغوي، نه دا چې د هغې پر ځای به بله ځمکه پیدا کړي۔

• د لومړۍ پېړۍ خلک په دې هیله وو چې ځښتن به د عدن د باغ په څېر حالتونه بېرته رامنځته کړي۔ د پیدایښت کتاب هغه باغ داسې بیانوي چې موږ ته دا یوه لنډه ننداره راکوي چې کله زموږ کور د ګناه له ټولو اغېزو څخه آزاد او نوی شي، نو څه ډول به وي۔ هلته یوازې ډېره شنه بوټي نه وو، بلکې سره زر، خوشبویه صمغ او د اونیکس په څېر قیمتي کاڼي هم وو۔ دا د بېلابېلو ډولونو ځمکو، طبیعي جوړښتونو او هغو حیرانوونکو طبیعي منظرو نښه

ده چې نن يې موږ طبيعي عجايب بولو (د پيداينت کتاب دوهم باب له ۱۰ څخه تر ۱۴ آيتونو پورې).

• يوحنا اوسنۍ نړۍ د راتلونکې نوې پيدا شوې نړۍ لومړنی شکل يا لومړنۍ نمونه بللې ده (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب ۱ آيت). نو موږ ډاډه کېدای شو چې نوې ځمکه به له دې اوسنۍ ځمکې سره ورته وي، او په هغې کې به هغه ټول جلال او ښکلا چې نن يې، سره له دې چې د ګناه تر اغېز لاندې ده، وينو، په لا ډېر کامل جلال کې موجود وي.

ايا هلته به سمندر، لمر او سپوږمۍ نه وي؟

رسول يوحنا دوه داسې خبرې ليکلې دي چې ډېر ځله يې ناسم تفسير کېږي. ځينې خلک د هغو معنا داسې اخلي چې زموږ په ابدي کور کې به نه لمر وي، نه سپوږمۍ او نه سمندر.

«بيا ما نوی آسمان او نوې ځمکه وليدله، ځکه چې لومړی آسمان او لومړۍ ځمکه له منځه تللې وه، او سمندر هم نور نه و» (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب ۱ آيت).

«هغه ښار د روښانه کولو لپاره نه لمر ته اړتيا لرله او نه سپوږمۍ ته، ځکه چې د خدای جلال هغه روښانه کوي، او مېږی يې څراغ دی» (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب ۲۳ آيت).

يو ځل بيا، موږ بايد دې ته پام وکړو چې دا خبرې د هغو لومړنيو لوستونکو لپاره څه معنا لرله چې تر ټولو لومړی يې لوستې وې. هغوی پوهېدل چې يوحنا د داسې ځای بيان نه کاوه چې نه لمر ولري او نه سمندر. هغوی پوهېدل چې هغه د هماغې ځمکې په اړه ليکي چې دوی پېژندله او مينه يې ورسره لرلــــه داسې ځمکه چې له فساد څخه به پاکه او د عدن د باغ په څېر حالت ته به بېرته ورغول شي.

ايا نور به سمندر نه وي؟

کله چې موږ دا جمله واورو چې «سمندر هم نور نه و»، نو تر ټولو لومړی کېدای شي زموږ په ذهن کې دا فکر راشي چې نور به نه د سمندر پر غاړه رخصتۍ وي او نه به سمندري سفرونه وي. خو د يوحنا د زمانې د خلکو غبرګون به بيخي بل ډول و. د هغوی لپاره سمندر يوه وېرووونکې خنډ و، داسې دښمن و چې ستر ويجاړونکې زيانونه يې راوړلای شول.

په هغه وخت کې به بېړۍ چلوونکو په لرګينو کښتيو کې پر سمندر سفر کاوه. هغوی نه رادار درلود او نه کومه عصري لارښوونکې وسيله چې له توپانونو، د اوبو لاندې پټو ډبرو او نورو خطرونو څخه يې ژغورلی وای. د سمندر له غاړې څخه ډېر لرې تلل د خپل ژوند له خطر سره مخ کولو په معنا وو. نن، که څه هم د نوح د سيلاب پاتې اوبه د ځمکې نږدې دوه پر دريمه برخه پوښلې ده، بيا هم ته او زه کولای شو چې يوازې په څو ساعتونو کې په يوه

لویه الوتکه په خوندي ډول له لویو سمندرونو څخه تېر شو. د یوحنا په زمانه کې د داسې څه تصور هم ناشونی و.

کله چې یوحنا ولیکل: «سمندر هم نور نه و»، د هغه مطلب دا نه و چې هېڅ سمندر به موجود نه وي، بلکې مطلب یې دا و چې سمندر به نور د هغه څه په څېر نه وي چې موږ یې نن پېژنو. د پیدا شوې نړۍ د نورو ټولو برخو په څېر سمندر هم د ګناه له امله اغېزمن او تحریف شوی دی. خو کله چې عیسیٰ بېرته راشي، نو هغه به هم وژغورل شي او خپل اصلي کامل حالت ته به بېرته ورغول شي.

سپېڅلی کتاب روښانه کوي چې پر نوې ځمکه به سترې اوبه‌لرونکې سیمې موجودې وي. لاندې خبرو ته پام وکړئ—

• خدای خپله سمندرونه پیدا کړي وو. د هغوی شتون مخکې له دې چې ګناه نړۍ ته راشي، موجود و، او هغوی د هغه کور یوه برخه ده چې خدای د خپلې کورنۍ لپاره جوړ کړی دی. «بیا خدای وویل: "د آسمان لاندې اوبه دې په یوه ځای کې راټولې شي، ترڅو وچه ځمکه ښکاره شي." او همداسې وشول. خدای وچې ځمکې ته د "ځمکې" نوم ورکړ او راټولو شوو اوبو ته یې د "سمندرونو" نوم ورکړ. او خدای ولیدل چې دا ښه وو» (د پیدایښت کتاب لومړی باب له ۹ څخه تر ۱۰ آیتونو پورې).

• سپېڅلی کتاب وایي چې د عدن له باغ څخه یو لوی سیند راوتلو، چې وروسته په څلورو لویو سیندونو وېشل کېده (د پیدایښت کتاب دوهم باب ۱۰ آیت). سیندونه په پای کې له یوې یا بلې سترې اوبه‌لرونکې سیمې سره یوځای کېږي. له دې څخه دا څرګندېږي چې د انسان له ګناه کولو څخه مخکې هم پر ځمکه سترې اوبه‌لرونکې سیمې موجودې وې.

• اشعیا نبي د نوې ځمکې په بیانولو کې د سمندرونو، بېړیو او ټاپوګانو یادونه هم کړې ده. «د سمندرونو شتمني به تا ته راوړل شي» (د اشعیا کتاب شپېتم باب ۵ آیت). او: «یقیناً ټاپوګان به زما په تمه وي؛ د ترشیش بېړۍ به تر ټولو مخکې وي» (د اشعیا کتاب شپېتم باب ۹ آیت).

• په نوي یروشلیم کې هغه سیند چې یوحنا لیدلی و، هغه به هم حتماً په کوم ځای کې له بلې اوبه‌لرونکې سیمې سره یوځای کېده. دا هم د دې نښه ده چې پر نوې ځمکه به خامخا یوه ستره اوبه‌لرونکې سیمه موجوده وي (د مکاشفې کتاب دوه ویشتم باب ۱ آیت).

• اوسنۍ ځمکه، چې د راتلونکې نوې ځمکې لومړنۍ نمونه ده، له سترو جهیلونو څخه هم ډکه ده چې په حقیقت کې د خوږو اوبو له سمندرونو سره ورته دي. نو دا منل ستونزمن دي چې کله ځمکه له فساد او مرګ څخه آزاده او بېرته ورغول شي، نو دا ټول شیان به له منځه یوړل شي.

ایا هلته به لمر او سپوږمۍ نه وي؟

یوحنا هېڅکله دا نه دي ویلي چې پر نوې ځمکه به لمر او سپوږمۍ نه وي. هغه یوازې دومره ویلي چې د هغې پلازمېنې د روښانه کولو لپاره به د لمر یا سپوږمۍ رڼا ته اړتیا نه وي، ځکه چې هلته به د خدای د جلال ځلا په مستقیم ډول روښانه وي. هغو کسانو چې د خدای جلال یې لیدلی دی، هغه یې د لمر له رڼا څخه هم ډېره روښانه بیان کړې ده (د رسولانو اعمال شپږویشتم باب ۱۳ آیت).

د پخواني وخت خلکو لپاره دا فکر چې تیاره به پای ته ورسېږي، د ډېرې خوښۍ او هیلې څخه ډک خبر و. زموږ لپاره شپه وېروونکې نه ښکاري، ځکه چې موږ د برېښنا په زمانه کې ژوند کوو. حتی کله چې تیاره شي، په حقیقت کې بشپړه تیاره نه وي. نن زموږ لپاره دا درک کول ستونزمن دي چې د برېښنا له اختراع څخه مخکې د شپې راتلل څه معنا لرله. د لمر له لوېدو وروسته له خپل کور څخه بهر یا د ښار له دروازو څخه بهر پاتې کېدل له ستر خطر سره برابر وو. خو کله چې نړۍ نوې جوړه شي، نو داسې هېڅ شی به پاتې نه وي چې په هر ډول زیان ورسوي یا وېره پیدا کړي، حتی هغه درنه او پرلهپسې تیاره به هم نه وي چې د اوږدې مودې لپاره پاتې کېږي.

نو دا حقیقت چې «[د ښار] دروازې به د ورځې په پای کې هېڅکله نه تړل کېږي، ځکه چې هلته به شپه نه وي»، د یوحنا د لوستونکو لپاره یوه ستره وعده وه چې د هغوی په زړونو کې یې ژوره هیله پیدا کوله (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب ۲۵ آیت).

که څه هم په هغې پلازمېنه کې به شپه نه وي، بیا هم د نوې ځمکې په نورو برخو کې به شپه وي. که داسې نه وای، نو موږ به نه شو کولای چې سپوږمۍ، ستورې، سیارې او کهکشانونه ووینو. څښتن دا ټول شیان د دې لپاره پیدا کړي دي چې موږ یې ووینو، د هغوی له ښکلا څخه خوند واخلو او د هغوی د جلال له لارې د خپل پیدا کوونکي عظمت وپېژنو.

د یوحنا لوستونکو د هغه خبرې د خدای د هغې وعدې په رڼا کې درک کړې چې هغه په کې وعده کړې وه چې پیدا شوې نړۍ به د ګناه، فساد او مرګ له غلامۍ څخه آزاده کړي او ځمکه به د خپل ځان او خپلې کورنۍ لپاره د یوه مناسب او ابدي استوګنځای په توګه بېرته

ورغوي. نو هغوی د رسول دا لید د دې یادونې په توګه ومانه چې څښتن تل د خپلې وعدې په وړاندې وفادار دی، او یوه ورځ به د هغه د ژغورنې پلان په بشپړه توګه پوره شي. هغوی پوهېدل چې هغه ژوند چې د دوی مخې ته دی، د هېڅ ډول زیان ژوند نه، بلکې د ابدي ګټې ژوند دی.

د یوحنا دا بیان زموږ او د دې ځمکې د راتلونکې په اړه د سپېڅلي کتاب یوازینی څرګندونه نه ده. انجیل زموږ د راتلونکې کور په اړه له دې څخه هم ډېر څه راڅرګندوي. راځئ چې اوس دا حقیقتونه لا په ژوره توګه وڅېړو.

10

پیغمبران د نوې ځمکې په اړه څه وايي

د نوې ځمکې په اړه د یوحنا لید تر ډېره یوازې پر یوه ښار—نوي یروشلیم—متمرکز دی. هغه ته د ټولې ځمکې په اړه ډېر جزئیات نه وو ورکړل شوي. نو زموږ د راتلونکي کور په اړه د لا ډېرو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره باید د زاړه عهدنامې د پیغمبرانو لیکنو ته وګورو. هغوی روښانه کوي چې ځمکه به زموږ لپاره کوم ناآشنا ځای نه وي. پیغمبران د داسې نړۍ انځور وړاندې کوي چې نوې به وي، خو اشنا به هم وي؛ بدله شوې به وي، خو بیا به هم د پېژندلو وړ وي. د خدای دغو خادمانو څرګنده کړې ده چې پر نوې ځمکه به د هغې په بڼه کې هم دوام موجود وي او په هغې کې د ترسره کېدونکو فعالیتونو په اړه هم.

نوې، خو بیا هم اشنا.

په تېر باب کې مې څرګنده کړې وه چې د نوي یروشلیم، یعنې د پلازمېنې، په اړه د یوحنا د بیان د ناسم تفسیر له امله ځینې خلک نوې ځمکه د یوې عجیبې، مکعب شکله او شفافې نړۍ په توګه تصور کوي چې یوازې له سرو زرو او ښیښې څخه جوړه شوې وي او هلته به نه لمر وي او نه سپوږمۍ. خو د زاړه عهدنامې لیکوالان څرګندوي چې د آسمان او ځمکې لپاره د خدای اصلي پلان به هماغسې پاتې وي.

• د هغه وخت په یوه زبور کې چې د حګی او زکریا نبي په زمانه کې ویل کېده، دا اعلان شوی دی چې لمر، سپوږمۍ او ستوري به تل پاتې وي.

«اې لمر او سپوږمۍ، د هغه ستاینه وکړئ! اې ټولو روښانه ستورو، د هغه ستاینه وکړئ! اې تر ټولو لوړو آسمانونو، د هغه ستاینه وکړئ! اې د آسمان له پاسه اوبو، د هغه ستاینه وکړئ!... ځکه چې هغه حکم وکړ او هغوی پیدا شول. هغه هغوی د تل لپاره، تر ابده پورې ټینګ کړي دي؛ د هغه حکم به هېڅکله مات نه شي» (د زبورونو کتاب یو سل اته څلوېښتم باب له ۳ څخه تر ۶ آیتونو پورې).

• د اسراییلو پاچا داود هغه دعا هم ثبت کړې ده چې د خپل زوی او ځای ناستي سلیمان لپاره یې کړې وه. د دې دعا په منځ کې داود نبوت پیل کړ چې یوه ورځ به عیسیٰ پر ځمکه د پاچا په توګه پاچاهي کوي. په دې نبوت کې چې کومه نړۍ انځور شوې ده، هغه زموږ لپاره اشنا ده—هلته به آسمان، لمر، سپوږمۍ، سیندونه، سمندرونه، د سمندر غاړې او ټاپوګان وي.

«اې ښتنه، تر هغه چې لمر ځلیږي او تر هغه چې سپوږمۍ په آسمان کې پاتې وي، خلک به ستا وېره کوي—هو، د تل لپاره، تر ابده پورې!... هغه [عیسیٰ] به له یوه سمندر څخه تر بل سمندر پورې او د فرات له سیند څخه د ځمکې تر پای پورې پاچاهي کوي» (د زبورونو کتاب دوه اویایم باب له ۵ څخه تر ۸ آیتونو پورې).

«د مدیترانې سمندر د غاړې پاچاهان—ترشیش او د ټاپوګانو پاچاهان—او د سبا او صبا [عرب] پاچاهان به هغه ته ډالۍ راوړي. هو، ټول پاچاهان به د هغه په وړاندې سجده وکړي او ټول قومونه به د هغه خدمت کوي» (د زبورونو کتاب دوه اویایم باب ۱۰ آیت).

د زاړه عهدنامې نور پېغمبران هم څرګندوي چې په هغه وخت کې به ځمکه لا هم د ځمکې په څېر ښکاري، او د خدای کورنۍ به په اشنا فعالیتونو کې بوخته وي. هغوی داسې ښځې او نارینه بیان کړي دي چې کورونه به جوړوي، د انګورو باغونه به کري، حاصلات به راټولوي او له خپلو ملګرو او عزیزانو سره به په هغو مېلمستیاوو کې برخه اخلي چې له خوړو، څښاک، خندا او خبرو اترو څخه ډکې وي (شپږمه یادونه وګورئ).

«وګورئ، زه نوی آسمان او نوې ځمکه پیدا کوم... زما د پیدا کړې نړۍ له امله تل خوښ او خوشحاله اوسئ... په هغو ورځو کې به خلک په خپلو جوړو کړو کورونو کې اوسېږي او د خپلو کرل شوو انګورو د باغونو مېوه به خوري» (د اشعیا کتاب پنځه شپېتم باب له ۱۷ څخه تر ۲۱ آیتونو پورې).

«هر انسان به د خپلې انګورې د ونې او خپلې انځر ونې لاندې په بې‌پروایۍ سره اوسېږي، ځکه چې د وېرې لپاره به هېڅ لامل نه وي» (د میکاه کتاب څلورم باب ۴ آیت).

«په هغه ورځ به ستاسو هر یو خپل ګاونډي ته بلنه ورکوي چې د خپلې انګورې د ونې او خپلې انځر ونې لاندې راشي، ترڅو هغه ستاسو په سوله او سوکالۍ کې شریک شي» (د زکریا کتاب درېیم باب ۱۰ آیت).

«د لښکرو د ښتن وینا ده: ''هغه ورځې راتلونکې دي چې غله او انګور به دومره په پراخه کچه حاصل ورکړي چې لا به د یوه حاصل راټولول بشپړ شوي نه وي چې راتلونکی حاصل به تیار شي... زما خلک به د انګورو باغونه او بڼونه کري؛ هغوی به د خپلو حاصلاتو مېوه خوري او خپل شراب به څښي''» (د عاموس کتاب نهم باب له ۱۳ څخه تر ۱۴ آیتونو پورې).

«په دې غره باندې به د لښکرو څښتن د ټولو قومونو لپاره د غوره خوړو یوه ستره مېلمستیا چمتو کړي، او د زړو او غوره شرابو مېلمستیا به هم وي... په همدې غره باندې به هغه هغه پرده له منځه یوسي چې پر ټولو قومونو خپره شوې ده. هغه به مرګ د تل لپاره پای ته ورسوي. څښتن خدای به د ټولو خلکو له سترګو اوښکې پاکې کړي» (د اشعیا کتاب پنځه ویشتم باب له ۶ څخه تر ۸ آیتونو پورې).

د پیدا شوې نړۍ بېرته رغونه.

کېدای شي تاسو فکر کوئ: «دا څنګه کېدای شي؟ دا خو ډېر عادي او د لږ روحاني ژوند په څېر ښکاري. ایا ربښتیا به زموږ ابدي ژوند همداسې وي؟»

خو په حقیقت کې، موږ د همدې شیانو لپاره پیدا شوي وو. په ژغورنه کې د خدای موخه د کوم بشپړ نوي پلان پیلول نه دي، بلکې د هغه اصلي مقصد بېرته رامنځته کول دي چې هغه له پیل څخه ټاکلی و—په هغه وخت کې چې ګناه نه د هغه کورنۍ خرابه کړې وه او نه یې زموږ کور.

له همدې امله، که موږ غواړو پوه شو چې نوې او بېرته رغول شوې ځمکه به څه ډول وي او هلته به موږ څه کوو، نو باید هغې نړۍ ته وګورو چې د ګناه له راتلو څخه مخکې موجوده وه.

پیغمبر موسیٰ د پیدایښت کتاب په لومړنیو بابونو کې د ګناه څخه مخکې د پیدا شوې نړۍ په اړه ډېر مهم معلومات راکړي دي. هغه لیکلي چې څښتن خدای داسې ځمکه پیدا کړه چې سمندرونه، آسمان او وچه ځمکه یې لرله، او ځمکه له شنو واښو، بېلابېلو بوټو او مېوه لرونکو ونو څخه ډکه وه.

خدای د انسان دا استوګنځای له هر ډول مرغانو، څارویو او سمندري ژوو څخه ډک کړ، او د ځمکې شاوخوا یې لمر، سپوږمۍ او ستوري په خپل مناسب ځای کې ودرول. له دې شیانو څخه به هېڅ یو پای ته ونه رسېږي. برعکس، دا ټول به نوي شي، او د هماغې پیدا شوې نړۍ بیا راژوندی او له جلال څخه ډک شکل به شي چې قادر مطلق خدای په پیل کې پیدا کړې وه.

د ځمکې ساتنه او کرنه.

څښتن انسان داسې پیدا کړ چې په معنا لرونکي او د رضایت وړ کار کې بوخت وي. کله چې موږ د عدن په باغ کې د آدم په اړه د موسیٰ بیان لولو، نو دا خبره روښانه کېږي چې د ځمکې ساتنه او کرنه کول د ګناه له نړۍ ته راتلو څخه مخکې هم د انسان لپاره د خدای د اصلي پلان یوه برخه وه.

«څښتن خدای د ختيځ لوري په عدن کې يو باغ وکاره او هلته يې هغه انسان کېښود چې جوړ کړی يې و. څښتن خدای د ځمکې څخه هر ډول داسې ونې راشنې کړې چې د ليدلو لپاره ښکلې او د خوړلو لپاره ښې وې... بيا څښتن خدای هغه انسان واخيست او د عدن په باغ کې يې کېښود، ترڅو هغه يې وکري او ساتنه يې وکړي» (د پيدايښت کتاب دوهم باب له ۸ څخه تر ۱۵ آيتونو پورې).

خدای د بوټو نړۍ په بشپړه وده شوې بڼه پيدا کړې وه، ترڅو کله چې انسان ځمکې ته راشي، نو د هغه لپاره حاصلات له مخکې موجود وي. ځکه چې باغ په طبيعي ډول ډېر حاصلخېز و او هر څه پکې په پراخه کچه وده کوله، نو د آدم دنده دا وه چې د هغې ساتنه وکړي، ترڅو هغه بوټي چې له اندازې زياتېدل، منظم وساتل شي.

خو دا يوازينی دليل نه و چې خدای آدم ته د باغ د ساتنې دنده ورکړې وه. څښتن خدای د خپلې کورنۍ لپاره د خوړو برابرول داسې تنظيم کړي وو چې حتی په يوه محدوده نړۍ کې هم نامحدوده رسونه موجوده وي. هغه وويل: «وګورئ، ما د ټولې ځمکې پر مخ هر ډول تخم لرونکي بوټي او هر ډول مېوه لرونکې ونې تاسو ته د خوړو لپاره درکړي دي» (د پيدايښت کتاب لومړی باب ۲۹ آيت).

تخم لرونکي بوټي دا وړتيا لري چې که د وروستي حاصل څخه تر لاسه شوی تخم بيا وکرل شي، نو تل مېوې، سبزيجات او غله توليدولای شي. په بل عبارت، حتی په يوه محدوده نظام کې، که د رسونې سرچينه په دوامداره توګه موجوده وي، نو بايد يو څوک—لکه آدم—تخمونه وکري او حاصلات راټول کړي.

د تخمونو له کرلو او د حاصلاتو له راټولولو سره ډېر نور اړين کارونه هم تړلي وي، لکه د کرنې لپاره د اړينو وسايلو جوړول، د مناسبو جامو چمتو کول، د کورونو او زېرمتونونو جوړول، او د ځمکې د حاصلاتو د راټولولو، خوندي ساتلو او کارولو لپاره د مناسبو لارو چارو رامنځته کول. لکه څنګه چې آدم او حوا اولادونه پيدا کړل او د ځمکې نفوس زياتېده، دا ټول کارونه هم پراخېدل. نو هېڅ د حيرانتيا خبره نه ده چې پېغمبرانو د هغه وخت په اړه نبوت کړی چې ځمکه به نوې شي او د عدن په څېر حالتونه به بېرته رامنځته شي—هلته به کرنه وي، کورونه به وي، کورنۍ به وي او د خوښۍ مېلمستياوې به وي. همدا له پيل څخه د څښتن پلان و.

پر نوې ځمکه وخت او موسمونه.

دا حقيقت چې انسانان به پر نوې ځمکه هم کرنه کوي، دا څرګندوي چې زموږ په ابدي کور کې به وخت هم خپل اهميت ولري. په يوه محدوده نړۍ کې د نامحدودې رسونې د نظام له مخې د کرلو او رېبلو يو پرلهپسې بهير روان وي، او د دې لپاره د وخت پوهه اړينه ده.

د لمر او سپوږمۍ پاتې کېدل هم دا ثابتوي چې وخت به تل زموږ د ژوند یوه برخه وي. د پیدا شوې نړۍ له پیل څخه خدای دا آسماني رڼاوې همدغې موخې لپاره ټاکلې دي.

«بیا خدای وویل: "د آسمان په پراخوالي کې دې رڼاوې وي چې ورځ او شپه سره بېل کړي. هغوی دې د نښو، موسمونو، ورځو او کلونو د ټاکلو لپاره وي"» (د پیدایښت کتاب لومړی باب ۱۴ آیت).

خو خبره یوازې تر دې ځایه نه ده. موسیٰ د ګناه څخه مخکې د ځمکې د بیانولو پر مهال لیکلي چې دا آسماني رڼاوې یوازې د ورځو، کلونو او وخت د شمېرلو لپاره نه وې جوړې شوې، بلکې د موسمونو د ټاکلو لپاره هم جوړې شوې وې. هغه وروسته دا هم لیکلي چې تر هغه پورې چې ځمکه موجوده وي، د موسمونو لړۍ به هم موجوده وي.

«تر هغه چې ځمکه موجوده وي، د کرلو او رېبلو وخت، یخني او ګرمي، اوړی او ژمی، ورځ او شپه به هېڅکله پای ته ونه رسېږي» (د پیدایښت کتاب اتم باب ۲۲ آیت).

ځینو خلکو له دې نظر سره مخالفت کړی چې پر نوې ځمکه به هم موسمونه موجود وي. د هغوی ډېری استدلالونه د هغو کتابونو او لیکنو پر بنسټ دي چې د پیدایښتپوهانو له خوا لیکل شوي دي. دا هغه ښځې او نارینه دي چې له علمي ټولنې سره تړاو لري او په انجیل کې د بیان شوې پیدا شوې نړۍ پر روایت ایمان لري. د هغوی ډېرو کسانو د آدم له ګناه او د نوح له سیلاب څخه مخکې د ځمکې د جیولوجیکي او اقلیمي حالت په اړه په تفصیل لیکلي دي. زه د هغوی دا څېړنې ډېرې په زړه پورې ګڼم او خپله هم یې لوستل خوښوم.

ډېر پیدایښتپوهان باور لري چې په لومړني وخت کې د ټولې ځمکې شاوخوا د اوبو د بخار یوه ستره طبقه خپره وه. د هغوی په باور، دې طبقې د شنې خونې خورا پیاوړی اغېز رامنځته کاوه، چې له امله یې په ټوله ځمکه کې یو شان، معتدل او ګرمه هوا موجوده وه. هغوی همدارنګه باور لري چې کله نړۍ نوې شي، نو همداسې حالتونه به بیا رامنځته شي او په اوسنۍ ځمکه کې د لیدل کېدونکو موسمونو بدلونونه به پای ته ورسېږي.

که څه هم زه د هغوی نظر ته درناوی لرم، بیا هم سپېڅلی کتاب په څرګنده توګه وایي چې تر هغه پورې چې ځمکه موجوده وي، موسمونه به هم موجود وي. په وروستیو کلونو کې ځینو پیدایښتپوهانو هم په دې موضوع کې خپل نظرونه بدل کړي دي (اوومه یادونه وګورئ).

یو ځل بیا باید ټول انځور په پام کې ونیسو. خدای هماغه کور ښېرته رغوي چې د خپلې کورنۍ لپاره یې جوړ کړی و، او موسمونه هم له پیل څخه د خپلو زامنو او لونو لپاره د هغه د غوره انتظام یوه برخه وو. د آدم د ګناه له امله نن د موسمونو ځینې اړخونه د انسان لپاره د ستونزې لامل شوي دي. پر ځمکه د راغلي فساد د لعنت له امله د هوا بېلابېلې څپې له یو بل سره ټکر کوي، چې له امله یې ویجاړونکي توپانونه او سختې طوفاني هواوې رامنځته کېږي.

له همدې امله په ځینو ځایونو کې سخته ګرمي وي چې د وچکالۍ له امله فصلونه له منځه وړي، او په ځینو نورو ځایونو کې سخته یخني او واوره لارې پوښي او ژوند له خطر سره مخ کوي.

خو کله چې ځمکه نوې او بېرته ورغول شي، نو قادر مطلق خدای په بشپړه توګه توان لري چې داسې موسمي نظام بېرته رامنځته کړي چې په هغه کې دا ډول ویجاړونکي او کله ناکله د مرګ لامل کېدونکي هوايي ګډوډۍ موجودې نه وي. کله چې فساد په بشپړه توګه لرې شي، نو د اقلیم بدلونونه به د هېڅ ډول ناورین لامل نه ګرځي. هغه وخت به موسمونه، لکه څنګه چې د ګناه له راتلو څخه مخکې وو، یوازې د خوښۍ او خوشحالۍ سرچینه وي.

که څه هم زه نه شم کولای چې پر نوې ځمکه د ژوند هر اړخ په بشپړه توګه تشریح کړم، خو هغه څه چې موږ یې نه پوهېږو، باید پر هغو شیانو غالب نه شي چې موږ پرې په ښکاره پوهېږو. د خدای کلام وروستی او قطعي دی. هغه راتلونکی چې زموږ مخې ته دی، د زیان راتلونکی نه، بلکې د ګټې راتلونکی دی؛ هغه تر پخوا ډېر غوره دی، نه دا چې کمزوری یا ټیټ وي.

هر موسم خپله ځانګړې ښکلا لري. څوک دی چې د مني له تازه سهار او د رنګارنګ کېدونکو پاڼو له زړه راښکونکې منظرې څخه خوند وانخلي؟ یا څوک دی چې د شپې له راورېدلې نرمې واورې په ښکلا پوښل شوې ژمنۍ منظره وویني او خوشحاله نه شي؟ که زموږ په راتلونکي کور کې دا ډول حیرانوونکې ښکلاوې پاتې نه شي، نو ایا نوې ځمکه به رښتیا هم له اوسنۍ ځمکې څخه غوره وبلل شي؟

د باران برکت.

که څه هم سپېڅلی کتاب د آدم له ګناه کولو څخه مخکې د ځمکې د اقلیم په اړه ډېر تفصیلي معلومات نه راکوي، بیا هم داسې ښکاري چې څښتن د فصلونو د کرلو په بهیر کې باران هم د خپل پلان یوه برخه ګرځولې وه. د پیدایښت کتاب یوه برخه دې خبرې ته اشاره کوي. پام وکړئ چې هلته د فصل، باران او انسان ترمنځ څه ډول اړیکه بیان شوې ده.

«دا د آسمان او ځمکې د پیدا کېدو بیان دی، کله چې څښتن خدای آسمان او ځمکه پیدا کړل. په هغه وخت کې لا دښتې هېڅ بوټی پر ځمکه نه و راشنه شوی او نه د کروندې کوم بوټی توکېدلی و، ځکه چې څښتن خدای لا تر اوسه پر ځمکه باران نه و ورولی، او د ځمکې د کرلو لپاره هېڅ انسان هم نه و» (د پیدایښت کتاب دوهم باب له ۴ څخه تر ۵ آیتونو پورې).

دا روښانه ده چې د باران د رامنځته کېدو طبیعي بهیر هم د آدم د ګناه له پایلو څخه اغېزمن شوی دی. له همدې امله کله ناکله ډېر درونډ باران کېږي او ویجاړونکي سېلابونه راځي. که څه هم باران ځینې وختونه د ویجاړۍ لامل کېږي، بیا هم په انجیل کې په ډېرو ځایونو کې

باران د خدای د برکت په توګه ورانديږ شوی دی. کله چې ځمکه په بشپړه توګه د فساد او مرګ له غلامۍ څخه آزاده شي، نو باران به يو ځل بيا هماغه موخه پوره کوي چې د هغې لپاره پيدا شوی و، او يو ځل بيا به د ټول انسانيت لپاره د برکت لامل وي.

«خو [خدای] خپل ځان بې له شاهد څخه پرېنښود، ځکه چې هغه نېکي کوله، له آسمان څخه يې باران او حاصلخېز موسمونه ورکول، او زموږ زړونه يې له خوړو او خوښۍ څخه ډکول» (د رسولانو اعمال څوارلسم باب ۱۷ آيت).

«هغه آسمان په ورېځو پوښي، د ځمکې لپاره باران برابروي او پر غرونو شنه شنه واښه راشنه کوي» (د زبورونو کتاب يو سل اووه څلوېښتم باب ۸ آيت).

• ◆ •

که څه هم د زاړه عهدنامې دا پيغمبران پيړۍ پيړۍ مخکې ژوندي وو، بيا هم د هغوی خبرې نن له موږ سره خبرې کوي. د هغوی ويناوې له مرګ وروسته د ژوند په اړه موږ ته ډېر ارزښتناک معلومات راکوي. زموږ ابدي کور به کوم نا‌آشنا يا له دې نړۍ څخه په بشپړه توګه بېل ځای نه وي. هغه به همدا ځمکه وي چې موږ يې پېژنو او مينه ورسره لرو—داسې ځمکه چې د فساد او مرګ له لعنت څخه به په بشپړه توګه آزاده شوې وي او بيا به هماغسې جوړه شوې وي لکه څنګه چې قادر مطلق خدای له پيل څخه د هغې لپاره پلان کړې وه.

د څښتن د پيغمبرانو په وينا، د دې اوسني ژوند او راتلونکي ژوند ترمنځ به څرګند دوام موجود وي. يوازې د ځمکې طبيعي منظرې او چاپېريال به موږ ته د خپل کور احساس نه راکوي، بلکې هلته به هم موږ په ډېرو اشنا او خوښۍ ښونکو کارونو کې بوخت يو.

په راتلونکو څو بابونو کې به موږ په لا ډېر تفصيل سره وګورو چې پر نوې ځمکه به ښځې او نارينه څه ډول ژوند کوي او کوم کوم کارونه به ترسره کوي.

11

پر نوې ځمکه قومونه، کلتورونه او تمدنونه

د دې خبرې په اورېدو چې د عدن باغ به پر ځمکه بېرته رامنځته شي، ځینو خلکو ته کېدای شي داسې ښکاره شي چې موږ به بیا د انځر پاڼې اغوندو، له ونو څخه به مېوې شکولو او خورو، او د ځمکې پر سر پر پرتو د جلغوزیو پر ستنو به ویده کېږو. خو زموږ د راتلونکې په اړه دا ډول تصورونه د خدای د کلام له تعلیم سره سمون نه لري. ژوند به نوی وي، خو بیا هم اشنا به وي؛ بدلون موندلی به وي، خو بیا هم د پېژندلو وړ به وي. د دې لامل دا دی چې پر نوې ځمکه به قومونه، کلتورونه او تمدنونه هم پاتې وي.

قومونه او قومي پېژندنه

قومي پېژندنه زموږ د هغه ځانګړي والي یوه برخه ده چې خدای موږ ته راکړې دی. کله چې خدای آدم پیدا کړ، نو د ځمکې ټول خلک او ټول قومونه په هغه کې شامل وو. لکه څنګه چې لیکل شوي دي:

«هغه له یوه اصل څخه د انسانانو ټول قومونه پیدا کړل، ترڅو هغوی پر ټوله ځمکه کې اوسېږي» (د رسولانو اعمال اوولسم باب ۲۶ آیت).

دلته هغه یوناني کلمه چې «قومونه» یا «ملتونه» ژباړل شوې ده، معنا یې دا ده—«د خلکو ډله، قوم، هغه خلک چې یوځای ژوند کوي». دا بېلابېلې قومي پېژندنې له مرګ وروسته هم پاتې کېږي.

• رسول یوحنا چې کله د آسمان لید ولید، هلته یې د بېلابېلو قومونو او ملتونو خلک ولیدل.

«له دې وروسته ما ولیدل، او وګورئ، یوه داسې لویه ډله وه چې هېڅا نه شوه شمېرلای. هغوی د هر ملت، هرې قبیلې، هر قوم او هرې ژبې خلک وو، او د تخت په وړاندې ولاړ وو» (د مکاشفې کتاب اووم باب ۹ آیت).

• یوحنا پر نوي ځمکه هم د بېلابېلو خلکو ډلي وليدې. هغه هغوی ته «قومونه» وويل او ويې ليکل چې د هغوی واکمنان د ځمکې پلازمېنې، نوي يروشليم، ته راځي.

«قومونه به د هغې په رڼا کې ګرځي، او د ځمکې پاچاهان به خپل جلال هغې ته راوړي» (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب ۲۴ آيت).

د پاچاهيو يو ستر سلطنت.

عيسیٰ مسيح به ځمکې ته يو ځل بيا راشي ترڅو خپله ښکاره پاچاهي رامنځته کړي. د هغه پاچاهي به داسې ستر سلطنت وي چې تر واک لاندې به يې ډېر سلطنتونه وي او ټول به د هغه د واک تابع وي. سپېڅلی کتاب څرګندوي چې عيسیٰ به پر هغو خلکو پاچاهي کوي چې خپله به هم پاچاهي کوي.

• د زاړه عهدنامې پېغمبرانو د دې په اړه نبوت کړی و.

«هغه [څښتن] به له يوه سمندر څخه تر بل سمندر پورې او د فرات له سيند څخه د ځمکې تر پای پورې پاچاهي کوي... د ترشيش او لرې پرتو سيمو پاچاهان به هغه ته ډالۍ راوړي... ټول پاچاهان به د هغه په وړاندې سجده وکړي او ټول قومونه به د هغه خدمت کوي» (د زبورونو کتاب دوه اويايم باب له ۸ څخه تر ۱۱ آيتونو پورې).

• يوحنا هم په خپل ليد کې همدا شی وليد.

«د نړۍ سلطنتونه زموږ د څښتن او د هغه د مسيح سلطنتونه شوي دي، او هغه به له ابده تر ابده پورې پاچاهي کوي» (د مکاشفې کتاب يوولسم باب ۱۵ آيت).

• يوحنا دا هم ليکلي چې په آسمان کې کوم ډېر قومونه او خلک يې ليدلي وو، هغوی تمه لرله چې بېرته به ځمکې ته راشي او پاچاهي به وکړي. هغه هغوی واورېدل چې دا سندره يې ويله:

«اې عيسیٰ، تا په خپلې وينې سره موږ د هرې قبيلې، هرې ژبې، هر قوم او هر ملت څخه د خدای لپاره رانيولي يو... او موږ به پر ځمکه پاچاهي کوو» (د مکاشفې کتاب پنځم باب له ۹ څخه تر ۱۰ آيتونو پورې).

پر ځمکه پاچاهي کول.

کله چې څښتن خپله پاچاهي رامنځته کړي، نو هغه به د هغو ژغورل شوو کسانو له ډلې چې د هغه په وړاندې يې وفادار خدمت کړی وي، ځينو ته به د هغوی د اجر په توګه د حکومت کولو مقامونه ورکړي. خو پر ځمکه پاچاهي کول يوازې همدا معنا نه لري. د زاړه عهدنامې

ستر پېغمبر دانیال ته د خدای د ښکاره پاچاهۍ د رامنځته کېدو په اړه ډېر څه ښودل شوي وو. هغه له مخکې ولیدل چې کله عیسیٰ پر دې نړۍ خپل واک ټینګ کړي، نو د هغه ژغورل شوو خلکو ته به د ځمکې د سلطنتونو واک او جلال ورکړل شي.

«خو د تر ټولو لوړ خدای سپېڅلي خلک به سلطنت ترلاسه کړي، او هغوی به د تل لپاره، تر ابده پورې د هغه سلطنت خاوندان وي» (د دانیال کتاب اووم باب ۱۸ آیت).

«او د ټول آسمان لاندې سلطنتونه، د هغوی واکمني او د هغوی جلال به د تر ټولو لوړ خدای سپېڅلو خلکو ته ورکړل شي. د هغه سلطنت به ابدي سلطنت وي، او ټول سلطنتونه به د هغه خدمت کوي او د هغه اطاعت به کوي» (د دانیال کتاب اووم باب ۲۷ آیت).

د واکمنۍ لپاره پیدا شوي وو

د نوې ځمکې پر ژوند کې د «واکمنۍ» د ریښتیني مفهوم د پوهېدو لپاره، موږ باید یو ځل بیا د پیل لوري ته راوګرځو. انجیل په دې اعلان سره پیلېږي چې قادر مطلق خدای انسان په خپل صورت کې پیدا کړ.

«بیا خدای وویل: "راځئ چې انسان په خپل صورت او خپل شان کې پیدا کړو؛ او هغوی دې واکمني وکړي..."» (د پیدایښت کتاب لومړی باب ۲۶ آیت).

د «واکمنۍ» کلمه د حکومت کولو یا د واک او اختیار لرلو معنا لري. په عمومي توګه موږ دا واکمني یوازې پر شیطان یا پر نورو انسانانو د واک لرلو په معنا پوهېږو.

• خو پر شیطان واکمني کول د انسان د اصلي پیدایښتي بلنې برخه نه ده. دا یوازې په اوسني ژوند کې رامنځته شوې یوه لنډمهاله اړتیا ده، چې د شیطان د سرغړونې او د آدم د سقوط له امله مخې ته راغلې ده. زموږ په راتلونکي کور کې به پر شیطان د واکمنۍ هېڅ خبره نه وي، ځکه هغه به د تل لپاره د انسانانو له اړیکې څخه لرې کړل شي (د مکاشفې کتاب شلم باب ۱۰ آیت).

• همدارنګه، د «واکمنۍ» معنا پر انسانانو حکومت کول هم نه دي. کله چې آدم او حوا ته دا واک ورکړل شو، هغه مهال پر ځمکه بل هېڅ انسان نه و. په حقیقت کې، په هغه وخت کې ټوله انسانیته په آدم کې شامله وه. نو کله چې خدای د واکمنۍ حکم ورکړ، دا واک په یوه وخت کې ټولې انسانیتې ته ورکړل شو.

په حقیقت کې، «واکمنۍ» د انسان او د پاتې پیدا شوې نړۍ ترمنځ له اړیکې سره تړاو لري. کله چې موږ دا ټول آیت ولولو، نو خبره په څرګنده روښانه کېږي.

• کله چې څښتن خدای انسان ته واکمني ورکړه، نو ويې ويل: «هغوی دې د سمندر پر کبانو، د اسمان پر مرغانو، پر کورنيو څارويو، پر ټولې ځمکې او پر ټولو هغو ژوو چې پر ځمکه ګرځي، واکمني وکړي» (د پيدايښت کتاب لومړی باب ۲۶ آيت).

• د زبور ليکونکي داود، د سپېڅلي روح په الهام، د څښتن همدا حکم په دې الفاظو بيان کړ: «تا موږ پر ټولو هغو شيانو واکمن کړي يو چې تا پيدا کړي دي. تا هر څه زموږ تر پښو لاندې کړي دي—پسونه او وزې، غواګانې او غويان، ټول وحشي حيوانات، د اسمان مرغان، د سمندر کبان او ټول هغه ژوي چې د سمندر په لارو کې ګرځي» (د زبورونو کتاب اتم باب له ۶ څخه تر ۸ آيتونو پورې).

د پيدايښت کتاب نور هم بيانوي چې کله خدای انسان ته واکمني ورکړه، نو آدم او حوا ته د هغه لومړني حکمونه د همدې نړۍ سره د هغوی له اړيکې او مسؤليت سره تړلي وو. څښتن هغوی ته حکم وکړ چې ځمکه له خلکو څخه ډکه کړي او د هغې د خپلولو او تر خپل واک لاندې راوستلو کار پيل کړي.

«ثمره ورکړئ، ډېر شئ، ځمکه ډکه کړئ او هغه تر خپل واک لاندې راولئ [له ټولو سترو سرچينو سره يې]» (د پيدايښت کتاب لومړی باب ۲۸ آيت).

«ثمره ورکړئ او ډېر شئ» د اولاد پيدا کولو معنا لري. او «ځمکه تر خپل واک لاندې راوړئ» د دې معنا لري چې د هغې له شتمنيو او سرچينو څخه په سمه توګه په ګټې اخيستنې او خوند اخيستنې سره، پيدا شوې نړۍ په منظم ډول تر خپل واک لاندې راوستل شي. څښتن سمدستي آدم او حوا ته همدا دنده وسپارله. هغه هغوی ته اجازه ورکړه چې د ځمکې طبيعي حاصل د خوړو په توګه وکاروي.

«ما پر ټوله ځمکه هر ډول هغه بوټي چې تخم توليدوي او هر ډول هغه مېوه لرونکي ونې تاسو ته د خوړو لپاره درکړي دي» (د پيدايښت کتاب لومړی باب ۲۹ آيت).

ځمکه تر خپل واک لاندې راوستل

آدم او حوا د څښتن د حکم اطاعت وکړ او اولاد يې پيدا کړ (د پيدايښت کتاب څلورم باب ۱ آيت). لکه څنګه چې د هغوی کورنۍ لويېدله، همداسې هغوی او د هغوی اولادونو د واکمنۍ په کارولو سره ځمکه تر خپل واک لاندې راوستله. هغوی د ځمکې له سرچينو څخه ګټه واخيسته او بېلابېل کلتورونه او تمدنونه يې رامنځته کړل.

• لومړنيو انسانانو کرنه وکړه، څاروي يې وروزل، خېمې يې جوړې کړې او د موسيقۍ الات يې تيار کړل. هغوی د فلزاتو د ويلې کولو او له هغو څخه د شيانو د جوړولو هنر زده کړ، سمندري سفرونه يې وکړل او نوې سيمې يې کشف کړې. انسانانو د حکومت کولو نظامونه

جوړ کړل، ښارونه یې آباد کړل او ستر ستر سلطنتونه یې رامنځته کړل. د آدم ډېرو زامنو او لمسیانو د سترو ودانیو د جوړولو لپاره په بڼیو کې د پخې شوې خښتې جوړول زده کړل او د قیر کارول یې هم زده کړل (د پیدایښت کتاب څلورم باب له ۲۰ څخه تر ۲۲ آیتونو پورې؛ د پیدایښت کتاب یوولسم باب له ۲ څخه تر ۴ آیتونو پورې).

• له هماغو لومړنیو ورځو څخه تر نن ورځې پورې د انسانانو هر نسل په یو ډول نه یو ډول پر ځمکه واکمني کړې ده او د هغې له سرچینو څخه یې په ګټې اخیستنې سره خپل ژوند، خپل کلتور او خپل تمدن وده ورکړې ده.

د انسان له پیل څخه تر نن ورځې پورې پر ځمکه رامنځته شوي هر کلتور او هر تمدن کې ځینې بنسټیز ورته والیونه موجود وو. ټول خلک د اوسېدو لپاره کورونه جوړوي، خواړه راټولوي، کرنه کوي، حاصلات رېبي او بېلابېل ډول شیان جوړوي. هره ټولنه د خوړو د ساتلو او چمتو کولو لپاره خپل ځانګړي نظامونه رامنځته کوي. د هر ډول خلک جامې، ګاڼې، موسیقي او هنرونه رامنځته کوي. هغوی کیسې جوړوي او بیانوي، خپلې خاطرې خوندي ساتي، خپل کورونه سینګاروي او جشنونه لمانځي. دا ټول کارونه د دې څرګندونه کوي چې انسان د خپل پیدایښتي هدف یوه برخه پوره کوي—یعنې پر ځمکه واکمني کول او د هغې له سرچینو څخه په ګټې اخیستنې سره هغه تر خپل واک لاندې راوستل.

د پېړیو په اوږدو کې د انسان د پیدا کولو وړتیا ډېرې حیرانوونکې لاسته راوړنې رامنځته کړې دي—له ښکلو انځورونو او زړه‌راښکونکو موسیقي اثارو څخه نیولې تر صنعتي او ټکنالوژیکو اختراعاتو پورې. له بده مرغه، په دې ګناهګارې نړۍ کې د دغو لاسته راوړنو ډېره برخه د بدۍ د کارونو لپاره هم کارول شوې ده. په ټوله کې، سقوط شوې انسانوتې په دې کې پاتې راغلې چې داسې تمدنونه جوړ کړي چې د خدای جلال څرګند کړي. خو پر نوې ځمکه به دا حالت په بشپړه توګه بدل شي. کله چې څښتن پر ځمکه خپله ابدي پاچاهي ټینګه کړي، نو هغه به د انسان کلتور پاک او سپېڅلی کړي، ترڅو هغه هماغه کار ترسره کړي چې له پیل څخه یې هدف و—د خدای جلال کول او د هغه د کورنۍ لپاره د برکت سبب کېدل.

پر نوې ځمکه کلتورونه او تمدنونه

تاسو به په یاد ولرئ چې رسول پطروس په راتلونکي وخت کې د نړۍ بدلون د نوح د سېلاب سره پرتله کړی و (د پطروس دوهم خط درېیم باب ۶ آیت). هغه سېلاب ځمکه له منځه نه وه وړې؛ بلکې هغه یې پاکه کړې وه او بڼه یې بدله کړې وه. په همدې ډول، سېلاب د انسانانو لپاره د خدای اصلي پلان هم له منځه نه وو وړی. نوح او د هغه کورنۍ په بېړۍ کې خوندي وساتل شول، ترڅو بېرته ځمکې ته راستانه شي او ژوند له سره پیل کړي.

کله چې سېلاب پای ته ورسېد، څښتن هغوی ته لومړی هماغه حکم ورکړ چې آدم او حوا ته یې ورکړی و—«ثمره ورکړئ، ډېر شئ، ځمکه ډکه کړئ او پر هغې واکمني وکړئ» (د

پيدايښت کتاب نهم باب ۱ آيت). نوح د دې حکم اطاعت وکړ، «او نوح د ځمکې په کرلو پيل وکړ او د انګورو يو باغ يې کېښود» (د پيدايښت کتاب نهم باب ۲۰ آيت). په دې توګه، د سېلاب څخه مخکې نړۍ او له هغې وروسته نړۍ ترمنځ دوام پاتې شو. د انسان کلتور او پوهه له منځه لاړل نه، بلکې خپل بهير يې ته دوام ورکړ.

همداسې به کله چې عيسیٰ بېرته راشي، انسانانو ته هم اړتيا نه وي چې پر نوې ځمکه هر څه له صفر څخه پيل کړي. د انسان د کلتور هغه ټول اړخونه چې ګناهګار وو، په بشپړه توګه به له منځه يووړل شي. هغه شيان چې په خپل ذات کې ګناه نه وو، خو د بدو موخو لپاره کارول شوي وو يا په بد نيت ورڅخه استفاده شوې وه، هغه به هم پاک کړل شي. خو د انسان د کلتور هېڅ هغه څه چې د خدای درناوی يې کاوه يا يې د هغه جلال ښکاره کړی، هېڅکله به له منځه لاړ نه شي.

په دې سقوط شوې نړۍ کې د انساني تمدن تر ټولو غوره لاسته راوړنې چې موږ يې نن وينو، يوازې د هغه ستر جلال يوه ډېره کوچنۍ ننداره ده چې هغه وخت به ښکاره شي کله چې ټوله نړۍ نوې او تازه شي.

نوې ځمکه به د پاکو شوو، د خدای د جلال ښکاره کوونکو ټولو انساني کلتورونو له غوره لاسته راوړنو څخه ډکه وي. خو دا به يوازې پيل وي. په دې باب کې ما مخکې د دانيال هغه نبوت ياد کړی و چې پکې ليکل شوي دي چې د خدای په هغه سلطنت کې چې پر ځمکه به جوړ شي، «د ټول آسمان لاندې سلطنتونه، د هغوی واکمني او د هغوی جلال به د لوی څښتن سپېڅلو خلکو ته ورکړل شي» (د دانيال کتاب اووم باب ۲۷ آيت). دلته د «جلال» لپاره کارول شوې د اصلي کلمې معنا «پړله‌پسې زياتېدل» يا «وده کول» ده. تصور وکړئ، کله چې موږ په بشپړه توګه کامل شو او زموږ د هر کار يوازينی هدف به د خدای جلال او د هغه درناوی کول وي، نو ښځې او نارينه به څومره حيرانوونکې لاسته راوړنې رامنځته کړي!

ايا دا د ريښتيا کېدو لپاره له حده ډېر ښه نه ښکاري؟

يو ځل بيا، د راتلونکي ژوند دا انځور ښايي ځينو خلکو ته دومره عادي ښکاره شي چې هغوی به فکر وکړي چې دا کافي روحاني نه دی. خو اجازه راکړئ چې په دې اړه درې مهمې خبرې وکړم.

لومړی: دا زموږ د پيدايښتي هدف يوه برخه ده

خدای انسان په دې موخه پيدا کړ چې پر همدې ځمکه ژوند وکړي او پر هغې واکمني وکړي. انجيل له دې خبرې پيلېږي چې خدای انسان ته پر ځمکه د حکومت کولو واک ورکوي، او پای يې هم په همدې اعلان سره کېږي چې انسانان به پر ځمکه پاچاهي کوي.

«او هغوی [د خدای زامن او لوڼې] به د تل لپاره پاچاهي کوي» (د مکاشفې کتاب دوه ویشتم باب ۵ آیت).

قادر مطلق خدای انسان یوازې د ځمکې د ساتونکي په توګه نه و پیدا کړی. که یوازې د هغې ساتنه موخه وای، نو فرښتې هم دا کار کولی شوې. خو د خدای پلان تر دې ډېر ستر و. د هغه موخه دا وه چې انسان د ځمکې کلتور، تمدن او د ژوند نظام رامنځته کړي، هغه وده ورکړي او داسې بڼه ورکړي چې د هغه له لارې د خدای جلال څرګند شي.

ما مخکې یادونه کړې وه چې یوحنا په نالیدلې نړۍ کې داسې خلک ولیدل چې ځمکې ته د بېرته ستنېدو او پاچاهۍ کولو په تمه وو. دلته «پاچاهي کول» یوازې د حکومت کولو معنا نه لري، بلکې مطلب یې دا دی چې له مسیح سره یوځای پاچاهي وکړي او د هغه د سلطنت په امتیازونو، درناوي، برکتونو او خوښۍ کې شریک شي.

هغه ښځې او نارینه چې د خدای له خوا ژغورل شوي او دا مهال په آسمان کې دي، په ډېرې لېوالتیا سره د هغې ورځې په تمه دي چې ځمکې ته به بېرته راستانه شي او خپل پیدایښتي هدف به پوره کړي. هغوی په یوه مادي نړۍ کې د حقیقي جسمي ژوند د تېرولو هیله لري—داسې ژوند چې په بشپړه توګه د خدای جلال څرګند کړي، په داسې حال کې چې هغوی به د هغه کور ښکلا، برکتونه، ګټې او هغه برابر شوي نعمتونه وکاروي او ترې خوند واخلي چې څښتن د خپلې کورنۍ لپاره جوړ کړي دي.

موږ پوهېږو چې له دې ژوند څخه له وتلو وروسته هم انسان خپلې خاطرې او خپله پوهه له ځان سره ساتي. نو کله چې په آسمان کې اوسېدونکي خلک ځمکې ته بېرته راستانه شي، هغوی به په یاد ولري چې پر ځمکه یې څنګه ژوند کړی و او د خپل ژوند په اوږدو کې یې څه زده کړي او څه څه موندلي وو. او که دا هم ومنل شي چې پر نوې ځمکه د خدای ژغورل شوې کورنۍ باید هر څه له سره پیل کړي، بیا به هم په ډېر لږ وخت کې تمدن یو ځل بیا وده وکړي او په منظم ډول به خپل فعالیت پیل کړي.

دوهم: خدای موږ د دې لپاره وړ جوړ کړي دي

هغه پیدا کوونکي وړتیا او د نوښت او اختراع توان چې کلتور رامنځته کوي، په خپل ذات کې بد نه دی. دا د هغه خدای د صورت یوه برخه ده چې ښځې او نارینه، حتی په خپل سقوط شوي حالت کې، لا هم له ځان سره لري. کله چې څښتن خدای موسیٰ او اسرائیلیانو ته د لومړي سپېڅلي استوګنځای، یعنې خېمې، د جوړولو حکم ورکړ، نو هغه ځینو کسانو ته ځانګړې وړتیا ورکړه چې هغه د خپلې هنري وړتیا، بېلابېلو بڼو، رنګونو او جوړښتونو په وسیله په یوه غوره هنري اثر بدل کړي. نه یوازې دا، بلکې هغوی ته یې دا وړتیا هم ورکړه چې نورو خلکو ته هم هغه هنر وروښيي چې دوی خپله ترلاسه کړی و. همدا کارګران او

هنرمندان په سپېڅلي کتاب کې هغه لومړني کسان دي چې په اړه يې ليکل شوي چې هغوی د سپېڅلي روح څخه ډک شوي وو.

«وګوره، ما بصل‌ايل غوره کړی دی... او هغه مې د خدای له روح څخه ډک کړی دی، ترڅو په هر ډول کار کې حکمت، پوهه، علم او د هر ډول لاسي هنر مهارت ولري. هغه د سرو زرو، سپينو زرو او برونزو د ښکلو شيانو په جوړولو، د قيمتي ډبرو په پرې کولو او لګولو، پر لرګي د نقش کولو او په هر ډول لاسي هنر کې مهارت لري» (د خروج کتاب يو دېرشم باب له ۱ څخه تر ۵ آيتونو پورې).

«او ښځنتن [بصل‌ايل] او اهولياب ته دا وړتيا هم ورکړې ده چې خپل هنر نورو ته وروښيي. ښځنتن هغوی ته د جواهرو جوړوونکو، د نقشو طرحه کوونکو، اوبدونکو او د نري کتان د هغو اوبدونکو او ګنډونکو په توګه ځانګړې وړتيا ورکړې ده چې له آبي، ارغواني او سور رنګ تارونو څخه کار اخلي. هغوی د دې کار لپاره په هر ډول اړين لاسي هنر کې مهارت لري» (د خروج کتاب پنځه دېرشم باب له ۳۴ څخه تر ۳۵ آيتونو پورې).

د اسرائيلو ستر پاچا سليمان په ياد راوړئ. هغه حکمت چې خدای ورته ورکړی و، په هغه کې يې حيرانوونکې لېوالتيا او د پيدا کولو وړتيا رامنځته کړه، او هغه له دواړو څخه د ښځنتن د جلال لپاره کار واخيست.

«خدای سليمان ته ډېر زيات حکمت، پوهه او داسې پراخه پوهه ورکړه چې هېڅ حد يې نه درلود... هغه نږدې درې زره متلونه ويل او زر او پنځه سندرې يې جوړې کړې. هغه د لبنان له سترو صنوبر ونو څخه نيولې تر هغه واړه زوفا پورې چې د دېوالونو په درزونو کې راټوکېږي، د هر ډول بوټو په اړه په پوهه خبرې کولې. هغه د حيواناتو، مرغانو، خزندهوو او کبانو په اړه هم پوهه لرله. د ځمکې د ټولو قومونو پاچاهانو خپل استازي رالېږل، ترڅو د سليمان حکمت واوري» (د پاچاهانو لومړی کتاب څلورم باب له ۲۹ څخه تر ۳۴ آيتونو پورې).

«کله چې د سبا ملکې د سليمان د هغه شهرت په اړه واورېدل چې د ښځنتن د نوم عزت يې زيات کړی و، نو هغه د سختو پوښتنو په وسيله د هغه د ازمېښت لپاره راغله» (د پاچاهانو لومړی کتاب لسم باب ۱ آيت).

درېيم: دا د خدای جلال څرګندوي

ډېری وخت خلک داسې فکر کوي چې يوازې هغه کارونه چې له کليسا سره تړاو لري، د خدای جلال څرګندولی شي. خو حقيقت دا دی چې کله موږ د خدای له خوا راکړل شوو خپلو نعمتونو څخه په ګټې اخيستنې سره هر ډول عادلانه او مناسب کار ترسره کوو، نو هغه هم د هغه جلال څرګندوي. کله چې تاسو کيک پخوئ، فصل کرئ، کوم کتاب ليکئ يا يوه مېز

جوړوئ، نو تاسو د خدای له خوا درکړل شوې خپله د پیدا کولو وړتیا کاروئ او د ځمکې د هغې د سرچینو په ګډون د تر خپل واک لاندې راوستلو د هغه لومړنی حکم پوره کوئ. که ستاسو د کار موخه د ښښتن درناوی کول او د نورو لپاره د برکت سبب کېدل وي، نو ستاسو هغه زحمت د خدای د جلال څرګندوونکې یوه نښه ګرځي.

«په همدې ډول دې ستاسو رڼا د خلکو په وړاندې داسې وځلیږي چې هغوی ستاسو نېک کارونه ووینې او ستاسو د آسمانې پلار جلال وکړي» (د متی انجیل پنځم باب ۱۶ آیت).

«نو که خورئ، که څښئ، یا هر څه کوئ، هر څه د خدای د جلال لپاره وکړئ» (د کورنتیانو لومړی خط لسم باب ۳۱ آیت).

د سلطنتونو جلال

یوحنا د نوې ځمکې په خپل لید کې پاچاهان ولیدل چې پلازمېنې ښار ته راتلل. دا واکمنان د خپلو هېوادونو او خپلو خلکو کلتوري لاسته راوړنې له ځان سره راوړلې.

«او د ځمکې پاچاهان به خپل جلال او عزت هغې ته راوړي... او هغوی به د قومونو جلال، شان او عزت هغې ته راوړي» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب له ۲۴ څخه تر ۲۶ آیتونو پورې).

د یوه ستر تمدن جلال او ویاړ یوازې د هغه په ځواک او د حکومت کولو په وړتیا پورې محدود نه وي. د هغه ځانګړی هویت د هغه په کلتور، هنر، د پیدا کولو په وړتیا او غوره لاسته راوړنو کې هم څرګندیږي.

د یوحنا له خوا د هغو پاچاهانو بیان چې دا ډالۍ له ځان سره راوړي، په حقیقت کې د هغه لید بشپړېدل دي چې لومړی اشعیا بیان کړی و، کله چې هغه د نوې ځمکې د ژوند په اړه په تفصیل سره نبوت وکړ. د اشعیا نبوت څرګندوي چې دا پاچاهان به د خپلو هېوادونو حاصل او جلال نوي یروشلیم ته راوړي.

«قومونه به ستا د رڼا پر لور راشي، او پاچاهان به ستا د راختونکې نور پر لور... د سمندر شتمنې به تا ته راوړل شي... د قومونو شتمني به تا ته راشي. د اوښانو رمې به ستا هېواد ډک کړي؛ د مدیان او عیفا ځوان اوښان به راشي. هغوی به ټول د سبا له خوا راشي، سره زر او لوبان به راوړي... د قیدار ټول پسونه او وزې به تا ته راټولې شي، او د نبیوت پسونه به ستا په خدمت کې حاضر وي» (د اشعیا کتاب شپېتم باب له ۳ څخه تر ۷ آیتونو پورې).

پام وکړئ چې د ستر پاچا ښار ته راوړل کېدونکې شیان ټول هغه پېژندل شوي کلتوري محصولات او د انساني زحمت پایلې دي. دا یو بل ثبوت دی چې پر نوې ځمکه به زموږ

ژوند هماغسې وي لکه څنګه چې موږ يې پېژنو—خو له ګناه څخه به پاک شوی وي؛ نوی به وي، خو بيا هم به پېژندل شوی او د پېژندلو وړ وي.

په پيل کې خدای ښځې او نارينه دواړو ته واکمني ورکړه او هغوی ته يې دا مسؤليت وسپاره چې د خدای له خوا ورکړل شوې خپله د پيدا کولو وړتيا، نعمتونه او استعدادونه وکاروي، ترڅو داسې کلتورونه او تمدنونه رامنځته کړي چې د خدای جلال څرګند کړي. ګناه د يوې مودې لپاره په دې پلان کې خنډ رامنځته کړ، خو پر نوې ځمکه به د خدای دا موخه په بشپړه توګه پوره شي.

عيسیٰ موږ د دې لپاره وژغورلو چې موږ بېرته خپل پيدايښتي هدف ته ور وګرځوي—د خدای اولاد کېدل او واکمني کول. موږ به د تل لپاره پر ځمکه پاچاهي کوو. موږ به د هغې له سترو سرچينو څخه په حکمت سره ګټه واخلو، هغه به تر خپل واک لاندې راوړو او داسې ژوند، داسې کلتورونه او داسې تمدنونه به وده ورکړو چې د څښتن جلال څرګند کړي او د ټولې انسانوتې لپاره د برکت سبب وګرځي.

12

پر نوې ځمکه ژوند

د خدای د ژغورنې موخه دا نه ده چې هغه څه چې هغه په پیدا شوې نړۍ کې جوړ کړي دي لرې کړي او پر ځای یې یو بالکل نوی شی جوړ کړي. د هغه پلان دا دی چې خپله کورنۍ او هغه کور—یعنې ځمکه—دواړه بېرته هماغه حالت ته راولي چې هغه له پیله ورته پلان کړی و. په دې کې د مخکې څخه موجودو کلتورونو او تمدنونو پاکول هم شامل دي. له همدې امله به پر نوې ځمکه د ژوند ډېره برخه موږ ته اشنا ښکاري، ځکه چې د نننی ژوند ډېر اړخونه به هلته هم پاتې وي—خو په بشپړه توګه به له ګناه څخه پاک او په کامل حالت کې وي۔

پر نوې ځمکه خواړه او جامې

په اوسنې نالیدلي آسمان کې اوسېدونکي ښځې او نارینه خواړه خوري، ځښاک څښي او جامې هم اغوندي. نو هېڅ دلیل نشته چې داسې فکر وکړو چې کله موږ له خپلو بیا راژوندي شوو بدنونو سره یوځای شو، نو دا شیان به پرېږدو. په ځانګړې توګه ځکه چې خواړه او جامې—دواړه—د هغه اصلي حکم د پوره کولو یوه برخه ده چې خدای د ځمکې د تر خپل واک لاندې راوستلو لپاره ورکړی دی۔

وروسته له دې چې څښتن انسان ته واکمني ورکړه، هغه لومړی حکم چې آدم او حوا ته یې ورکړ، دا و چې هغوی د ځمکې حاصل د خوړو په توګه وکاروي (د پیدایښت کتاب لومړی باب ۲۹ آیت).

او د جامو په اړه، زموږ لومړني مور او پلار د عدن په باغ کې بربنډ وو. د دې لامل دا نه و چې څښتن د جامو اغوستلو مخالف و، بلکې ځکه چې هغه غوښتل انسان خپله د خدای له خوا

ورکړل شوې د پیدا کولو وړتیا وکاروي او د ځمکې له طبیعي سرچینو څخه د ځان لپاره مناسبې جامې جوړې کړي.

موږ به څه خورو؟

دا مناسبه ده چې داسې فکر وکړو چې پر نوې ځمکه به هم موږ د هغو ډېرو ډولونو خوړو څخه خوند واخلو چې نن يې خورو، ځکه چې موږ به په ياد ولرو چې خپل محبوب خواړه او خښاکونه څنګه جوړېږي او څنګه چمتو کېږي. کېدای شي ستاسو د کوم نيکه يا نيا له خوا په خپل وخت کې يو مشهور خواړه ستاسو لپاره بيا چمتو شي. ښايي ستاسو کوم نوی ملګری چې له بل هېواد څخه راغلی وي، د خپل زېږون ځای کوم دوديز خواړه ستاسو لپاره تيار کړي. هېڅ شک نشته چې ښځې او نارينه به د ځمکې له بډايه سرچينو څخه په ګټې اخيستنې سره نوي نوي خوندور خواړه او څښاکونه هم رامنځته کړي.

ايا موږ به غوښه خورو؟ هغه ډول نه چې موږ يې نن پېژنو. د غوښې د ترلاسه کولو لپاره د يوه حيوان مړينه اړينه ده، او په راتلونکي ژوند کې به د مرګ لپاره هېڅ ځای نه وي.

«وروستی دښمن چې له منځه به يووړل شي، هغه مرګ دی» (د کورنتيانو لومړی خط پنځلسم باب ۲۶ آيت).

خو بيا هم دا حقيقت دی چې د غوښې خوړل او ترې خوند اخيستل د ډېرو کلتورونو يوه مهمه برخه وه او اوس هم ده. که داسې فکر وشي چې په راتلونکي ژوند کې به هېڅکله ستېک، د کب يوه ټوټه يا د مېږې غوښه ونه موندل شي، نو راتلونکی ژوند به د ګټې پر ځای د تاوان په څېر ښکاره شي. خو بېشکه څښتن داسې نظام جوړولی شي—يا د خدای له خوا ورکړل شوې د انسان د پيدا کولو وړتيا کولی شي د داسې خورا خوندورې غوښې بديل رامنځته کړي—چې د هغې لپاره د کوم ژوندي موجود وژل اړين نه وي. پر نوې ځمکه به سرچينې کمې نه وي، بلکې د نن ورځې په پرتله به ډېرې وي.

موږ به څه اغوندو؟

جامې د يوه شخص قومي هويت او د هغه شخصي ځانګړتيا څرګندوي. ځکه چې دا دواړه شيان به په راتلونکي ژوند کې هم پاتې وي، نو دا امکان شته چې پر نوې ځمکه به هم خلک داسې جامې اغوندي چې د هغوی کلتور او شخصي هويت څرګند کړي. هغه څه چې په يوه ټولنه کې به عادي وي، کېدای شي په بله ټولنه کې توپير ولري، بالکل لکه نن چې ده.

د انجيل په زمانه کې چپنې يا اوږدې جامې اغوستل يوه عادي خبره وه. کېدای شي د هغې زمانې خلک به پر نوې ځمکه هم د هماغو جامو اغوستل خوښ کړي. ښايي زموږ له ډلې ځينې کسان هم د هغو جامو اغوستل خوښ کړي. او دا هم امکان لري چې د لومړۍ پېړۍ

ځیني خلک په ورځني ژوند کې د آبي جینس اغوستل غوره کړي. لکه څنګه چې ما په څلورم باب کې تشریح کړي، دا هم مناسبه ده چې داسې فکر وکړو چې لکه نن چې موږ د بېلابېلو موقعو لپاره بېلابېل ډول جامې لرو، همداسې به پر نوې ځمکه هم وي.

بېشکه، هغه جامې چې بې‌حیایي ولري یا یوازې د غرور او ځان ښودنې لپاره اغوستل کېږي، زموږ په راتلونکي کور کې به هېڅ ځای ونه لري. خو د دې معنا دا نه ده چې خدای د رنګارنګ یا ځانګړو جامو مخالف دی. پېغمبر حزقیال په هغه وخت کې اسرائیلو ته واستول شو چې هغوی څښتن پرېښی و او د بتانو عبادت یې پیل کړی و. خدای د پېغمبر له لارې خپل قوم ته یادونه وکړه چې په تېر وخت کې یې د هغوی لپاره څه څه کړي وو، ترڅو هغوی یو ځل بیا د هغه لوري ته راوګرځي.

څښتن وویل: «ما له تا سره تړون وکړ... او ته زما شوې» (د حزقیال کتاب شپاړسم باب ۸ آیت).

وروسته هغه بیان کړه چې له دې تړون وروسته، کله چې یې اسرائیل له ځان سره وتړل، هغه یې څنګه ښکلی کړل.

«ما تا ته د نرې کتان او ورېښمو قیمتي او ښکلي ګنډل شوي کالي واغوستل، او د غوره څرمنو بوټان مې درکړل. ما تا ته ښکلي ګاڼه، بنګړي او ښکلي غاړکۍ واغوستې. ستا د پوزې لپاره مې د پوزې ګاڼه، ستا د غوږونو لپاره مې غوږوالۍ او ستا پر سر مې یو ښکلی تاج کېښود. په دې توګه ته په سرو زرو او سپینو زرو ښکلې شوې او ډېره ښکلې شوې. ستا جامې له نرې کتان او ورېښمو څخه وې چې په ښکلو ګنډنو سینګار شوې وې» (د حزقیال کتاب شپاړسم باب له ۱۰ څخه تر ۱۳ آیتونو پورې).

په دې بیان کې ډېر سمبولیک مفهوم نغښتی دی، خو یوه خبره ته ځانګړې پاملرنه وکړئ—دا د څښتن له خوا د خپلو کارونو بیان دی. ښکلي، رنګارنګ کالي، ګاڼې او بوټان نه شي کېدای چې بد یا نامناسب وي، ځکه قادر مطلق خدای خپله له همدې شیانو څخه د دې مثال په توګه کار اخلي چې هغه خپل قوم څنګه ښکلی کوي. دې خبرې ته هم پام وکړئ چې کله څښتن خدای موسیٰ ته وویل چې هغه به د مصر له غلامۍ څخه د اسرائیلو د ایستلو لپاره هغه وکاروي، نو څه یې وویل.

«زه به داسې وکړم چې مصریان پر تاسو مهربانه شي. کله چې تاسو له هغه ځایه وځئ، نو تش لاسونه به نه وځئ. هره اسرائیلي ښځه به له خپلې مصري ګاونډۍ او هغې ښځې څخه چې د هغې په کور کې اوسېږي، د سپینو زرو او سرو زرو ګاڼې او غوره کالي وغواړي. تاسو به په هغو جامو خپل زامن او لوڼې واغوندئ. په دې توګه به تاسو د مصریانو شتمني له ځان سره یوسئ» (د خروج کتاب درېیم باب له ۲۱ څخه تر ۲۲ آیتونو پورې).

د مصر له غلامۍ څخه د اسرائیلو خلاصون ته «ژغورنه» یا «نجات» ویل شوي دي (د خروج کتاب شپږم باب ۶ آیت). که څه هم دا یوه حقیقي تاریخي پېښه وه، خو بیا هم دا د هغه ستري ژغورنې یو انځور هم وړاندې کوي چې عیسیٰ مسیح زموږ لپاره پر صلیب چمتو کړې ده. پام وکړئ چې یوازې خلک له مصر څخه ونه وتل، بلکې هغوی له ځان سره جامې هم راوایستې. که جامې د خدای د کورنۍ د راتلونکي پلان برخه نه وای، نو انجیل ولې د دې تفصیل یادونه کوي؟ د دې معنا دا ده چې د انساني کلتور د نورو لاسته راوړنو په څېر، جامې هم د ژغورنې د پلان یوه برخه ده او هغوی ته به هم ژغورنه ورکړل شي.

پر نوې ځمکه کار

څښتن انسان داسې پیدا کړی دی چې په خپل وجود کې د معنا لرونکي او د رضایت ورکونکي کار د کولو هیله او وړتیا ولري. د نننۍ ژوند په لیدلو سره ښایي د دې خبرې درک کول ستونزمن ښکاره شي، ځکه چې د ډېرو خلکو لپاره کار یوه ستړې کوونکې او د رضایت نه لرونکې تجربه ده. خو په اصل کې کار د دې لپاره نه و جوړ شوی چې داسې وي. دا یوازې د آدم له نافرمانۍ وروسته داسې شو (د پیدایښت کتاب درېیم باب له ۱۷ څخه تر ۱۹ آیتونو پورې).

خو په راتلونکي ژوند کې به سخت، ستړی کوونکی او بېحاصل زحمت په بشپړه توګه پای ته ورسېږي. پر نوې ځمکه به ښځې او نارینه د خدای د حیرانوونکې پیدا شوې نړۍ د ښکلا په منځ کې، له هغه سره په بشپړه ملګرتیا کې، داسې کارونه کوي چې معنا به ولري، خو ستړي کوونکي به نه وي. هر څه چې موږ به یې کوو، د څښتن د خوښۍ سبب به وي او زموږ لپاره به د ژور رضایت او خوښۍ سرچینه وي.

لکه څنګه چې موږ په تېر باب کې ولیدل، خدای انسان ته لېوالتیا، د پیدا کولو وړتیا او د نوو شیانو د اختراع کولو توان ورکړ، او بیا یې دا مسؤلیت ور وسپاره چې له دغو وړتیاوو څخه په ګټې اخیستنې سره ځمکه تر خپل واک لاندې راولي. د ځمکې تر خپل واک لاندې راوستل د هغې د سرچینو او طبیعي بهیرونو په هوښیارۍ سره اداره کول دي. په دې کې دا هم شامل دي چې پوه شو بېلابېل خام مواد په کومو ځایونو کې موندل کېږي او دا زده کړو چې هغوی څنګه په ګټورو او غوره تیار شوو شیانو بدل کړو.

د ځمکې تر خپل واک لاندې راوستلو لپاره د تخم شیندلو او حاصلاتو راټولولو د دورو څارنه او د هغوی پوهه اړینه ده. په همدې ډول، د برېښنا په څېر د طبیعي ځواکونو او د جاذبې په څېر د طبیعي قوانینو کشف او پوهه هم اړینه ده. د پېړیو په اوږدو کې د دغو هڅو په پایله کې ګڼ صنعتونه او ټکنالوژۍ رامنځته شوې دي.

• د ځمکې مطالعه او څېړنه، ترڅو د هغې د فعالیتونو او بهیرونو کشف او پوهه ترلاسه شي (ساینس).

• د ځمکې د سرچینو د کارولو لپاره د اړینو تولیدي وسایلو رامنځته کول (صنعت، انجینري، کرنه، مالداري، فلزکاري او نور).

• له دې سره د اړوندو فعالیتونو او داسې نظامونو رامنځته کول چې له لارې یې شیان او معلومات خلکو ته رسول کېدای شي (ترانسپورت، سمندري لېږد، سوداګري، راکړه ورکړه، لیکل، د کاغذ او کتابونو جوړول او نور).

انسانانو له پیل څخه په یو ډول نه یو ډول د دغو ټولو کارونو په ترسره کولو کې برخه اخیستې ده. د دوام د اصل له مخې، دا مناسبه ده چې تمه وکړو چې پر نوې ځمکه به هم دا ټول فعالیتونه پاتې وي، خو له هغه فساد څخه به په بشپړه توګه پاک شوي وي چې نن یې سخت او له زحمته ډک ګرځوي.

زما په اند، دا کارونه د خوښۍ او رضایت د سرچینې په توګه ګڼل ستونزمن دي، ځکه چې موږ یوازې د ګناه تر اغېز لاندې د نړۍ له ستونزمن ژوند سره مخ شوي یو. خو پر نوې ځمکه به ښځې او نارینه دا کارونه د اړتیا له امله نه، بلکې د خدای له خوا ورکړل شوو خپلو نعمتونو او استعدادونو سره سم، په خپله خوښه او خوښۍ سره ترسره کوي.

کېدای شي په دې ژوند کې ستاسو علاقه د سمندري ژوو له بیولوژۍ سره وه، خو د اقتصادي لاملونو له امله مو لوړې زده کړې نه شوې ترلاسه کولی او په پای کې مو داسې کار ته مخه کړه چې په حقیقت کې مو خوښېده نه. کله چې نړۍ نوې شي، نو تاسو به د خپلو خوبونو د پوره کولو او د خدای له خوا درکړل شوې خپلې لیوالتیا او استعداد سره سم په هغه کار کې د بوختېدو لپاره کافي وخت او سرچینې ولرئ—او دا هر څه به په بشپړه توګه د څښتن د جلال لپاره وي. تصور وکړئ چې تاسو ته به په هغو کارونو کې په ازادۍ او ځواک سره د ګډون فرصت درکړل شي چې په دې ژوند کې ستاسو لپاره هېڅ ممکن نه وو.

موږ به کوم ډول کارونه کوو؟

انجیل په حقیقت کې د هغو ډېرو ځانګړو کارونو یادونه کوي چې پر نوې ځمکه به ترسره کېږي. د خدای کلام موږ ته وایي چې ښځې او نارینه به کورونه جوړوي او ځمکه به کري (د اشعیا کتاب پنځه شپېتم باب ۲۱ آیت). له دې څخه دا هم روښانه کېږي چې یوازې جوړول او کرنه به نه وي، بلکې د هغو اړوندو موادو تولید او چمتو کول به هم کېږي.

• د کورونو د جوړولو لپاره لرګي، خښتې، ګچ او ملات، مېخونه، پایپونه، تارونه، د چت مواد، ښیښه او ډېر نور شیان اړین دي. سربېره پر دې، د کور د هوسا او ښکلي کولو لپاره به سینګار کوونکو شیانو او د کور د دننې سینګار وسایلو ته هم اړتیا وي.

• د کرنې لپاره د تخمونو، ټراکټورونو، د غلو دانو د ريبلو ماشينونو او نورو کرنيزو وسايلو جوړول او شتون اړين دي. سربېره پر دې، د توليد شوو حاصلاتو د خوندي ساتلو، وېشلو، چمتو کولو او کارولو لپاره به هم بېلابېلو شيانو او نظامونو ته اړتيا وي.

موږ له انجيل څخه دا هم پوهېږو چې پر نوې ځمکه به بېلابېل قومونه وي او د هغوی واکمنان به هم وي. د دې معنا دا ده چې هلته به د حکومت کولو نظامونه وي او داسې خلک به هم وي چې اداري مسؤليتونه به ترسره کوي. د خدای د سلطنت د ځمکې پر مخ د راتلو په اړه عيسیٰ ووېل چې د هغه ځينې وفادارو پيروانو ته به د هغوی د اجر په توګه اداري مقامونه ورکړل شي.

«ته ښه خادم يې. ته په لږ کار کې وفادار پاتې شوې، نو د خپل اجر په توګه د لسو ښارونو واکمن شه... او بل ته يې ووېل: "ته پر پنځو ښارونو واک ولره"» (د لوقا انجيل نولسم باب له ۱۷ څخه تر ۱۸ آيتونو پورې).

پر نوې ځمکه به خلک سفرونه هم کوي. پېغمبر اشعيا ليکلي دي چې سوداګر به په بېړيو او د اوښانو کاروانونه به د ستر پاچا ښار ته بې‌شمېره شتمني راوړي. په همدې ډول، رسول يوحنا هم په خپل ليد کې د بېلابېلو قومونو پاچاهان وليدل چې نوي يروشليم ته سفر کوي (د اشعيا کتاب شپېتم باب له ۵ څخه تر ۹ آيتونو پورې؛ د مکاشفې کتاب يوويشتم باب ۲۴ آيت). او هغه وخت به ښځې او نارينه په پای کې دومره وخت او کافي وسايل ولري چې د دې حيرانوونکې ځمکې د ښکلا څخه د خوند اخيستو لپاره په ازادۍ سفرونه وکړي.

• ځينې خلک به ښايي په هغو کارونو او صنعتونو کې خدمت کول غوره کړي چې د خلکو له سفرونو سره تړاو لري. ځينې مسافرينو ته د خدمت لپاره د مېلمستونونو، هوټلونو، د استراحت ځايونو او خوړنځايونو چلول خوښولی شي، په داسې حال کې چې نور به په هغو صنعتونو کې کار وکړي چې خلک له يوه ځای څخه بل ځای ته د رسولو لپاره د بېلابېلو ډولونو د ټرانسپورټي وسايلو جوړولو ته به ځانګړي وي.

• سپېڅلی کتاب وايي چې پر نوې ځمکه به بېړۍ وي. که داسې وي، نو بيا ولې هلته موټرې او الوتکې هم نه وي؟ د کلتور د دوام د اصل له مخې، دا مناسبه ده چې تمه وکړو چې هغه به هم موجودې وي. يوحنا د پلازمېنې ښار د کوڅو يادونه هم کړې ده، چې دا ښيي هلته به د تګ راتګ د وسايلو لپاره هم ځای موجود وي (د مکاشفې کتاب يوويشتم باب ۲۱ آيت؛ د مکاشفې کتاب دوه ويشتم باب ۲ آيت).

سوداګري او صنعت

کېدای شي ستاسو له ډلې ځينې کسان داسې فکر وکړي: «کله چې ځمکه نوې شي، نو د شيانو او خدمتونو لپاره به سوداګرۍ او صنعتونو ته ولې اړتيا وي؟» له تخنيکي پلوه، هلته به موږ

کور، خواړه یا څښاک ته هم اړتیا ونه لرو، خو بیا به هم له دغو ټولو څخه خوند واخلو. سوداګري په خپل ذات کې کومه ګناهګاره خبره نه ده. دا د انسانانو ترمنځ د عادي چلند او همکارۍ طبیعي پایله ده.

فرض کړئ چې زما سره داسې یو شی وي چې تاسو ورته اړتیا لرئ، خو تاسو یې پخپله نه شئ جوړولی؛ نو زه یې جوړوم. یا زما په ذهن کې کومه ګټوره مفکوره راشي او زه داسې یو شی جوړ کړم چې تاسو ورته اړتیا لرئ یا یې غواړئ. په همدې ډول، که په کوم کار کې ستاسو مهارت له ما څخه زیات وي، نو په طبیعي ډول به تاسو هغه کار ترسره کوئ.

په یاد ولرئ، په راتلونکي ژوند کې به موږ ټول یو شان نه یو. زموږ شخصي پېژندنه، زموږ لېوالتیاوې او د خدای له خوا راکړل شوې زموږ وړتیاوې به پاتې وي. حتی په دې ګناهګاره نړۍ کې هم ډېر خلک یوازې د روزګار د ګټلو لپاره کاروبار نه کوي. د هغوی لپاره د هغوی کار د هغوی خپله لېوالتیا وي. هغوی غواړي له نورو سره مرسته وکړي، هغوی ته برکت ورسوي یا ټولنه لا ښه کړي. د بېلګې په توګه، ډېر خلک څکه خوړنځایونه پرانیزي چې هغوی د خوندورو خوړو له چمتو کولو او خلکو ته له خدمت کولو سره ډېره مینه لري.

ټکنالوژي په خپل ذات کې بده نه ده. په هر کلتور کې په یو ډول نه یو ډول د وسایلو او ماشینونو جوړول او وده ورکول کېږي. دا هم یوه له هغو لارو څخه ده چې موږ پرې د ځمکې پر سرچینو واکمني کوو. د خدای کلام د بېلابېلو ماشینونو او د تولید د نظامونو یادونه کوي، لکه د غلو د ساتلو ګودامونه، د ژرندې ډبرې، د کوزه‌ګر چرخ، د انګورو د نچولو حوضونه، جغونه، قلبې او نور کرنیز وسایل. دا ټول هغه وخت د مناسبو تخنیکي لاسته راوړنو بېلګې وې چې د سپېڅلي کتاب دا برخې لیکل کېدې. که اشعیا یا یوحنا نن ورځ سپېڅلی کتاب لیکلی، نو ښایي هغوی د اتومات تولیدي کرښو، کمپیوټري ټکنالوژۍ او د مالونو د رسولو د وسایطو یادونه هم کړې وای.

اصلي خبره دا ده چې زموږ په ابدي کور کې ژوند به زموږ لپاره کومه نابلده یا نامعلومه تجربه نه وي. هلته به هم موږ په هغو کارونو او کاروبارونو کې بوخت یو چې زموږ لپاره به اشنا وي. په ژغورنه کې د ښېښتن موخه دا نه ده چې انسان‌وته او هغه کلتورونه چې انسانانو رامنځته کړي دي له منځه یوسي، بلکې موخه یې دا ده چې موږ او زموږ کلتورونه دواړه وژغوري او پاک یې کړي، ترڅو موږ د هغوی له لارې د خدای جلال څرګند کړو او د یو بل لپاره د برکت سبب شو.

انسان، حتی په خپل سقوط شوي حالت کې، خپله واکمني تر آسمان، سمندر او بهرني فضا پورې غځولې ده. موږ کولی شو په آسمان کې الوتنه وکړو، د سمندر پر سر او د هغه تر لاندې سفر وکړو او حتی تر سپوږمۍ پورې رسېدلي یو. د اتومات کولو له لارې مو په ډېرو کارونو کې اړین زحمت او وخت ډېر کم کړی دی. د کمپیوټرونو اختراع د معلوماتو د تولید،

خوندي ساتلو او په توله نړۍ کې د رسولو لارې په بشپړه توګه بدلې کړې دي او نړۍ يې په داسې ډول سره نښلولې ده چې پخوا يې هېڅ تصور هم نه کېده. که موږ په دې ګناه تر اغېز لاندې نړۍ کې د ژوند کولو پر مهال دومره لاسته راوړنې ترلاسه کولی شو، نو تصور وکړئ چې کله موږ په بشپړه توګه کامل شو، نو څومره حيرانوونکي شيان او ټکنالوژۍ به رامنځته کړو. کله چې موږ د خدای پيدا شوې نړۍ وڅېړو، د هغې له سرچينو څخه ګټه واخلو او ترې خوند واخلو، نو موږ به د زړې ځمکې له پاکو شوو ټکنالوژيو څخه هم کار واخلو او داسې نوې ټکنالوژۍ به هم اختراع کړو چې نن زموږ له تصور څخه هم ډېرې لرې دي.

ساينس او ټکنالوژي

قادر مطلق خدای دا نړۍ داسې پيدا کړې ده چې په هغې کې بې‌شمېره داسې حيرانوونکي شيان شته چې بايد کشف شي او ډېر داسې بهيرونه شته چې بايد پرې پوه شو. يوازې ستورو ته وګورئ. کله چې څښتن آسمان او ځمکه پيدا کړل، هغه ستوري يې په خپلو ځايونو کې کېښودل. له پخوانيو زمانو راهيسې انسانانو له دغو آسماني رڼاوو څخه د وخت د معلومولو او د لورو د پېژندلو او سفر کولو لپاره کار اخيستی دی. سربېره پر دې، له ستورو ډک دغه پراخ آسمان بې‌شمېره نسلونه دې ته هڅولي دي چې د خدای پر جلال غور وکړي.

«آسمان د خدای جلال بيانوي، او اسمان‌څنډه د هغه د لاسونو کار څرګندوي» (د زبورونو کتاب نولسم باب ۱ آيت).

«کله چې زه ستا آسمان ته ګورم، چې ستا د ګوتو کار دی، او سپوږمۍ او ستورو ته چې تا په خپلو ځايونو کې ټينګ کړي دي، نو فکر کوم چې انسان څه دی چې ته يې ياد ساتې، او د انسان زوی څه دی چې ته يې پاملرنه کوې؟» (د زبورونو کتاب اتم باب له ۳ څخه تر ۴ آيتونو پورې).

پخوانيو خلکو د ستورو يوازې يوه ډېره کوچنۍ برخه ليدلې وه، خو هغوی ټول له هماغه وخت څخه هلته موجود وو او د راتلونکو نسلونو په تمه وو، ترڅو لکه څنګه چې ساينس او ټکنالوژي پرمختګ کوي، انسان يې يو په بل پسې کشف کړي. همدغو پرمختګونو په شلمه پېړۍ کې انسان‌وته تر بهرني فضا پورې ورسوله. خو دا يوازې پيل دی، ځکه خدای په ميلياردونو کهکشانونه پيدا کړي دي.

په راتلونکي ژوند کې به موږ د خدای له خوا راکړل شوې خپله د پيدا کولو او اختراع کولو وړتيا وکاروو، ترڅو د هغه د پيدا شوې نړۍ د حيرانوونکو شيانو د موندلو لپاره نوې نوې لارې پيدا کړو. زموږ مخې ته به ابديت پروت وي، چې په هغه کې به موږ د آسمان او ځمکې پرله‌پسې پراخېدونکي رازونه وپېژنو. او لکه څنګه چې د هغه د پيدا شوې نړۍ نوي نوي حيرانوونکي اړخونه زموږ په وړاندې څرګندېږي، همداسې به موږ د هغه ستر پيدا

کوونکي جلال، عظمت او بېسارې ښکلا لا په ژوره توګه وپېژنو، چې دا ټول شیان یې پیدا کړي دي.

ایا هلته به په ژوند کې هېڅ ننګونه نه وي؟

له یوه څخه زیاتو کسانو ماته ویلي دي چې هغوی اندېښنه لري چې هسې نه راتلونکی ژوند ستړی کوونکی شي، ځکه هلته به د کولو لپاره هېڅ شی نه وي. هیله ده چې تر دې ځایه تاسو په دې پوه شوي یاست چې داسې به هېڅکله نه وي، ځکه په ژغورنه کې د خدای موخه دا ده چې هر هغه څه بېرته هماغه حالت ته راولي چې هغه له پیل څخه ورته پلان کړی و.

مخکې له دې چې ګناه نړۍ ته ننوځي، خدای انسانانو ته لومړنی حکم دا ورکړی و—

«ځمکه ډکه کړئ... او هغه تر خپل واک لاندې راولئ» (د پیدایښت کتاب لومړی باب ۲۸ آیت).

د دې مسؤلیت معنا دا وه چې انسان د ځمکې سرچینې کشف کړي، د هغې د فعالیت طریقې او اصول درک کړي او په دې بهیر کې له رامنځته کېدونکو ننګونو سره مخ شي. څښتن له مخکې څخه پوهېده چې ډېرې ستونزې به حل کول غواړي او پر ډېرو خنډونو به بری ترلاسه کول اړین وي. له همدې امله هغه انسان ته عقل او د پوهېدو لېوالتیا ورکړه او داسې یې پیدا کړ چې پلټنه وکړي، څېړنه وکړي، نوي شیان زده کړي او خپلې موخې پوره کړي. موږ داسې پیدا شوي یو چې له ننګونو سره مخ شو، پر هغوی بری ترلاسه کړو او په همدې کې خوښي تجربه کړو. موخې ټاکل او د هغو د ترلاسه کولو لپاره هڅه کول زموږ د طبیعت یوه برخه ده.

د خدای له خوا راکړل شوې دا ځانګړتیاوې به په راتلونکي ژوند کې له منځه لاړې نه شي. برعکس، له هغو څخه به په بشپړه توګه ګټه واخیستل شي. کله چې ځمکه نوې شي، موږ به بیا هم د خپلې واکمنۍ مسؤلیت ترسره کوو. یوازینی توپیر به دا وي چې زموږ زحمت به نور سخت او ستړی کوونکی نه وي. هغه به ګټور، خوښي ورکوونکی او د بشپړ رضایت سبب وي، ځکه د ګناه تر اغېز لاندې نړۍ ناهیلي، مبارزه او بېګټېتوب به پر هغه هېڅ اغېز ونه لري.

کله چې یوه ننګونه بشپړه شي، موږ به په لېوالتیا سره بلې ننګونې ته انتظار وباسو. کله چې یوه زړه‌راښکونکې تجربه پای ته ورسېږي، موږ به په خوښۍ سره بلې تجربې ته سترګې په لار شو. په حقیقت کې، د ژوند د خوښۍ یوه لویه برخه د راتلونکو فرصتونو او نوو امکاناتو په تمه کې نغښتې ده. خدای موږ همداسې پیدا کړي یو.

ښايي ستاسو په ذهن کې دا پوښتنه راپورته شي: «ايا کله به داسې وخت راشي چې د کولو لپاره هېڅ شی پاتې نه وي؟»

نه، ځکه پر ځمکه به د خدای سلطنت تر ابديت پورې پاتې وي او په پرله‌پسې توګه به وده کوي. د راتلونکي ژغورونکي، عيسیٰ مسيح، په اړه په ورکړل شوو تر ټولو سترو نبوتونو کې يوه کې، پيغمبر اشعيا ليکلي دي—

«ځکه زموږ لپاره يو ماشوم پيدا شوی، موږ ته يو زوی راکړل شوی دی؛ او واکمني به د هغه پر اوږو وي. د هغه نوم به حيرانوونکی سلاکار، ځواکمن خدای، د ابديت پلار او د سولې شهزاده وبلل شي. د هغه د واکمنۍ او سولې د زياتېدو به هېڅکله پای نه وي» (د اشعيا کتاب نهم باب له ۶ څخه تر ۷ آيتونو پورې).

په اصلي عبري ژبه کې هغه کلمه چې د «زياتېدو» په توګه ژباړل شوې ده، معنا يې «پرله‌پسې پراخېدل» ده. له همدې امله د اشعيا کتاب نهم باب ۷ آيت مفهوم دا دی چې: «د هغه د سلطنت واکمني او د هغه سوله به په پرله‌پسې توګه زياتېږي او هېڅکله به پای ونه لري.» په نوي آسمان او نوې ځمکه کې به د ښښتن واکمني په دوامداره توګه خپرېږي او پراخېږي.

«د هغه واکمني به په پرله‌پسې توګه پراخېږي، او د هغه سوله به هېڅکله پای ونه لري» (د اشعيا کتاب نهم باب ۷ آيت).

دا څومره حيرانوونکې او د فکر کولو وړ خبره ده! ايا ښښتن به په راتلونکي کې نوې نوې نړۍ هم پيدا کړي؟ ايا دا ټوله کاينات—چې بې‌شمېره کهکشانونه، لسګونه ميليارده ستوري او نه پوهېږو چې څومره سيارې لري—به دومره پراخه وي چې د هغې د سپړلو او تر خپل واک لاندې راوستلو لپاره به پېړۍ پر پېړۍ وخت ته اړتيا وي؟ ايا دا پيدا شوې نړۍ به تر ابديت پورې پرله‌پسې پراخېږي او غځېږي؟

د دې لپاره چې پوه شو چې دا پوښتنې په حقيقت کې څه معنا لري، موږ بايد انتظار وباسو چې د اشعيا د دې نبوت بشپړېدل به څنګه څرګندېږي. خو يوه خبره يقيني ده—په راتلونکي ژوند کې به موږ هېڅکله د کولو لپاره د کارونو او نه هم د تګ لپاره د ځايونو له کمښت سره مخ نه شو. هلته به ننګونې او فرصتونه هېڅکله پای ته ونه رسېږي. او کله چې موږ د ځمکې د تر خپل واک لاندې راوستلو لپاره د خدای له خوا راکړل شوې مسؤليت ترسره کوو، نو د هغې د فعاليتونو د طريقو او د خدای د حيرانوونکې پيدا شوې نړۍ د عجايبو په اړه به لا ډېر ژور پوه شو او لا به يې ډېر درک کړو.

پر نوې ځمکه ژوند به زموږ لپاره نابلده نه وي، بلکې اشنا به وي. لکه څنګه چې زموږ شاوخوا طبیعي منظرې به بدلې شي، خو بیا به هم د پېژندلو وړ وي، همداسې به زموږ ژوند هم بدل شي، خو بیا به هم اشنا پاتې وي. موږ به کورونه جوړوو، خواړه به چمتو کوو، جامې به جوړوو او په داسې معنا لرونکو او د رضایت ورکونکو کارونو کې به بوخت یو چې د هغو له لارې به د ځمکې د تر خپل واک لاندې راوستلو لپاره د خدای حکم پوره کوو.

خو موږ به یوازې همدا کارونه نه کوو. په انساني کلتور کې په عمومي ډول موندل کېدونکي ډېر نور کارونه او فعالیتونه به هم پر نوې ځمکه موجود وي. په راتلونکي باب کې به موږ له هغو څخه ځینې په تفصیل سره وڅېړو.

13

پر نوي ځمکه د ژوند په اړه نور څه

ډېر خلک کله چې د آسمان په اړه خپله زړه نا زړه‌توب یا اندېښنې څرګندوي، نو د هغوی له تر ټولو عامو اندېښنو څخه یوه دا وي چې هسې نه هلته ژوند له خوښۍ څخه خالي وي. موږ ټول خپلې خپلې لېوالتیاوې لرو او له ډېرو داسې فعالیتونو څخه خوند اخلو چې ګناهګار نه دي، خو موږ ته داسې ښکاري چې ښایي د آسمان لپاره کافي روحاني نه وي—لکه د یوه په زړه پورې کتاب لوستل، د یوه په زړه پورې فلم لیدل، په یوه موسیقي غونډه کې ګډون کول، په طبیعت کې ګرځېدل، کومه لوبه کول، د خپلې خوښې د لوبډلې هڅول یا خپل کوم شوق پوره کول. ایا په راتلونکي ژوند کې به هم د دې ډول خوښۍ او تفریح فرصتونه وي؟ د انجیل له مخې، ځواب یې—هو!

د استراحت او تفریح له خوښۍ څخه خوند اخیستل

سپېڅلی کتاب موږ ته وایي چې کله خدای د پیدا شوې نړۍ د جوړولو خپل کار بشپړ کړ، نو هغه استراحت وکړ.

«تر اوومې ورځې پورې خدای خپل ټول کار بشپړ کړی و؛ نو په اوومه ورځ یې له خپلو ټولو کارونو څخه استراحت وکړ» (د پیدایښت کتاب دوهم باب ۲ آیت).

قادر مطلق خدای ځکه استراحت ته اړتیا نه لرله چې ستړی شوی و. برعکس، هغه د دې لپاره وخت ځانګړی کړ چې په خپل بشپړ کړي شوي کار کې رضایت او خوښي تجربه کړي. هغه یوازې خپلې پیدا کړې نړۍ ته وکتل او ونه ویل چې هغه ډېره غوره ده، بلکې په خپلو جوړو کړو کارونو کې یې هم خوښي ومونده (د پیدایښت کتاب لومړی باب ۳۱ آیت؛ د زبورونو کتاب یو سل او څلورم باب ۳۱ آیت).

کله چې آدم او حوا د عدن په باغ کې اوسېدل، هغوی د خدای په هغه استراحت کې شریک وو. هغوی له څښتن خدای سره یوځای د هغه کور له ښکلا او بشپړتیا څخه خوند اخیست چې

هغه د هغوی لپاره جوړ کړی و. له بده مرغه، کله چې زموږ لومړنیو مور او پلار ګناه وکړه، انسانو‌ته د خدای په هغه استراحت کې د شریکېدو له دې برکته بې‌برخې شوه. خو بیا هم، د استراحت لپاره د وخت ځانګړي کولو دا تصور د انسان په وجدان کې پاتې شو.

• د ځمکې پر مخ د انساني تاریخ له لومړنیو زمانو څخه تر اوسه پورې، هر پېژندل شوي کلتور د خپلو کارونو څخه جلا د استراحت او وزګارتیا لپاره وخت ځانګړی کړی دی. او په دغو فرصتونو کې خلکو په بېلابېلو ډولونو تفریحي او خوښي ورکوونکو فعالیتونو کې برخه اخیستې ده.

• پر نوې ځمکه به هم دا بدل نه شي. هو، موږ به کار کوو، خو په خوښۍ سره به له تفریح او استراحت څخه هم خوند اخلو. که دا فکر تاسو حیرانوي، نو په یاد ولرئ چې راتلونکی ژوند به نوی وي، خو د پېژندلو وړ به هم وي؛ بدل شوی به وي، خو بیا هم به اشنا وي. په یاد ولرئ، په ژغورنه کې د خدای موخه دا ده چې هماغه څه بېرته ورغوي چې د ګناه له امله له منځه تللي وو.

کله چې څښتن د خپلو پېغمبرانو له لارې د خپلې ژغورنې د پلان په څرګندولو پیل وکړ، نو هغه خپل قوم ته د یوې ورځې د استراحت د ساتلو حکم ورکړ، چې سبت نومېده. دا ورځ د هغه استراحت یوه نښه وه چې ژغورونکی به یې پر نوې ځمکه ورکړي—داسې استراحت چې په هغه کې به موږ له خدای سره د نه پرېکېدونکې ملګرتیا څخه خوند اخلو او د خپل حیرانوونکي ابدي کور له برکتونو څخه به برخمن کېږو. دلته د خدای او د هغه د خلکو د «استراحت» لپاره کارول شوې یوناني کلمه د «تازه‌والي، نوې ځواک او روحاني مړښت» مفهوم لري.

ښايي ستاسو په ذهن کې دا پوښتنه راپورته شي: «که په پای کې کار د خوښۍ وړ وي، نو بیا ولې موږ تفریح او وزګارتیا ته اړتیا ولرو؟ او که زموږ سره تلپاتې، نه مړېدونکي او بیا راژوندي شوي بدنونه وي، نو ولې به موږ استراحت او تازه‌والي ته اړتیا ولرو؟»

لکه څنګه چې موږ په تېرو بابونو کې ولیدل، د کاملې نړۍ ژوند به له ننګونو خالي نه وي، او موږ به هغه وخت هم محدود انسانان یو. نو کېدای شي چې په یوه ننګونکي کار کې د خپلې انرژۍ له لګولو وروسته، موږ استراحت ته ښه راغلاست ووایو. استراحت ګناه نه ده. لکه څنګه چې زموږ لومړنیو مور او پلار د ګناه له کولو مخکې تجربه کړې وه، همداسې به موږ هم د کار کولو وروسته په هغه نړۍ کې له استراحت او سولې څخه خوند واخلو چې نه به فساد پکې وي او نه مرګ.

او د استراحت او تفریح په هغو فرصتونو کې به موږ د خوند اخیستو لپاره ډېر څه ولرو، چې پیل به یې خپله د خدای له حیرانوونکې پیدا شوې نړۍ څخه کېږي. د ځمکې حیرانوونکي شیان یوازې ګټور نه دي، بلکې د خوښۍ سرچینه هم دي. ونې یوازې لرګي نه راکوي، بلکې

د خپلې ښکلا، خپل عظمت، خپلې يخې سيورې او خپلو مېوو له لارې هم موږ ته خوښي راکوي. خپله څښتن په خپله پيدا کړې نړۍ کې خوښي اخلي، او ځکه چې موږ د هغه په صورت کې پيدا شوي يو، نو موږ هم د هغه په پيدا کړې نړۍ کې په همدې ډول خوښي مومو.

«د څښتن جلال دې تل پاتې وي؛ څښتن دې په خپلو کارونو کې خوښي ومومي» (د زبورونو کتاب يو سل او څلورم باب ۳۱ آيت).

«تر ټولو لوړ آسمان د څښتن دی، خو ځمکه يې انسانانو ته ورکړې ده» (د زبورونو کتاب يو سل او پنځلسم باب ۱۶ آيت).

په اوسني وخت کې د دې نړۍ ډېره برخه ښکلا يوازې قادر مطلق خدای په بشپړه توګه ويني. هغه په لېرې پرتو غرنيو درو کې غوړېدلي ګلان ويني، په لرې او ګڼو ځنګلونو کې اوسېدونکي واړه واړه د ونو چونګښې ويني، د سمندر په ژورو کې مونډل کېدونکي حيرانوونکي بوټي او رنګارنګ ژوي ويني، او په شاړو درو کې موجود حيرانوونکي ډبرين جوړښتونه هم ويني. خو په راتلونکي ژوند کې به دا حالت بدل شي، ځکه هغه وخت به موږ دومره وخت او کافي وسايل ولرو چې د دې ځمکې طبيعي عجايبو ته سفر وکړو او د هغوی له حيرانوونکې ښکلا څخه په بشپړه توګه خوند واخلو.

او په خپل وزګارتيا وخت کې به موږ نور څه کوو؟

د انسانانو له لومړنيو نسلونو څخه تر نن ورځې پورې د ځمکې هر کلتور د تفريح بېلابېل ډولونه رامنځته کړي دي. په دې کې له ډېر ساده هنر څخه نيولې تر خورا پرمختللي هنر، موسيقۍ، نڅا، کيسه ويلو او د بېلابېلو ډولونو د لوبو سياليو پورې هر څه شامل دي. د دوام د اصل پر بنسټ، دا مناسبه ده چې تمه وکړو چې دا ډول تفريح به هم پر نوې ځمکه موجوده وي، خو د ګناه له ټولو اغېزو څخه به په بشپړه توګه آزاده وي. هغه به په بشپړه توګه د څښتن د جلال څرګندوونکي وي او د هغه د کورنۍ لپاره به د بشپړ رضايت او خوښۍ سرچينه وي.

هنر

خدای تر ټولو ستر هنرمند دی. د هغه پيدا شوې نړۍ له رنګونو، جوړښتونو، بڼو او حيرانوونکو هنري طرحو څخه ډکه ده. له هغو وړوکي خزه‌بوټي څخه چې پر ډبرو راټوکېږي، نيولې تر پراخو ميدانونو، سمندرونو او غرونو پورې، هر ځای د هغه هنري وړتيا څرګندوي. هغه خپله نړۍ په رنګارنګ مرغانو او زړه‌راښکونکو ګلانو ښکلې کړې ده. نو دا د حيرانتيا خبره نه ده چې انسانان هم، چې د هغه په صورت کې پيدا شوي دي، همدا کار کوي.

د انساني تاریخ له پیل څخه ښځې او نارینه د هنر آثار جوړوي—که هغه د ونې پر تنه کښل شوی انځور وي او که پر ډبره جوړ شوی نښه. لکه څنګه چې ټکنالوژي وده کړې، همداسې د هنر د څرګندولو وسایل او طریقې هم وده کړې ده.

له بده مرغه، د پېړیو په اوږدو کې د انسانانو ډېرو هنري اثارو د خدای د جلال په څرګندولو کې پاتې راغلي دي. خو پر نوې ځمکه به داسې نه وي. کله چې ښځې او نارینه د ځمکې د تر خپل واک لاندې راوستلو لپاره د خدای حکم پوره کوي، نو د هغوی د پیدا کولو وړتیا او هنري څرګندونه به خپلې بشپړې وړتیاوې ته ورسېږي. هنرمندان به د ځمکې له طبیعي سرچینو څخه په ګټې اخیستنې سره انځورونه جوړوي، نقشونه به کښي او مجسمې به جوړوي، او د هغوی هر اثر به د هغه خدای درناوی او جلال څرګندوي چې هغوی ته یې الهام او استعداد ورکړی دی.

کېدای شي ستاسو په وجود کې د انځورګرۍ طبیعي استعداد موجود و او تاسو غوښتل چې په هنري ښوونځي کې زده کړې وکړئ، خو ژوند تاسو بلې خوا ته بوتلل. ښایي تاسو تل غوښتل چې انځورګري یا مجسمه جوړول زده کړئ، خو هېڅکله مو کافي وخت یا وسایل نه درلودل. په راتلونکي ژوند کې به تاسو له هغو نعمتونو او استعدادونو څخه چې تر اوسه مو نه دي کارولي، په بشپړه توګه ګټه واخلئ او خپل هغه خوب به پوره کړئ، کله چې ستاسو د پیدا کولو وړتیا به په خپل بشپړ جلال سره څرګنده شي.

موسیقي او نڅا

که څه هم په دې سقوط شوې نړۍ کې سندرې ویل، نڅا او د موسیقۍ د وسایلو کارول ډېر ځله د بدو موخو لپاره کارول شوي دي، بیا هم په راتلونکي ژوند کې به دا ټول په بشپړه توګه پاک کړل شي. که تاسو له داسې مسیحي دود څخه یاست چې موسیقي او نڅا ګناه ګڼي، نو دا خبره ښایي تاسو حیران کړي. خو عیسیٰ خپله د ورک شوي زوی په روایت کې اشاره کړې چې دا ډول فعالیتونه په آسمان کې هم ترسره کېږي (د لوقا انجیل پنځلسم باب ۱۱ آیت).

عیسیٰ دا روایت د دې لپاره بیان کړ چې وښیي کله چې ورک شوي ګناهګاران خدای ته بېرته راګرځي، نو په آسمان کې څه ډول غبرګون رامنځته کېږي. هغه د یوه داسې له خوښۍ ډک جشن انځور وړاندې کړ چې مېلمستیا، موسیقي او نڅا پکې وه (د لوقا انجیل پنځلسم باب له ۲۲ څخه تر ۲۵ آیتونو پورې).

که په دې تفریحي فعالیتونو کې کوم یو په خپل ذات کې بد وای، یا که په راتلونکي ژوند کې د هغو لپاره هېڅ ځای نه وای، نو زموږ ژغورونکي به هېڅکله په خپل روایت کې د هغو یادونه نه وای کړې.

په آسمان کې موسیقي

انجیل په څرګنده توګه وایي چې په اوسني آسمان کې هم موسیقي شته. رسول یوحنا لیکلي چې هغه په نالیدلې نړۍ کې سندرې واورېدلې او د موسیقۍ وسایل یې هم ولیدل.

• «کله چې هغه [عیسیٰ] هغه کتاب واخیست... نو د تخت شاوخوا ټولو ژوندیو موجوداتو او خلکو هر یوه په خپل لاس کې یوه چنګ درلوده... او هغوی دا نوې سندره ویله» (د مکاشفې کتاب پنځم باب له ۸ څخه تر ۹ آیتونو پورې).

• «بیا ما هغه اووه فرښتې ولیدې چې د خدای په وړاندې ولاړې وې، او هغوی ته اووه شپېلۍ ورکړل شوې... بیا هغه اووه فرښتې چې اووه شپېلۍ ورسره وې، د هغو د پو کولو لپاره تیارې شوې» (د مکاشفې کتاب اتم باب له ۲ څخه تر ۶ آیتونو پورې).

که څه هم دا ځانګړې شپېلۍ د تفریح لپاره نه، بلکې پر ځمکه د رامنځته کېدونکو پېښو د اعلانولو لپاره پو کېدلې، خو بیا هم په آسمان کې د هغو شتون دا څرګندوي چې دا ډول د موسیقۍ وسایل د قادر مطلق خدای د جلال لپاره کارېدلی شي.

د موسیقۍ سرچینه خدای دی. هماغه خدای دی چې ښځې او نارینه یې د دې وړ ګرځولي چې د موسیقۍ وسایل جوړ کړي او ویې غږوي، سندرې جوړې کړي، ویې وایي او د هغه په وړاندې په خوښۍ نڅا وکړي. سپېڅلی کتاب له داسې ډېرو بېلګو څخه ډک دی چې خلک پکې د سندرو، نڅا او په مهارت سره د غږول شوو موسیقي وسایلو له لارې په خوښۍ سره د څښتن ستاینه کوي.

• په زبورونو کې د خدای قوم ته حکم شوی چې د سندرو او موسیقي وسایلو په وسیله د هغه ستاینه وکړي. «د څښتن ستاینه وکړئ... د شپېلۍ په غږ د هغه ستاینه وکړئ؛ د تار لرونکو وسایلو او چنګ سره یې ستاینه وکړئ. له دف او نڅا سره یې ستاینه وکړئ؛ د تار لرونکو وسایلو او نلۍ سره یې ستاینه وکړئ. د شرنګا په غږ یې ستاینه وکړئ؛ په لوړ غږ لرونکو شرنګاوو سره یې ستاینه وکړئ. هر هغه موجود چې ساه اخلي، هغه دې د څښتن ستاینه وکړي» (د زبورونو کتاب یو سل او پنځوسم باب له ۱ څخه تر ۶ آیتونو پورې).

• کله چې اسرائیلیان د مصر له غلامۍ څخه وژغورل شول او د سره سمندر څخه په خوندي توګه واوښتل، نو هغوی په ډېره خوښۍ جشن ولمانځه. «بیا موسیٰ او اسرائیلیانو د څښتن لپاره دا سندره وویله... بیا د هارون خور، پېغمبره مریم، په خپل لاس کې دف واخیست، او ټولې ښځې د دفونو په غږولو او نڅا کولو سره د هغې پسې روانې شوې» (د خروج کتاب پنځلسم باب ۱ آیت؛ پنځلسم باب ۲۰ آیت).

موسیقي ته به هم ژغورنه ورکړل شي. هغه ژمنو کې چې خدای له خپل قوم سره کړې دي، د خوښۍ له سندرو او نڅا سره د بیا رغونې ژمنه هم شامله ده. «زه به بیا تا آباد کړم، اې زما

قومه، او ته به بیا آباد شي. ته به بیا خپله دف واخلې او په خوښۍ به وڅلیږې، او له نڅا کوونکو او سندرغاړو سره به ووځې» (د ارمیا کتاب یو دېرشم باب ۴ آیت).

• د نوې ځمکې په اړه پیغمبر اشعیا لیکلي دي: «څښتن به بیا صهیون ته تسلي ورکړي او د هغې ټول ویجاړ شوي ځایونه به آباد کړي. هغه به د هغې دښتې د عدن په څېر او د هغې شاړ ځایونه به د څښتن د باغ په څېر کړي. هلته به خوښي او خوشحالي وي، د شکرانې او خوږو سندرو غږ به اورېدل کیږي» (د اشعیا کتاب یو پنځوسم باب ۳ آیت).

• خپله څښتن به هم سندرې وایي. «ځکه چې ستا خدای څښتن ستا په منځ کې دی. هغه د ژغورلو لپاره ځواکمن دی. هغه به له تا سره په ډېره خوښۍ خوشحاله وي. هغه به په خپله مینه کې تا ته سکون درکړي. هغه به ستا له امله په چیغو او د خوښۍ په سندرو خوشحاله شي» (د صفنیاه کتاب درېیم باب ۱۷ آیت).

تر دې ځایه چې کومو مهمو موضوعاتو ته مو ځانګړې پاملرنه کړې ده، یوه یې د کلتور دوام دی. کله چې رسول یوحنا په آسمان کې د خپلې تجربې بیان وکړ، نو هغه د دې ژوند څخه راتلونکي ژوند ته د فعالیتونو د دوام په اړه یوه ډېره په زړه پورې خبره بیان کړه. هغه ولیکل چې ده ښځې او نارینه ولیدل، «هغوی ټولو په خپلو لاسونو کې د خدای له خوا ورکړل شوې چنګې نیولې وې. او هغوی د خدای د بنده موسیٰ سندره او د مېږې سندره ویله» (د مکاشفې کتاب پنځلسم باب له ۲ څخه تر ۳ آیتونو پورې).

• موسیٰ په خپل ژوند کې ډېرې سندرې جوړې کړې وې چې په انجیل کې لیکل شوې دي (د خروج کتاب پنځلسم باب له ۱ څخه تر ۱۸ آیتونو پورې؛ د تثنیې کتاب دوه دېرشم باب له ۱ څخه تر ۴۳ آیتونو پورې). دا په څرګنده توګه نه ده معلومه چې هغه خلک چې یوحنا لیدلي وو، ایا د هغو سندرو له ډلې کومه یوه یې ویله چې موسیٰ پر ځمکه جوړه کړې وه، او که هغه کومه نوې سندره وه چې موسیٰ آسمان ته له راتلو وروسته جوړه کړې وه.

• که له دغو دواړو څخه هر یو حقیقت ولري، دا بیان دې خبرې ته اشاره کوي چې په دې ژوند کې هغه څه چې د خدای جلال یې څرګنداوه—لکه د موسیٰ سندرې—له منځه به نه ځي. راتلونکی ژوند به د انسان د پیدا کولو وړتیا او د موسیقۍ د څرګندونې پای نه وي.

د برېښنایي ګیتار په اړه څه؟

ښایي تاسو فکر کوئ چې هغه موسیقي وسایل چې په هغو آیتونو کې نه دي یاد شوي چې موږ نقل کړي دي، او د انجیل له زمانې وروسته اختراع شوي دي—لکه ټوبا، وایولین، پیانو او برېښنایي ګیتار—ایا پر نوې ځمکه به هم کارول کیږي؟

ښایي هو.

د موسیقۍ د وسایلو وده او جوړول د دې یوه غوره بېلګه ده چې انسان څنګه د خدای له خوا ورکړل شوې خپله د پیدا کولو وړتیا کاروي او طبیعي سرچینې په داسې شیانو بدلوي چې د خدای جلال څرګندوي او د خلکو لپاره د برکت سبب ګرځي. همدا هغه هدف دی چې موږ به یې تر ابدیت پورې پوره کوو.

ډېرو خلکو له ما څخه پوښتنه کړې ده چې په آسمان کې به څه ډول موسیقي غږول کېږي. انجیل په دې موضوع کې څرګند ځواب نه راکوي، خو دې خبرو ته پام وکړئ.

• ځکه چې قومي او کلتوري پېژندنه به پاتې وي، نو دا مناسبه ده چې باور وکړو چې موږ به هماغه موسیقي غږوو او اورو چې پر ځمکه مو ترې خوند اخیست. د تاریخ په اوږدو کې ډېرې سندرې او د موسیقۍ اثار د خدای د جلال لپاره جوړ شوي دي. یقیناً، هر هغه څه چې له ګناه سره تړاو لري، هلته به پاتې نه شي.

• ځکه چې زموږ شخصي پېژندنه هم له دې ژوند وروسته پاتې کېږي، نو د موسیقۍ په اړه به زموږ خوښې هم یو له بل سره توپیر ولري، لکه څنګه چې نن دي. د بېلګې په توګه، هغه خلک چې د منځنیو پېړیو په لوېدیځه اروپا کې اوسېدل، ښایي د هغو عصري موسیقۍ د سبکونو په پرتله چې موږ ورسره اشنا یو، د ګریګوریاني مذهبي سندرو ته ډېر ترجیح ورکړي. ښایي زموږ د موسیقۍ خوښې لا هم پراخې شي، ځکه چې موږ به د بېلابېلو کلتورونو او بېلابېلو زمانو د موسیقۍ د اورېدو او پوهېدو فرصت ولرو. او که چېرې د موسیقۍ کوم ځانګړی سبک زموږ تر ټولو خوښ هم نه شي، بیا به هم موږ د دې ستاینه وکړو چې هغه په څه ډول د څښتن ستاینه او د هغه جلال څرګندوي.

موږ لا هم نه شو کولای چې د راتلونکي ژوند په اړه د هرې پوښتنې ځواب ورکړو. خو دومره خامخا پوهېږو چې هلته به موږ ته زیان نه، بلکې یوازې ګټه وي.

کېدای شي تاسو کله د پیانو یا ګیتار د غږولو د زده کړې هیله کړې وي، خو د ژوند د شرایطو له امله مو هېڅکله د دې فرصت نه وي موندلی. پر نوې ځمکه به ستاسو دا خوب خامخا پوره شي.

تر کومه چې زما خپله خبره ده، له ماشومتوبه مې د بالې نڅا ډېره خوښېده. دا د ښکلا، وقار او خوښۍ د څرګندولو لپاره څومره زړه راښکونکې وسیله ده! خو زما ژوند په هغه لوري لاړ نه، او اوس زما عمر هم دومره شوی دی چې د بالې زده کړه پیل کړم. سره له دې، زه هغې ورځې ته په تمه یم چې په خپل ابدي کور کې به وکولای شم دا هیله پوره کړم.

کیسې

د زړه راښکونکو، په زړه پورې او تفریحي کیسو د بیانولو دود د انسانانو پر ځمکه د لومړنیو ورځو له وخت راهیسې روان دی. هر انسان له یوې ښې کیسې خوند اخلي—که هغه د بدۍ پر وړاندې د نېکۍ د بریا یوه الهام‌بخښونکې کیسه وي، یا یوه خندوونکې کیسه چې موږ وخندوي، او یا هم داسې راز لرونکې کیسه وي چې تر پایه زموږ لېوالتیا ژوندۍ وساتي. د تفریح د دې نړیوالې او محبوبې وسیلې سره د انسانانو مینه به په راتلونکې ژوند کې پای ته ونه رسېږي.

• څښتن عیسیٰ څو ځله په آسمان کې د خلکو د یو ځای ناستې، ډوډۍ خوړلو او له یو بل سره د ملګرتیا یادونه کړې ده. هغه وویل: «زه تاسو ته وایم چې ډېر خلک به له ختیځ او لوېدیځ څخه راشي او د آسمان په سلطنت کې به له ابراهیم، اسحاق او یعقوب سره په مېلمستیا کې کښېني» (د متی انجیل اتم باب ۱۱ آیت). په داسې موقعو کې خلک له یو بل سره خاندي، خبرې کوي او کیسې بیانوي.

• څښتن عیسیٰ یو بې‌ساری کیسه‌ویونکی و. هغه به په منظم ډول د روایتونو، یعنې د لنډو لنډو کیسو، له لارې حکمت او روحاني حقیقتونه ښوول. که زموږ د ژغورونکي لپاره د کیسو بیانول مناسب وو، نو یقیناً په آسمان او نوې ځمکه کې د خدای د کورنۍ د نورو غړو لپاره هم دا کار مناسب دی.

له الهام‌بخښونکو او تفریحي کیسو سره زموږ مینه کومه بده خبره نه ده. قادر مطلق خدای موږ همداسې پیدا کړي یو. دا د هغه د صورت یوه برخه ده چې په موږ کې انعکاس مومي. تر اوسه ویل شوې تر ټولو ستره کیسه زموږ خالق پخپله لیکلې او پخپله یې پر مخ وړې ده—هغه د هغه د ژغورنې ستره کیسه ده. کله چې څښتن خپله هغه طرحه بشپړه کړه چې غوښتل یې خپل پیدا شوي مخلوقات د ګناه، فساد او مرګ له غلامۍ څخه وژغوري، نو هغه انسانان وهڅول چې د دې حیرانوونکو پېښو ریکارډ ولیکي—هغه څه چې موږ یې د انجیل په نوم پېژنو. د خدای دا کتاب د هغه زړه کیسه بیانوي چې غوښتل یې د ځان لپاره یوه کورنۍ ولري، او د دې موخې د پوره کولو لپاره یې څومره ستره بیه ورکړه. د پېړیو په اوږدو کې یې له خپل قوم څخه تل دا غوښتنه کړې ده چې د هغه د سترو کارونو کیسه بیان کړي.

• «اې زما قومه، زما تعلیم ته پام وکړئ؛ زما خبرو ته غوږ ونیسئ. زه به د روایت په وسیله خپله خوله پرانیزم؛ د پخوانیو زمانو پټې خبرې به ښکاره کړم—هغه خبرې چې موږ اورېدلې او پرې پوه شوي یو، او زموږ نیکونو او پلرونو موږ ته بیان کړې دي» (د زبورونو کتاب اووه اویایم باب له ۱ څخه تر ۳ آیتونو پورې).

• «موږ به دا خبرې له خپلو اولادونو څخه پټې نه کړو، بلکې راتلونکي نسل ته به د څښتن د ستاینې وړ کارونه، د هغه ځواک او هغه حیرانوونکي کارونه بیان کړو چې هغه کړي دي» (د زبورونو کتاب اووه اویایم باب ۴ آیت).

په آسمان او نوې ځمکه کې کتابونه

پر ځمکه هر هغه کلتور چې د لیکلو هنر یې وده ورکړې ده، خپلې کیسې او تاریخ یې په لیکلې بڼه هم ساتلي دي. نو د کلتور د دوام د اصل پر بنسټ موږ دا باور کولای شو چې پر نوې ځمکه به هم کتابونه وي. دومره خو موږ په یقین سره پوهېږو چې په نالیدلي آسمان کې کتابونه شته.

• زبور لیکونکي داود لیکلي دي: «کله چې زه لا نه وم زېږېدلی، هغه وخت هم تا زه لیدلی وم. زما د ژوند هره ورځ ستا په کتاب کې لیکل شوې وه... ته زما ټولې غمجنې ورځې حسابوې. تا زما ټولې اوښکې په خپله کُپۍ کې راټولې کړې دي. ایا دا ټولې ستا په کتاب کې نه دي لیکل شوي؟» (د زبورونو کتاب یو سل او نهه دېرشم باب ۱۶ آیت؛ شپږ پنځوسم باب ۸ آیت).

• رسول یوحنا بیانوي چې هغه په آسمان کې کتابونه ولیدل. «بیا ما د هغه چا په ښي لاس کې چې پر تخت ناست و، یو کتاب ولید... بیا ما یوه بله ځواکمنه فرښته ولیده چې له آسمانه راکوزېده... د هغې په لاس کې یو کوچنی پرانیستی کتاب و... او کتابونه پرانیستل شول؛ بیا یو بل کتاب هم پرانیستل شو چې د ژوند کتاب دی. او د مړو خلکو د هغو خبرو له مخې عدالت وشو چې په دغو کتابونو کې لیکل شوې وې» (د مکاشفې کتاب پنځم باب ۱ آیت؛ لسم باب له ۱ څخه تر ۲ آیتونو پورې؛ شلم باب ۱۲ آیت).

ایا په نالیدلې نړۍ کې د خدای د کتابونو سربېره نور کتابونه هم شته؟

بېشکه شته. دا په یاد ولرئ چې هر هغه څه چې د خدای جلال څرګندوي، له منځه به لاړ نه شي. د پېړیو په اوږدو کې ډېر ستر ادبي اثار—لکه نثر، شعر او ډرامې—د خدای د جلال لپاره لیکل شوي دي. دا هم په یاد ولرئ چې د داسې اثارو د لیکلو د پیدا کولو وړتیا هم خدای انسان ته ورکړې ده. د داسې کتابونو ژغورنه به هم وشي، او هغوی به تر آسمان او نوې ځمکې پورې پاتې وي.

نه یوازې دا، بلکې نوي کتابونه به هم لیکل کېږي. په هغه وخت کې به پوهه او معلومات په ډېرې پراخې کچې موجود وي، او په خلکو کې به د زده کړې لېوالتیا، تجسس او د پیدا کولو وړتیا هم په پراخه کچه موجوده وي. هغوی به له هغو ټولو خنډونو او د وخت له محدودیتونو څخه آزاد وي چې په دې فاسدې شوې نړۍ کې نن موږ له لیکلو څخه منع کوي.

ځینې خلک ښایي پوښتنه وکړي: «ایا هغه کیسې چې پر نوې ځمکه به پاتې وي، په بشپړه توګه به له هر ډول نیمګړتیا څخه پاکې شوې وي، یعنې داسې چې بې خونده او سترې کوونکې شي؟» یقیناً، هر هغه څه چې ناپاک وي، راتلونکي ژوند ته به داخل نه شي. خو د خدای خپل کتاب، انجیل، د وژنې، دسیسې، خیانت او زنا په څېر پېښې هم بیانوي. د دې

موخه د بدۍ ستاينه نه ده، بلکې د ښېښتن د جلال څرګندول دي؛ دا ښودل دي چې د هغه مينه او فضل د انسانانو د تر ټولو تيارو کړنو او شرايطو په منځ کې او پر هغو باندې برېا مومي.

د فلمونو او ټلويزيون په اړه څه؟

لکه څنګه چې د انسان ټکنالوژيک پرمختګ زياتېده، همداسې د کيسو د بيانولو وسيلې هم وده کوله. په لومړيو کې خلکو کيسې په ياد ساتلې او د اور بلولو د ځای شاوخوا به ناست وو او په شفاهي ډول به يې يو بل ته بيانولې. وروسته لاسي ليکل شوي کتابونه راغلل او بيا چاپ شوي کتابونه. په تېرو شاوخوا سلو کلونو کې د انسان د پيدا کولو وړتيا د فلمونو، راډيو او ټلويزيون له لارې د کيسه ويلو هنر لا هم ډېر پرمختګ ته رسولی دی. نن موږ د ډي‌وي‌ډي، ايم‌پي۳ پليرونو، سمارټ‌فونونو، برېښنايي کتابونو او يوټيوب™ په څېر ډېرې وسيلې لرو.

هو، ګناهګارو خلکو له دغو وسيلو څخه د بدۍ د خپرولو لپاره هم کار اخيستی دی. خو د کلتور د نورو څرګندونو په څېر به دا هم پاکې او سپېڅلې شي. او موږ دا هيله هم لرلای شو چې په راتلونکي کې به نوې نوې ټکنالوژۍ رامنځته شي.

لوبې

موږ بايد دا هم تمه ولرو چې زموږ په راتلونکي ابدي کور کې به لوبې او بدني سيالۍ هم وي. که پر نوې ځمکه د خلکو د ګالف لوبول يا د يوې فوټبال ډلې هڅول تاسو ته نامناسب ښکاري، نو دې خبرو ته پام وکړئ.

• خدای موږ داسې پيدا کړي يو چې له لهجې او جوش څخه ډکو تجربو څخه خوند اخلو. زموږ بدنونه د منډې وهلو، ټوپ وهلو او د شيانو د غورځولو لپاره جوړ شوي دي. موږ د لوبو لپاره مناسب پيدا شوي يو.

• د ځمکې هر کلتور په يو ډول نه يو ډول له مهارت څخه ډکې بدني سيالۍ کې برخه اخلي— که هغه د ځنګل پر يوه لاره منډه وي او که په يوه ستر لوبغالي کې ترسره کېدونکې لويه ورزشي سيالي. کله چې نړۍ نوې جوړه شي، دا به هم بدل نه شي. دا د کلتور د دوام يوه طبيعي برخه ده.

• لوبې يوازې تفريح نه برابروي، بلکې د هغه حکم د پوره کولو فرصتونه هم راکوي چې خدای انسان ته ورکړی و، چې ځمکه تر خپلې واکمنۍ لاندې راولي. کله چې موږ يوې لوړې ډبريني غونډۍ ته خېژو، پر واورو پوښلي لمنه سکي کوو، يا د يوه جهيل له يوې غاړې څخه بلې غاړې ته په لامبو اوړو، نو له هغو سرچينو څخه جوړ شوي وسايل کاروو چې له ځمکې څخه ترلاسه شوي دي، او د طبيعت پر ځينو قوانينو خپل واک او واکمني څرګندوو.
همدارنګه، د بايسکل چلولو لپاره يوازې دا بسنه نه کوي چې بايسکل د ځمکې له سرچينو

څخه جوړ شي، بلکې اړینه ده چې پر دوو څرخونو خپل توازن وساتو او د جاذبې پر اغېز هم کنټرول ولرو.

کېدای شي ستاسو په ذهن کې دا پوښتنه پیدا شي چې ایا پر نوې ځمکه به رښتیا هم ورزشي سیالۍ ممکنې وي؟ ایا په یوه کاملې نړۍ کې به یو څوک په لوبه کې ماتې وخوري یا دوهم مقام ترلاسه کړي؟

بېشکه چې دا به ممکن وي.

دا خبره مه هېروئ چې په دې کتاب کې مخکې ویل شوي دي چې په راتلونکي ژوند کې به موږ ټول یو شان نه یو. زموږ شخصي پېژندنه او زموږ ځانګړتیا به پاتې وي. لکه څنګه چې په دې ژوند کې ځیني خلک د لوبو لپاره ډېر استعداد لري او ځیني لږ، همداسې به پر نوې ځمکه هم وي. که تاسو په خپل ټول ژوند کې هېڅکله فوټبال په ښه نه وي وهلی، نو ناڅاپه به یو غوره لوبغاړی نه شئ. که تاسو هېڅکله د منډې په میدان کې حتی یو چکر هم نه وي وهلی، نو ناڅاپه به داسې منډه وهونکی نه شئ چې د المپیک د سرو زرو مډال وګټي. او ځکه چې موږ به محدود مخلوقات پاتې شو، نو لکه څنګه چې په راتلونکي ژوند کې به زموږ پوهه په دوامداره توګه زیاتېږي، همداسې به موږ وکولای شو خپلې وړتیاوې او مهارتونه هم په پرلهپسې توګه وده ورکړو.

د بېلابېلو کچو وړتیا لرونکو خلکو ترمنځ سالمه سیالي په خپل ذات کې ګناه نه ده. دا رښتیا ده چې په دې فاسدې شوې نړۍ کې د ګناهکارو انسانانو ترمنځ سیالي ډېر ځله د ګناه سبب شوې ده او لا هم کېږي. خو انجیل پخپله د مسیحي ژوند پرتله له ورزشي سیالیو سره کوي. که دا ډول فعالیت په خپل ذات کې بد وای، نو سپېڅلي روح به ولې له داسې پرتله کولو څخه کار اخیستی وای؟

«نو ځکه، کله چې موږ د شاهدانو له دومره لویې وریځې څخه هرې خوا راچاپېر شوي یو، راځئ چې هر دروند بار او هغه ګناه چې موږ په اسانۍ سره راګېر کوي، له ځانه لرې کړو او په هغه منډه کې په صبر سره منډه ووهو چې زموږ مخې ته ایښودل شوې ده» (د عبرانیانو کتاب دولسم باب ۱ آیت).

«ایا تاسو نه پوهېږئ چې په منډه کې ټول منډه وهي، خو یوازې یو کس جایزه ترلاسه کوي؟ نو داسې منډه ووهئ چې هغه ترلاسه کړئ. هر لوبغاړی چې په سیالۍ کې برخه اخلي، په هر څه کې ځان کنټرولوي. هغوی دا کار د داسې تاج د ترلاسه کولو لپاره کوي چې له منځه تلونکی دی، خو موږ د هغه تاج لپاره هڅه کوو چې هېڅکله به له منځه لاړ نه شي» (د کورنتیانو لومړی کتاب نهم باب له ۲۴ څخه تر ۲۵ آیتونو پورې).

حتی په دې ګناهڅپې نړۍ کې هم ډېر تکړه لوبغاړي خپلې هغه وړتیاوې او استعدادونه چې خدای ورکړي دي، د څښتن د درناوي لپاره کاروي. په وروستیو کلونو کې د مسلکي لوبو د مشهورو او ژمنو مسیحي لوبغاړو په اړه فکر وکړئ. هغوی د خپلو بریاوو لپاره په عاجزۍ سره له قادر مطلق خدای څخه مننه کوي او په ښکاره توګه مني چې هماغه د دوی د ځواک سرچینه ده. له دې سره سره، هغوی خپله شهرت او شتمني د خپلو همنوعانو د مرستې لپاره هم کاروي.

زه به په وروستي فصل کې په دې موضوع لا ډېر تفصیل سره خبرې وکړم، خو د راتلونکي ژوند له ګټو څخه یوه دا هم ده چې هلته به زموږ هغه نیمګړې پاتې شوې هیلې او خوبونه پوره شي. ډېرو خلکو خوب لیدلی و چې په یوه ځانګړې لوبه کې برخه واخلي یا په هغې کې مهارت ترلاسه کړي، خو د ژوند ستونزو د هغوی پر لاره خنډونه راولاړ کړل او د هغوی هغه خوب هېڅکله پوره نه شو.

خو د هغوی کیسه همدلته نه پای ته رسېږي. پر نوې ځمکه به هغوی خپلې هغه هیلې خامخا پوره کړي.

• ⁓ •

هغه موخه چې خدای د انسانانو او ځمکې لپاره ټاکلې ده، په بشپړه توګه به پوره شي. د هغه کور به زموږ کور هم وي، او هر هغه څه چې موږ به یې کوو—که د کار پر مهال وي او که د استراحت او تفریح پر مهال—ټول به یې د هغه جلال څرګندوي او زموږ ژوند به له بشپړ رضایت څخه ډکوي. زموږ چاپېریال به موږ ته د خپل کور په څېر احساس راکوي او هلته ژوند به موږ ته اشنا او له مینې ډک ښکاري. په دې اوسني ژوند کې کله چې موږ د هغه تر ټولو غوره ښه تجربه کوو، نو دا موږ ته یوازې د هغه جلال‌لرونکي ژوند یوه لنډه ننداره راکوي چې پر نوې ځمکه زموږ په تمه دی.

14

په آسمان کې حیوانات

مخکې له دې چې نور مخته لاړ شو، زه غواړم د یوې ډېرې مهمې موضوع په اړه خبرې وکړم—په آسمان کې د حیواناتو ځای.

که تاسو د حیواناتو مینه‌وال نه یاست، نو ښایي د حیواناتو د وروستي راتلونکي په اړه یو بشپړ فصل اړین ونه ګڼئ. خو زموږ د هغو کسانو لپاره چې خپل کوم ګران پالل شوی حیوان یې له لاسه ورکړی وي، دا موضوع ډېره مهمه ده. او که تاسو له پیشوګانو یا سپیو سره هم ځانګړې مینه ونه لرئ، بیا هم د هغوی راتلونکی له تاسو سره تړاو لري، ځکه چې زموږ راتلونکی هم د هغوی له راتلونکي سره اړیکه لري. د ځمکې د مخلوقاتو لپاره د خدای ټاکل شوی راتلونکی په ښه توګه درک کول موږ سره مرسته کوي چې پوه شو زموږ لپاره هم په راتلونکي کې څه ساتل شوي دي.

په پیدا شوې نړۍ کې د حیواناتو ځای

راځئ لومړی په پیدا شوې نړۍ کې د حیواناتو ځای ته پام وکړو.

له انسانانو وروسته، حیوانات د ځمکې دوهم تر ټولو مهم اوسېدونکي دي. قادر مطلق خدای هغوی زموږ د ګټې لپاره پیدا کړي دي. د ډېرو نورو موخو ترڅنګ، هغوی موږ ته ملګرتیا او همراهي هم راکوي. انجیل د حیواناتو د پیدا کولو یادونه د انسان د اړیکې او ملګرتیا د اړتیا په تړاو کوي.

«بیا څښتن خدای وویل: ''د انسان یوازې اوسېدل ښه نه دي؛ زه به د هغه لپاره داسې یو مرستیال جوړ کړم چې د هغه لپاره مناسب وي.'' بیا څښتن خدای د ځمکې څخه هر ډول وحشي حیوانات او د آسمان ټول مرغان پیدا کړل او آدم ته یې راوستل، ترڅو وګوري چې هغه به ورته څه نومونه ورکوي. آدم چې هر ژوندي موجود ته کوم نوم ورکړ، هماغه یې نوم

شو. په دې توګه آدم ټولو کورنیو حیواناتو، د آسمان مرغانو او ټولو وحشي حیواناتو ته نومونه ورکړل. خو د آدم لپاره داسې مناسب مرستیال پیدا نه شو» (د پیدایښت کتاب دوهم باب له ۱۸ څخه تر ۲۰ آیتونو پورې).

که څه هم دغو مخلوقاتو تر یوې اندازې پورې د آدم د ملګرتیا اړتیا پوره کړه، خو څښتن د هغه لپاره له دې څخه ډېره غوره طرحه لرله. د خدای موخه دا وه چې د آدم لپاره داسې یو مرستیال جوړ کړي چې د هغه په څېر او د هغه لپاره مناسب وي. په اصلي عبراني ژبه کې د دې آیت معنا همدا ده. آدم دا ډول اړیکه په حوا کې وموندله، هغه ښځه چې خدای د آدم له پښتۍ څخه د یوې اخیستلو په وسیله جوړه کړه.

که څه هم حیوانات د ملګرتیا لپاره وروستی او بشپړ ځواب نه وو، خو له هماغه وخته چې خدای خپل پیدا کړي مخلوقات آدم ته راوستل او هغه ته یې د هغوی د نومولو دنده ورکړه، د انسانانو او حیواناتو ترمنځ یوه ځانګړې اړیکه رامنځته شوه. د یو چا لپاره نوم ټاکل او هغه ته نوم ورکول د اړیکې د رامنځته کېدو نښه ده. وروسته څښتن خدای آدم ته دا واک هم ورکړ چې حوا ته نوم ورکړي (د پیدایښت کتاب درېیم باب ۲۰ آیت).

خدای د حیواناتو پاملرنه کوي او له هغوی څخه خوښي اخلي

څښتن عیسیٰ ښوونه وکړه چې که څه هم د انسان ارزښت د حیواناتو له ارزښت څخه لوړ دی، خو بیا هم حیوانات د خدای لپاره مهم دي. کله چې عیسیٰ خپلو پیروانو ته د ژوند د اړتیاوو په اړه د اندېښنې نه کولو تعلیم ورکاوه، نو هغه د خپل آسماني پلار له خوا د مرغانو او ګلونو د پاملرنې بېلګه وړاندې کړه.

«د آسمان مرغانو ته وګورئ. هغوی نه تخمونه کري، نه یې رېبي، او نه یې په ګودامونو کې راټولوي؛ خو بیا هم ستاسو آسماني پلار هغوی ته خواړه ورکوي. ایا تاسو له هغوی څخه ډېر ارزښتمن نه یاست؟» (د متی انجیل شپږم باب ۲۶ آیت).

د انجیل ډېر آیتونه موږ ته دا ډاډ راکوي چې څښتن د ځمکې د ټولو مخلوقاتو پاملرنه کوي.

«څښتن پر ټولو مهربان دی، او د هغه نرمه رحم د هغه پر ټولې پیدا شوې نړۍ باندې دی» (د زبورونو کتاب یو سل او پنځه څلوېښتم باب ۹ آیت).

«ټول مخلوقات په هیله ستا په لور ګوري، او ته یې په مناسب وخت کې خواړه ورکوې. ته خپل لاس پرانیزې او د هر ژوندي موجود هیله مړوې» (د زبورونو کتاب یو سل او پنځه څلوېښتم باب له ۱۵ څخه تر ۱۶ آیتونو پورې).

«اې څښتنه، ته د انسان او حیوان دواړو ساتنه کوې» (د زبورونو کتاب شپږ دېرشم باب ۶ آیت).

قادر مطلق خدای یوازې د حیواناتو پاملرنه نه کوي، بلکې له هغوی څخه خوښي هم اخلي. انجیل وایي: «هغه په خپلو ټولو پیدا کړو کارونو خوشحاله کېږي» (د زبورونو کتاب یو سل او څلورم باب ۳۱ آیت).

دا په یاد ولرئ چې د ځمکې ډېرې مخلوقات یوازې خدایویني—هغه مخلوقات چې په ګڼو ځنګلونو، ژورو وحشي ځنګلونو او د سمندر په نهپایېدونکو ژورو کې ژوند کوي.

انجیل نور دا هم څرګندوي چې څښتن خپلو پیدا کړو مخلوقاتو ته دا وړتیا ورکړې ده چې له خپل چاپېریال څخه خوند واخلي، او هغه پخپله د هغوی په لوبېدو خوښېږي.

«هلته سمندر دی، ستر او پراخ، چې په کې بېشمېره واړه او لوی ژوندي موجودات دي. هلته بېړۍ ګرځي، او هلته لیویاتان هم شته چې تا د دې لپاره پیدا کړی چې په کې لوبې وکړي» (د زبورونو کتاب یو سل او څلورم باب له ۲۵ څخه تر ۲۶ آیتونو پورې).

• دلته هغه کلمه چې «لوبې کول» ژباړل شوې ده، په خپله اصلي معنا کې «په خوښۍ خندل» او په پراخه معنا کې «لوبې کول» هم رانغاړي. خدای دا مخلوقات یوازې د دې لپاره نه دي پیدا کړي چې شتون ولري، بلکې د دې لپاره یې هم پیدا کړي چې په لوبو سره خوښي واخلي. دا یوازې د ژوندي پاتې کېدو خبره نه ده، بلکې د ژوند د بډاینې او خوښۍ ثبوت هم دی.

• د یروشلیم انجیل دا آیت داسې ژباړي: «لیویاتان، چې تا د خپلې خوښۍ لپاره پیدا کړی دی» (د زبورونو کتاب یو سل او څلورم باب ۲۶ آیت).

له دې څخه څرګندېږي چې پخپله څښتن په هغو حیواناتو کې خوښي اخلي چې هغه پیدا کړي دي.

انسانان او حیوانات له یو بل سره تړلي دي

پیدا شوې نړۍ په خپل اوسني حالت کې هغه شان نه ده لکه څنګه چې خدای په اصل کې جوړه کړې وه. هغه نه زمریان د دې لپاره پیدا کړي وو چې مېږې وخوري، نه یې بازان د دې لپاره پیدا کړي وو چې کوترې ښکار کړي، او نه یې تمساحان د دې لپاره پیدا کړي وو چې انسانان تېر کړي. همدارنګه هغه ونې او ګلان هم د دې لپاره نه وو پیدا کړي چې په ناروغۍ اخته شي، وچ شي او مړه شي. څښتن هېڅ انسان او هېڅ مخلوق د دې لپاره نه و پیدا کړی چې له منځه ولاړ شي.

مادي نړۍ د آدم د ګناه له امله د مرګ تر واک لاندې شوه. آدم د انسانانو د مشر او د ځمکې د لومړي سرپرست په توګه، د خپلو کړنو له امله نه یوازې پر ټول انساني نسل چې په هغه کې نغښتی و، مستقیم اغېز وکړ، بلکې پر هغه کور، یعنې ځمکې، یې هم اغېز وکړ چې خدای زموږ لپاره جوړه کړې وه.

«کله چې آدم ګناه وکړه، نو ګناه په ټول انسانیت کې داخله شوه. د هغه د ګناه له امله مرګ په ټوله نړۍ کې خپور شو، او له هغه وخت راهیسې هر څه زړېدل او مړه کېدل پیل کړل» (د رومیانو کتاب پنځم باب ۱۲ آیت).

د آدم د نافرمانۍ له امله ښځه او سړی، حیوانات او مرغان، بوټي او پخپله ځمکه هم د مرګ تر اغېز لاندې راغلل. د دې حالت لپاره د خدای له خوا ورکړل شوی حل د عیسیٰ مسیح په وسیله ژغورنه ده. د صلیب کار دومره ستر او کافي دی چې نه یوازې انسانان، بلکې ځمکه او پر هغې اوسېدونکي ټول مخلوقات هم له ګناه او د هغې له ټولو پایلو څخه ژغورلای شي.

«هغه [عیسیٰ] له پیل څخه تر ټولو لوړ دی، او د بیا راژوندي کېدو د بریالۍ لارې مشر په توګه په پای کې هم تر ټولو لوړ دی. له پیل څخه تر پای پورې هغه پر ټولو لوی او تر ټولو لوړ دی. هغه دومره ستر او پراخ دی چې د خدای بشپړ کمال په هغه کې خپل مناسب ځای مومي. نه یوازې دا، بلکې د هغه په وسیله به په کایناتو کې هره ماته او ګډه وډه شوې برخه—که هغه انسانان وي او که نور مخلوقات، حیوانات وي او که اټومونه—بېرته سمه او ورغول شي او په بشپړه همغږۍ کې سره یو ځای کړل شي. دا ټول د هغه د هغې وینې له امله ممکن شول چې پر صلیب توی شوې ده» (د کولسیانو کتاب لومړي باب له ۱۸ څخه تر ۲۰ آیتونو پورې).

زه په هېڅ ډول دا نه وایم چې حیوانات د انسانانو په څېر دي. هغوی یو شان نه دي. انسانان د خدای په صورت کې پیدا شوي دي؛ حیوانات داسې نه دي. انسانان د خپلو ګناهونو له امله ژغورونکي ته اړتیا لري؛ حیوانات ګناه نه کوي. خو بیا هم، په یوه معنا کې ویل کېدای شي چې عیسیٰ د ځمکې د مخلوقاتو لپاره هم په غیرمستقیم ډول خپل ژوند ورکړ، ځکه چې د هغه قرباني د هر هغه څه لپاره د ژغورنې او بېرته رغونې زمینه برابروي چې ګناه ویجاړ او خراب کړي دي.

څښتن خدای به د هغه کور هېڅ برخه چې د خپل ځان او خپلې کورنۍ لپاره یې جوړه کړې ده، د مرګ تر واک لاندې پرېنږدي—او په دې کې حیوانات هم شامل دي. د ځمکې ټول مخلوقات د هغه دي.

«ځکه چې د ځنګل ټول حیوانات زما دي، او په غرونو کې زرګونه حیوانات هم زما دي. زه د غرونو ټول مرغان پېژنم، او د دښتو ټول وحشي حیوانات زما دي او زما د سترګو په وړاندې دي» (د زبورونو کتاب پنځوسم باب له ۱۰ څخه تر ۱۱ آیتونو پورې).

د پیدا شوې نړۍ له پیل راهیسې حیوانات پر دې ځمکه موجود دي. هغوی د هغه کور یوه مهمه برخه ده چې څښتن خدای د خپلې کورنۍ لپاره جوړ کړی دی. نو کله چې زموږ کور نوی شي او په بشپړه توګه بېرته ورغول شي، هغوی به ترې لرې نه وي. پر نوې ځمکه به خامخا حیوانات وي.

د زاړه عهد پېغمبرانو لیکلي دي چې کله ژغورونکی پر ځمکه خپله ابدي پاچاهي ټینګه کړي او د ګناه او مرګ لعنت لرې کړي، نو حیوانات به نه یو بل ته زیان رسوي او نه به انسانانو ته. د خدای په پیدا شوې نړۍ کې هغه همغږي چې د ګناه له داخلېدو مخکې موجوده وه، بېرته به ورغول شي. ټوله پیدا شوې نړۍ به په پای کې هماغسې شي لکه څنګه چې څښتن له پیل څخه د هغې لپاره غوښتې وه (شپږم یادښت وګورئ).

«زما قوم به بیا د نورو قومونو ښکار نه وي، او وحشي حیوانات به بیا هېڅکله هغوی ته زیان ونه رسوي» (د حزقیال کتاب څلور دېرشم باب ۲۸ آیت).

«په هغه ورځ به لېوه له مېږې سره اوسېږي، او پړانګ به د وزې له بچي سره په امن کې څملي. خوسکی، ځوان زمری او روزل شوی حیوان به یو ځای وي، او یو کوچنی ماشوم به یې رهبري کوي. غوا او خرس به یو ځای څرېږي، د هغوی بچي به یو ځای څملي، او زمری به د غویي په څېر واښه خوري... زما پر ټول سپېڅلي غره کې به نه څوک زیان رسوي او نه به څوک ویجاړوي» (د اشعیا کتاب یوولسم باب له ۶ څخه تر ۹ آیتونو پورې).

حیوانات به بیا ژوندي شي

ستر رسول پولس لیکلي دي چې ټوله پیدا شوې نړۍ په ډېرې هیلې سره د فساد او مرګ له غلامۍ څخه د خلاصون په تمه ده. هغه دا هم څرګنده کړې چې کله څښتن خپل زامن او لوڼې له مړو څخه راژوندی کړي، نو خپله ټوله مادي پیدا شوې نړۍ به هم له دې حالت څخه آزاده کړي.

«ټوله پیدا شوې نړۍ په ډېره هیله او صبر سره هغې ورځې ته انتظار کوي چې خدای به خپل اولاد په جلال کې څرګند کړي. ځکه په هماغه ورځ به اغزي او خارونه، ګناه، مرګ او ویجاړتیا... ټول پای ته ورسېږي، او زموږ شاوخوا ټوله پیدا شوې نړۍ به هم په هغه جلاللرونکې آزادۍ کې برخه واخلي چې د خدای اولاد به ترې خوند اخلي. موږ پوهېږو چې تر نن ورځې پورې ټوله پیدا شوې نړۍ—حتی حیوانات او بوټي هم—درد زغمي او د هغې سترې ورځې په تمه ده» (د رومیانو کتاب اتم باب له ۱۹ څخه تر ۲۲ آیتونو پورې).

«او نه یوازې پیدا شوې نړۍ، بلکې موږ هم، چې سپېڅلی روح مو د راتلونکي جلال د لومړۍ مېوې په توګه ترلاسه کړی دی، په خپل دننه کې په ژړا سره هغې ورځې ته انتظار کوو چې خدای به موږ ته د خپلو اولادونو د کېدو بشپړ حق راکړي، یعنې هغه نوي بدنونه چې هغه زموږ لپاره ژمنه کړې دي—داسې بدنونه چې بیا به هېڅکله ناروغ نه شي او هېڅکله به مړه نه شي» (د رومیانو کتاب اتم باب ۲۳ آیت).

د دې آیت معنا داسې اشاره کوي چې کوم څه به له انسان سره کېږي، هماغه به له حیواناتو سره هم وشي. کله چې موږ له فساد څخه آزاد شو، هغوی به هم ترې آزاد شي. څښتن به

یوازې زموږ بدنونه له قبر څخه ژوندي نه کړي، بلکې خپله اصلي حیواني پیدا شوې نړۍ به هم له مرګه وژغوري او هغوی ته به هم نوی ژوند ورکړي.

که دا خبره تاسو ته د باور کولو لپاره ډېره حیرانوونکې ښکاري، نو د هماغه زبور یوې بلې برخې ته پام وکړئ چې په دې فصل کې مخکې نقل شوی و.

«هلته سمندر دی، ستر او پراخ، چې په کې بې‌شمېره واړه او لوی ژوندي موجودات دي. هلته بېړۍ ګرځي، او هلته لیویاتان هم شته چې تا د دې لپاره پیدا کړی چې په کې لوبې وکړي. دا ټول په مناسب وخت کې د خپلو خوړو لپاره ستا په لور په هیله ګوري. کله چې ته هغوی ته خواړه ورکوې، هغوی یې راټولوي؛ کله چې ته خپل لاس پرانیزې، هغوی له ښو شیانو څخه مړېږي» (د زبورونو کتاب یو سل او څلورم باب له ۲۵ څخه تر ۲۸ آیتونو پورې).

«کله چې ته خپل مخ پټ کړې، هغوی وارخطا کېږي؛ کله چې ته د هغوی روح واخلې، هغوی مري او بېرته خاورې ته ګرځي. کله چې ته خپل روح ولېږې، هغوی بیا پیدا کېږي، او ته د ځمکې بڼه نوې کوې» (د زبورونو کتاب یو سل او څلورم باب له ۲۹ څخه تر ۳۰ آیتونو پورې).

پام وکړئ چې دلته د دغو مخلوقاتو مرګ په څه ډول بیان شوی دی. کله چې حیوانات مري، د هغوی بدنونه هم زموږ په څېر خاورې ته ګرځي. خو د انجیل له مخې، کله چې خدای خپل روح ولېږي، هغوی بیا پیدا کېږي او د ځمکې بڼه نوې کېږي. دلته د «نوې کولو» معنا د داسې شي جوړول نه دي چې مخکې هېڅکله موجود نه وي، بلکې معنا یې «بېرته رغول»، «بیا جوړول» یا «بیا رغول» ده.

په دې کتاب کې مخکې موږ لیدلي دي چې کله قادر مطلق خدای پر ځمکه خپله ښکاره پاچاهي ټینګه کړي، نو دا ځمکه به نوې شي او په بشپړه توګه به بېرته ورغول شي. دې نړۍ ته د عیسیٰ مسیح بیا راتګ به د هغې زماني نښه وي چې «د ټولو شیانو وروستۍ بېرته رغونه» به ترسره شي (د رسولانو د اعمالو کتاب درېیم باب ۲۱ آیت).

خدای به داسې ځمکه نه جوړوي چې مخکې هېڅکله موجوده نه وي. هغه به همدا ځمکه نوې کړي. او د دې سترې بېرته رغونې د یوې برخې په توګه به حیواناتو ته هم بیا ژوند ورکړي.

ښېښتن به نوي حیوانات نه پیدا کوي. بلکې هماغه مخلوقات چې هغه مخکې پیدا کړي دي، د فساد او مرګ له غلامۍ څخه به یې وژغوري او نوي به یې کړي. هغوی ته به بیا پر ځمکه ژوند ورکړي، او دا به پر مرګ د هغه د بشپړې بریا یوه حیرانوونکې او له جلاله ډکه ننداره وي. حتی هغه ډولونه چې نن له منځه تللي دي، یوازې د یوې مودې لپاره زموږ له سترګو پټ شوي دي؛ هغوی د تل لپاره له منځه نه دي تللي.

لا هم په آسمان کې حیوانات شته!

موږ پوهېږو چې په اوسني نالیدلي آسمان کې حیوانات شته، ځکه رسول یوحنا هغوی لیدلي وو. کله چې هغه په هغې نالیدلې نړۍ کې و، نو د ګډې عبادت یوه ډېره جلالړونکې صحنه یې ولیده، او په هغه آسماني ستاینه او عبادت کې حیوانات هم شامل وو.

یوحنا لیکي: «بیا ما په آسمان، پر ځمکه، د ځمکې لاندې او په سمندر کې هر مخلوق، او ټول هغه څه چې په هغوی کې دي، واورېدل چې ویل یې: ''هغه چا ته چې پر تخت ناست دی او مېږې ته دې د تل لپاره ستاینه، درناوی، جلال او ځواک وي''» (د مکاشفې کتاب پنځم باب ۱۳ آیت).

• دلته هغه کلمه چې «مخلوق» ژباړل شوې ده، معنا یې «پیدا شوې هستي» ده. د نوي عهد په نورو ځایونو کې هم همدا کلمه د انسانانو او حیواناتو دواړو لپاره کارول شوې ده (د کورنتیانو دوهم کتاب پنځم باب ۱۷ آیت؛ د تیموتاوس لومړی کتاب څلورم باب ۴ آیت؛ د یعقوب کتاب لومړی باب ۱۸ آیت).

• د مکاشفې په کتاب کې یوازې په یوه بل ځای کې، چېرې چې یوحنا خپل آسماني لید بیانوي، همدا کلمه په څرګنده توګه د «حیواناتو» په معنا کارول شوې ده (د مکاشفې کتاب اتم باب ۹ آیت).

کله چې یوحنا وروسته د هغې صحنې بیان ته دوام ورکوي، له متن څخه څرګندېږي چې هلته انسانانو او حیواناتو دواړو د خدای ستاینه کوله.

«بیا هغو څلورو ژوندیو موجوداتو وویل: ''آمین!'' او څلورویشتو مشرانو پرېوتل او عبادت یې وکړ» (د مکاشفې کتاب پنځم باب ۱۴ آیت).

یوحنا د مکاشفې په کتاب کې د دغو څلورویشتو مشرانو او څلورو ژوندیو موجوداتو یادونه اووه ځله کړې ده. هغه لیکلي چې دا موجودات د خدای د تخت شاوخوا اوسېږي او په دوامداره توګه د هغه عبادت کوي. د هغوی بیان داسې دی:

«د تخت په منځ کې او د هغه شاوخوا څلور ژوندي موجودات وو. هغوی له مخې او شا، په هره خوا له سترګو څخه ډک وو. لومړی ژوندی موجود د زمري په څېر و، دوهم د غويي په څېر، د دریم مخ د انسان په څېر و، او څلورم د الوتونکي عقاب په څېر و. په دغو څلورو ژوندیو موجوداتو کې هر یوه شپږ وزرونه لرل، او دننه او بهر، په هره خوا له سترګو څخه ډک وو. هغوی شپه او ورځ بې له دربدو دا ویل: ''سپېڅلی، سپېڅلی، سپېڅلی دی ښښتن خدای قادر مطلق، هغه چې و، چې دی او چې راتلونکی دی''» (د مکاشفې کتاب څلورم باب له ۶ څخه تر ۸ آیتونو پورې).

په دغو آیتونو کې هغه کلمه چې «ژوندي موجود» ژباړل شوې ده، معنا یې «ژوندی موجود» ده، او په انګلیسي کې یې ورته معنا «حیوان» یا «ژوندی مخلوق» هم ده. د سپېڅلي کتاب په نورو آیتونو کې همدا کلمه په څرګنده توګه د «حیواناتو» په معنا کارول شوې ده (د عبرانیانو کتاب دیارلسم باب ۱۱ آیت؛ د پطروس دوهم کتاب دوهم باب ۱۲ آیت؛ د یهودا کتاب لومړی باب ۱۰ آیت).

• یوحنا لیکلي چې دا ژوندي موجودات په ترتیب سره د زمري، غویي، انسان او عقاب په څېر ښکارېدل. انجیل موږ ته په څرګنده توګه نه وایي چې هغوی په حقیقت کې څوک دي، خو دومره روښانه ده چې هغوی له څلورویشتو مشرانو او فرښتو څخه جلا دي (د مکاشفې کتاب پنځم باب ۱۱ آیت).

• هر څوک چې هغوی وي، دا څرګنده ده چې دا موجودات هوښیار دي، په څرګندو خبرو خبرې کوي، انسانان نه دي او فرښتې هم نه دي. هغوی په آسمان کې اوسېږي او په دوامداره توګه د خدای ستاینه کوي. کېدای شي هغوی د ځمکې د حیواناتو مثالي بڼې یا اصلي نمونې وي، ځکه په هغوی کې له هغو حیواناتو سره یو څه ورته والی لیدل کېږي چې یوحنا ورسره اشنا وو.

یوحنا په آسمان کې نور حیوانات هم ولیدل. هغه لیکلي چې ده «د آسمان په منځ کې یو یوازېنی عقاب ولید چې الوت، او هغه یې په لوړ غږ چیغه کوونکي واورېد» (د مکاشفې کتاب اتم باب ۱۳ آیت).

هغه دا هم ولیدل چې څښتن عیسیٰ او د هغه آسماني لښکرې پر آسونو سپرې شوې له آسمانه راوتلې.

«بیا ما آسمان پرانیستی ولید، او وګورئ، یو سپین آس و. پر هغه سپور کس "وفادار او رښتینی" بلل کېږي... او د آسمان لښکرې پر سپینو آسونو سپرې شوې، د هغه پسې روانې وې» (د مکاشفې کتاب نولسم باب له ۱۱ څخه تر ۱۴ آیتونو پورې).

او دا هم په یاد ولرئ چې د اسرائیلو ستر پېغمبر الیشع هم په نالیدلې نړۍ کې آسونه لیدلي وو (د پاچاهانو دوهم کتاب شپږم باب ۱۷ آیت).

زما د پالل شوو حیواناتو سره به څه کېږي؟

زه په بشپړه توګه باور لرم چې ستاسو له دلې ځینې خلک به داسې فکر کوي: «زه دې ته چندان پام نه کوم چې په آسمان کې به کوم عقاب یا سپین آس وي. زه خو یوازې دا پوهېدل غواړم چې زما له ګرانو پالل شوو حیواناتو سره به څه کېږي؟ ایا زه به هغوی بیا ووینم؟ او

که هو، ایا زه به د مړو تر بیا راژوندي کېدو پورې انتظار کوم؟ ایا زما سپی یا پیشو اوس په آسمان کې ده؟»

کله چې موږ د انسانانو، حیواناتو او خدای په اړه د انجیل ټولې ښوونې په پام کې ونیسو، نو موږ داسې ټینګ بنسټ لرو چې باور وکړو زموږ ګران وبښتهلرونکي او وزر لرونکي ملګري په حقیقت کې په نالیدلي آسمان کې زموږ په تمه دي. لاندې خبرو ته پام وکړئ.

لومړی: حیوانات هم «روح» لري

ځینې خلک له دې نظر سره مخالفت کوي چې پالل شوي حیوانات آسمان ته ځي. هغوی وایي چې حیوانات روح یا نفس نه لري، نو کله چې مړه شي، وجود یې د تل لپاره پای ته رسېږي. خو دا نظر د خدای د کلام له ښوونې سره مخالف دی.

د پیدایښت په کتاب کې چې د پیدا شوې نړۍ بیان شوی دی، د انسانانو او حیواناتو لپاره د ورته ډول ژبه کارول شوې ده. له دې څخه څرګندېږي چې لکه څنګه چې د انسان په وجود کې یوه غیرمادي او نالیدلې برخه شته، همداسې د دې نړۍ په مخلوقاتو کې هم شته.

کله چې قادر مطلق خدای آدم پیدا کړ، لومړی یې د ځمکې له خاورې څخه د هغه مادي بدن جوړ کړ. خو تر هغه وخته په آدم کې ژوند نه و، تر هغه چې ښتن «د هغه په پوزې کې د ژوند ساه پو کړه، او انسان ژوندی موجود شو» (د پیدایښت کتاب دوهم باب ۷ آیت).

په اصلي عبراني ژبه کې د «د ژوند ساه» لپاره د «خای» کلمه کارول شوې ده. او د «ژوندي موجود» یا «ژوندي نفس» لپاره د «نېفېش» کلمه کارول شوې ده، چې د انسان هغه غیرمادي، نالیدلي او داخلي وجود ته اشاره کوي.

د پیدایښت په کتاب کې همدا دواړه عبراني کلمې د حیواناتو لپاره هم کارول شوې دي. نو د سپېڅلي کتاب لومړني لوستونکي به په طبیعي ډول دا درک کول چې د حیواناتو په وجود کې هم یوه غیرمادي برخه شته.

«بیا خدای وویل: ''اوبه دې له ژوندیو موجوداتو [نېفېش] څخه ډکې شي''... نو خدای د سمندر لوی ژوي او هر ډول ژوندي [نېفېش] او خوځېدونکي موجودات پیدا کړل چې اوبه پرې ډکې شوې» (د پیدایښت کتاب لومړي باب له ۲۰ څخه تر ۲۱ آیتونو پورې).

«بیا خدای وویل: ''ځمکه دې د خپلو ډولونو له مخې ژوندي موجودات [نېفېش] راوباسي— کورني حیوانات، پر ځمکه خځېدونکي موجودات او وحشي حیوانات''» (د پیدایښت کتاب لومړی باب ۲۴ آیت).

«او خدای وویل: ''د ځمکې ټولو حیواناتو، د آسمان ټولو مرغانو او پر ځمکه خځېدونکو ټولو موجوداتو ته، چې د ژوند ساه [خای] لري، زه ټول شنه بوټي د خوړو لپاره ورکوم''» (د پیداینت کتاب لومړی باب ۳۰ آیت).

د مسیح له زیږېدو څخه د دریېمې او دویمې پیړۍ ترمنځ، زاړه عهد په یوناني ژبه وژباړل شو. هغو پوهانو چې دا لومړۍ ژباړه یې له عبراني څخه یوناني ته وکړه، د «نېفېش» لپاره یې د «سایکه» یوناني کلمه وکاروله. د «سایکه» معنا د ژوند اصلي سرچینه یا هغه غیرمادي وجود دی چې له مرګ وروسته هم پاتې کیږي.

کله چې دغو پوهانو پورته آیتونه وژباړل، نو د حیواناتو لپاره یې د داسې کلمې په کارولو کې هېڅ ستونزه ونه لیدله چې هماغه معنا ولري چې موږ یې نن په عمومي ډول «روح» یا «نفس» بولو. که موږ د کلیسا تاریخ وڅېړو، نو پوهېږو چې په حیواناتو کې د یوې غیرمادي برخې د شتون باور د مسیحیت له لومړیو ورځو څخه تر اوولسمې پیړۍ او د روښانتیا تر زمانې پورې موجود پاتې شوی و (اتم یادښت وګورئ).

هر هغه څوک چې له کوم پالل شوي حیوان—لکه سپي یا پیشو—سره یې نږدې ژوند کړی وي، پوهیږي چې هغوی یوازې داسې موجودات نه دي چې له هېڅ شعور یا داخلي وجود پرته یوازې د طبیعي غریزو له مخې عمل کوي. حیوانات د شخصیت، هوښیارۍ او احساساتو په څېر غیرمادي ځانګړتیاوې هم څرګندوي.

موږ ډېر ځله په خبرونو کې داسې پېښې اورو چې پالل شوي حیوانات د خپلو انساني ملګرو د ژوند د ژغورلو لپاره خپل ژوند له خطر سره مخ کوي. انجیل هم د داسې یوې پېښې بیان کوي. یوې خره هغه مهال چې خپل خاوند یې له حتمي هلاکت څخه ژغوره، زړورتیا، رحم او وفاداري څرګنده کړه. په هغه پېښه کې خدای د هغې حیوان خوله پرانیسته، او هغې خپل فکرونه او احساسات په څرګنده توګه بیان کړل. په دې بیان کې داسې هېڅ څه نشته چې دا اشاره وکړي چې باید دا پېښه په لفظي ډول رښتینې ونه ګڼل شي (د شمېر کتاب دوه ویشتم باب له ۲۱ څخه تر ۳۵ آیتونو پورې).

ایا حیوانات له مرګ وروسته د تل لپاره له منځه ځي؟

ځیني خلک هڅه کوي چې د جامعه په کتاب کې د یوې برخې ناسم تعبیر وکړي او دا ثابته کړي چې حیوانات له مړینې وروسته د تل لپاره له منځه ځي. خو دا د هغه کتاب سمه معنا نه ده.

د جامعه کتاب د داسې یوه انسان د لټون بیان دی چې د ژوند معنا او رضایت لټوي، او په عین وخت کې په ژوند کې د لیدل کېدونکو بېعدالتۍ او نابرابریو له امله هم غمجن دی. په پای کې لیکوال دې پایلې ته رسیږي چې له خدای پرته ژوند بېمعنا دی. هغه د حیواناتو

يادونه د دې فکر د څرګندولو لپاره کوي چې ظاهراً داسې ښکاري چې انسان د حيوان په پرتله کومه ځانګړې ګټه نه لري، ځکه په پای کې انسان او حيوان دواړه له مرګ سره مخ کېږي.

«ځکه پر انسانانو چې څه پېښېږي، هماغه پر حيواناتو هم پېښېږي. لکه څنګه چې يو مري، همداسې بل هم مري. په ټولو کې يوه ساه او يو روح دی؛ نو انسان پر حيوان هېڅ برتري نه لري، ځکه هر څه بېمعنا دي. ټول يو ځای ته ځي. ټول له خاورې جوړ شوي او ټول بېرته خاورې ته ګرځي» (د جامعه کتاب درېيم باب له ۱۹ څخه تر ۲۰ آيتونو پورې).

«څوک پوهېږي چې د انسان روح پورته ځي او د حيوان روح لاندې ځمکې ته ځي؟» (د جامعه کتاب درېيم باب ۲۱ آيت).

کله چې ليکوال دا خبرې وليکلې، د هغه موخه دا نه وه چې د حيواناتو د ابدي راتلونکي يا د هغه د نشتوالي په اړه کومه الهي عقيدوي ښوونه وړاندې کړي. د هغه اصلي پيغام دا و چې هېڅوک له مرګه نه شي ژغورل کېدای.

په حقيقت کې، دا برخه د دې نظر ملاتړ کوي چې حيوانات يوازې مادي بدنونه نه دي. پام وکړئ چې ليکوال د انسانانو او حيواناتو دواړو لپاره د «روح» کلمه کارولې ده. په دې توګه هغه مني چې په دواړو کې يوه غيرمادي برخه شته، چې موږ يې په عمومي ډول «نفس» يا «روح» بولو.

لکه څنګه چې مخکې هم ويلي دي، حيوانات د خدای په صورت کې نه دي پيدا شوي او د انسانانو په څېر نه دي. خو بيا هم دا څرګنده ده چې د هغوی په وجود کې هم يوه غيرمادي، غيرانساني برخه شته.

دوهم: دا د دوام يوه برخه ده

زموږ په راتلونکي کې به دوام موجود وي—هماغه شخصي پېژندنه، هماغه ځمکه، هماغه کلتورونه او هماغه تمدنونه. همدا اصل د دې خبرې لپاره هم يو پياوړی بنسټ وړاندې کوي چې د حيواناتو وجود به هم دوام ومومي.

هماغه حيوانات چې يو وخت پر ځمکه اوسېدل، اوس په آسمان کې دي، او يوه ورځ به پر نوې ځمکه بيا ژوندي شي.

دا په ياد ولرئ چې قادر مطلق خدای ټوله پيدا شوې نړۍ د خپل جلال لپاره پيدا کړې ده. لکه زموږ په څېر، د حيواناتو موخه هم د څښتن ستاينه او د هغه درناوی کول دي. دا منطقي نه ښکاري چې د هغوی ټوله د پيدا کېدو موخه يوازې د دې فاسدې شوې نړۍ په څو کلونو

پورې محدوده وي. په راتلونکي ژوند کې به موږ ټول—انسانان او حيوانات دواړه—د خپلې ټاکل شوې موخې بشپړوالی ترلاسه کړو.

«وحشي حيوانات او ټول کورني حيوانات، ټول خځېدونکي موجودات او ټول الوتونکي مرغان؛ د ځمکې پاچاهان او ټول قومونه، واکمنان او د ځمکې ټول قاضيان؛ ځوانان او پېغلې، بوډاګان او ماشومان—ټول دې د څښتن نوم وستايي، ځکه يوازې د هغه نوم ستر دی؛ د هغه جلال له ځمکې او آسمان څخه هم لوړ دی» (د زبورونو کتاب يو سل او اته څلوېښتم باب له ۱۰ څخه تر ۱۳ آيتونو پورې).

«هر هغه موجود چې ساه اخلي، هغه دې د څښتن ستاينه وکړي» (د زبورونو کتاب يو سل او پنځوسم باب ۶ آيت).

درېيم: خدای يو نېک خدای دی

زموږ ژغورونکي عيسیٰ ښوونه وکړه چې خدای د خپل قوم لپاره پلار دی، او هغه د ځمکې له تر ټولو غوره پلار څخه هم ډېر نېک دی (د متی انجيل اووم باب له ۹ څخه تر ۱۱ آيتونو پورې).

نو بيا ولې به هغه خپلو اولادونو ته حيوانات د ملګرو او پالل شوو حيواناتو په توګه ورکوي، که د هغه موخه يوازې دا وي چې موږ د لنډې مودې لپاره د هغوی له ملګرتيا څخه خوند واخلو او بيا يې د تل لپاره له موږ څخه واخلي؟

کله چې موږ د خدای پر ذات او طبيعت فکر کوو، د داسې څه احتمال ډېر کم ښکاري. هېڅ نېک پلار به له خپلو اولادونو سره دومره سخت چلند ونه کړي.

که څه هم په انجيل کې داسې يو واحد آيت نشته چې په مستقيم ډول ووايي چې حيوانات آسمان ته ځي، خو کله چې موږ دا ټول آيتونه يو ځای په پام کې ونيسو، نو څرګندېږي چې زموږ د پالل شوو حيواناتو وجود له مرګ وروسته پای ته نه رسېږي.

لکه څنګه چې زموږ بدنونه خاورې ته ګرځي، همداسې د هغوی بدنونه هم بېرته خاورې ته ګرځي. خو هغوی اوسني آسمان ته داخلیږي، هلته د خپلو مادي بدنونو سره د بیا یوځای کېدو او له موږ سره د بیا لیدلو په تمه وي.

نو موږ کولای شو له دې هیلې سره مخته لاړ شو چې کله زموږ له مړینې وروسته موږ نالیدلي آسمان ته داخل شو، یا کله چې څښتن عیسیٰ بېرته پر ځمکه راشي—هر یو چې لومړی پېښ شي—نو له خپلو ګرانو پالل شوو حیواني ملګرو سره به بیا یوځای شو.

15

پر ځمکه آسمان

آسمان د خدای د اوسېدو ځای دی، او که څه هم هغه په یوه بل بُعد کې دی، بیا هم د خدای تلنۍ اراده دا وه چې دا استوګنځای له انسانانو سره شریک کړي. د ژغورنې طرحه به هغه وخت خپل بشپړوالی ومومي چې دا دواړه بُعدونه—آسمان او ځمکه—یو شي او د تل لپاره د ښتن او د هغه د ژغورل شوې کورنۍ یو ګډ کور وګرځي. نوې ځمکه به په حقیقت کې همدا وي—پر ځمکه آسمان. راځئ، زه یې درته تشریح کړم.

پر ځمکه آسمان

د راتلونکي وخت په اړه د سمې پوهې تر لاسه کولو لپاره، موږ باید یو ځل بیا هغه وخت ته وګورو چې ګناه لا نړۍ ته نه وه داخله شوې.

د انجیل لومړنۍ پاڼې موږ ته وایي چې د عدن په باغ کې خدای او انسان یو ځای ګرځېدل او خبرې یې کولې. د پیدایښت کتاب په ځانګړې توګه زموږ پام په عدن باغ کې دوو ونو ته رااړوي—د ژوند ونه او د نېکۍ او بدۍ د پوهې ونه.

سپېڅلی کتاب وایي چې ښتن خدای زموږ لومړنیو مور او پلار ته خبرداری ورکړی و چې د نېکۍ او بدۍ د پوهې د ونې مېوه مه خورئ، ځکه په کومه ورځ چې له هغې څخه وخورئ، په هماغه ورځ به خامخا مړه شئ (د پیدایښت کتاب دوهم باب ۱۷ آیت).

خو آدم او حوا د خدای له حکم څخه سرغړونه وکړه، او د هغوی د دې نافرمانۍ له امله ګناه، فساد او د مرګ لعنت پر ټول انسانیت او ټوله ځمکه راغی (نهم یادښت وګورئ).

له دې وروسته په سپېڅلي کتاب کې د نېکۍ او بدۍ د پوهې د ونې بیا هېڅ یادونه نه کېږي.

خو د ژوند د ونې یادونه په سپېڅلي کتاب کې په دوو نورو ځایونو کې شوې ده، او دا دواړه ځایونه څرګندوي چې دا بې‌سارې ونه په نالیدلي آسمان کې ده. ښتن عیسیٰ د «ژوند د هغې

ونې» یادونه کړې ده «چې د خدای په آسماني نړۍ کې ده» (د مکاشفې کتاب دوهم باب ۷ آیت). رسول یوحنا هم لیکلي چې هغه د آسمان په پلازمېنه کې د ژوند ونه ولیده (د مکاشفې کتاب دوه ویشتم باب له ۱ څخه تر ۲ آیتونو پورې).

دا حقیقت چې آدم او حوا دې ونې ته د لاسرسي حق درلود، دې خبرې ته اشاره کوي چې په پیل کې د انسانانو لپاره پر ځمکه نالیدلی بُعد پرانیستی و. په عدن باغ کې آسمان په ښکاره ډول ځرګند و. او که څه هم انسان د مادي نړۍ د اوسېدلو لپاره پیدا شوی و، بیا هم هغه کولای شول چې د خدای په استوګنځای کې له هغه سره په آزادۍ ملګرتیا وکړي او له نالیدلي خدای سره اړیکه ولري.

د آسماني نړۍ له لاسه ورکول

کله چې آدم او حوا ګناه وکړه، د عدن باغ د هغوی لپاره وتړل شو، او هغوی د ژوند ونې ته د لاسرسي له حق څخه بېبرخې شول.

څواکمنې فرښتې چې کروبیم بلل کېږي، د عدن باغ د دروازې د ساتنې لپاره وګومارل شوې. په عدن کې د دغو ځانګړو فرښتو شتون هم د دې خبرې یو بل ثبوت دی چې د ګناه له داخلېدو مخکې د قادر مطلق خدای استوګنځای د انسانانو لپاره پرانیستی و، او د آسمان او ځمکې ترمنځ آزاده ملګرتیا او اړیکه موجوده وه، ځکه همدا کروبیم په نالیدلي آسمان کې د خدای د تخت شاوخوا حاضر وي (د زبورونو کتاب نهه نوي باب ۱ آیت؛ د اشعیا کتاب اووه دېرشم باب ۱۶ آیت).

«په دې توګه څښتن خدای آدم او د هغه ښځه د عدن له باغ څخه وایستل، او آدم یې ولېږه چې هغه ځمکه وکري چې دی ترې جوړ شوی و. کله چې یې هغوی له باغ څخه وایستل، نو د عدن باغ ختیځ لوري ته یې کروبیم وګومارل، او یوه لمبې وهونکې توره یې کېښوده چې هرې خوا ته ګرځېده، ترڅو د ژوند د ونې لار وساتي» (د پیدایښت کتاب درېیم باب له ۲۳ څخه تر ۲۴ آیتونو پورې).

له دې لږ وخت وروسته، د خدای استوګنځای—یعنې آسماني نړۍ یا آخرت—نه یوازې د انسانانو له لاسرسي څخه بهر شو، بلکې د هغوی له سترګو څخه هم نالیدلی شو.

د آسماني نړۍ بېرته رغول

شاوخوا دوه زره کاله مخکې څښتن عیسیٰ مسیح له نالیدلي آسمان څخه د وخت او ځای دې نړۍ ته راغی، ترڅو پر صلیب د ګناه بیه ورکړي او دا حالت حل کړي. زموږ ژغورونکي د ټولو هغو کسانو لپاره چې پر هغه باور کوي، خدای او د هغه استوګنځای ته لاسرسی بېرته ورغولی دی. لکه څنګه چې سپېڅلی کتاب وایي: «مسیح هم د ګناهونو لپاره یو ځل درد

وګاله، عادل د ظالمانو لپاره، ترڅو موږ خدای ته ورسوي» (د پطروس لومړی کتاب درېیم باب ۱۸ آیت).

اوس د مسیح پر باور کولو او د هغه پر مرګ، بښخېدلو او بیا راژوندي کېدو د باور ساتلو له لارې ښځې او نارینه بیا کولای شي په آسماني نړۍ کې د ژوند تجربه وکړي. هر هغه څوک چې عیسیٰ خپل ژغورونکی او څښتن مني، د مرګ پر مهال چې له خپل مادي بدن څخه بېل شي، د خدای نالیدلي استوګنځای ته داخلیږي.

خو د خدای د ژغورنې طرحه یوازې تر دې ځایه محدوده نه ده. قادر مطلق خدای غواړي هر هغه څه بېرته ورغوي چې د ګناه له امله له لاسه تللي وو، چې په دې کې د لیدل کېدونکي او نالیدلي بُعدونو ترمنځ بې له کوم خنډه ملګرتیا او اړیکه هم شامله ده.

خدای هېڅکله دا نه غوښتل چې د دغو دواړو برخو ترمنځ دې کومه بېلتون موجود وي. د هغه طرحه دا وه چې روحاني بُعد د مادي نړۍ له لارې په بشپړه توګه څرګند شي.

د څښتن عیسیٰ د بیا راتګ پر مهال به خدای لیدل کېدونکې او نالیدلې دواړه نړۍ سره یو ځای کړي، او د هغه استوګنځای به یو ځل بیا د ځمکې پر مخ اوسېدونکو انسانانو لپاره پرانیستی وي.

«کله چې وخت بشپړ شي، نو خدای به د خپلې طرحې له مخې په مسیح کې په آسمان او ځمکه کې ټول شیان سره یو ځای کړي» (د افسیانو کتاب لومړی باب ۱۰ آیت).

همدا د ژغورنې د طرحې بشپړوالی دی—د دوو بېلو نړیو یو ځای کېدل، د څښتن عیسیٰ مسیح تر واکمنی لاندې.

بېشکه، له هغه بل بُعد سره د آزادې اړیکې تصور چې زموږ د اوسنۍ نړۍ له لارې به په بشپړه توګه څرګند شي، دا مهال زموږ له پوهې څخه بهر دی. خو د خدای کلام موږ ته د نوې ځمکې په اړه دومره ضرور وایي چې موږ په ډاډ سره پوه شو چې هغه ځای به حیرانوونکی وي، نه عجیب او نه د وېرې پیدا کوونکی.

د انجیل پیل او پای—دواړه دا حقیقت څرګندوي چې خدای له خپل قوم سره پر ځمکه اوسیږي. په پیل کې هغه د عدن په باغ کې له خپل انسان آدم سره و، او په پای کې به هغه پر نوې ځمکه له خپلو ټولو ژغورل شوو زامنو او لونو سره اوسیږي.

په هغه وخت کې به د هغه کور او زموږ کور یو وي—او هغه وخت به د ژغورنې طرحه خپل بشپړوالی تر لاسه کړی وي.

لکه څنګه چې مونږ د خپل راتلونکي په دې څېړنه کې مخته تللي یو، بیا بیا مو د رسول یوحنا او هغې مکاشفې یادونه کړې ده چې هغه ته د خپل آسماني سفر پر مهال ورکړل شوې وه. اوس په دې موضوع کې یوې بلې مهمې خبرې ته پام وکړئ.

یوحنا ولیدل چې نالیدلې نړۍ په دې لیدل کېدونکې نړۍ کې څرګندېږي، کله چې هغه ته وښودل شول چې د آسمان پلازمېنه ځمکې ته راکوزېږي. هغه منظره دومره ښکلې او زړه‌راښکونکې وه چې هغه یې له هغې بې‌سارې ښکلا سره پرتله کړه چې یوه ناوې یې لري، کله چې د خپل مېړه سره د واده لپاره سینګار شوې راځي.

«ما سپېڅلی ښار، یعنې نوی یروشلیم، ولید چې له خدای څخه د آسمان له لارې راکوزېده. هغه د هغې ناوې په څېر چمتو شوی و چې د خپل مېړه لپاره سینګار شوې وي. بیا ما د تخت له خوا یو لوړ غږ واورېد چې ویل یې: ''وګورئ، د خدای استوګنځای له انسانانو سره دی. هغه به له هغوی سره اوسېږي، او هغوی به د هغه قوم وي، او پخپله خدای به له هغوی سره وي''» (د مکاشفې کتاب یوویشتم باب له ۲ څخه تر ۳ آیتونو پورې).

یوحنا ولیدل چې آسمان او ځمکه سره یو کېږي، ترڅو د تل لپاره د ښښتن خدای او د هغه د کورنۍ یو ګډ کور وګرځي.

کله چې ځمکه نوې شي، نو د قادر مطلق خدای استوګنځای به یو ځل بیا د ځمکې پر مخ اوسېدونکو انسانانو لپاره د لاسرسي وړ وي. په هغه وخت کې به آسماني نړۍ په بشپړه توګه بېرته ورغول شي—پر ځمکه آسمان، او په آسمان کې به د خدای او د هغه د قوم ابدي استوګنځای وي.

16

تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دی

موږ ټول د ژوند هغې مرحلې ته رسېږو چې زموږ تېر شوي کلونه له هغو کلونو څخه ډېر شي چې لا زموږ مخې ته پاتې دي. د وخت ساعت په دوامداره توګه مخته روان دی. موږ باید له دې حقیقت سره مخ شو چې زموږ ډېرې هیلې او خوبونه به په دې ژوند کې پوره نه شي، او هغه زیانونه او بېعدالتۍ چې موږ یې تجربه کړې دي، په دې نړۍ کې به هم په بشپړه توګه بېرته سمې نه شي.

د عمر زیاتېدل یوازې زموږ پخوانۍ ځواک او تازهوالی نه راځخه اخلي، بلکې زموږ لپاره پاتې وخت هم محدودوي. خو انجیل موږ ته یو حیرانوونکی انجیل زېری راکوي. دا اوسنی ژوند پر ځمکه زموږ د وجود وروستی فرصت نه دی. نو موږ اړتیا نه لرو چې له دې فشار سره ژوند وکړو چې که زموږ موخې زموږ له مړینې مخکې پوره نه شوې، یا که په دې ژوند کې د بېعدالتۍ په اړه عدالت ترسره نه شو، نو هېڅکله به ترسره نه شي.

زموږ د ژوند تر ټولو غوره ورځې لا زموږ مخې ته دي—لومړی په آسمان کې، او بیا پر نوې ځمکه، چېرې چې آسمان او ځمکه به یو شي.

دا ژوند نیمګړی دی

د آدم او حوا له وخت وروسته په دې نړۍ کې د زېږېدلو د ډېرو خلکو ژوند له زحمت، کړاو، محرومیت او ناهیلۍ څخه ډک پاتې شوی دی. د زمانو په اوږدو کې انسانانو له ناروغۍ، بېوزلۍ او قحطۍ سره مخامخ شوي دي، او همدارنګه یې د طبیعي افتونو او سیاسي ګډوډیو له امله رامنځته شوې ستونزې هم زغملې دي.

په لوېدیځو هېوادونو کې ډېر خلک له دې پلوه نېکمرغه دي چې په نسبتاً سولهییزو، آزادو او سوکاله ټولنو کې ژوند کوي، چېرې چې د عصري ساینس، ټکنالوژۍ او طبابت اسانتیاوې

شته. خو سره له دې چې زموږ ژوند پر دې ځمکه تر هغو ډېرو خلکو چې تر اوسه پر دې ځمکه اوسېدلي دي، ډېر هوسا دی، بيا هم ژوند نن له ستونزو ډک دی.

• موږ په دوامداره توګه د فشار او ناهيلۍ ترمنځ ژوند کوو. زموږ ډېری کسان داسې کارونه کوي چې په حقيقت کې يې خوښ نه وي. او که تاسو دومره نېکمرغه ياست چې د خپلې خوښې کار مو موندلی وي، بيا هم بايد له سختمزاجه مشرانو، ناخوښو همکارانو، نه ختمېدونکو کاغذي کارونو او غيرضروري دولتي مقرراتو سره مخ شئ.

• حتی کله چې د استراحت، تفريح يا خوښۍ لپاره وخت پيدا کړو، هغه هم ډېری وخت له کومې ستونزې سره مخ کېږي. په هماغه اوونۍ کې چې تاسو د سمندر غاړې ته د رخصتۍ لپاره ځئ، هماغه وخت سمندر غاړه له زهري جيليفشونو څخه ډکه شي. ستاسو د اوونۍ پای د کمپ وهلو سفر د نږدې کوټې د شورماشور کوونکو ګاونډيانو له امله خراب شي. د اوړې خوږې رخصتۍ هم د دې فکر له امله خړې شي چې د دوشنبې په ورځ بايد بېرته کار ته ستانه شئ.

• حتی کله چې هر څه ښه روان وي، بيا هم موږ پوهېږو چې هره شېبه د ټيليفون يوه زنګ داسې غمجن خبر راوړلای شي چې زموږ ټول ژوند بدل کړي.

• او د دې نړۍ هېڅ عصري ټکنالوژي موږ نه شي ژغورلای له هغې غميزې څخه چې د کورنيو د ماتېدو، د اړيکو د له منځه تلو يا د کوم ګران کس د مړينې له امله رامنځته کېږي.

ژوند يوازې بېثباته نه دی، بلکې زموږ ډېرې هيلې هم نيمګړې پاتې کېږي، او زموږ ډېرې وړتياوې او استعدادونه د دې فاسدې شوې نړۍ د سختو شرايطو له امله هېڅکله وده نه شي کولای. د ماتو شوو خوبونو، له لاسه تللو فرصتونو او نه کارول شوو استعدادونو لست ډېر اوږد دی.

• د نړۍ له پيل څخه تر نن ورځې پورې بېشمېره خلک تر دې مخکې مړه شوي چې بالغ شي، او هېڅکله يې د خپل ژوند بشپړ ظرفيت نه دی غوړولی.

• د بېشمېره خلکو ژوند او راتلونکی ځکه بدل شوی چې هغوی د جګړې په وخت کې زېږېدلي وو، په داسې هېواد کې اوسېدلي وو چې د يوه بېرحمه او ظالم واکمن تر واک لاندې و، يا يې په داسې ستر سلطنت کې ژوند کړی و چې غلامي پکې دود وه.

• تصور وکړئ چې يو ډېر تکړه ليکوال د غلام په توګه زېږېدلی وي، چې د ليکلو د زده کړې فرصت يې هېڅکله نه وي موندلی او هېڅکله يې حتی يوه کلمه هم نه وي ليکلې. يا يو بېساری اختراع کوونکی چې د خپلې کورنۍ د پالنې لپاره په اوونۍ کې اتيا ساعته کار کولو ته اړ وي او د کوم نوي شي د اختراع کولو لپاره هېڅ وخت ونه لري. د هغه ستر لوبغاړي په اړه فکر وکړئ چې په يوه پېښه کې يې خپله پښه له لاسه ورکړه او هېڅکله يې ونه شو

کولای چې په مسلکي لوبو کې برخه واخلي. یا د هغې خوږ. غږې سندرغاړې په اړه فکر وکړئ چې په یوه بېوزله هېواد کې د ځوانۍ پر مهال د ملاریا له امله مړه شوه، مخکې له دې چې د هغې غږ. په بشپړه توګه وده وکړي.

• څومره خلک به داسې تېر شوي وي چې غوښتل یې واده وکړي، خو هېڅکله یې د ژوند ملګری ونه موند؟ او څومره داسې وو چې واده یې وکړ، خو واده شوی ژوند یې له ډېر غم څخه ډک و؟ څومره جوړو د اولاد هیله لرله، خو هېڅکله یې اولاد پیدا نه کړ، یا یې خپل ماشوم د سقط له امله له لاسه ورکړ، یا د کومې پېښې او ناروغۍ له امله یې اولاد ترې واخیستل شو؟ او د هغو ماشومانو په اړه څه، چې د ظلم او بې‌پروايۍ له امله یې هېڅکله د یوې خوشحاله کورنۍ له نعمت څخه خوند وانخیست؟

• او هغه لږ. شمېر خلک چې خپل خوبونه یې پوره کړل او تر ډېره یې له یوه خوشحاله او سوکاله ژوند څخه خوند واخیست، په پای کې زړښت او مرګ هغوی له هماغو ټولو شیانو څخه بې‌برخې کړل.

څښتن هېڅکله دا نه غوښتل چې ژوند داسې وي. که موږ. د انجیل بیان په غور سره وګورو، نو وبه مومو چې کله خدای آدم—او په آدم کې ټول انسانیت—پیدا کړ، نو لومړی کار یې دا و چې هغوی ته یې برکت ورکړ.

«بیا خدای انسان په خپل صورت کې پیدا کړ؛ د خدای په صورت کې یې هغه پیدا کړ؛ نارینه او ښځینه یې پیدا کړل. او خدای هغوی ته برکت ورکړ» (د پیدایښت کتاب لومړي باب له ۲۷ څخه تر ۲۸ آیتونو پورې).

د نورو شیانو تر څنګ، د برکت ورکولو معنا دا هم ده چې «سوکاله او خوشحاله کول». له هماغه پیله د قادر مطلق خدای طرحه دا وه چې د هغه کورنۍ دې په هغه کور کې، چې هغه زموږ. لپاره جوړ کړی دی، په خوښۍ، رضایت او سوکالۍ سره وده وکړي او غوړېږي. خو د ګناه، فساد او مرګ له امله دا موخه پوره نه شوه.

که پر ځمکه د تل لپاره د خوشحاله او سوکاله ژوند د ترلاسه کولو لپاره همدا یوازینۍ فرصت وای، نو د انسان لپاره به د خدای طرحه ناکامه شوې وای. خو د خدای شکر دی چې داسې نه ده. د څښتن هغه طرحه چې غواړي ټول انسانیت ته برکت ورکړي، حتماً به پوره شي. په راتلونکي ژوند کې به هره بې‌عدالتي سمه شي او هر څه به خپل سم حالت ته بېرته ورغول شي. د ژغورنې طرحه ډېره ستره او پراخه ده!

بېرته رغونه او تاوان جبرانول

که څه هم خدای په همدې اوسني ژوند کې هم د خپلو خلکو اړتیاوې پوره کوي، خو د ژوند د بېعدالتی په بشپړه توګه د سرچپه کولو، د هر زیان د جبرانولو او د هغو نیمګړو خوبونو او هیلو د پوره کولو تر ټولو غوره وخت لا هم په راتلونکي کې دی.

له دې ژوند وروسته په راتلونکي ژوند کې به څښتن هغه اړیکې، فرصتونه او استعدادونه بېرته ورغوي چې د دې نړۍ سختیو له موږ څخه اخیستي دي. آسمان ته تلل یوازې د غم او کړاو پای ته رسېدل نه دي، بلکې دا به د بېرته رغونې او د تاوان د جبرانولو وخت هم وي.

• څښتن عیسیٰ خپلو پیروانو ته وویل چې د دې ژوند غمونه او بېعدالتۍ به په آسمان کې سرچپه شي.

«تاسو بختور یاست، چې اوس وږي یاست، ځکه چې مړه به شئ. تاسو بختور یاست، چې اوس ژاړئ، ځکه چې وخاندئ به. تاسو هغه وخت بختور یاست چې خلک د انسان د زوی په خاطر له تاسو څخه کرکه وکړي، تاسو له خپل منځه وباسي، سپکاوی مو وکړي او ستاسو نوم بد وبولي او رد مو کړي. په هغه ورځ خوشحاله شئ او له خوښۍ ټوپونه ووهئ، ځکه وګورئ، په آسمان کې ستاسو اجر لوی دی» (د لوقا انجیل شپږم باب له ۲۱ څخه تر ۲۳ آیتونو پورې).

• څښتن خپلو لومړنیو دولسو شاګردانو ته دا ډاډ ورکړ چې د هغه د پیروۍ له امله یې هر څه چې پرېښي دي، ټول به د هغه په ابدي سلطنت کې بېرته ترلاسه کړي.

«هر هغه څوک چې زما په خاطر یې کور، یا ورور، یا خور، یا پلار، یا مور، یا ښځه، یا اولاد، یا ځمکه پرېښې وي، هغه به سل برابره ترلاسه کړي او د ابدي ژوند وارث به شي» (د متی انجیل نولسم باب ۲۹ آیت).

• رسول پولس د نوې ځمکې په اړه داسې ولیکل:

«زما په اند د دې اوسني وخت کړاوونه د هغې سترې جلال په پرتله هېڅ هم نه دي، چې په راتلونکي کې به پر موږ څرګند شي» (د رومیانو په نوم لیک شپږم باب اتلسم آیت).

د زیانونو اجر، د فرصتونو ژغورنه او د اړیکو بېرته رغونه

ډېر لږ خلک له دې حقیقت سره ژوند کوي چې یوازې همدا اوسنی ژوند هر څه نه دي. له همدې امله، کله چې یوه ځوانه ښځه پرته له واده او د کورنۍ له جوړولو څخه مړه شي، یا یو پلار خپل واړه ماشومان پرېږدي او مړ شي، نو د هغې اړیکې د له لاسه ورکولو غم د هغو له لاسه تللو فرصتونو له امله لا ژورېږي.

موږ په دې خواشيني کېږو چې هغه پلار به خپل ماشومان د لوېېدو او پرمختګ په حال کې ونه ويني، او د هغې ځوانې ښځې لپاره هم غمجنېږو چې د واده او کورنۍ د تجربې فرصت يې ونه موند. خو که دوی دواړه په آسمان کې وي، نو اوس په داسې نړۍ کې ژوند کوي چېرې چې هېڅ زيان نشته او هره بې‌عدالتي سمه کېږي.

موږ څوک يو چې دا ووايو چې هغه ځوان پلار د خپلو ماشومانو د لوېېدو او پرمختګ په اړه هېڅ پوهه نه لري، په داسې حال کې چې انجيل څرګندوي چې په آسمان کې اوسېدونکي خلک د ځمکې پر مخ له ترسره کېدونکو ځينو پېښو څخه خبر وي؟

• د څښتن عيسیٰ له صليب ته ختلو لږ وخت مخکې، موسیٰ او ايليا له نااليدلې نړۍ څخه راڅرګند شول او له څښتن عيسیٰ سره يې په بيت‌المقدس کې د ترسره کېدونکو پېښو په اړه خبرې وکړې (د لوقا انجيل نهم باب له ۳۰ څخه تر ۳۱ آيتونو پورې). له دې څخه څرګندېږي چې هغوی پر ځمکه له ترسره کېدونکو پېښو څخه خبر وو.

• مسيحيانو ته ښوول شوي چې خپل ژوند په دې ياد ساتلو سره تېر کړي چې «موږ د شاهدانو له داسې لويې وريځې څخه راچاپېر شوي يو»—يعنې له هغو خلکو څخه چې له موږ څخه مخکې آسمان ته تللي دي (د عبرانيانو په نوم ليک دولسم باب لومړی آيت). دا آيت دې ته اشاره کوي چې هغه کسان چې له موږ څخه مخکې تللي دي، زموږ د پرمختګ په اړه يو څه پوهېږي.

• کله چې رسول يوحنا په آسمان کې و، هلته يې داسې خلک وليدل چې پر ځمکه د اوسېدونکو لپاره دعا کوي (د يوحنا مکاشفه شپږم باب له ۹ څخه تر ۱۰ آيتونو پورې). د دې لپاره چې په اغېزمنه توګه دعا وکړي، اړينه ده چې هغوی د هغو خلکو په اړه يو څه معلومات ولري چې دوی پر ځمکه پرېښي وو.

زه دا نه وايم چې په نااليدلې نړۍ کې اوسېدونکې ښځې او نارينه له موږ سره اړيکه نيسي يا زموږ سره خبرې کوي. هغوی داسې نه کوي (څلورمه يادونه او لسمه يادونه وګورئ). او نه مې مطلب دا دی چې هغوی زموږ هر کار په دوامداره توګه څاري.

زه يوازې دا تشريح کول غواړم چې آسمان ته تلل په هېڅ ډول د کوم شي له کمښت يا محروميت سره معنا نه لري. دا نظام که هر ډول کار کوي، هغه پلار او هغه ځوانه ښځه په حقيقت کې له هېڅ شي څخه محروم شوي نه دي. هغوی د دې لپاره ماتم نه کوي چې په ځوانۍ کې د مړينې له امله له هغو تجربو څخه بې‌برخې پاتې شول چې موږ يې د هغوی لپاره له لاسه تللي ګڼو.

تر ټولو لومړی، اوس د هغوی لیدلوری بدل شوی دی. هغوی هر څه د ابدي ژوند له لیدلوري ګوري. دوهم، هغوی لا له وړاندې د راتلونکي ژوند د تاوان د جبرانولو د یوې برخې تجربه پیل کړې ده.

• هغه پلار پوهیږي چې هغه څه چې داسې ښکاریدل چې له هغه او د هغه له ماشومانو څخه اخیستل کیږي، د هغې ابدي جلال په پرتله هیڅ هم نه دي چې په راتلونکي کې د هغوی په تمه دی—که هغوی هم د هغه په څیر آسمان ته د راتلو انتخاب وکړي. هغه پوهیږي چې هغه څه چې دوی په لنډمهاله توګه له لاسه ورکړي، تر هغه به ډیر زیات بیرته ترلاسه کړي.

• هغه ځوانه ښځه اوس د هغې عاطفي بشپړتیا تجربه کوي چې مور ټول یې له واده څخه غواړو، خو په دې ژوند کې هیڅوک نه شي کولای چې په بشپړه توګه یې ترلاسه کړي. له دې سره یوځای، هغه داسې اړیکې هم لري چې پکې کولای شي د بل چا لارښوونه وکړي، د هغه پالنه وکړي او خپل مینه او وخت د هغه په ژوند کې ولګوي، هماغسې لکه که خپل اولاد یې درلود، نو هغې به همداسې کول. کیدای شي هغه د داسې یوه ماشوم پالنه کوي چې د هغه اصلي مور او پلار یې آسمان ته د راتلو انتخاب نه وي کړی.

زه غواړم یوه خبره روښانه کړم. زما موخه دا نه ده چې د هغو خلکو ژور غم یا حقیقي ماتم کم وبولم چې د کوم ملګري یا ګران کس له مړینې وروسته پاتې کیږي. بلکې زه غواړم چې تاسو د غم په منځ کې هم هغه هیله ووینئ چې خدای یې مور ته راکوي.

که مرګ تاسو له داسې چا څخه جلا کړي وي چې تاسو ورسره مینه لرله، نو دا پوهه چې یوه ورځ به تاسو له هغه سره بیا یوځای شئ او ستاسو اړیکه به له هماغه ځایه بیرته دوام ومومي چې په دې ژوند کې پرې پاتې شوې وه، ستاسو د ماتم په وخت کې به تاسو ته رښتینې تسلي درکړي.

که ستاسو ماشوم مړ شوی وي، نو هغه ستاسو په تمه دی. تاسو به حتماً په اوسني آسمان یا پر نوې ځمکه کې د خپل زوی یا لور د پالنې فرصت ترلاسه کړئ. په هغه وخت کې به هغه څو کلن یا څو کلنه وي؟ تر هغه چې تاسو هلته ورسیږئ، څوک به یې پالنه کوي؟ موږ اوس د دې ټولو پوښتنو ځوابونه نه شو ورکولای. خو زه باور لرم چې اوس تاسو په دې پوهیدل پیل کړي چې هغه راتلونکی چې زموږ مخې ته دی، د زیان راتلونکی نه، بلکې د ګټې راتلونکی دی (یولسمه یادونه وګورئ).

هو، دا رښتیا ده چې په دې ګناهاغېزمنه نړۍ کې حقیقي بېلتونونه او ژور غمونه شته. ډیرې اړیکې له خپل وخت څخه مخکې پای ته رسیږي. خو دا ټول یوازې لنډمهاله دي.

هغه پلار چې مخکې يې يادونه وشوه، بيا به له خپلو ماشومانو سره لوبې کوي—که څه هم کله چې هغوی آسمان ته ورسيږي، د عمر له پلوه لوی شوي وي—ځکه په هغه وخت کې به د زړښت او مړينې هره نښه په بشپړه توګه له هغوی څخه ليرې شوې وي.

تصور وکړئ چې نيکه او انا بيا د ځوانی ځواک ترلاسه کوي او د لومړي ځل لپاره له خپلو لمسيانو سره منډې وهي. هر هغه څه چې زړښت او د بندونو ناروغۍ په دې ژوند کې له هغوی څخه د کولو مخه نيولې وه، هغه به زموږ په راتلونکي کور کې په بشپړه توګه ترسره شي.

کېدای شي ستاسو د ژوند تر ټولو لوی درد دا وي چې ستاسو اصلي مور او پلار تاسو پرېښي وي، يا يې له تاسو سره ناوړه چلند کړی وي. کېدای شي تاسو هېڅکله د يوې مينه ناکې، خوندي او له مينې ډکې کورنۍ له برکت څخه برخمن شوي نه ياست، او نه مو داسې مور يا پلار موندلی وي چې پرې باور وکړای شئ. په آسمان کې به ستاسو د دې ټولو اړوندو اړيکو اړتياوې په بشپړه توګه پوره شي—که ستاسو د خپلې کورنۍ غړي هلته بشپړ شوي وي او له تاسو سره وي، يا د هغو نويو خلکو له لارې چې تاسو به هلته ورسره ووينئ.

ژوند لکه څنګه چې خدای غوښتلی و

زه دا منم چې په دې څپرکي کې د بيان شويو ځينو خبرو د ملاتړ لپاره زه د هرې موضوع په اړه د انجيل کوم ځانګړی آيت نه شم وړاندې کولای. سره له دې، کله چې موږ دې خبرو ته د خدای د ژغورنې د ټولې طرحې له پراخ ليدلوري څخه وګورو، نو دا خبرې په بشپړه توګه معنا لرونکې ښکاري.

په ژغورنه کې د خدای موخه يوازې دا نه ده چې انسان له ګناه څخه وژغوري، بلکې دا هم ده چې هغه اصلي موخه بېرته ورغوي چې هغه د انسانيت د پيدا کولو پر مهال ټاکلې وه، او هغه هر څه بېرته را وګرځوي چې د ګناه له امله له لاسه تللي دي. د ځښتن موخه دا نه ده چې د ځمکې ژوند په کومې نابلدې يا نااشنا شي بدل کړي، بلکې دا ده چې هغه هماغسې کړي لکه څنګه چې هغه له پيل څخه د هغه لپاره غوښتلی و.

تسلسل په ياد وساتئ

د آسمان په اړه زموږ د دې ټولې څېړنې په ترڅ کې تسلسل يوه اساسي موضوع وه—د خدای په کورنۍ کې زموږ د پېژندنې تسلسل، او د هغې ځمکې تسلسل چې ځښتن د خپلې کورنۍ د استوګنځای په توګه جوړه کړې ده.

د هغه ژوند تر ټولو غوره بڼه چې موږ یې نن پیژنو، په راتلونکي کې به هم دوام ولري. په دې فاسده شوې نړۍ کې د ژوند هغه تر ټولو ښېګڼې چې موږ یې تجربه کوو، د راتلونکي ژوند یوازې یوه لنډه نښه ده.

د پیدا شوې نړۍ له پیل څخه تر نن ورځې پورې، د ځمکې هر کلتور د کورنۍ له مینې، ګډو مېلمستیاوو او له خوښۍ ډکو جشنونو څخه خوند اخیستی دی. په راتلونکي ژوند کې به دا هر څه پای ته ونه رسېږي.

له بده مرغه، د آسمان په اړه د خپرو شوو ناسمو تصوراتو له امله ډېر خلک په دې فکر وېرېږي چې دوی به بیا هېڅکله د ژوند له هغو خوږو او ارزښتناکو شیانو څخه خوند وانخلي.

کله چې یو ګران کس مړ شي، نو هغه خلک چې تر شا پاتې کېږي، ډېری وخت په ژور درد سره وایي: کاشکې موږ یوازې یو بل کرسمس له هغه سره تېرولای، یوازې یوه بله د زوکړې ورځ، یا له کورنۍ سره یوازې یو بل جشن مو لمانځلای وای.

زه دا ډول غم په ښه توګه درک کوم، ځکه ما هم پخپله دا تجربه کړې ده.

خو بیا هم، د هغو شیانو په منځ کې چې اوس د لنډ وخت لپاره له موږ څخه لرې شوي دي، هیله پاتې ده، ځکه په راتلونکي ژوند کې به موږ له خپلې کورنۍ او خپلو ملګرو سره یو ځل بیا په خوښۍ جشنونه ولمانځو.

هو، موږ به له هغوی سره یو بل کرسمس هم ولمانځو!

ما څو ځله د سرکش زوی د روایت یادونه کړې ده. ښنتن عیسیٰ دا کیسه د دې لپاره وکړه چې وښيي کله چې یو ورک شوی زوی بېرته راګرځي، نو آسمان څنګه خوښي کوي (د لوقا انجیل پنځلسم باب له ۱۱ څخه تر ۳۲ آیتونو پورې).

ښنتن په دې روایت کې د پلار او زوی ترمنځ د اړیکې د بېرته رغېدو او د هغوی د بیا یوځای کېدو د جشن بیان کړی دی. ډېر خوشحاله پلار د خپل بېرته راګرځېدلي زوی د هرکلي لپاره یوه لویه مېلمستیا جوړه کړه. دا له موسیقۍ، نڅا، غوره خوړو، ښښاک او مېلمنو څخه ډک یو ستر جشن و—بالکل هماغسې لکه څنګه چې موږ د یوه له خوښۍ ډک جشن تصور کوو.

که په راتلونکي ژوند کې له کورنۍ او ملګرو سره د خوښۍ له ډکې ملګرتیا او جشن لپاره هېڅ ځای نه وای، نو ښنتن عیسیٰ به هېڅکله له دې انځور څخه استفاده نه وای کړې. په حقیقت کې، انجیل دا هم رابښيي چې پر نوې ځمکه به پخپله قادر مطلق خدای د خپلې کورنۍ لپاره یوه لویه مېلمستیا جوړه کړي.

«د لښکرو څښتن به په دې غره کې د ټولو قومونو لپاره د غوره خوړو مېلمستيا برابره کړي، د غوره شرابو مېلمستيا... هغه به په همدې غره کې هغه پرده له منځه يوسي چې پر ټولو قومونو غوړېدلې ده، او هغه پوښ به هم ليرې کړي چې ټول ملتونه يې پوښلي دي. هغه به مرګ د تل لپاره له منځه يوسي، او څښتن خدای به د ټولو خلکو له سترګو اوښکې پاکې کړي» (د اشعيا کتاب پنځه ويشتم باب له ۶ څخه تر ۸ آيتونو پورې).

په راتلونکي ژوند کې هغه جشنونه چې زموږ په تمه دي، حتی هغه تر ټولو ستر جشنونه به هم کمرنګ کړي چې په دې ګناه‌اغېزمنه نړۍ کې تر اوسه ترسره شوي دي.

ايا تاسو هغه ورځ تصور کولای شئ چې موږ به له خپلې کورنۍ او ملګرو سره جشن لمانځو، او موږ ټول به بشپړ شوي يو، او د ګناه او فساد هره نښه به د تل لپاره له منځه تللې وي؟ تصور وکړئ چې موږ د کوم جشن د خوړو پر مېز سره ناست يو، چېرې چې هېڅوک به نشه نه وي، او نه به هېڅ ډول جګړه، چيغې يا شخړه وي.

د ژوند خوښي

په دې اوسني ژوند کې د خوښۍ شېبې که هر څومره ښکلې هم وي، ډېر ځله د دې فاسدې شوې نړۍ د واقعيتونو له امله خړېږي. حتی کله چې د ژوند خوښۍ زموږ ټولې تمې پوره کړي، بيا هم د هغوی په منځ کې د بېلتون وېره پټه وي، ځکه موږ پوهېږو چې وخت په دوامداره توګه تېرېږي.

موږ دا هم پوهېږو چې دا خوښي به د اوږدې مودې لپاره پاتې نه شي. خو زموږ په راتلونکي کور کې به هر څه بدل شي. هلته به د زړښت او مرګ وېروونکې سيورې د تل لپاره پای ته رسېدلې وي، او د ژوند رښتينې خوښي به يو ځل بيا موږ ته راکړل شي.

هر انسان د ماشومانو په لوبو کولو ليدلو خوشحاله کېږي، ځکه هغوی موږ ته د هغې خوښۍ، حيرانتيا او بې‌ګناهۍ ياد راکوي چې موږ هغه وخت تجربه کوله، کله چې موږ لا د ژوند له سختو واقعيتونو سره نه وو اشنا شوي.

زموږ هر يو کولای شي د خپل ماشومتوب هغه اوړي په ياد کړي چې داسې به ښکارېدل لکه هېڅکله به پای ته ونه رسېږي.

موږ به ساعتونه پر واښه پراته وو او د غرمې په اسمان کې به مو د ورېځو بدلېدونکي شکلونه کتل. د شپې به له خپلو ملګرو سره منډې وهلې او په ښيښه‌يي بوتل کې به مو د شپې رڼا کوونکي حشرات نيول. د ژوند په اړه هماغه د ماشومتوب په څېر لېوالتيا، هغه خوښي او خوشبيني چې د راتلونکي له هيلې څخه پيدا کېږي—يعني **د ژوند** رښتينې خوښي—يوه ورځ به بيا زموږ وي.

نور به د «د مړینې تر مخه د ترسره کولو لست» ته اړتیا نه وي

ډېر خلک یو «د مړینې تر مخه د ترسره کولو لست» جوړوي—یعنې د هغو کارونو او ځایونو یو لست چې غواړي حتماً یې له مړینې مخکې ترسره یا ووینې؛ لکه د ګرېنډ کنیون لیدل، له هوا څخه ټوپ وهل، د ماونټ ایورسټ څوکې ته ختل، یا هاوایي ته سفر کول.

دا ډول لست د دې فکر له امله جوړېږي چې که یو کار په دې ژوند کې بشپړ نه شي، نو بیا به هېڅکله د هغه د بشپړولو فرصت ونه موندل شي. خو دا ډول فکر زموږ د راتلونکي په اړه د سمې پوهې له نشتوالي څخه پیدا کېږي.

یوازې همدا اوسنی ژوند هر څه نه دی. زموږ ډېرې وړتیاوې، استعدادونه، لېوالتیاوې او ژورې هیلې یوازې د دې ژوند لپاره نه دي، بلکې د راتلونکي ژوند لپاره هم دي. کله چې موږ په دې حقیقت پوه شو، نو مخکې له دې چې وخت پای ته ورسېږي د هر څه د ترلاسه کولو فشار له منځه ځي، او د هغو نیمګړو خوبونو غم هم کمېږي چې موږ یې په دې ژوند کې پوره نه شو کړای.

زه هم د «د نوې ځمکې لست» لرم—د هغو کارونو او ځایونو یو لست چې غواړم هغه وخت یې ترسره کړم، کله چې ځمکه نوې او بېرته رغول شوې وي.

په هغه لست کې تر ټولو لومړی د تاریخ سره د خپلې مینې پوره کول دي. له ماشومتوبه راهیسې ما د تاریخ مطالعه ډېره خوښېده، خو په دې ژوند کې نه کافي وخت لرم او نه اړینې سرچینې چې دا لېوالتیا په بشپړه توګه تعقیب کړم. پر نوې ځمکه به خامخا دا فرصت ولرم.

زه به د نړۍ تاریخي ځایونو ته سفر وکړم. زه هیله لرم چې له هغو ښځو او نارینه‌وو سره ووینم چې په حقیقت کې په هغو ځایونو او زمانو کې ژوندي وو چې زه به یې مطالعه کوم. هغوی به ما هغو ځایونو ته بوځي او په تفصیل سره به راته ووایي چې هلته څه پېښ شوي وو، او داسې خبرې به هم راته وکړي چې د تاریخ په هېڅ کتاب کې نه دي لیکل شوې.

تر کومه ځایه چې زه یې یادولای شم، تل مې دا هیله لرله چې د لرغوني تاریخ پېښې په خپلو سترګو ووینم. هر کله چې زه په کوم تاریخي ځای کې ودرېږم، نو تصور کوم چې پېړۍ مخکې به هغه ځای څنګه ښکارېده.

څکه چې څښتن د وخت په حدودو پورې تړلی نه دی، نو زه پوره باور لرم چې هغه به ماته فرصت راکړي چې د تاریخ پېښې داسې ووینم لکه زه چې پخپله په هغه وخت کې هلته موجوده وم. زه غواړم ووینم چې خدای د پیدا شوې نړۍ له پیل څخه تر نن ورځې پورې د انسانانو په تاریخ کې څنګه کار کړی او هره پېښه یې څنګه د خپلې سترې طرحې د پوره کولو لپاره کارولې ده.

که تاسو د سټار ټریک مینه‌وال یاست، نو خامخا به له هولوډیک سره بلد یاست. دا د سټار شپ انټرپرایز پر بېړۍ باندې د مجازي واقعیت یوه سیستم و، چې د هغې د عملې غړو پرې کولای شول د خپلو دندو څخه د لږ وخت لپاره استراحت وکړي او داسې تجربه وکړي لکه تېر وخت ته چې تللي وي.

بېشکه، د خدای نظام به له هغې خیال څخه هم ډېر حیرانوونکی وي چې د دې راتلونکې‌پالې خیالي نړۍ جوړونکي یې تصور کړی و.

هغه پلار په یاد کړئ چې مخکې په دې څپرکي کې یادونه یې شوې وه—هماغه پلار چې د وخت څخه مخکې د مړینې له امله له خپلو وړو ماشومانو څخه جلا شوی و. کله چې هغه له خپلو ماشومانو سره بیا یوځای شي، کېدای شي هغه او د هغه ماشومان، چې تر هغه وخته به لوی شوي وي، پرېکړه وکړي چې هغه له لاسه تللي د ماشومتوب کلونه یو ځل بیا تجربه کړي.

که تاسو له دې نظر سره موافق یاست یا نه، زما اصلي پیغام همدا دی چې زموږ مخې ته راتلونکی د زیان راتلونکی نه، بلکې د ګټې راتلونکی دی. نو خپل د «د مړینې تر مخه د ترسره کولو لست» پرېږدئ او پر ځای یې د «نوې ځمکې لست» جوړ کړئ.

پر نوې ځمکه به تاسو فرصت ولرئ چې هغه لېوالتیا، مسلک یا لوبه تعقیب کړئ چې په دې ژوند کې مو هېڅکله د وخت د نشتوالي له امله نه شوای تعقیبولای. کېدای شي تاسو یو ستر ناول ولیکئ، یا یوه ډېره ښکلې موسیقي جوړه کړئ، ځکه په هغه وخت کې به هغه استعدادونه هم په بشپړه توګه وده کړې وي چې د دې ژوند د شرایطو له امله پټ او بې‌کار پاتې شوي وو.

او څوک پوهېږي، کېدای شي تاسو هماغه لومړی کس یاست چې د لمریز نظام په څنډه کې پر کومې سیارې قدم ږدي او په دې توګه د فضایي سفر هغه نیمګړې او د ټول عمر پخوانۍ هیله پوره کوي.

· ⁂ ·

په دې ځمکه کې کله چې انسان زوړ شي، نو عموماً یوازې شاته کتلای شي—تر هغه چې هغه ښښتن ونه پېژني او د خپل راتلونکي په اړه په خپلې هیلې پوه نه وي.

دا اوسنی ژوند پر ځمکه ستاسو د ژوند یوازینی فرصت نه دی. ستاسو حقیقي ژوند ستاسو تر شا نه، بلکې ستاسو مخې ته دی.

پر نوې ځمکه به هېڅوک شاته ونه ګرځي او زړې ځمکې ته په کتلو سره به ونه وايي: «کاشکې ما ته یوازې یو ځل بیا د دې کار کولو فرصت راکړل شوی وای.»

هو، په دې نړۍ کې د وخت ساعت په دوامداره توګه مخته روان دی، خو ناهیلي کېږئ مه.

هېڅ فرصت په حقیقت کې له لاسه نه دی تللی؛ هغوی یوازې د یو څه وخت لپاره ځنډول شوي دي.

زموږ راتلونکی یوازې په اوسني آسمان کې نه دی، بلکې پر نوې ځمکه هم دی، چېرې چې موږ به د بیا راژوندي شوو، په بشپړه توګه کامل شوو او تل ځوانو ښځو او نارینه‌وو په توګه ژوند وکړو. هلته به موږ د وخت په دننه کې ژوند کوو، خو هېڅکله به د دې فشار لاندې نه یو چې وخت زموږ له لاسونو څخه تېرېږي.

«د عادلانو لاره د سهار د رڼا په څېر ده، چې تر بشپړې ورځې پورې په دوامداره توګه لا نوره هم ځلېږي» (د متلونو کتاب څلورم باب اتلسم آیت).

پایله

نن ورځ په ډېرو مسیحي ټولنو کې اصلي تمرکز یوازې پر همدې اوسني ژوند وي—پر دې چې دا ژوند څنګه تر ممکنه حده ښه تېر کړای شو. زموږ پر وروستي او ابدي راتلونکي ډېر لږ، او ځینې وخت هېڅ، تمرکز نه کېږي.

بېشکه، دا ناسم کار نه دی چې هڅه وکړو دا ژوند تر ټولو غوره ډول تېر کړو. خو موږ باید هېڅکله دا هېر نه کړو چې موږ ابدي موجودات یو، او زموږ د ژوند تر ټولو لویه برخه له دې نړۍ څخه له وتلو وروسته ده.

که همدا اوسنی ژوند زموږ د ټول وجود تر ټولو مهمه برخه وای، نو په حقیقت کې به موږ تر ټولو ډېر د رحم وړ خلک وای. لکه څنګه چې ستر رسول پولس لیکلي دي:

«که په مسیح کې زموږ هیله یوازې د دې ژوند لپاره وي، نو موږ له ټولو خلکو څخه ډېر د رحم وړ یو» (د کورنتیانو په نوم لومړی لیک پنځلسم باب نولسم آیت).

له همدې امله، موږ اړتیا لرو چې خپل لیدلوری بدل کړو.

هغه ژوند چې زموږ مخې ته دی، یوازې **«له مرګ وروسته ژوند»** نه دی؛ بلکې همدا اوسنی ژوند د حقیقي ژوند لپاره چمتووالی دی.

د آسمان په اړه د خپلې دې ښېرنې په پای ته رسولو کې، د رسول پولس یوه بله خبره په ځانګړې توګه د یادولو وړ ده:

«خپل فکر پر آسماني شیانو ولګوئ؛ یوازې د ځمکې په شیانو کې مه بنکېلېږئ» (د کولسیانو په نوم لیک درېیم باب دوهم آیت).

د هغه په دې خبرو کې څومره ژوره پوهه پرته ده.

په دې ګناهاغېزمنه نړۍ کې ژوند ډېر ځله ډېر سخت کېدای شي. خو د هغه څه پوهه چې په راتلونکې کې را روان دي، موږ ته د دې سفر لپاره هیله او ځواک راکوي.

رسول پولس دا هم لیکلي دي:

«زموږ اوسني سپک او لنډمهاله کړاوونه زموږ لپاره داسې ابدي جلال رامنځته کوي چې له هغه سره د دوی هېڅ پرتله کېدای نه شي... له همدې امله موږ خپلې سترګې پر هغو شیانو نه لګوو چې لیدل کېږي، بلکې پر هغو شیانو یې لګوو چې تر اوسه نه لیدل کېږي. ځکه هغه څه چې لیدل کېږي، د لږ وخت لپاره دي، خو هغه څه چې نه لیدل کېږي، ابدي دي» (د کورنتیانو په نوم دوهم لیک څلورم باب له ۱۷ څخه تر ۱۸ آیتونو پورې).

د آسمان په اړه خپرو شوو ناسمو تصوراتو له ډېرو خلکو څخه هغه خوښي اخیستې ده چې باید د راتلونکي ژوند د انتظار له امله یې ولري. د دغو غلطو تصوراتو له امله زموږ ابدي کور د ګټې پر ځای موږ ته د زیان ځای ښکاري.

خو که ښښتن عیسیٰ ستاسو ژغورونکی او ښښتن وي، نو تاسو هېڅ اړتیا نه لرئ چې له دې ژوند وروسته راتلونکي ژوند څخه ووېرېږئ یا ترې ډار ولرئ.

زموږ راتلونکی ډېر روښانه دی—لومړی په اوسني نالیدلي آسمان کې، او بیا پر نوې ځمکه، کله چې آسمان پر ځمکه راکوز شي.

نوې ځمکه به هماغه ځمکه وي چې موږ یې پېژنو او مینه ورسره لرو—نوې به هم وي او اشنا به هم؛ بدله شوې به هم وي، خو بیا به هم د پېژندلو وړ وي.

زموږ ابدي کور به نه سترې کوونکی وي، نه به نااشنا وي، او نه به داسې نامعلومه نړۍ وي چې زموږ له تجربې څخه په بشپړه توګه بهر وي.

هغه ژوند به هماغسې وي لکه څنګه چې خدای له پیل څخه د انسان لپاره غوښتلی و.

هلته به د خدای موخې پوره شي، او موږ به خپل بشپړ ځواک او ټول ظرفیت ترلاسه کړو. د هغه کور به زموږ کور وي، او هر څه چې موږ به یې کوو—که کار وي یا استراحت، خدمت وي یا خوښي—هر څه به د خدای د جلال لپاره وي، زموږ د انسانانو د ملګرو لپاره به د برکت سبب وي، او زموږ زړونو ته به بشپړ رضایت ورکوي.

بېشکه، موږ اوس د راتلونکي ژوند په اړه هرې پوښتنې ته ځواب نه شو ورکولای.

خو هغه څه چې موږ یې اوس نه پوهېږو، اجازه مه ورکوئ چې پر هغو روښانه حقیقتونو زموږ باور کمزوری کړي، یا د راتلونکي په اړه زموږ لېوالتیا راڅخه واخلي، کوم حقیقتونه چې انجیل یې په څرګنده توګه راښیي.

آسمان زیان نه، بلکې ستره ګټه ده—او تر ټولو غوره راتګ لا هم پاتې دی!

آسمان ته لار

زموږ ډېری کسان خپل ځان یو ښه انسان ګڼي. خو آسمان ته د ننوتلو لپاره د نېکۍ معیار زموږ خپل معیار نه دی، بلکې پخپله د خدای معیار دی—او زموږ له ډلې هېڅوک هم د هغه معیار سره برابر نه دي.

«ځکه چې ټولو ګناه کړې ده او د خدای له جلال څخه بې‌برخې دي» (د رومیانو په نوم لیک دریم باب درویشتم آیت).

موږ د خدای له قانون څخه سرغړونه کړې ده او د یوه سپېڅلي خدای په وړاندې ګناهکاران ګڼل شوي یو. زموږ ګناه موږ دې ته نااهله کړي یو چې له څښتن سره د هغه په ابدي استوګنځای کې واوسېږو.

د دې حالت یوازینی حل د څښتن عیسیٰ مسیح هغه قرباني ده چې پر صلیب یې ترسره کړه.

عیسیٰ یوازې یو پېغمبر یا ستر اخلاقي ښوونکی نه دی. هغه پخپله خدای دی، چې پرته له دې چې خپل خدای‌والی پرېږدي، د انسان بڼه یې غوره کړه. شاوخوا دوه زره کاله مخکې هغه له ابدیت څخه د وخت او ځای دې نړۍ ته راغی.

هغه د انسان طبیعت غوره کړ او زموږ د ګناهونو د بیې د ورکولو لپاره یې پر صلیب خپل ځان قرباني کړ، ترڅو د آسمان دروازه یو ځل بیا د ښځو او نارینه‌وو—د ټولو انسانانو لپاره پرانیستل شي.

کله چې موږ څښتن عیسیٰ مسیح د خپل ژغورونکي په توګه ومنو او باور وکړو چې د هغه قربانۍ زموږ د ګناهونو ټوله بیه پرې کړې ده، نو زموږ ګناهونه پاکېږي.

خو د څښتن عیسیٰ د قربانۍ منل یوازې د هغه د مړینې او بیا راژوندي کېدو پر تاریخي حقیقتونو باور کول نه دي. د دې معنا دا ده چې موږ هغه خپل څښتن وګڼو، د هغه په وړاندې ځان وسپارو او خپل ټول ژوند هغه ته وسپارو.

که تاسو په دې ژوند کې خپل زړه، خپل ذهن او خپل ټول وجود قادر مطلق خدای ته وسپارئ، نو هغه به تاسو ته له خپل ځان سره ابدي ژوند درکړي—لومړی په اوسني نالیدلي آسمان کې، او بیا پر نوې ځمکه.

ژوند نامعلوم دی، او هېڅ‌چا ته د راتلونکي سبا ډاډ نه دی ورکړل شوی.

که تاسو تر اوسه څښتن عیسیٰ د خپل ژغورونکي او څښتن په توګه نه وي منلی، نو زه له تاسو څخه غوښتنه کوم چې نن ورځ هغه ته خپل ځان وسپارئ.

له هغه پرته ابدیت ته مه ننوځئ.

آسمان ته د رسېدو یوازینی لار پخپله څښتن عیسیٰ مسیح دی.

د حوالو یادښتونه

د کورنتیانو په نوم په دوهم لیک کې د دولسم باب په څلورم آیت کې رسول پولس ولیکل چې هغه «داسې نه ویلې کېدونکې خبرې واورېدلې، چې د انسان لپاره یې بیانول مناسب نه وو». ځینې وخت د دې آیت معنا داسې اخیستل کېږي چې خدای نه غواړي موږ د آسمان په اړه هېڅ څه پوه شو، ځکه پولس خپله تجربه نه ده بیان کړې.

که خبره همداسې وای، نو بیا ولې رسول یوحنا ته د مکاشفې په کتاب کې امر وشو چې آسمان ته د خپلې تګ په اړه دومره مفصل بیان ولیکي؟

پولس خپله تجربه د دوو لاملونو له امله بیان نه کړه.

لومړی، په آسمان کې هغه داسې خبرې واورېدلې چې د بیانولو لپاره یې له هغه سره مناسبې کلمې نه وې.

دوهم، د هغو ځانګړو لاملونو له مخې چې یوازې خدای پرې پوهېږي، رسول پولس ته اجازه نه وه ورکړل شوې چې آسمان ته د خپلې تګ ځینې ځانګړي جزئیات څرګند کړي.

د بیت‌المقدس معبد په حقیقت کې د هغه د مخه جوړ شوي د ملاقات د خېمې پر بنسټ جوړ شوی و.

د ملاقات خېمه د دې لپاره جوړه شوې وه چې هلته څښتن له خپلو خلکو سره ملاقات وکړي، کله چې هغوی د هغه عبادت وکړي او قربانۍ وړاندې کړي.

کله چې موسیٰ د خدای د شریعت د ترلاسه کولو لپاره د سینا غره ته ولاړ، نو خدای هغه ته د ملاقات د خېمې د جوړولو په اړه تفصیلي لارښوونې ورکړې.

څښتن هغه ته وویل:

«هغوی دې زما لپاره یو سپېڅلی ځای جوړ کړي، ترڅو زه د هغوی په منځ کې استوګنه وکړم. دا استوګنځای او د هغه ټول سامان د هماغې نمونې له مخې جوړوه چې زه یې درته ښیم» (د خروج کتاب پنځه ویشتم باب له ۸ څخه تر ۹ آیتونو پورې).

وروسته رسول پولس څرګنده کړه چې موسیٰ ته ورکړل شوې دا نمونه په آسمان کې د موجود حقیقي استوګنځای پر بنسټ وه (د عبرانیانو په نوم لیک اتم باب پنځم آیت؛ نهم باب درویشتم آیت).

ځيني خلک د بېوزله لعزر او د شتمن سړي بیان یوازې یو روایت یا کیسه ګڼي، نه یوه حقیقي پېښه.

خو داسې نه شي کېدای، ځکه څښتن عیسیٰ د هغه بېوزله نوم لعزر یاد کړ.

څښتن عیسیٰ ډېر روایتونه بیان کړل، خو دا یوازینی مورد دی چې هغه پکې د یوه کرکټر شخصي نوم یاد کړی دی.

د څښتن یو ګران ملګری هم و چې نوم یې لعزر و (د یوحنا انجیل یوولسم باب پنځم آیت).

که دا یوازې یوه خیالي کیسه وای، نو د یوه بېوزله لپاره د همدې نوم د غوره کولو هېڅ دلیل نه و، ځکه دا به د هغه له حقیقي ملګري لعزر سره د ګډوډۍ سبب کېدای شو. له همدې امله، دا ډېر طبیعي ده چې باور وکړو چې دا د یوه حقیقي کس نوم و.

د څښتن عیسیٰ په وینا، د دغو دواړو کسانو پای په بشپړه توګه توپیر درلود، او د هغوی راتلونکی په مستقیم ډول په دې ژوند کې د هغوی له چلند سره تړلی و.

شتمن سړی دوزخ ته ولاړ، هغه ځای چې د کړاو ځای دی.

لعزر هغه ځای ته ورسېد چېرې یې هغه «تسلي او خوښي» ترلاسه کړه چې په دې ژوند کې ترې محروم و (د لوقا انجیل شپاړسم باب ۲۵ آیت).

څښتن عیسیٰ دا پېښه د یوې ډلې مذهبي مشرانو—فریسیانو—ته د ځواب ورکولو پر مهال بیان کړه.

فریسیان هم د هغه شتمن سړي په څېر ډېر لالچي وو.

د دې بیان له لارې څښتن هغوی ته خبرداری ورکړ چې که هغوی قادر مطلق خدای ته بېرته مخه ونه کړي، نو د هغوی د لالچ ډک ژوند پایله به هم هماغه وي.

د څښتن عیسیٰ د بیان د دې پېښې د ځینو اړخونو د تشریح لپاره هومره تفصیلي بحث ته اړتیا ده چې په دې کتاب کې یې لپاره کافي ځای نشته. سره له دې، له دې څخه موږ په نالیدلې نړۍ کې د اوسېدونکو انسانانو په اړه څو مهم شیان درک کولای شو.

کله چې خلک یوه شي چې په نالیدلې نړۍ کې اوسېدونکې ښځې او نارینه پر ځمکه له ترسره کېدونکو ځینو پېښو څخه خبر وي، نو ډېری وخت یوه پوښتنه مطرح کېږي:

که زموږ ملګري او ګران کسان زموږ له غمونو او اوښکو څخه خبر وي، نو ایا دا به د هغوی خوښي کمه نه کړي؟

ځواب دا دی ـــــ نه.

لامل یې دا دی چې په آسمان کې د اوسېدونکو خلکو لیدلوری زموږ له اوسني لیدلوري سره توپیر لري. هغوی هر څه د ابدیت له لیدلوري ګوري او پوهېږي چې د ځمکې غمونه د راتلونکي ابدي خوښۍ په پرتله ډېر واړه او لنډمهاله دي.

دا هماغسې ده لکه د یوه کوچني ماشوم د خپلې خوښې د لوبتکې له لاسه ورکول. که څه هم ماشوم په هغه وخت کې په رښتیا ډېر غمجن وي، خو د هغه مور او پلار پوهېږي چې که د ټول ژوند له لیدلوري ورته وکتل شي، نو د یوې لوبتکې له لاسه ورکول دومره ستره مصیبت نه دی لکه ماشوم ته چې په هغه شېبه کې ښکاري.

په همدې ډول، په آسمان کې اوسېدونکي خلک پوهېږي چې د دې ژوند ستونزې او کړاوونه د ابدي ژوند په پرتله یوازې د لږ وخت لپاره دي. له همدې امله، هغوی د دې نړۍ له مصیبتونو څخه په هغه ډول نه ځورېږي لکه موږ چې ځورېږو (د کورنتیانو په نوم دوهم لیک څلورم باب له ۱۷ څخه تر ۱۸ آیتونو پورې؛ د رومیانو په نوم لیک اتم باب اتلسم آیت).

کله چې رسول یوحنا په آسمان کې و، هلته یې داسې ښځې او نارینه ولیدل چې د هغو خلکو لپاره یې خدای ته فریاد کاوه چې د مسیح پر ایمان د باور له امله به شهیدان کړل شي.

هغوی داسې دعا نه کوله: «اې څښتنه، زموږ وروڼه او خویندې له وژل کېدو څخه وژغوره.»

بلکې هغوی داسې دعا کوله:

«اې څښتنه، تاسو به کله پر ځمکه عدالت ټینګ کړئ او هر څه به کله سم کړئ؟»

هغوی او د آسمان نور اوسېدونکي په ښه توګه پوهېږي چې د خدای وروستۍ موخه یوازې دا نه ده چې د یوه انسان لنډمهاله غم یا کړاو ودروي، بلکې دا ده چې ټول انسانیت او ټوله ځمکه د تل لپاره هغه حالت ته بېرته ورغوي چې د ګناه له داخلېدو مخکې پکې وه.

ایا په آسمان کې اوسېدونکي خلک پوهېږي چې موږ نوی موټر اخیستی دی، یا په دنده کې مو ترفیع تر لاسه کړې ده؟

انجیل په دې اړه هېڅ نه وايي.

هو، دومره خامخا څرګندوي چې د هغوی تر ټولو لویه اندېښنه زموږ د روحاني حالت او د قادر مطلق خدای د څرګندېدونکي ژغورنې د طرحې په اړه وي (د لوقا انجیل نهم باب له ۲۸ څخه تر ۳۱ آیتونو پورې؛ د عبرانیانو په نوم لیک دولسم باب لومړی آیت).

د هغو خلکو د ابدي راتلونکي په اړه د لا ډېرو معلوماتو لپاره چې په غیرمسیحي هېوادونو کې ژوند کوي او په ټول ژوند کې یې هېڅکله د څښتن عیسیٰ نوم هم نه دی اورېدلی، زموږ وېبپاڼې ته ورشئ: www.richesinchrist.com. هلته به تاسو په دې موضوع دوه تفصیلي غږېزې زدهکړې ومومئ—«په ځنګل کې د اوسېدونکي اصلي انسان سره به څه کېږي؟» (د ۲۰۱۳ کال د اکتوبر ۴مه) او «په ځنګل کې د اوسېدونکي اصلي انسان په اړه نور معلومات» (د ۲۰۱۳ کال د اکتوبر ۱۱مه).

د زاړه عهد پېغمبرانو ته د ځمکې پر مخ د خدای د ابدي سلطنت د ټینګېدو په اړه د هرې پېښې ټول جزئیات نه وو ورکړل شوي. له همدې امله، کله ناکله په یوه وړاندوینه کې د څو داسي پېښو یادونه کېږي چې د هغوی ترمنځ کېدای شي ډېر کلونه واټن وي.

د بېلګې په توګه، اشعیا لیکلي دي:

«ځکه چې زموږ لپاره یو ماشوم زېږېدلی دی، موږ ته یو زوی راکړل شوی دی؛ او واکمني به یې پر اوږو وي» (د اشعیا کتاب نهم باب شپږم آیت).

د دې وړاندوینې لومړی برخه د څښتن عیسیٰ د لومړي راتګ بیان کوي، کله چې هغه په بیتلحم کې د مریمې څخه د یوه ماشوم په توګه وزېږېد. خو دوهمه برخه هغه کار ته اشاره کوي چې هغه به د خپل دوهم راتګ پر مهال ترسره کړي—یعنې د ځمکې واکمني به په خپل اختیار کې واخلي.

د څښتن د بېرته راتګ هم بېلابېل پړاوونه شته، او له هغه سره تړلې ډېرې پېښې به د یوې مودې په اوږدو کې په پرلهپسې ډول رامنځته کېږي—لکه د کلیسا پورته اخیستل کېدل، ستر کړاو، بېلابېل عدالتونه، او د زرو کلونو سلطنت.

د دغو موضوعاتو تفصیلي بحث د بل کتاب موضوع ده. په دې وخت کې زموږ موخه د دغو ټولو پېښو د وروستۍ پایلې څېړل دي—نوی آسمان او نوې ځمکه.

د هغو آیتونو یادونه چې ما پر نوې ځمکه د ژوند د بیانولو لپاره کړې ده، په هغو برخو کې موندل کېږي چې پکې د څښتن د بېرته راتګ نور اړخونه هم بیان شوي دي. هیله ده، که تاسو مخکې دا آیتونه د پاۍزمانې د کومې بلې ځانګړې پېښې په تړاو اورېدلي وي، نو دا یادونه به

هر ډول احتمالي ګډوډي له منځه يوسي. په دې انجيلي برخو کې د موضوعاتو ترمنځ يو څه ګډ تړاو شته.

لاندې اقتباس له هغه مقالې څخه اخيستل شوی چې په «کار او حقيقت» نومې مياشتنۍ مجله کې خپره شوې وه، چې د پيدايښت د څېړنې انسټيټيوټ يې خپروي:

«له کلونو راهيسې د پيدايښت په اړه څېړنه کوونکو پوهانو د سېلاب څخه مخکې د ځمکې په اړه ډېرې بېلابېلې احتمالي نظريې څېړلې دي. د بېلګې په توګه، د ځمکې د اتموسفير له پاسه د اوبو د بخار د يوې ستړې طبقې په اړه د انسټيټيوټ پخوانۍ نمونه په سختو ساينسي ازموينو کې برياليۍ نه شوه. تر هغه چې کوم نوی ثبوت ترلاسه نه شي، موږ بايد د سېلاب څخه مخکې د نړۍ د خورا تفصيلي بيا رغونې پر وړاندې ټينګار ونه کړو. سره له دې، موږ کولای شو د لږ ساينس او د پيدايښت کتاب له پراخو لارښوونو سره د هغې په زړه پورې زمانې څېړنې ته دوام ورکړو» (توماس، جنوري ۲۰۱۶، مخ ۲۰).

د دې خبرې د لا يوه ثبوت په توګه چې لومړنيو مسيحيانو باور درلود چې د حيواناتو په وجود کې هم يوه غيرمادي برخه شته، پام وکړئ چې د نوي عهد ليکوالانو په يوه مشهور انجيلي آيت کې د يوناني «سايکه» کلمه څنګه کارولې ده. دا آيت د څښتن عيسیٰ له آسمان ته ختلو څخه يوازې څو کاله وروسته ليکل شوی و. په لاندې آيت کې هغه ټولې کلمې چې په غټو تورو کې يادې شوې دي، په اصلي يوناني ژبه کې د «سايکه» کلمې ژباړې دي.

«ځکه هر څوک چې غواړي خپل نفس وژغوري، هغه به له لاسه ورکړي؛ خو هر څوک چې زما په خاطر خپل نفس له لاسه ورکړي، هغه به يې ومومي. که انسان ټوله نړۍ ترلاسه کړي، خو خپل نفس له لاسه ورکړي، نو څه ګټه به ورته ولري؟ يا انسان به د خپل نفس په بدل کې څه ورکړي؟» (د متی انجيل شپاړسم باب له ۲۵ څخه تر ۲۶ آيتونو پورې).

ځيني خلک کېدای شي دا پوښتنه وکړي چې د ژوند ونه او د نېکۍ او بدۍ د پوهې ونه په حقيقت کې د کوم ډول ونې وې، او موخه يې څه وه.

انجيل نه وايي چې هغوی د کوم ډول ونې وې. تر کومه چې د هغوی د موخې خبره ده، دلته د هغې د تفصيلي بحث لپاره کافي ځای نشته، خو دې يوې خبرې ته پام وکړئ.

که څه هم دا دواړه حقيقي ونې وې، خو سمبوليکه معنا يې هم لرله.

که آدم د ژوند د ونې مېوه خوړلې وای، نو دا به يې له څښتن سره خپل تسليمېدنه او پر هغه خپله تکيه څرګنده کړې وای. دا انتخاب به آدم ـــ او په آدم کې ټول انسانيت ـــ د خدای له ابدي ژوند سره يوځای کړی وای.

خو د دوهمې ونې د مېوې خوړل له څښتن څخه د خپلواکۍ انتخاب و. پایله یې د آدم او ټول انسانیت لپاره مرګ شو، ځکه دې کار انسان د ژوند له یوازینۍ سرچینې—قادر مطلق خدای—څخه جلا کړ.

دا حقیقت چې موسیٰ او ایلیا له څښتن عیسیٰ سره خبرې وکړې، دا ثبوت نه دی چې په نالیدلې نړۍ کې اوسېدونکي انسانان له پر ځمکه اوسېدونکو خلکو سره په عادي ډول خبرې کوي.

دا یوه غیرعادي او ځانګړې پېښه وه.

د زاړه عهد دغو دواړو سپېڅلو کسانو د څښتن عیسیٰ سره د خبرو لپاره راغلي وو، چې هغه هغه وخت هم او نن هم په بدن کې خدای دی.

هغوی له پطروس، یعقوب یا یوحنا سره هېڅ خبرې ونه کړې.

موسیٰ او ایلیا—دواړو د خپل ځمکني ژوند په دوران کې د خدای د څرګندېدونکې ژغورنې په طرحه کې خورا مهم رول درلود.

د څښتن عیسیٰ پر صلیب ختل د همدې ژغورنې د طرحې یوه ډېره مهمه پېښه وه، او دغو دواړو کسانو ته دا ځانګړی عزت ورکړل شو چې د هغې پېښې له ترسره کېدو لږ وخت مخکې له څښتن سره په دې اړه خبرې وکړي.

ایا موږ په بشپړ یقین سره ویلای شو چې ماشومان او واړه بچیان آسمان ته ځي؟

د دې موضوع د تفصیلي بحث لپاره به یو جلا کتاب ته اړتیا وي. خو بیا هم، په دې اړه څو لنډو خبرو ته پام وکړئ.

په انجیل کې داسې یو واحد آیت نشته چې په څرګنده توګه ووایي ماشومان او واړه بچیان آسمان ته ځي یا نه ځي. خو د خدای کلام موږ ته څو پیاوړې نښې راکوي.

سپېڅلی کتاب بیانوي چې کله د پاچا داود واړه ماشوم مړ شو، نو دې غمجن پلار ته دا پوهه تسلي ورکوله چې په راتلونکي ژوند کې به خپل ماشوم یو ځل بیا ویني (د سموئیل دوهم کتاب دولسم باب دروېشتم آیت).

خدای عادل دی، او له هر انسان سره عدالت کوي، حتی له هغو ماشومانو او وړو بچیانو سره چې مخکې له دې چې هغه عمر ته ورسېږي چې د څښتن عیسیٰ مسیح له لارې د ژغورنې انجیل درک او ومني، له دې نړۍ څخه وځي.

لکه څنګه چې موږ د آسمان په دې څېړنه کې بیا بیا لیدلي دي، د قادر مطلق خدای طرحه دا نه ده چې خپل پیدا کړي مخلوقات له منځه یوسي، بلکې دا ده چې هغوی بېرته ترلاسه او وژغوري.

انجیل اعلان کوي چې څښتن عیسیٰ مسیح د خپلې مړینې او بیا راژوندي کېدو له لارې د انسانیت لپاره تر هغه ډېر څه برابر کړي دي، څومره چې د آدم ګناه د خدای له پیدا کړې نړۍ څخه اخیستي وو (د رومیانو په نوم لیک پنځم باب له ۱۲ څخه تر ۱۹ آیتونو پورې).

له همدې امله، د څښتن د طبیعت او د هغه د ژغورنې د طرحې پر بنسټ، موږ په ډاډ سره دا هیله لرلای شو چې په یو ډول نه یو ډول، د صلیب له لارې خدای د ماشومانو او وړو بچیانو لپاره هم د ژغورنې انتظام کړی دی.

د حوالو فهرست

مېسلر، چک، او مارک ایسټمن. ۲۰۱۳. د پردیو موجوداتو مخامخ کېدل: د یوفو پېښې تر شا راز. کور ډي الېن، ایداهو: کایونیا هاوس، مخونه ۸۵–۸۷.

سټرانګ، جېمز. ۲۰۰۴. د سټرانګ بشپړ د کلمو د مطالعې فهرست: پراخه شوې نسخه. سمونګر: وارن بیکر. چټانوګا، ټېنیسي: اې. اېم. جي. خپرونې.

توماس، براین. ۲۰۱۶. «د پیدایښت اړوند پوښتنې او ځوابونه: له سېلاب څخه مخکې نړۍ څنګه وه؟» *کارونه او حقایق*، جنوري، مخ ۲۰.

واین، ډبلیو. ای. ۱۹۸۴. د نوي عهد د کلمو پراخ تشریحي قاموس. سمونګر: جان آر. کولنبرګر. مینیاپولیس، مینېسوټا: بیتاني هاوس خپرونې.

د وېبسټر د نوي زده‌کوونکي قاموس. ۱۹۶۹. سپرېنګفیلډ، ماساچوسټس: جي. اېنډ سي. مېریام شرکت.